T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ÂŞIK ENSAR ŞAHBAZOĞLU'NUN HAYATI VE SANATI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN	HAZIRLAYAN
Dr. Öğr. Üyesi Birol AZAR	Abdullah ESMEZ

ELAZIĞ-2018

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ÂŞIK ENSAR ŞAHBAZOĞLU'NUN HAYATI VE SANATI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Birol AZAR

HAZIRLAYAN
Abdullah ESMEZ

Jürimiz, 03/08/2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezini oy birliği/oy çokluğu ile başarılı bulmuştur.

Jüri Üyeleri:
1. Dr. Öğr. Üyesi Birol AZAR
2. Dr. Öğr. Üyesi Gülda ÇETİNDAĞ SÜME
3. Dr. Öğr. Üyesi Canser KARDAŞ

Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ……..... tarih ve …….sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ömer Osman Umar
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun Hayatı ve Sanatı

Abdullah ESMEZ

Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Türk Halk Edebiyatı Bilim Dalı

Elazığ - 2018; Sayfa: IX + 510

Âşık edebiyatı, kültürel dönüşüm içerisinde kendini koruma ve devamlılığını sürdürme bakımından birçok sıkıntıyla karşı karşıya kalmıştır. Kars yöresindeki âşıklarımız da bu sıkıntıları yaşamış insanlar olarak bu kültürü gelecek nesillere aktarma açısından önem arz etmektedir. Özellikle usta-çırak ilişkisi veya diğer şekillerde âşıklık elde etmiş birçok şairimiz bu geleneği koruyup sürdürebilmenin uğraşı içerisinde olmuşlardır. Ölçü, kafiye, nazım şekilleri ve türleri gibi birçok unsur bu âşıklar sayesinde gelecek kuşaklara taşınmıştır ve taşınmaya da devam edecektir. Âşık Ensar Şahbazoğlu da bu âşıklar arasında dilinin döndüğünce bu kültüre katkı sağlamaya çalışan ender isimlerden biri olarak kendi güneşinden beslenen şairler arasında yerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU, Kültürel Dönüşüm, Kars, Usta-Çırak, Mahlas, Atışmalar, Şiir.

ABSTRACT

Master's Thesis

Life and Art of Âşık Ensar Şahbazoğlu

Abdullah ESMEZ

Fırat University
Graduate School of Social Sciences
Department of Turkish Philology
Branch of Turkish Folk Literature
Elazığ - 2018; Page: IX + 510

Minstrel literature has faced many problems within the process of cultural transformation in terms of self-protection and maintaining continuity. Considering holism of the tradition, it is inevitable to encounter such problems in and around Kars. The region is one of the important locations for minstrelsy tradition. Minstrels grown up in the region are important for handing such culture down the next generations. Especially, many of our minstrels who gained the title of minstrel through master-apprentice relationship or in other ways have endeavored to protect and sustain this culture. Many components such as meter, rhyme, methods and types of poetry are communicated and will be continued to be communicated to the next generations owing to those minstrels. Âşık Ensar Şahbazoğlu, as a precious person trying to contribute to this culture as much as he can among those minstrels, has taken his place among the minstrels who are fueled by their own sun.

Key Words: Âşık Ensar SAHBAZOGLU, Cultural Transformation, Kars, Master-Apprentice, Pseudonym, Call-and-Response, Poem.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **II**
ABSTRACT ..... **III**
İÇİNDEKİLER ..... **IV**
ÖN SÖZ ..... **VII**
KISALTMALAR ..... **IX**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KARSTA ÂŞIKLIK, ÂŞIK ENSAR ŞAHBAZOĞLU'NUN HAYATI VE SANATI **3**
1.1. Kars Kültüründe Âşık Edebiyatı 3
1.1.1. Kültürel Dönüşüm ve Âşık Edebiyatı 3
1.1.1.1. Dil Ortaklığı 5
1.1.1.2. Mekân ve Zaman Unsuru 6
1.1.1.3. Grup Birlikteliği 8
1.1.1.3.1. Âşık Edebiyatının Günümüzdeki Konumu 9
1.1.1.3.1.1. Âşıklar Açısından Günümüzdeki Konumu 9
1.1.1.3.1.1.1. İcra Edilen Sanatın Sözel ve Müzikal Anlamda İşlevsel Olmaması 10
1.1.1.3.1.1.2. İrticalin Zayıflaması ve Usta Malının Ön Plana Çıkması 10
1.1.1.3.1.1.3. Âşıkların Eğitim Durumu 11
1.1.1.3.1.1.4. İcranın Gelenekselliğine Karşın Dinleyicinin Güncelliği 11
1.1.1.3.1.1.5. Âşıkların Yerelden Uzaklaşamamaları 11
1.1.1.3.1.2. Kültürel Açıdan Günümüzdeki Konumu 12
1.1.1.3.1.3. Yönetimsel Açıdan Günümüzdeki Konumu 12
1.1.1.3.1.4. Araştırıcılar Açısından Günümüzdeki Konumu 13
1.1.1.3.1.4.1. Metin Merkezli Çalışmaların Yoğunluğu 14
1.1.1.3.1.4.2. Eleştirel Olmayan Ürünler Verilmesi 14
1.1.1.3.1.4.3. Müzikal Unsurlardan Yoksunluk 14
1.1.2. Türk Halk Hikâyeciliği 16
1.1.3. Kars Âşıklık Geleneği 21
1.2. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun Hayatı, Sanatı ve Âşıklığı 23

1.2.1. Âşıklığa Başlaması, Usta-Çırak İlişkisi 25
1.2.2. Mahlası 26
1.2.3. Karşılaştığı Âşıklar ve Atışmaları 27
1.2.4. Katıldığı Âşık Toplantıları, Programları, Yarışmaları 28
1.2.5. Özel Ezgi ile Söylediği Şiirler 30
1.2.6. Şiirlerini Seslendiren Ozanlar 30
1.2.7. Günümüz Âşıkları ve Âşıklığı Hakkındaki Görüşleri 30
1.2.8. Âşık Ensar Şahbazoğlu Hakkında Çalışmalar 32
1.2.9. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun Hikâyeciliği 32

İKİNCİ BÖLÜM

2.ŞİİRLERİN ŞEKLİ VE KONUSU 36
2.1. Şiirlerinin Şekil Özellikleri 36
2.1.1. Hane Sayısı 36
2.1.2. Ölçü 37
2.1.3. Kafiye Şeması 37
2.1.4. Kafiye Yapısı 38
2.1.5. Nazım Şekilleri ve Türleri 52
2.2. Şiirlerinin Konusu 62
2.2.1. Aşk, Sevgi 62
2.2.2. Methiyeler 64
2.2.3. Ölüm 69
2.2.4. Din 70
2.2.5. Nasihat 71
2.2.6. Sıkıntı 72
2.2.7. Sosyal Konular, Vatan Sevgisi 73
2.2.8. Saygı 75
2.2.9. Vatan-Millet 76
2.2.10. Vefasızlık 78

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ŞİİRLERİ VE ATIŞMALARI 81
ATIŞMALARI 463
SONUÇ 497

SÖZLÜK **500**
KAYNAKÇA **506**
EKLER **509**
Ek 1: Orjinallik Raporu 509
ÖZ GEÇMİŞ **510**

ÖN SÖZ

Türkiye'deki âşık tarzı şiir geleneği çalışmalarında ilk olarak adı geçen yerlerden biri olan Erzurum-Kars bölgesi, "kültürün canlı bir şekilde yaşadığı ve yaşatıldığı" söylemiyle hemen bütün araştırıcıların sözlü ve yazılı ürünlerinde yer almaktadır. Bölgenin özellikle tarihî, demografik ve coğrafi konumunun yıllar boyunca geleneğin yaşaması ve yaşatılmasında temel olan anlatıcı, dinleyici ilişkisinin varlığına olanak tanıması, bu söylemin gelenekselleşmesine neden olmuştur. Çukurova, Toroslar, İç Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerindeki âşıkların ve âşık tarzına ait ürünlerin inkâr edilemez konumlarına karşın, Erzurum-Kars bölgesinin geleneğin sürdürülmesi adına çok boyutlu yapısı, geleneğin taşıyıcılığını üstlenmesine dolayısıyla âşık edebiyatına dair konularda ağırlık merkezi olmasına olanak tanımıştır. Köprülü'nün tespitlerinin ardından geçen süreye rağmen bölgede geleneğin önemsenecek bir boyutta yaşaması, doğal olarak yukarıda belirtilen söylemin her dönem tekrarına izin vermiştir.

Türkiye'de sosyal bilimlerdeki kabullerin değişimi ve bu değişimin akademik yapıya yansıması her zaman kısa sürede gerçekleşmediğinden bölgenin kültürel anlamda kabuk değişiminin en canlı bir zaman dilimini yaşadığı son çeyrek asra ait değişimin sosyal, ekonomik, siyasal ve akademik boyutları sözel doku içerisinde ifade edilmekle birlikte akademinin yazınsal ürünlerine yeterince yansımamış ve kültürü yaşatmak adına laboratuvar ortamında da olsa bir müdahalede bulunulmamıştır. Bu çalışma, günümüz âşıklık geleneği içerisinde bölgede tanınan ve sevilen âşıklardan biri konumunda bulunan Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun şiirleri ve hikâyeciliğine ait değerlendirmeleri kapsayacaktır. Bu yönüyle Kars ilinin son dönem âşıklardan biri daha ilgililere tanıtılacak ve literatüre eklenecektir. Çalışmamız **ÖN SÖZ**'ün dışında **Üç Bölüm**, **Sözlük** ve **Kaynakça**'dan meydana gelmektedir.

Çalışmanın Birinci Bölümü'nde Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun hayatı ve âşıklığının genel hatları; İkinci Bölümü'nde şiirlerinin şekil ve muhteva yapısı; Üçüncü Bölümü'nde Kars âşıklık geleneği hakkında kısa bir bilgi verilip Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun mevcut olan 364 şiirine ve atışmalarına yer verilmiştir.

Bu çalışmamızda, başından sonuna kadar bize desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Esma Şimşek'e, Dr. Öğretim Üyesi Ebru Şenocak'a, ilgili bölüm hocalarımıza, teze

konu olan âşığımıza, Doç. Dr. Kürşat Öncül'e, tez hocam Dr. Öğretim Üyesi Birol Azar'a ve çalışmamızda emeği geçen herkese teşekkürü bir borç biliriz.

Elazığ-2018 Abdullah ESMEZ

KISALTMALAR

C : Cilt
çev. : Çeviren
drl. : Derleyen
ed. : 1.Edebiyat 2.Editör
haz. : Hazırlayan
Kit. : Kitabevi
MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
S : Sayı
s. : Sayfa
TDK : Türk Dil Kurumu
TTK : Türk Tarih Kurumu
Vb. : Ve başkası, ve benzeri/benzerleri, ve bunun gibi
vd. : Ve devamı, ve diğerleri
vs. : Vesaire
Yay. : Yayını, yayınları

GİRİŞ

Türkler, tarih boyunca birçok milleti etkilemiş ve bu uluslardan etkilenmişlerdir. Göçebe yaşam sonucu, geniş bir coğrafyaya yayılmaları çok uluslu devlet yapısını da ortaya çıkarmıştır. Geniş coğrafya ve geniş kültür yapısı devlet kurabilme ve kurulan devleti idare edebilme yeteneği hemen hemen her Türk topluluğunun ortak yapısıydı. Yıkılan her devlet, yeni bir devleti ortaya çıkarıyordu. İç ve dış düşmanlarla mücadele eden Türk ulusları, kendi kültürlerinden koparılarak yıkılmaya çalışılıyordu. İlminskiy'in böl-parçala-yönet politikası buna en güzel kanıttır.

Bölünen veya parçalanan Türk topluluklarını yok etmek daha kolay oluyordu. Fakat bir arada kalabilen Türk toplulukları ise daha güçlü hale geliyor ve devlet kurabiliyordu. Türklerin en uzun süreli yaşayan devleti olan Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesine çıkışından bu sahneden ayrılışına kadar birçok devlet ve ulusla ilişkisi olmuştur. Araştırmacılarımızın özellikle kendi şahsi çabaları ile gelecek nesillere aktarabildikleri ile bizler geçmişimizi araştırma ve anlamaya çalışmaktayız. Yabancı devletlerde kalmış belge ve bulguların müsaade ettiği kadarıyla araştırılmış olması bizim tarihimizi tanımamızda yeterli olmamıştır. Çünkü bu devletler bilmemiz gerekeni değil, bilmemizi istedikleri kadarını paylaşmışlardır. Göçebe hayat, geniş coğrafya kültür mirasımızı da başka topraklarda bırakmamıza neden olmuştur. O döneme ait belgelerin azlığı veya yazılmamış olması, günümüzde devletimizin geçmişini az tanıyabilmesine olanak vermektedir. Atatürk'ün "Türkler tarih yapabiliyor ama tarih yazamıyorlar." sözü bu duruma çok güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Matbaanın bizde geç kullanılmaya başlanması da kayıt altına alınamayan bilgilerin yok olmasına neden olmuştur. Basın-yayının aktif kullanılamaması da bu konuda sıkıntılara yol açmıştır. Basın-yayın hayatındaki gelişmeler ile teknolojik buluş ve yeniliklerin zamanında takip edilememesi ve kullanılamaması altı yüz yıllık Osmanlı tarihi ve geçmiş Türk tarihinin yeterince bilinememesine neden olmuştur. Yabancı ulusların bu unsurları kendi çıkarlarına göre kullanmaları Osmanlı Devleti'nin gerileme ve çöküşünde önemli rol oynamıştır. Bizim aydınlarımızın da fikir yazılarından uzaklaşarak magazin değeri taşıyan ama topluma pek faydalı olmayan yazılarla uğraşmaları da bunda önemli etkenlerden biridir. Necip Fazıl Kısakürek, "Tanrı Kulundan Dinlediklerim" adlı eserinde 1940'lı yıllarda basın-yayınla ilgili

söylediklerinde aslında günümüze de bir uyarıda bulunuyordu. Bu eserinde "Günümüz gazetelerine bakınca kocaman resimler ve altında fikir denemeyecek kadar küçücük yazılar var." demekteydi. Maalesef günümüz dergi ve gazetelerinde de aynı durumun birkaç istisna haricinde devam ettiğini söyleyebiliriz. Osmanlı tarihi bir ulus değil, bir dünya tarihidir. Hemen hemen her ulus ile münasebeti olan ve bu uluslardan toplulukları bünyesinde barındıran bir cihan devletidir. Türk-İslam kültürü ile yabancı devlet kültürlerinin buluştuğu bir kavşak konumundadır.

Orta Asya bozkırlarının kültürü ile Anadolu'nun bozkırlarının kültürünü kendi bünyesinde barındıran Osmanlı, İslam etkisi ile yer yer Arap kültürünü, son zamanlarda da Batı etkisi ile Batı kültürünü toplum katmanlarında gösteren bir dünya medeniyetine sahne oluyordu. Beylikten devlete dönüşen, bu gücünü de yaklaşık altı asra yayan bir devlet, tarih sahnesindeki yerini bilimsel değişim ve gelişmelere ayak uyduramadığı için başka bir Türk devletine, Türkiye Cumhuriyeti'ne, bırakıyordu. Osmanlı Devleti'nin teşkilat yapısı, ordu sistemini yeniliklere açık bir şekilde yeniden kuran ve uygulayan bir devlet daha Türk devletleri ve tarih içerisindeki yerini almıştı.

Bir milleti yok etmenin veya kendi çıkarı için kullanmanın yollarından biri din ve dil birlikteliğini zedelemek ve yok etmektir. Yine güncel olan kültür birikimini gelecek nesillere aktarma yolunu kesmek de bu birlikteliği yıpratma ve yok etme yollarındandır. Bu yüzden yaşayan değerlerimizin ürettiklerini çağlar ötesine taşımak bizim millî ve kültür birlikteliğimizin önemli göstergelerindendir. Bundan dolayı

Âşık Ensar Şahbazoğlu gibi birikimli bir âşığın ürünlerini incelemeyi uygun bulduk. Kültür taşıyıcısı olan âşığımızın atışmaları dışında 364 şiirinden örneklerle onun dünya görüşü Cumhuriyet, Atatürk, millî ve manevî duygulara bakışı, çağın bir hastalığı olan vefasızlık, evliya, peygamber sevgisi üzerine söylemiş olduğu şiirlerine de yer vermeyi âşığımıza bir vefa borcu olarak gördük. Şiirlerini sınıflandırırken de nazım biçimi ve türü, kullandığı hece kalıpları ve hane sayılarını göz nünde bulundurduk. Devlet büyüklerine duyarlı, vatan sevgisi üzerine örülü, gönülden dökülen nağmelerle süslenmiş bu ender hazineden umarız yeterince faydalanabiliriz.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.KARSTA ÂŞIKLIK, ÂŞIK ENSAR ŞAHBAZOĞLU'NUN HAYATI VE SANATI

1.1.Kars Kültüründe Âşık Edebiyatı

1.1.1.Kültürel Dönüşüm ve Âşık Edebiyatı

Kültür çalışmaları geçmişin değerlerini ve yaşam biçimini ortaya koyarak elde ettiği verilerden hareketle, kültürler arası karşılaştırmalar, günümüz ve gelecek kültürü hakkında çıkarsamalar yapar. Geçmişin sözlü kültür dönemine ait ürünlerinin ve bağlı ritüellerinin büyük oranda tespit edilememesi, kültür çalışmalarını metin yorumlamalarına, yeniden kurma anlayışı çerçevesinde ya da daha ziyade yakın çağlardan itibaren elde edilen çeşitli görsel ve yazınsal ürünler üzerinden değerlendirme yapmaya götürmüştür. Ancak yazılı kültür ürünlerinin sözlü kültür ürünleriyle karşılaştırılamayacak derecede yakın bir tarihi kapsaması ve içeriğinde belirtilmeyen hususlar araştırıcıları sözlü kültür ürünlerinin derlenmesine yönelik çalışmalar yapmaya yöneltmiştir.

Tarihî metinlerin eksikliği ve modern metinlerin bireyselliğine karşın sözlü kültürün, var olduğu toplumun değerler dizgesini barındıran tarihsel bir iz düşüm niteliğinde olması halk bilimiyle ilgili yaklaşımları anlamlı ve değerli kılmıştır. Bu doğrultuda yazısız toplumlardaki tarihin tamamının sözlü tarih olduğu (Thompson, 1999: 20), folklorik ürünlerin işlevinin de belirli bir sosyal çevrede ağızdan ağıza yayılanları hafızada tutmaya (Sokolov, 2009: 45) yaradığı kabul edilmiştir. Sözlü kültürün bu konumu, sözün ve bağlı kültürel yapılanmaların barındırdığı her tür ögenin anlamlandırılması, tarihsel süreçteki yerinin birey ve toplum açısından öneminin ortaya konulması, kültür taşıyıcılarının oluşum ve gelişim nedenlerinin sorgulanarak taşıdıkları misyonun belirlenmesi ve metinlerin daha doğru bir şekilde çözümlenmesine destek sağlamıştır.

Sözlü kültürün yaşaması ve geleceğe aktarımındaki en önemli ögelerden biri kültür taşıyıcılarıdır. Kültür aktarımında aktif rol üstlenen, bellek taşıyıcıları bulundurdukları kültürel ögelerin korunması, aktarılması ve uygulanmasında

çoğunlukla farkında olmaksızın en önemli rolü üstlenirler. Bu kişiler, birçok kültürel ögeyi aktarmakla birlikte yakın geçmişten uzak geçmişe doğru gidildikçe bilgiler azalır ve iki zaman dilimi arasında "kayan boşluk" olarak adlandırılan bir dönem ortaya çıkar. Bir anlamda sabit bir formla korunan bu bilgiler daha ziyade köken, başlangıç bilgisi ve yakın geçmiş merkezlidir (Assman, 2001: 52). İletişimsel ve kültürel bellek olarak adlandırılan bu bilgiler, geçmişin belirli noktalarında odaklaşarak sembolik figürlere dönüşür ve şamanlar, rahipler, öğretmenler ve konuyla ilgili olarak "dedeler" gibi özel taşıyıcılar aracılığıyla aktarılır. Kültür taşıyıcıları, elde etmiş oldukları bu bilgi birikimini özellikle müzik, dans ve söz kalıpları gibi yardımcı unsurlardan destek alarak aktarırken onlara bu anlamda en önemli destek onların da farklı şekillerde kullandıkları ritüellerden gelir. Yazıyla birlikte tekrarlamanın üstünlüğünden canlandırmanın üstünlüğüne geçilir, diğer bir ifadeyle "ritüel bağdâşıklığın" yerini "metinsel bağdâşıklık" alır. Yeni yapının gücü taklit etme ve saklama eyleminden çıkar yorumlama ve hatırlatma eylemine geçer (Assman, 2001: 22).

Sözlü kültürün belirtilen bu özelliklerinin yanı sıra geliştirdiği ve aktardığı sözlü bir tarih bilgisi de söz konusudur. Ancak sözlü tarihin karşılığında yazılı kültürün sunduğu bir resmî tarih tezi de söz konusudur. Sözlü tarih, aktarıcıları ve bağlı ritüelleriyle kendini destekler ancak aynı durum resmî tarih için de geçerlidir. Yönetime bağlı kişi ve kurumların desteklediği tarih tezi bu noktada sözlü tarihle her zaman bir ikilik içerisinde varlığını korur. İktidarlar geçmişi kendi algılayışı ve siyasal hedefleri doğrultusunda ele alır, bu doğrultuda takdim eder, bilgi ve belgeleri egemenin tarihini düzenleyecek ve destekleyecek formda düzenleyebilir (Ersoy, 2009: 28). Sözlü tarih ise kendi doğrultuları ekseninde var olan anlatı geleneğine bağlı olarak şekillenir.

Sözlü kültürde bilginin tek kaynağının insan hafızası olması gerçeği bu bilgileri her zaman hatırlanıp unutulmaya müsait bir yapıya büründürmekle birlikte özel bilgileri korumak için çeşitli yöntemler de geliştirilmiştir. Ancak bu yöntemler bilinçli olarak yönlendirilmediğinde, hafıza, uymayanları ayıklama eğilimi ile başka ilgilere yönelir. Sözlü depolamanın ve aktarımın bu özelliği, bu kültürlerin göreceli olarak homojen olan özelliğine katkıda bulunur. Bu nedenle sözlü kültürlerde, hafıza, birbirleri ile bütünleşen deneyimlerle çalışmaya devam ederken, rahatsızlık veren ya da diğerleri ile uyumsuz olanlarını unutma eğilimine girer (Goody, 2009: 128-133).

Bu nedenle Türkiye merkezli çalışmalarda bu yöne dikkat etmek ve birleştirici bir söyleme gitmek gerekir. Belirtilen amaç doğrultusunda kültür taşıyıcıları, fonksiyonları günden güne artan bir yapı sergilemektedir. Bununla birlikte kültür taşıyıcılığı kavramının yeniden ele alınması ve elektronik kültür ortamının kültür taşıyıcılığı noktasında değerlendirilmesi gerekmektedir. Kültür aktarımında "bellek taşıyıcıları"na yardımcı olan unsurlar şu başlıklar içerisinde ele alınabilir:

1.1.1.1. Dil Ortaklığı

Söz, kültürün aktarımında en önemli unsurlardan biridir. Binlerce yıllık ortak hafızanın aktarımında görsel unsurlar ve taklit, önemli olmakla birlikte kültürün aktarımında dil aktarımın sağlayıcılığı noktasında ortak hafızayı geleceğe taşır. Göreneğin öğreticiliğine karşın dil aktarıcı ama aynı zamanda tamamlayıcı bir ögedir. Kültür ritüellerle kendini tekrarlarken ritüeli destekleyici ve büyüsel unsurlarla donanımlı unsurları söz sağlar. Ancak sözün bu ortaklığı kendi içinde birliktelikle birlikte dışarıya karşı ayrıcı bir nitelik de taşır. Ortak dil ve ortak sözcük dağarcığı toplumun bir aradalığına destek verir buna karşın aynı şekilde farklı dil özellikleri farklı küçük birlikteliklerin doğmasına yol açar.

Söz, bu yapısıyla toplumsal kimlik, sosyal aidiyet bilinci, ortak bilginin sağlanması için gerekli olan ritüellerin, dansların, oyunların, yeme içme alışkanlıklarının, anlatıların tarihsel süreçte korunması ve aktarımında en önemli ve birincil etkendir. Ortak dilin, bu aktarımı gerçekleştirmesi için yaşantı ortaklığı, tarihsel ortaklık, dinî ortaklık gibi sosyal, ekonomik vb. ögelerde ortaklık ve bu ortaklığın aynı sözle ifadesini doğuran zaman dilimi gereklidir.

Âşık edebiyatı bu anlamda geçmişin sözel birlikteliği yapısından her geçen gün uzaklaşmakta âşıkların büyük bir çoğunluğu da bu duruma maalesef müdahale etmekten uzak bir şekilde geleneği sürdürmektedir. Geleneğin yaşadığı her coğrafyada ağızların yaşanması, geleneğin aktarımında yerel unsurların önemini ön plana taşımaktadır. Türkiye coğrafyasının Osmanlı İmparatorluğu sonrasında resmî ve standart dilin şekillenmesinde yaşadığı süreç kaçınılmaz olarak gecikmiş bu durum yerelliğin yaşamasına olanak tanımıştır. Bugün hâlâ gelenek taşıyıcıları yerel ağızlarla duygu ve düşüncelerini ifade ederek hitap ettikleri kitleye ulaşmaktadırlar. Bu durumun geleneğin sürdürülmesinde esas kabul edilir bir yapıya bürünmesi bölge dışı kitlelerin ortak bir

dile sahip olmaması sonucuyla yerelliklerin korunmasına ancak yerelin ulusala taşınmasına engel olunmasına neden olmaktadır. Günümüz ve sonrasında âşıklık geleneğinin ulusal bir dile dönüşmesi geleneğin yaşamasına ne derece katkı sağlayacağı bir bilinmez olmakla birlikte geleneğin hava ve makamlarının dönüştürülememesi bu geleneğin aktarımına imkân tanımamaktadır. Beste ve güftenin yerelden ulusala taşınması ve güncellenmesi geleneğe katkı sağlayacaktır ancak bu sürece kadar bu dönüşüm ve değişim istendik şekilde sağlanamamıştır.

1.1.1.2. Mekân ve Zaman Unsuru

Düzenli olarak yerine getirilen ya da getirilme gereksinimi duyulan her tür kültürel pratik, tarihsel süreç içerisinde toplumun varlık nedeni olarak görülen birikimlerin nedenlerini ve nasıllıklarını içerisinde barındıran ve çeşitli problemlere çözümler sunan arkaik kodlar taşımaktadır. Toplumun varlık köklerini oluşturan bu pratiklerin sakladığı kültürel kodlar, bireyden milletleşme serüvenine giden yolun köşe taşlarıdır. Günümüz sosyoekonomik, sosyokültürel koşullarından oldukça farklı bir zaman diliminde meydana gelen ve çeşitli sosyal koşullara bağlı olarak sürdürülen, sürdürülmediği takdirde çoğunlukla herhangi bir sıkıntıya yol açacağına inanılan uygulamalar, bireyleri farklı zaman dilimlerinde bir araya getiren birleştiricilerdir. Genellikle bir köken mitine bağlı anlatılara sahip olan ve düzenli olarak tekrar edilen bu uygulamalar, dönemin koşulları içerisinde dönüşüm/değişim geçirmekle birlikte tarihsel kesitliliği ve buna bağlı ögeleri barındırmaktadırlar. Sözlü kültür ürünlerinin ve bağlı performansların kolektif bellek açısından değer ve anlamını korumaları, anlam kazandıkları mekânlar içerisinde yerine getirilmesiyle bağlantılıdır. Çünkü kolektif bilincin bireye yüklediği ve ona taşıtarak sağladığı sürerlilik, kabullenilmiş mekânlarla desteklenerek yakın ve uzak geçmişe bağlı anlatıların varlığına, hatırlanmasına ve aktarımına olanak sağlamaktadır. Toplulukların anımsayışları özellikle güncel olanın ve gündelik alışkanlıkların geri çekildiği tören alanlarında ortaya çıkacağından özdeşleşmenin ve kolektif anımsayışın gerçekleşmesi için kültürel pratikleri yaşatanların ve bu yaşatmanın gerçekleştirileceği noktaların benimsenmeleri gerekmektedir. Ritüel/tören alanları, doğuş anlarının bozulmadan kalmış olduğu varsayılan yinelemelerle yeniden beden bulduğu yerler; ritüel zamanları ise bireyselliğin ortadan kalktığı, toplumun ortak belleğinin yaşatıldığı dolayısıyla bireyin totalite içinde çözüldüğü anlardır. Aynı kültür çevresine sahip kişilerce uygulanan pratik ve ritüeller,

bireylerin dolayısıyla toplumun sosyal, ekonomik ve dinî yaşam düzeninin belirlenmesinde önemli bir etkendir. Bu zaman dilimleri birliktelikleri sağlayan köken mitlerinin hatırlama, uygulama ve aktarımında rol alan, gelecek dönemlerde yapılacak pratiklere yönelik görüşmelere olanak sağlayan bir nitelik taşımaktadır. Ritüel öncesi, uygulama anı ve sonrasına ait unsurlar, ilgili pratiğe yönelik zaman kesitine farklı anlamlar yüklenmesine olanak sağlar. Bu noktada ritüeli uygulayanlar ve varsa ritüeli yöneten ya da organizasyonunda söz sahibi olan kişilerin her birinin toplumsal konumun belirlenmesi, korunması açısından ayrı bir öneme sahiptir. Bu çerçevede yapılan her tür kültürel eylem doğanın, zamanın, evrenin yenilenmesi gibi bireyin/toplumun yenilenmesi anlamına da gelmektedir.

Mekân ve zamanın yitirilmesi kaçınılmaz biçimde bağlı anlatıların ve pratiklerin de yitirilmesine neden olacaktır ki bu durum toplumsal belleğin yaşatılamamasına ve doğal sonucu olarak belleksiz bir toplumun varlığına yol açacaktır. Kültürel süreklilik ve çeşitlilik açısından en önemli olgusal olumsuzlukların modernleşme süreçlerinde ortaya çıktığı genel bir kabuldür. Süreç içerisinde topluluklar, gruplar ve bireyler, kültürel belleklerinin oluşup geliştiği ve kültürel üretimlerinin kuşaktan kuşağa aktarılıp yaşatıldığı ritüel mekânlarını terk ederek modern yaşamın peşinden gitmiş ve geçmişle bağlarını büyük ölçüde koparark yeni mekânlarda yeni kültürler edinmişlerdir. Bu durum, kültürel devingenlik açısından doğalsa da kültürel çeşitlilik açısından vahim sonuçlar doğurmuş, mekânını kaybeden ve icra edilmeyen eski kültürler yok olmaya başlamıştır (Oğuz, 2007: 30-32). Yitirilen kültürel yapılanmalar sosyal ihtiyaçlarının giderilmesi noktasında yalnızlaşan ve ortaklıklarını kaybeden birey/toplumun yeni kültürel mekânları ve bu mekânlarda gerçekleştireceği pratikleri aramasına ve benimsemesine yol açacaktır. Ortaya çıkan yeni kabuller ve bu kabuller çerçevesinde ikinci sözlü kültür dönemini yaşayan toplumlarda yeni edinilen mekâna bağlı anlatma, uygulamaların benimsenmesine yol açacaktır ki bu durum, sosyolojide kültürel çözülme şeklinde adlandırılmaktadır. Belirtilenler açısından Türkmen sözlü geleneği XV. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nin geçirdiği değişim ve dönüşüm aşamasında, Türk kültür geleneğinin kurucu ilksel formlarının korunduğu bir depo işlevi görmüştür (Üçüncü, 2006: 211-222). Bu değerleri taşıyan kişi ve sosyal normların kaybolması yeni değerlerin kabulünde dolayısıyla kültür dejenerasyonunda etkin bir rol üstlenecektir.

Âşık edebiyatı ve âşıklık geleneği yukarıda belirtilen hususlar açısından mekân birlikteliğini büyük oranda kaybetmiş dolayısıyla bu birlikteliğin kaybından kaynaklanan problemlerin gerçekleşmesi kaçınılmaz bir hal almıştır. Âşıklık geleneğinin yaşatıldığı temel mekânlar olarak konuyla ilgili hemen her çalışmada belirtilen kahvehaneler, düğünler, köy evleri ve belirli kişilerin evleri günümüzde yaşayan ya da yaşatılan mekânlar olmaktan çıkmıştır. Toplumun her kesimini kucaklayan kahvehaneler kültür taşıyıcısı konumlarını birçok etkene bağlı olarak yitirmiş ve daha çok belirli yaş grubundaki kişilerin zaman geçirmek adına belirli zaman dilimlerinde buluştukları bir mekâna dönüşmüştür. Yoğunlukla orta ve üst yaş grubuna dâhil olan bu kitle emekli ya da düzenli bir işten yoksun insanlardan oluştuğundan ekonomik anlamda gelir düzeyi sınırlıdır. Bu nedenle buradaki ilişkiler bu düzenin getirdiği koşullar kapsamında yazısız bir kültürle şekillenmiş ve olabildiğince herkesin ekonomik katılımından oluşan bir yapıyla yürüyen bir mekâna dönüşmüştür. Genç nesillerin uğrak alanlarıyla bu kitlenin kesişme durumu çoğunlukla söz konusu olmadığından ilgi ve ihtiyaçlara bağlı olarak bu mekânlarda zaman geçirme şekillerinde dahi çeşitli farklılıklar söz konusudur. Geçmişte farklı kitlelerin bir aradalığına bağlı yaşanan ortak dil ve kültür bugün bu anlamda yerini çoktan farklı ögelere bırakmıştır. Dolayısıyla âşık edebiyatının devamı için gerekli olan mekân birlikteliği kaybolmuş geçmiş ile an arasında kopukluk doğmuştur. Kent kültürünün getirdiği yeni yaşam koşulları kendini mekânlar üzerinde de gösterince dünün kültür noktaları olan kahvehaneler bugün belirli bir kitlenin zaman geçirdiği yerlere dönüşmüştür.

1.1.1.3. Grup Birlikteliği

Birey, genetiğinden getirdiği ve yaşamı süresince edindiği birikimle aynı ortak kodları paylaştığı kişi/toplumla kendini, aynı ortaklıkları paylaşmayanlardan ayrı ve özel olarak tanımlar. Dil, din, tarihsel deneyim, akrabalık gibi unsurlarla beslenen bu yapılanma ben-sen, biz-siz olarak oluşan/oluşturulan bilincin temel dayanaklarını şekillendirir (Kottak, 2001: 62). Grup oluşturma güdüsü ve buna yönelik tutumlar ve eylemler, insanın temelinde var olan ortak anlamların dolaşımına olanak sağlayan "ortak duyguyu" çıkarma amacıyla gerçekleştirilir (Assman, 2001: 140). Grup bilinci, kolektif bilinçaltından getirilen niteliklerin bireyin doğumundan itibaren yakın çevresinden edindiği gözlem ve anlatılarla beslenerek şekillenir. Doğum sonrası edinimlere olanak sağlayan kültürel ögelerden herhangi birinin eksikliği grup bilincinin

oluşumuna ket vurur. Birey, grup içerisinde edindiği kültürel kazanımların yanı sıra aynı kültürel dünyaya sahip insanların varlığıyla kendine olan güvenini tazeler. Grubun zayıflaması ya da çeşitli nedenlerle birlikteliğin bölünmesi bu anlamda bireysel çöküş ve güvensizliğin de doğuşuna neden olur. Sayısal anlamdaki bölünme ve parçalanma iktidarı elde etmede ve bunu örgütlü bir şekilde kullanmada da en önemli etkenlerden biri olduğu için bu yöndeki zayıflık/zayıflama sadece kültürel parçalanmayı değil yönetsel zaafiyeti de beraberinde getirir. Kültür çalışmaları, baskın kültürün yönetimsel ve ekonomik güçle birlikte, nicelik esasına bağlı olduğunu da ortaya koymuştur. Bu nedenle kolektiviteye bağlı olarak gerçekleşen bireysel, sosyal ve ekonomik yapılanmaların sürdürülebilirliği ve aktarılabilirliği noktasında da grup bilincinin ayrıcalıklı bir yeri vardır.

1.1.1.3.1. Âşık Edebiyatının Günümüzdeki Konumu

Genel hatlarıyla verilen âşık edebiyatına yönelik bu ögeleri nispeten genişletilmiş ve detaylandırılmış olarak âşık edebiyatının günümüzdeki konumunu Kars bağlamından hareketle özelden genele

1. Âşıklar Açısından Günümüzdeki Konumu
2. Kültürel Açıdan Günümüzdeki Konumu
3. Yönetimsel Açıdan Günümüzdeki Konumu
4. Araştırıcılar Açısından Günümüzdeki Konumu

olarak ele almayı hedeflemektedir.

1.1.1.3.1.1. Âşıklar Açısından Günümüzdeki Konumu

Âşık edebiyatı kavramı içerisinde ilk hatırlanan öge âşık, ozan, halk şairi, meydan şairi gibi kavramlarla anılan geleneği yaşatan kişilerdir. Âşıklık geleneğinin yaşadığı hemen her yerde konuyla ilgili temel sorun, geleneğin yaşatıcısı konumunda bulunan kişilerin yaşadığı sosyal ve ekonomik problemlerdir. Konuya ilişkin pek çok yetkili ve uzman kişinin çözüm önerileri bulunmasına karşın geleneğin taşıyıcıları açısından sorun henüz çözümlenebilmiş değildir. Sorunun çözümlenememesinin birçok nedeni olmakla birlikte çoğunlukla geleneğin temsilcilerine söylenemeyen ya da dolaylı olarak ifade edilen icra ve sanat açısından temel problemler şunlardır:

1.1.1.3.1.1.1. İcra Edilen Sanatın Sözel ve Müzikal Anlamda İşlevsel Olmaması

Âşık edebiyatı ozan baksı döneminden günümüze kadar insanların temel ihtiyaçlarından biri olan eğlence ihtiyacına cevap veren bir yapıyla korunmuş ve kendini bu çerçevede şekillendirmiştir. Ancak sözlü kültür ortamının sona ermesi ve teknolojideki gelişimler yaşam tarzında değişiklikleri beraberinde getirince, bu değişim eğlence kültürünü de etkilemiş ve yeni bir eğlence anlayışı doğmuştur. Bu yeni yapılanma içerisinde kendine istendik ölçüde yer bulamayan gelenek, kısırlaşmaya ve kendini tekrara başlamıştır. Tekrar, kaçınılmaz olarak âşıkların sanatlarının yeni nesillere hitap edememesi sonucunu doğurunca; sanatsal açıdan içe dönük yapılanma gerek sözel gerekse müzikal anlamda dinleyici kitlesiyle icracılar arsındaki uyuşmazlığın ölçüsünü arttırmıştır.

1.1.1.3.1.1.2. İrticalin Zayıflaması ve Usta Malının Ön Plana Çıkması

Sözlü kültür içerisinde kendisine aktarılan bilgilerle şekillenen âşıklar, sanatlarını icra edecek doğal ortamdan yoksun olmaları nedeniyle sanatsal yeteneklerinden uzaklaşmışlardır. Fiziksel ihtiyaçlarını karşılayamayan âşıklar bu nedenle yeni iş alanlarına yönelmişler ve âşıklığı bir anlamda ikinci bir iş olarak görmeye başlamışlardır. Gelenekten uzak bir yapı içerisinde sanatlarını sürdüremeyen/geliştiremeyen âşıklar belleklerinde yer etmiş usta malı eserlerle az sayıdaki dinleyici kitlesinin karşısına çıkmaya başlamışlardır. Sanat icra etmek kaygısından ziyade yaşam kavgası veren âşıklar, günlük programlarda dinleyicilere sundukları kısa programlarda beğenildiğini düşündükleri eserleri sunmaya başlamışlardır. Beğeninin âşık atışmalarında yoğunlaşması âşıkların benzer ayaklarla gerçekleştirdikleri atışmaları sahnelemelerine yol açmıştır.

Yoğunlukla âşıkların rahat bir şekilde söyleyecekleri açık ayaklar âşıkların zorlanmadan icra edebilecekleri bir sahne şovuna dönüşmüştür. İcra esnasında dinleyiciler arasında bulunan ve geleneği bir şekilde bilen kişiler de âşıkların dinleyiciler karşısında mahcubiyet duymalarını engelleyici ayakları vermelerini sağlamıştır. Tekrarı destekleyen bu durum, aşığın ve dinleyici kitlesinin gelenekten bir adım daha uzaklaşmasına dolayısıyla geleneğin kısırlaşmasına yol açmıştır.

1.1.1.3.1.1.3. Âşıkların Eğitim Durumu

Âşıklık sanatını sürdüren kişilerin büyük bir kesiminin ilk ve orta dereceli okullardan mezun olmaları, geleneğin tarihsel sürecinin, gelenek kapsamında yaşanan tartışmaların ve konuyla ilgili diğer yaklaşımların büyük bir bölümünün yalnızca akademik çevrelerle olan ilişkiler kapsamında haberdar olunması sonucunu doğurmuştur. Bu durum doğal olarak beklentilere cevap verememelerine, kendilerini yenileyememelerine ve var olan problemlere çözüm üretememelerine yol açmaktadır. Gelenekle eğitimi birleştiren Âşık Ömer, Gevheri gibi âşıkların ardından konservatuvarlı âşıkların var edilememesi, irticali güçlü ve özgün nitelikleriyle dönüştürücü, yönlendirici âşıkların istendik düzeyde var olamaması âşıklığın toplumsal konumuna zarar vermiş, bilimsel yetersizlik müzikal yetersizlikle beslenince kültürün anlam ve önemi toplumsal açıdan ortadan kalkmaya başlamıştır.

1.1.1.3.1.1.4. İcranın Gelenekselliğine Karşın Dinleyicinin Güncelliği

Âşıkların irtical yeteneklerinin zayıflaması ve özgün eserlerin verilememesi âşıkların var olan usta malı eserleri koruma içgüdüsünü doğurmuştur. Potansiyel yeni dinleyici kitlesinin beklentilerine karşın âşıkların geçmişin sözel ve müzikal yapıyı koruma istekleri âşıklarla dinleyiciler arasında arz-talep dengesini aksi yönde geliştirmiş, dolayısıyla, yeni neslin dinleyici kitlesine dönüşümü engellenmiştir.

1.1.1.3.1.1.5. Âşıkların Yerelden Uzaklaşamamaları

Osmanlı İmparatorluğu içerisinde ülkenin hemen her yerinde görülen âşıklar, toplumun eğlence kültürü içerisinde önemli bir yer işgal etmelerine karşın XX. yüzyıldan itibaren icra ortamı ve icracılar noktasında daralmaya başlayan gelenek yerelleşmeye başlar. Yakın geçmişe kadar farklı coğrafyalarda özellikle "semai kahveleri" aracılığıyla seslerini her kesime ve bu kesimlerin beklentilerine yönelik bir formda duyuran âşıklar, geleneğin dar bir alana sıkışmaya başlamasıyla bölgesel bir nitelik kazanmaya başlamışlardır. Üniversitelerin artmasına bağlı olarak öğrenci geçişlerinin yaşanması, memur ve işçi atamaları gibi nedenlerle illerde farklı kültür çeşitliliklerinin varlığı, eğlence sektöründe yerel kültürlerin daha dar alanlara sıkışmasına, televizyon ve radyo gibi iletişim unsurları ise ters bir istikametle ulusal kültür ögelerinin yaygınlaşmasına yol açmıştır. Âşıkların değişen bu yapı karşısında

yerel ağızları ve müzikal dokuyu sürdürmeleri ise geleneğin anlaşılırlığını kaybetmesine ve beğenilirliğinin azalmasına neden olmuştur (Öncül, 2011: 1117-1123).

1.1.1.3.1.2. Kültürel Açıdan Günümüzdeki Konumu

Kültürel ögeler, canlı bir varlık gibi doğar, gelişir ve ölürler. Gartlar doğrultusunda değişimini gerçekleştirebilen ve yeni şartlara adapte olabilen kültürel ögeler yaşamını devam ettirir. Tarihsel süreç kapsamında şamanlıktan, ozanlığa ve âşıklığa geçerek varlığını yeni şartlar doğrultusunda sürdürebilen gelenek bugün yeni şartlara uyarlanamamaktadır. Bölge için temel yaklaşım olarak görülen

a) Özel gün ve eğlencelerin (özellikle düğün ve sünnet törenlerinin) vazgeçilmez unsuru olarak görülen âşıkların vazgeçilmezliğinin sona ermesi

b) "Uzun kış geceleri"nin televizyon dizileriyle kısalması

c) Masal ve hikâye dinleyerek yetişen çocukların, bilgisayarlarla yeni masal ve hikâye dünyasıyla tanıştırılması sürecinde ülkenin kültürel ögelerinin göz ardı edilmesi ve bu süreçte ilgililerin müdahalesinden yoksun bir geçişin yaşanması nesiller arası kuşak çatışmasının boyutunu arttırmıştır. Tüm bu kültürel asimilasyon sonucunda kendini değil sunulanı tercih eden yeni nesil, sunulanı yaşamak adına kendini reddiyeye giden yolu bilinçsizce tercih etmiştir. Bu tercih ise âşıklığı, kendi problemleri ve çağın problemleri arasında yaşam mücadelesi içerisine itmiştir.

1.1.1.3.1.3. Yönetimsel Açıdan Günümüzdeki Konumu

Osmanlı İmparatorluğu'nun ardından ulus devlet anlayışıyla kurulan yeni devlet, bu anlayışını kuramsal bir çerçeveye ve bir folklor politikasına yansıtmamakla birlikte derleme/tespit noktasında gayriresmî boyutta destekleyici bir yapıda olmuştur. Ülkenin genel politikası çerçevesinde yapılan çalışmalar ilerleyen dönemlerde kurumsal bir kimliğe dönüşmüş ancak gerek bu kurumsal yapı gerekse de genel kabuller bir dönüştürmeden ziyade tespitle sınırlı kalmıştır.

İtalya, Almanya, İspanya, Rusya, Çin gibi ülkelerde görülen devlet söylemli yönlendiricilik bu anlamda Türkiye'de resmî bir boyut kazanmamıştır. Âşıklık geleneği açısından bu durum geleneğin kendi doğal seyri içinde yaşamasına ve kendi kaderini kendinin çizmesine olanak tanımıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında onlarca yılın savaş yorgunluğu neticesinde belirli bir yaşın üstündeki erkek sayısının ciddi anlamda

azalması Kars-Erzurum bölgesinde yaşanan kırk yıllık Rus hâkimiyetine bağlı olarak yaşanan gelişmeler bölgede kültür taşıyıcısı âşıkların azalmasına dolayısıyla geleneğin zayıflamasına yol açmıştır. Savaş sonrasında yeniden var olmaya başlayan gelenek XX. yüzyılın son çeyreğinden itibaren yaşanan teknik ve kültürel değişimlere direnememeye ve güçlenmeye başlayan yapısından uzaklaşmaya başlamıştır. Geleneğin, politik anlamda destekten uzak kalması ve kurumsal boyutta yönlendirilmemesi günümüzdeki halini almasında önemli bir etken olmuştur. Folklor politikasının bu durumunu gözlemleyen özellikle akademisyenlerin bu anlamda müdahaleci bir tavır sergilemesi Sakaoğlu'nun belirttiği gibi "Âşıklara yön verme" (Sakaoğlu, 1989) misyonunu üstlenmelerini ve ilgili kurum ve kuruluşları yönlendirmelerini gerekli kılmaktadır.

1.1.1.3.1.4. Araştırıcılar Açısından Günümüzdeki Konumu

Türk halk edebiyatına yönelik ilk dönem çalışmaları, Atatürk Üniversitesi kapsamında yeni bir atılım içerisine girince, yaşayan kültürel ögelerin tespit, tahlil ve kuramsal uygulamalar üzerinde şekillenir. Bu tarihten itibaren alanın her sahasıyla ilgili yoğun bir derleme, yorumlama ve uyarlama içerisine girildiği görülmektedir. Âşık edebiyatıyla ilgili yapılan teorik, yönlendirici ve tanıtıcı çalışmaların (Köprülü, 1962; Dizdaroğlu, 1969; Onay, 1996; Aslan, 1975; Başgöz, 1966;Türkmen, 1974; Boratav, 1988; Günay, 1992; Çobanoğlu, 2000; Düzgün, 1997; Dilçin, 1983;Oğuz, 1993; Sakaoğlu, 1989; Kaya, 1994; Alptekin, 2002 vb.) ardından yeni yöntemler ve yaklaşımlar tespit edilemeyince benzer nitelikli çalışmalar yapılmaya başlamıştır. Bu süreçte 1990'lı yıllardan itibaren Türk dünyasının yeni bir siyasal yapı kazanmasının ardından yeni bir ivme kazanması gereken çalışmalar, gerek ülkelerarası gerekse üniversitelerarası ilişkilerin siyasal, ekonomik nedenlerle istenilen seviyelere ulaştırılamaması konuyla ilgili yeni perspektiflerin gerçekleştirilememesine yol açmıştır. Az sayıda kişinin özverili gayretleri, bu anlamda takdir edilmesi gereken çalışmaları var ederek heyecanın belirli bir oranda da olsa korunmasına ve geleceğe köprü kurulmasına katkı sağlamakla birlikte, zamanla, âşık edebiyatına yönelik çalışmaların akademik dünyada heyecan uyandırmaktan uzak yayınlara dönüşmesine neden olmuştur. Araştırıcılar açısından bu durumun temel nedenlerini üç ayrı başlık altında ele almak mümkündür:

1.1.1.3.1.4.1. Metin Merkezli Çalışmaların Yoğunluğu

Konuyla ilgili yapılan yol gösterici eserlerin sonrasında daha ziyade metin merkezli çalışmaların yapılması birbirine benzer nitelikte ürünlerin verilmesine yol açmıştır. Sahadan uzaklaşılmasıyla, kütüphanelerdeki kaynaklardan hareketle yapılan çalışmaların sayısı artmış, bu durum doğal olarak yeni yaklaşımlardan uzak söylem ve tespit noktasında tekrarlara düşen çalışmalara yol açmıştır. Bağlamsız, yönlendirici olmayan ve benzer bakış açılarıyla gerçekleştirilen eserler genç araştırıcılar/ akademisyenler açısından farkındalıksız ürünlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

1.1.1.3.1.4.2. Eleştirel Olmayan Ürünler Verilmesi

Akademik yapı içerisinde eleştirel çalışmaların ancak belirli bir noktadan sonra yapılabilirliği konuyla ilgili kişilerin daha ziyade monografik çalışmalar yapmasına neden olmaktadır. Geleneğin zayıflaması ve gelenek taşıyıcılarının farklı sözel ve müzikal yapıları reddiyesi farklı niteliklere ve söylemlere sahip âşıkların ortaya çıkmasını engellemiştir. Bu durum araştırıcıların çekinceleriyle birleşince, benzer çalışmalar benzer sonuçların elde edildiği ürünleri doğurmuştur.

1.1.1.3.1.4.3. Müzikal Unsurlardan Yoksunluk

Fen-Edebiyat Fakülteleri kapsamında eğitim gören akademisyenlerin müzikal bilgi birikiminden uzak olmaları çalışmaların metin merkezli olmasını destekleyince kurgusu, icrası ve sürdürülebilirliği müziğe bağlı bir geleneğin müzikal ögelerinden ziyade sözel dokusunun incelendiği bir âşık edebiyatı formu ortaya çıkmıştır. Konuyla ilgili az sayıdaki müzik bilgisine sahip araştırıcının ortaya koyduğu eserler ise problemin çözümüne yol göstermiş ancak problemi çözememiştir. Konuya ilişkin en can alıcı söylem özellikle tür ve şekil meselesinde kendini göstermektedir. İlgili problemin çözümünde müziğin önemi hemen tüm araştırıcılarca ifade edilmekle birlikte konuyla ilgili araştırıcıların büyük bir bölümünün bu anlamda bir eğitime sahip olmaması problemin sonuçlanmasını zorlaştırmıştır.

Yukarıda vurgulanmaya çalışılan tüm unsurlar Kars bağlamında yapılan görüşmeler ve edinilen izlenimlerden hareketle ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bugün Kars âşıklığı, belirtilenler ışığında âşıklık sanatından ziyade âşıkların yaşam mücadelesine sahne olmaktadır. Dinleyici kitlesini kaybetmesi ve doğal icra ortamından

uzaklaşan gelenek güçlü sesleri doğuramamaktadır. Geleneğin temel taşlarından "Çobanoğlu Kahvesi"nin kapanmasının ardından bu anlamda bir mekândan yoksun olan Kars, yıllar sonra UNESCO kapsamında yürütülen projeler sonucunda geleneği sürdürme adına bir mekâna sahip olmuştur. Ancak mekân, fiziki konumunun kültür adına taşıyıcılık üstlenme noktasından uzaklığı, değişen şartların sadece "âşık kahvesi" olarak faaliyet gösterecek bir işletmeye ihtiyaç duymaması, toplumu sürükleyecek bir âşığın var olmaması gibi etmenlerle ilgi görmemiş, Murat Çobanoğlu Âşıkları Koruma Derneği Başkanı Âşık Mahmut Karataş'ın yoğun uğraşlarına rağmen işlevsellik kazanamamıştır. Devam eden süreçte de "Çobanoğlu Kahvesi"nin misyonunu taşıyamayacağı görünen mekân, sadece özel günlerde belirli bir saat diliminde taşınan dinleyicilere hitap etmektedir. Bu çalışmanın gerçekleştirildiği tarihlerde Kars Halk Ozanları Âşık Şenlik Kültür ve Yaşatma Derneği Başkanı Günay Yıldız'ın çabalarıyla tarihî bir binanın "Kars Âşıklar Otağı" adıyla açılması özellikle mekânın konumu itibarıyla ilgi çekecek gibi görünmektedir. XX. yüzyılın son çeyreğinde Kars'ta âşık kahvehanelerinin sayısının dörde ulaştığı günlerin tarihteki tozlu yerini aldığı bir gerçek olmakla birlikte yeni yapılanmaların bu günleri yeniden var etme çabasının dışında bir dönüşümün izleri olması dileği bu kültüre gönül veren kişilerin umudu konumundadır.

Belirtilen bu çalışmalara karşın bölgede halk edebiyatı alanında çalışmalar yapan Küçük'ün âşıklara ilişkin olarak "…makam üretemez olmuşlardır. Hep aynı makam, hep aynı ağız, aynı tel ile çalıp söylemişlerdir." ifadeleri ile "Gerek Kültür Bakanlığı olsun, gerek Konya ve Kars Âşıklar Bayramı olsun, gerek çeşitli şiir yarışmaları olsun âşıklarımıza madalyalar yağdıra yağdıra kilolarını ağırlaştırdı, sanatlarını hafiflettiler." (Küçük, 2005) sözleri konunun yukarıda belirtilmeye çalışılan unsurlarının bölge insanı tarafından net bir şekilde dışa vurumudur.

Temel unsurlarıyla özetlenmeye çalışılan hususlar çerçevesinde geleneğin kişisel çabaların yetersiz kalması ve somut önerilerin kurumsal bazda desteklenmemesi nedeniyle geleceğe umutsuz ve yorgun bir şekilde gittiği görülmektedir.

Belirtilen temel ögeler çerçevesinde âşık edebiyatı geleneksel formatından çıkmış ve geleceğe nasıl ve ne şekilde taşınacağı meçhul bir yapıya bürünmüştür. Toplumun yeni nesillerinin büyük oranda rağbet göstermediği bir kültürün geleceğe taşınması temel itibarla söz konusu olamayacağından meddah geleneğinin günümüz

çağdaş formları olarak kabul edilebilecek Cem Yılmaz vb. kişilerin uyarlamalarının âşık edebiyatı noktasında netliği ilerleyen dönemde kendini gösterecektir.

1.1.2.Türk Halk Hikâyeciliği

Hikâye sözcüğü Arap dilinde başlangıçta kıssa ve rivayet olarak düşünülen, sonraları eğlendirmek maksadı ile "taklid" manasında kullanılan, hikâye deyimi, gerçek veya hayâli birtakım vakaların, maceraların hususî bir üslupla, sözle nakil ve tekrarı demektir."…"Türk Halk hikâyeleri, zaman seyri ve coğrafya-mekân içinde efsane, masal, menkıbe, destan, vb." mahsullerle beslenerek, dinî, içtimaî hadiselerin potasında iç bünyelerindeki bağlarını muhafaza ederek milletimizin roman ihtiyacını karşılayan eserlerdir." (Elçin, 1995: 444). Sözcük anlamında belirtilen bu hususların yanı sıra zaman, mekân, kültürel kabuller ve yaşam şekli gibi ögeler dikkate alınarak "halk hikâyesi"ne yönelik yapılan tanımlamalarda "Göçebelikten yerleşik hayata geçişin ilk mahsullerinden aşk, kahramanlık, vb. gibi konuları işleyen; kaynağı Türk, Arap-İslâm ve Hint-İran olan, ölçüde âşıklar ve meddahlar tarafından anlatılan nazım nesir karışımı anlatmalardır." (Alptekin, 1997: 7) "Kahramanlık destanlarından sonra teşekkül eden ve nazım nesir karışımı bir yapı sergileyen, destanlara nazaran daha kısa ve gerçekçi, yerleşik hayat/düzen mahsulü metinleri karşılamak amacıyla kullanılmaktadır." (Açа, 1999: 24-34) şeklinde tanımlamalar söz konusudur. Yapılan tanımlamaların geneli incelendiğinde çeşitli ortaklıkların yanı sıra icra, icra ortamı, icracı gibi ögelerin zaman, mekân ve anlatı ortamı gibi özellikler kapsamında farklılıklar olduğu görülmektedir.

İlk tanım ve yaklaşımlarda kendini gösteren şekil ve içerik gibi hususiyetler ilerleyen süreçte yerini farklı etkenlere bırakınca doğal olarak sürecin ve farklı ülkelerden yapılan çevirilerin de etkisiyle yeni tanımlamalar ortaya çıkmıştır. Bu durumu anlamak için temelde halk hikâyelerinin temel yapı taşlarının ne olduğu konusunun ele alınması etkili olmuştur. Halk hikâyelerinde, sözlü ve yazılı anlatılarda çeşitli farklılıklar varlığı, nazım-nesir karışımı olması, başlangıç ve sonuç bölümleri kalıp formellerin bulunması, kendine özgü kalıplar barındırması gibi etkenlerin yanı sıra içerik itibarıyla aşk ya da kahramanlık konularını esas alması, temaların belirli bir muhtevanın dışına çıkmaması, zaman kavramının belirli bir döneme yönelik işaretler vermesi, çeşitli boyutlarda olağanüstü kimlikler barındırması, sözlü anlatılardan birçoğunu barındırması, tanım ve tasnifte önemli etkenlerden olmuştur.

Hikâye anlatma, söyleme, dinleme geleneği tarihsel anlamda bir dönem folklorunun en önemli ögelerinden biri olarak kabul edilebilir. Toplum yaşamında meydana gelen değişmeler ilgi, ihtiyaç ve beklentilerde de doğal değişikliklere yol açmaktadır. Destan devri olarak tanımlanan sosyokültürel sürecin tamamlanması sonrasında ortaya çıkan yeni yaşam koşulları kendi doğasında doğurduğu yeni ögelerle kendini şekillendirmiş buna bağlı olarak anlatı geleneğinde de çeşitli boyutlarda farklılıklar meydana gelmiştir. Kan bağı esasına göre şekillenmiş olan destan devri yaşam tarzı komşuluk ilişkileri esasına göre yeniden var olmaya başlayınca doğal olarak geçmişin değerlerinin yerine yeni değerlerin gelmesi kaçınılmaz olacak ve akrabalığın yerini kan kardeşliği ve daha sonrasında da "komşu komşunun külüne muhtaçtır" yaklaşımıyla komşu kardeşliği alacaktır. Elbette komşu kardeşliğinin getirdiği sosyolojik kabul, çatışma ve ilişkiler ağı ile kan bağı esası arasında önemli farklılıklar söz konusu olacaktır. Tüm bu farklılıklar ve dönüşümler anlatı geleneğinde destandan hikâyeye geçişe imkân veren ögeleri beraberinde getirmiş/getirecektir. XXI. yüzyıl halk hikâyesi yukarıda belirtilenler doğrultusunda zamanın getirdiklerinden kendini alıkoyamazdı ve alıkoyamadı. Her dönemin halk hikâyesine gerek konu, gerek zaman gerekse diğer unsurlar yönüyle etkisi sonucu günümüz halk hikâyeleri ve halk hikâyeciliği şekillendi.

Türkiye'de halk hikâyeleriyle ilgili yapılan çalışmalar genel itibarıyla XX. yüzyıldan itibaren görülür. Bu dönemin öncesinde yabancı araştırıcılar tarafından çeşitli hacim ve konularda çalışmalar yapılmış olmakla birlikte oldukça yetersiz olduğu görülmektedir. Türkiye merkezli çalışmalar ilk etapta üniversitelerde alanla ilgili yeterli akademisyen olmamasına bağlı olarak daha ziyade yerel araştırıcılarca yapılmıştır. Ancak bu çalışmalar malzemelerin toplanması, kaybolmaması açısından önemlidirler. Birçoğu akademik bir bakış açısından uzak olmasına karşın dönemin şartları açısından bakıldığında ve gelecekte farklı çalışmalara ışık tutması noktasında önem arz etmektedir.

Halk hikâyelerini konu bakımından ilk sınıflandıranlar yabancı araştırmacılardır. Osmanlı döneminde folklora ilişkin çalışmalar, milliyetçi düşünceler taşıması gereğiyle gerçekleşmemiştir. Osmanlı imparatorluğunun çok uluslu yapısı doğal olarak bu tür çalışmaları negatif yönde etkilemiştir. Emperyal bir yapıda olmayan ve bu nedenle Avrupa ve Amerika'da uygulanan folklor politikalarından habersiz ya da bu konuda

kendince bir tavrı olan imparatorluk yönetimi Genç Türkologların ve Turancı kesimlerin söylemleri sonrasında oluşan folklor çalışmalarına müdahil olmamıştır. Konuyla ilgili ilk çalışmaları gerçekleştiren Kunoş ve Fischer'e göre

a)Kahramanlık romanı,

b) Saz şairlerinin romanı,

c) Saz şairleri-kahramanlık romanı olmak üzere üçe ayrılır. (Boratav, 1988: 25)

Boratav, bu tasnife gerekçelerini belirterek bazı noktalarda karşı çıkar ve kendi tasnifini düzenler, O'na göre ise;

A. Kahramanlık hikâyeleri

1. Köroğlu kolları;

2. Diğer kahramanlık hikâyeleri

B. Aşk hikâyeleri

1. Kahramanı hayali olanlar,

2.Yaşamış ya da yaşadığı kabul edilen âşıkların hayat hikâyeleri

olmak üzere iki ana grupta incelenebilir (Boratav, 1988: 27-29).

Boratav, ilk dönemlerde yaptığı bu tasnifi ilerleyen süreçte değiştirir ve yeni tasnifini 1998 yılında bazı değişikliklerle yeniden yayınladığı eserinde düzenler. Bu tasnifinde;

1. Kahramanlık hikâyeleri

2. Aşk hikâyeleri

3. Bu kategorilere tamamıyla girmeyen hikâyeler

A. Aşk maceraları

B. Meşhur kaçaklara (eşkıyalara) ve kabadayılara ait hikâyeler (Boratav, 1988: 35-36) şeklinde yeni bir yapıya büründürür. İlerleyen yılarda elde bulunan malzemenin niteliği ve niceliği artmaya başlayınca yeni araştırıcılar daha farklı yaklaşımlarla yeni tasnifler yapmışlardır. Türk halk hikâyeleri için yapılan bu tasnif çalışmaları yanı sıra bir halk hikâyesinin nerede ele alınması noktasında da çalışmalar ve görüşler söz

konusudur. Âşıklar açısından hikâyelerini düzenlemede belirlenen bu unsurlar için Duymaz şu ögeleri sıralar:

a) Aşığın muhakkak geleneğe vakıf olması gerekir, yani usta bir hikâyeci-âşık olması icap eder.

b) Hikâyeci-aşığa ilham veren bir olayın, yani "kara hikâye" şeklinde gelenekte var olan ve anlatılan bir epizot veya yaşanmış çekirdek bir olayın bulunması gerekir. Bu olay, hikâyenin kurgusuna Şenlik'te olduğu gibi çok az da yansıyabilir, ancak ilham verici bir etkiye sahip olmalıdır.

c) Aşığın şiir söyleme, özellikle de irtical yeteneği olmalıdır. Ayrıca usta malı şiirlere de hâkim olmalıdır. Çünkü "kara hikâye"yi şiirlerle bezerken kendi şiirleri yanında usta malı veya diğer halk hikâyelerinden şiirleri de uygun yerlere monte edebilmeli, hatta anlatım esnasında irticalen şiirler de söyleyebilmelidir.

Türk halk hikâyelerine ilişkin genel yaklaşım tasnif incelemelerinde görüldüğü gibi konu, türkü ve hacim açısından yapılmıştır. Yapılan değerlendirmelerde esas alınan kriterlerden biri de hikâyelerin konusu ve buna bağlı olarak kaynağının kökeni problemidir. Benzer bir sistemle ve yoğun olarak esas alınan çalışmalardan birkaçını şu şekilde vermek mümkündür. Yaşadığı dönem ve yapılan çalışma yaptığı dönem itibarıyla belirli bir sıralama içerisinde bu tasnifler vermek gerekirse en eski kaynak Köprülü olacaktır.

a) Eski Türk an'anesinden geçen mevzular.

b) İslâm an'anesinden geçen dinî mevzular.

c) İran an'anesinden geçen, ekseriyetle dinî olmayan ve bazen zâhiri bir İslâmî renge boyanmış, mevzular (Köprülü, 1989: 361-366) .

Köprülü'nün asistanlığını yapmış ve Türk halk hikâyeciliği alanında en önemli çalışmalara imza atmış olan Boratav ise;

a) Olmuş vakalar.
b) Yaşamış veya yaşadığı rivayet olunan (bazılarının yaşamış olmayan ihtimali çoktur) âşıkların tercüme-i halleri.
c) Köroğlu menkabeleri ve bu tipte diğer menkabeler.

d) Klasik manzum hikâyeler (Boratav, 2002: 20-21) şeklinde bir tasnif yapmıştır.

Boratav'ın farklı ögeleri esas alarak yaptığı tasnife karşın Elçin, millet kaynaklı bir tasnif yapmıştır:

a) Türk kaynağından gelenler.
b) Arap-îslâm kaynağından gelenler.
c) İran-Hind kaynağından gelenler (Elçin, 1986: 444-445)

Yukarıda verilen ve olay ve köken konulu tasnifler sonrasında Alptekin her iki hususu da göz ardı etmeden dört başlık içerisinde konuyu ele almıştır.

a) Türk kaynağından gelen halk hikâyeleri.
b) Arap, Fars ve Hint kaynağından gelen halk hikâyeleri.
c) Masal-efsane kaynaklı halk hikâyeleri.
d) Âşıkların hayatlarından kaynaklanan halk hikâyeleri (Alptekin, 1997: 42)

Halk hikâyeleriyle ilgili bir diğer unsur hikâyenin tanımına yöneliktir. Türün özelliklerinden hareketle yapılan tanımlama çalışmaları yukarıda belirtilen zaman, mekân, konu, türkü ve hacim gibi ögelere bağlı olarak birbiriyle çeşitli noktalarda örtüşen ancak bazı hususlarda da ayrılan hususiyetler gösteren tanımlamaları barındırmaktadır. Konuyla ilgili ilk görüşleri Boratav'da görmek mümkündür. Boratav, halk hikâyesini tanımlamak yerine onu diğer türlerle karşılaştırır ve bu karşılaştırmaya dayalı olarak görüşleri şu şekilde ifade eder. "…Yeni ve orijinal bir nevi karakteri alarak meydana gelen halk hikâyeleri, yerini tuttuğu destanın birçok vasıflarını hâlâ taşımaktadır. Fakat bunlar onun asıl karakterini verenler değildir. Süratle yeni bir neve gidiş vakıası karşısında bulunuyoruz. Destanî anane gittikçe zayıflıyor çünkü destanın eski karakterini tayin eden sosyal şartlar gittikçe ortadan kayboluyor." (Boratav, 1988: 63). Boratav'ın tasnifinde dikkat çekici ve ilerleyen dönemler performans teori şeklinde adlandırılacak olan çalışma yöntemine yönelik ögeleri görmek mümkündür. Ancak Boratav ilerleyen yıllarda bu kavram ve yönteme yönelik söylemlerini kuramsal boyuta taşımayarak dönemin şartları içerisindeki çalışma yönteminden büyük oranda ayrılmamıştır. Daha ziyade bir durum tespiti yapan Boratav, toplumun yapısında

meydana gelen değişimleri ön görerek yapı, içerik ve muhteva konularında değişimlerin geleceğini belirtmiş ancak bunun ötesinde bir yerlere gitmemiştir. Benzer yaklaşımlar geleneğe dönüşen yaklaşım metodunu doğurmuş ve bu yaklaşımın dışına çıkmak oldukça uzun bir dönem sonrasına sarkmıştır. Boratav'ın ardından gelen sessizlik sonrasında Türkmen de türün oluşum sebebi olarak, eski destanların yeni şartlar doğrultusunda değiştiğinden ve toplumun şartlarının yeni anlatı geleneğini şekillendirdiğini ifade etmiştir (Türkmen, 1983: 9). İlerleyen dönemlerde halk hikâyesinin tanımına ilişkin yapılan çalışmalarda türün özelliklerinden ziyade halk hikâyesi ile diğer türler arasındaki ortak ve farklılıkların ne olduğuna yönelik cevap arayışları sürmüş böylece ne olmadığı bir anlamda ortaya konmuştur (Türkmen, 1995: XI-XII).

1.1.3. Kars Âşıklık Geleneği

Tarihin bilinmeyen dönemlerinden itibaren Türklerin at koşturduğu bir bölge içerisinde bulunduğu tarihi kaynaklardan hareketle belirtilebilecek olan Kars'ın Türk kültürüyle olan bağlantısı eldeki yazılı kaynaklara göre İskitlere ve Karsak Türklerine kadar götürülebilir. Tarihsel ve dolayısıyla kültürel boyutuyla derinlikli bir yapıya sahip olan Kars bu yönüyle binlerce yıllık bir tarihten günümüze kadar süregelen âşıklık sanatının da yaşaması ve yaşatılmasında doğal olarak ayrıcalıklı bir yere sahip olacaktır. Gelenek Batı Türklüğü açısından son yüzyılda büyük bir değişim ve dönüşüm yaşamasına karşın coğrafyası, yaşam tarzı ve kültürel göçler nedeniyle geleneği bugüne kadar taşımayı bilmiştir.

Kars ve çevresi, konumu itibarıyla Doğu Türklüğüne açılan bir kapı olduğundan Batı ve Doğu Türklüğünün kültürel anlamda köprülüğünü üstlenmiştir. Batı Türklüğü açısından bilinen ilk aşığın Karslı olması bu anlamda belirtilen hususu delillendiren en önemli göstergelerden biri olarak kabul edilebilir. Türklerin daha doğru bir ifadeyle Oğuz Türklerinin yoğunlukta olduğu fakat çeşitli Kafkas ve Turanik kavimlerin Anadolu'ya yoğun bir şekilde gelmeye başladığı dönemlerden itibaren doğal olarak nüfus hareketliliğiyle birlikte bir kültürel hareketlilik de meydana gelmiştir. Anadolu'nun fethi olarak kabul edilen Malazgirt Meydan Muharebesi'nin öncesinde ele geçirilmiş olan Kars ve çevresi bu anlamda resmî Türk tarihiyle ilk tanışan ve bu kültürle kültürlenen yerleşim birimlerinden biridir.

Geleneğin yaşaması ve bugüne kadar ulaşmasında bu anlamda özel bir konumda bulunması da tarihsel boyutu yönüyle de dikkat çekicidir. Kars âşıklığının güçlü ve geçmişten bugüne uzanmasında tarihsel boyut kadar coğrafyasının ve siyasal unsurların da etkisi söz konusudur. XV. yüzyıla kadar sürdüğü belirtilen Anadolu'ya göçlerin Doğu Türklüğünün etkisini dolayısıyla âşıklık geleneği desteklediği sosyolojik bir vakıadır. Ancak yakın zamana kadar modernizmin etkisinin ciddi anlamda hissedilmemesi ve geleneğin folklorun temel işlevlerini bölgede sürdürmesine imkân tanıyıcı ögelerin varlığını devam ettirmesi günümüz âşıklığının anlaşılmasında önemli etkenlerdendir.

Kafkaslar, İran Türklüğü ve Anadolu Türklüğü açısından kesişim noktasında bulunan coğrafya Türklerin Anadolu'ya girmesiyle birlikte halk hikâyelerine ve yazılı kültür unsurlarına da kaynaklık etmiştir. Dede Korkut hikâyelerinde dahi Kars ili ve çevresindeki üç noktanın adının anılması kültür tarihi açısından bölgenin önemini ortaya koymaktadır. Halk hikâyeciliğine geçişin en öneli mihenk taşlarından biri kabul edilen Dede Korkut hikâyeleri kendisinden sonra gelen halk hikâyelerinin oluşumunda baskın bir rol oynayınca doğal biçimde çeşitli halk hikâyelerinin kahramanlarının bir şekilde uğradığı ya da çeşitli nedenlerle isimlerini andığı mekânları içerisinde barındırır.

Cönkler, mecmualar, şairnameler gibi çeşitli yazılı kaynaklardan hareketle XV. yüzyıldan bugüne gelinceye kadar onlarca âşığın ismini görmek gelenek açısından önemlerini belirtmek mümkündür. Ancak geleneğin bir ekol olarak sürmesi ve âşık edebiyatı açısından kolların oluşmaya başlamasına öncülük edecek isimleri barındırması bölge âşıklığını diğer bölgelerden ayırt etmede kullanılan en ayrıcalıklı ögelerden biridir. Gerek irtical gerekse tür itibarıyla Türkiye sahası açısından büyük temsilciler veren Kars XX. yüzyılın başında geleneğin zayıflamasıyla karşı karşıya kalmıştır. 1878'den itibaren yaşanan kırk yıllık karanlık günler sonrasında bölge demografisinde meydana getirtilen dönüştürme politikaları, işgal nedeniyle yaşanan göçler ve ardından yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu için verilen şehitler nüfusun önemli oranda kaybına geleneğin de sürdürücülerinden mahrum kalmasına yol açmıştır.

XX. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren toparlanmaya başlayan Kars âşıklığı yüzyılın üçüncü çeyreğinde güçlü âşıklar çıkarmaya başlamıştır. Bu noktada özellikle Gürcistan sınırları içerisinde kalan Ahıska bölgesinden Kars, Erzurum, Ardahan ve

Iğdır illerine yapılan göçler geleneğin güçlenmesine önemli destek sağlamıştır. Bölgenin Azerbaycan ve Nahçıvan ile yakınlığı geleneğin güçlenmesine katkıda bulunmuş, II. Dünya Savaşı, Kore ve Kıbrıs hareketleri de bu anlamda sözlü kültürü ve âşıkları ön plana çıkarmıştır.

Yüzyılın son çeyreğinde elektronik kültürün sözlü ve yazılı kültürün yerini almaya başlaması, teknolojinin günlük yaşama olan etkisi, özellikle televizyonun âşıklık geleneğinin üstlenmiş olduğu eğlence kültürünün yerini almaya başlaması geleneğin yeniden zayıflamasına yol açmıştır.

1.2. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun Hayatı, Sanatı ve Âşıklığı

Âşık Ensar Şahbazoğlu 1958 yılında Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı Üçpınar köyünde dünyaya geldi. Ensar Şahbazoğlu'nun babası yörede iyi tanınan Âşık Veysel Şahbazoğlu'dur. Zengin bir ailenin ikinci çocuğudur. Annesi aynı köylü Eseler ailesinden Güleser Hanım'dır. Babası 1995 yılında 74 yaşında, annesi 1997 yılında 78 yaşında vefat etmişlerdir.

Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun doğum yeri Üçpınar, Kars'ın 57 km doğusunda bulunan Akyaka ilçesine bağlı bir köydür. Akyaka'nın 5 km kuzeyinde yer alan köyün eski ismi Möküz'dür. Bu ismi, İdil ırmağı boyunda bulunan Moksi, Mukşi olarak bilinen Hazar, Çuvaşlar kolundan olan Türk boyundan aldığı söylenmektedir. Tamamı Terekeme Türklerinden olan köyün zamanla göç vermesiyle nüfusu azalmıştır. Köye ilk yerleşenlerin kendilerine yöredeki ismiyle hitap edilen dedeleri Şahbaz olduğu bilinmektedir. Köye ne zaman yerleştiklerine dair kesin bir tarih olmamakla birlikte ''Kaça Kaç'' da denilen 93 Harbi'nde köyde oldukları ve bu bilgiye dayanarak 1830'larda köye geldikleri tahmin ediliyor. Nereden geldiklerine dair kesin bilgiler bulunmamakla beraber Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun aynı zamanda ustası olan babasının bir şiirinde Gürcistan'ın Ağbaba bölgesinin Seldağılan yöresinden geldikleri ifade edilmektedir.

Orduları Eleyez'e dayana

Seyretmesi ne hoş olur o yana

Akbaba'nın halkı durur kıyama

Dede yurdu Gürcistan'ı alırız (Altınkaynak, 1998: 30)

Köyün temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olmakla birlikte nadiren arıcılık da yapılmaktadır. Yaz aylarında kuzeyde bulunan yaylalara göç eden köylüler, yaz bitiminde de köye geri dönmektedir. Yaz yağmurlarını Türkiye'de en yoğun alan yerlerden biri olan Kars bu yağışlara rağmen daha yüksek bölgelere giderek hayvanlar için taze otlar bulmaktadır. Yayla kültürü içerisinde peynir yapımı, bölgedeki adıyla çeçil peyniri gibi ürünlerin yapılması bölge insanı için hem biraradalığa hem de kültürel ortaklığa kaynaklık etmektedir. Günümüzde dahi elektrik, su gibi temel ihtiyaçlar olarak kabul edilen medeniyetin bazı unsurlarından uzak olan bu yerleşim birimleri eğlence kültürü adına çeşitli oyunların oynandığı türkülerin söylendiği alalardandır. Ağaç ve orman coğrafyasında uzak geniş kırların olduğu bu coğrafyalar mayıs ve haziran aylarında envai çeşit bitkinin bulunduğu ve baharın bir anlamda bu tarihlere kadar sürdüğü iklimiyle yeşilin bu yapısını esirgemediği bir alandır. Coğrafyanın özelliklerini taşıyan köyünü çok seven Şahbazoğlu köyünün özelliklerini şu şiiriyle dile getirmektedir:

Bizim elin dağı taşı ovasına aşığım
Suları var Abu Kevser havasına aşığım
Yaz gelince koyun kuzu küme küme yan yana
Süt yoğurdu tereyağı kovasına aşığım

Yaylaları serin olur türlü elvan çiçeği
Kız gelini katar katar eksik olmaz gökçeği
Bal kaşar çeçil peyniri, tatlı lavaş ekmeği
Ocağına tandırına tavasına aşığım

Sembolümüz Kars Kalesi temel yeri değişmez
Tarihinde komutanı gazanferi değişmez
Harakani Celal Baba yanan nuru değişmez
ŞAHBAZOĞLU erenlerin yuvasına aşığım.

İlkokula 1966 yılında kendi köyünde bulunan Üçpınar İlköğretim Okulunda başlayan Şahbazoğlu, 1971 yılında ortaokula Akyaka Merkez İlköğretim Okuluna kayıt yaptırdı. 1992'de Kars İmam Hatip Lisesine dışarıdan devam ederek 1994 yılında

buradan mezun oldu. Kendi köyünden Nazlı Hanım'la 1975 yılında kendi deyimiyle "severek sevilerek" evlenir. Bu evlilikten Serhat, Gülümser ve dede sanatını icra eden küçük oğlu Gökhan olmak üzere üç çocuk sahibidir. 1985 yılında Kars Emniyet Müdürlüğü bünyesinde açılan yazılı sınava giren Şahbazoğlu, bu sınavı geçtikten sonra Kars Emniyet Müdürlüğünde santral bölümünde memur olarak işe başlamış ve halen memuriyet hayatını sürdürmektedir. Doç. Dr. Kürşat Öncül'ün de katkılarıyla, aşığımızın hayatı, sanatı, şiirleri, atışmaları, aldığı ödüllerle ilgili verdiği bilgiler ve dokümanlar ışığında bu bilgileri paylaşma gereği duyduk. Sanırım bu yola gönül verenler, "yaşayan" bu kültür hazinesinden ve onun ürünlerinden mahrum kalmayı istemeyeceklerdir.

1.2.1. Âşıklığa Başlaması, Usta-Çırak İlişkisi

Âşıklığa olan yeteneği ve babasının âşık olması nedeniyle müzik derslerinde öğretmenleri tarafından ilgi görür. Şahbazoğlu o dönemlerden itibaren saza ve söze karşı ilgili bir kişi olarak görülür. İlk defa 1971 yılında sazı eline alan Şahbazoğlu o günden bu yana da sazı elinden düşürmez. Çocukluğunda aile çevresinde kendilerini yetiştirmek ve vakit geçirmek amacıyla kendi aralarında âşıklık yarışmaları yaparken farkında olmaksızın oyun havasında geçen bu yarışmalarla irticalen söz söyleme yeteneğini geliştirmeye başlar. İlk atışmasını 1975 yılında babasıyla yapmış, ilk şiirini ise 1978 yılında Bursa'da yazmıştır. 1979 yılına kadar ilk ustası olan babası Âşık Veysel Şahbazoğlu'nun yanında kendisini yetiştirmiş geleneği ve sanatın inceliklerini babasından öğrenmiştir. 1979 yılından itibaren ise ikinci ustası amcası Âşık İhsan Şahbazoğlu'yla birlikte köylerde düğünlere katılmaya başlar. Bu dönem âşığın bir anlamda dinleme ve özümseme süreci sonrasındaki ilk performanslarıdır.

Şahbazoğlu'nun âşıklığa başlamasında bu anlamda yukarıda belirtilen hususlardan hareketle

1. Âşıklığın o yıllarda halk tarafından en çok ilgi duyulan sanatlardan biri olması,
2. Âşıkların toplum içinde ayrı bir yerinin olması,
3. Babasının âşık olması etkili olmuştur.

Amcası Âşık İhsan Şahbazoğlu'yla birlikte düğünlere katılarak icra ettiği âşıklığına Şahbazoğlu 1985 yılında memur olması hasebiyle altı yıl ara verir, bu altı yıllık dönemde okuyarak, toplum içinde bulunarak kendisini geliştirmeye çalışır. Ara verdiği bu dönemden âşıklık sanatı adına daha da güçlenerek çıkar ve 1991 yılından itibaren ilk ustası ve babası Âşık Veysel Şahbazoğlu ile 1995 yılına kadar birlikte çalışmıştır. 1995 yılında babasının vefatıyla birlikte "Deniz" soyadını baba vasiyeti üzerine değiştirerek "Şahbazoğlu" soyadını kullanmaya başlamıştır.

1.2.2. Mahlası

Halk şiirinde şairlerin genellikle son dörtlükte kullandıkları isimlere, takma adlara mahlas denir. Şairlerin yazdıkları şiirlerde asıl adlarının yerine kullandıkları takma ad (Ekiz, 1984 168) olarak da tanımlanır. Âşıklık geleneğinde ise usta malı söylendiği zaman mahlasın kullanılmasına da tapu verme, tapulaştırma manasına gelen tapşırma kavramı kullanılır. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun incelemiş olduğumuz 364 şiirinin 358 tanesinde Âşık Ensar Şahbazoğlu, Ensar Şahbazoğlu, Şahbazoğlu ve Âşık Ensar mahlaslarını kullanmıştır. Mahlasını kullanmadığı 6 adet şiiri vardır(26, 52, 200, 206, 215, 255 numaralı şiirleri).

Bütün mahlaslarında ortak olarak Şahbazoğlu ismi yer alır. Şahbazoğlu, Farsça bir sözcük olup; iri bir tür akdoğan, çevik ve becerikli ve yiğit, kahraman, mert (kimse) anlamlarına gelmektedir. Şahbazoğlu ismi ise Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun beşinci kuşaktan dedesinin ismidir ve aynı zamanda soyadıdır. Şahbazoğlu'nun şiirlerinin istatistiksel incelenmesiyle mahlasını son dörtlüğün ilk dizesinde 280, ikinci dizesinde 3, üçüncü dizesinde 50 ve son dizesinde 25 kez kullandığı görülmüştür.

Âşık Ensar Şahbazoğlu mahlaslı 76 şiirin ilk dizesinde 61, ikinci dizesinde 1, üçüncü dizesinde 5 ve son dizesinde 9 kez kullanmıştır.

Ensar Şahbazoğlu mahlaslı yazılmış 154 şiirinin ilk dizesinde 128, üçüncü dizesinde 22 ve son dizesinde 4 kez kullanmıştır.

Şahbazoğlu mahlaslı 125 şiirin ilk dizesinde 89, ikinci dizesinde 2, üçüncü dizesinde 23 ve son dizesinde 11 kez kullanmıştır.

Âşık Ensar mahlasını 3 şiirin ilk dizesinde 2 son dizesinde de 1 kez kullanmıştır.

1.2.3. Karşılaştığı Âşıklar ve Atışmaları

Âşık Ensar Şahbazoğlu âşıklık yaptığı sürede birçok âşıkla karşılaşmıştır. Tespit edilebildiği kadarıyla bu âşıklar ve tarihleri şunlardır:

Âşık Veysel Şahbazoğlu (Çıraklık Dönemi, 1975 Yılı)

Âşık Sefer Taşkıran (Firgani) (Kars Murat Çobanoğlu Gazinosu 2001)

Kazım Kazaklı (Kars Merkez Ladikars (Kümbetli) Köyü, 2004)

Âşık Sabri Yokuş (Kars Âşıklar Bayramı Divan Doğaçlama Dalı, 2007)

Dost Yusuf Çıldır (Özel Geceler 2007)

Âşık Günay Yıldız (Serhat TV Âşıklar Programı)

Âşık Arif Tellioğlu (Kars Merkez Harakani Özel Öğrenci Yurdu, 2009)

Artvinli Âşık Kemal Tiryaki (2007 Günü Kars Âşıklar Bayramı Divan Doğaçlama Dalı)

İhsan Şahbazoğlu (Çıraklık Döneminde, 1975)

Ümman Poyrazoğlu (Kars Âşıklar Bayramı 2007)

Sıtkı Eminoğlu (Kars Âşıklar Bayramı 2007)

Hüseyin Sümmanioğlu (Kars Âşıklar Bayramı 2008, Divan Dalında)

Ebubekir Zamani (Kars Âşıklar Bayramı 2008)

Mustafa Aydın (Kars Âşıklar Bayramı 2009)

Ilgar Çiftçioğlu (Özel Gecelerde)

Korkmaz İkan, Nejdet Kuyumcu (Özel Gecelerde)

Mahmut Karataş (Özel Gecelerde)

Tahsin Duygulu (Kars Âşıklar Bayramı 2009)

Bahattin Yıldızoğlu (Özel Programlarda)

Bilal Esrarı (Özel Programlarda)

1.2.4. Katıldığı Âşık Toplantıları, Programları, Yarışmaları

Şahbazoğlu, âşıklık süresi boyunca çeşitli şölen, festival ve yarışmaya katılmıştır. Sosyal yönünün güçlü bireysel ilişkilerinin sıcak olması kendisine yönelik davet programlarının sayısını arttırmıştır. Katıldığı yarışmaların önemli bir bölümünde çeşitli dallarda ödüller alan Şahbazoğlu'nun katıldığı bazı programlar şunlardır:

Kars Âşık Murat Çobanoğlu 1.Âşıklar Bayramı	Mayıs 2005 Yılı
Kars Âşık Murat Çobanoğlu 2.Âşıklar Bayramı	Mayıs 2006yılı
Kars Âşık Murat Çobanoğlu 3.Âşıklar Bayramı	Mayıs 2007yılı
Kars Âşık Murat Çobanoğlu 4.Âşıklar Bayramı	Mayıs 2008yılı
Kars Âşıklar Bayramı	Mayıs 2010 Yılı
Kars Ulusal Ve Uluslararası Âşıklar Bayramı	Haziran 2011yılı
Kars Türkü Bayramı	30 Ekim 2010yılı
43.Konya Âşıklar Bayramı	22-23mart 2010 Yılı
Meva Vakfı Gala Gecesi	22 Kasım 2011 Yılı
Meva Vakfı Anafen Kalesi Ümraniye Gecesi	23 Kasım 2011 Yılı
Giresun Üniversitesi Fen Edebiyat Kulübü Gecesi	17 Aralık 2008 Yılı
Ardahan Üniversitesi Âşık Şeref Taşlıova'ya Verilen Fahri Doktorluk Sempozyumu 5 Haziran 2010	
İstanbul Beylik Düzü Tüyap Emit Fuarı	10-14 Şubat 2011
Serhat Kalkınma Ajansı Kars	Şubat 2011
Ankara Kars Ardahan Iğdır Vakfı Sheraton Oteli Büyük Gece	25 Şubat 2011
Kafkas Üniversitesi Programları	25 Mart 2011
44. Konya Âşıklar Bayramı	22-23 Mart 2012
Çorum İli Danişment Gazi İlköğretim Okulu Okul Aile Birliği Toplantısı	16 Mayıs 2012
Kars 7. Âşıklar Bayramı	15-16-17 Haziran 2012

Çok Sayıda Çeşitli Dernek Geceleri, Yayla Şenlikleri Programları, Köy Düğünleri, Kurtuluş Geceleri, Köy Kahve Sohbetleri olarak sıralanabilir.

TV Kanalları

A kanalı- Kars Belgeseli

TRT-1 TRT-2 (2002)Anadolu

TRT Avaz Âşıklar Meclisi (25 Aralık 2009)

TRT GAP Su Belgeseli (21 Haziran 2008)

TRT Belgeseli Dünyanın En Güzel Yeri Kars (Şubat 2011)

TRT Arap Kanalı (Şubat 2011)

Başkent TV 2010

Kont TV 2011

Vatan TV Sarıtel Âşıklar Programı(9 Şubat 2007)

Kanal 24 (Eylül 2009)1998 Bu Güne Kars Serhat TV Âşıklar Programı Canlı

Kars Anı Harabeleri Türkcell Reklamları (22 Ağustos 2009)

Kafkas Üniversitesi Edebiyat Dersleri

Kafkas Üniversitesi Programları (25 Mart 2011)

Alınan Ödüller

Divan Doğaçlama Dalı

Leb Değmez

Türkü Hikâyeli Ustalama

Türkü Dalı

Şiir Dalı

1.2.5. Özel Ezgi ile Söylediği Şiirler

Âşık Ensar Şahbazoğlu aşağıda belirtilen havaları bildiğini ancak birkaçını ise bilmesine rağmen ağız yatkınlığının olmadığını ifade etmektedir. Divan, tecnis, güzelleme ve diğerleri şeklinde sıraladığı havalardan şu isimleri vermiştir:

Çıldır divanı, meclis divanı, Mereke divan, meydan divanı, Osmanlı divanı, yerli divanı, Cigalı tecnis, düz tecnis, Akbaba güzellemesi, Azeri güzellemesi Gürcistan güzellemesi, kerem güzellemesi, merdanoğlu güzellemesi, şarabanı güzellemesi, Terekeme güzellemesi, a gaynene, at üstü, ay minaye, bala memmet, başsarıtel, borçalı (nenimay), celili, civan öldüren, çoban kere, derbeder, destanı, diligam, dubeyit, düz şikasta, Emrah mahamı, eşrefi, garibi, geryalı, gevheri, gökçe gülü, gülebeyi, hoşdamak, Hüseyini, kaçak nebi, kahramanı, karabağ şikasta, karaçı (el havası), keçecioğlu, keşişoğlu, kiziroğlu, Köroğlu sireti, Köroğlu, kuba kerem, lala, Memmet bağır, Meşti Rüstem, molla penah, muğana ceylan, muğayis, muhammes, nahcıvanı, orta sarıtel, sefil baykuş, Siverek, sultanı, sümmani, süsember, toy adamları, türkmeni, üç kollu, yanık kerem, yar oynamasın (hasta hasan) yaralı Mahmut, yetimi şikasta, yıldız eli, zarıncı, zindancı.

1.2.6. Şiirlerini Seslendiren Ozanlar

Karslı Âşık Arif Tellioğlu (Sözüm İsimli Kasetten) 2006 Yılı /Fikri Hayalim Bulanık Düşlerim Yığın Yığın (Divan)/ Hak Yazdığı Kaderime-Kırgın Eylediler Beni-(Türkü Sözleri)

Karslı Ozan Gül Beyaz Akçay (Gül Ozan)2009 Yılı Eylül Vatan TV Âşıklar Sarıtel programında /Hak Yazdığı Kaderime –Kırgın Eylediler Beni

Karslı Genç Ozan Ercan Çınarlı Kars Yerel Serhat TV Âşıklar programında 2010–2011 yılında /İnsan Benzer Bir Çiçeğe –Solacağını Düşünmez/adlı sözleri söylemektedir.

1.2.7. Günümüz Âşıkları ve Âşıklığı Hakkındaki Görüşleri

Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun konuyla ilgili olarak kendi ifadesi şu şekildedir: "Günümüz âşıklığını geçmişimizin âşıklığı ile kıyaslandığımız zaman birçok farklılık ortaya çıkmakta. Çok uzağa gitmeden yakın tarihten âşık Şenlik devrini ve Âşık Şenlik'ten sonraki kuşağı ele almaya çalışalım. Âşık Şenlik devri başlı başına bir

ekoldür. Gerek âşıklarıyla gerekse âşıkları dinleyen o kuşak halkıyla zaman itibarıyla ve dünya görüşü olarak çok önemli olduğu yıllar. Teknolojinin yok devri ve âşıklık o zamanın halkı arasında gıpta ile bakılan sanatı idi. O devrin gazetesi, radyosu ve televizyonu konumundaydı. Âşıklar o devirde halkın gönlünden geçenlere tercüman olmuştu. O zamanda her yönüyle o zamana layık üstatlar ve üstatlara layık olan âşıksever ehli kâmil halk vardı. Halk değerden iyi anlayan bir sarraftı. Kimin ne değerde olduğunu bilirdi. O zamanın âşıkları önder olan örnek olur deyimine layık âşıklardı. Önder oldukları gibi aynı zamanda iyi birer de örnek insandı. Âşık yol gösterendir. Âşık öğretmendir. Âşık tercümandır. Âşık hal bilen, halden anlayandır. Âşık imamdır. Âşık hocadır. Âşık topluma mal olmuş, toplum nezdinde değerli kimselerdi. Kişilik ve sanatlarıyla da halk tarafından layık oldukları itibara da sahip insanlardı. Şahsım adına geçmişimle ve geçmiş üstatlarla gurur duyuyorum. O devirde üstatlarla yaşamak isterdim. Elbette ki günümüz âşıklığında da saygı duyulacak âşıklar mevcut bunu da göz ardı edemeyiz. Ne yazık ki günümüz âşıklığında ben de dâhil olmak üzere âşıklığı zayıflattığımız kanaatindeyim. Âşıklıkta bir deyim vardır; çırak ustasını geçmezse o sanat öldü demektir. Günümüzde ustasını geçen çırakları görmek neredeyse mümkün değil. Yalnız şunu da belirtmekte fayda var ki bu durumun oluşmasında bizlerin hatası olduğu kadar dinleyici kitlesinin de payı vardır. Çünkü geçmiş zaman âşıklarını âşık eden etkenlerin başında halkın bakış açısı ve yaklaşımı gelirdi. O zamanın ehli dil meclisleri ve ehli kâmil insanları günümüzde pek yok. Bu da günümüz âşıklığı için dezavantaj oluşturmaktadır. Kısaca âşıklığın gelişmesinde halkın büyük bir rolü vardır, aşığı âşık eden halktır. Bunun yanı sıra günümüz teknolojisiyle de yarışmak çok mümkün değil. Bugün herkesin evinde yazılı ve görsel iletişim araçları bulunmakta. İstenilen bilgiye çok kısa sürede ulaşılabilmekte. Bu âşıklığın iletişim işlevini elinden almakla beraber insanların da zamanlarını işgal etmekte. Ayrıca günümüz âşıklığı ile geçmişteki âşıklığı karşılaştırdığımızda önceki âşıkların âşıklığı maddi kaygılarla yapmadığı, sanatı sanat için yaptıklarını söyleyebiliriz. Günümüzde ise bu sanatın geçmişe nazaran çok rağbet görmemesi âşıkları geçimlerini sağlamaları için farklı meslek ve işlere yönlendirmiştir. Günümüzde altyapısız âşıkların da çoğalması bu sanatın zayıflamasına neden olan unsurlardan biridir. Doğal âşıklık ortamında yetişenler yok denecek kadar azdır. O zamanın âşıkları irticalen söyleme ve hikâye söyleme yönünden oldukça yetkindi. Halkın bu alanlara olan ilgisizliği bu sanatın zayıflamasına

sebebiyet vermiştir. Çünkü şimdilerde hikâye dinleyicisi de hemen hemen kalmadı. Âşıklar bu geleneğin devamı için toplantılarda, düğünlerde ve meclislerde hikâye anlatmaya başladığı zaman halk olumsuz tepkiler vermekte, sıkıldığını belli eder davranışlar sergilemektedir. Bu durumda âşıklar iki suyun arasında kalmış gibi oldular. Sözün özü yetkin âşıkların yetişmemesi ve halkın bu sanata olan ilgisinin azalması âşıklık geleneğinin zayıflamasına neden olmuştur.''

1.2.8. Âşık Ensar Şahbazoğlu Hakkında Çalışmalar

Çorak Şifa, (Cengiz GÖKŞEN danışmanlığında) Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Alan Eğitimi Araştırma Projesi Âşık Ensar Şahbazoğlu, Kars 2009

Öncül Kürşat, Kars Âşıklarının Hayatları Sanatları ve Şiirlerinden Örnekler, Kars 2011

1.2.9. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun Hikâyeciliği

Türk halk hikâyeciliğinin doğuşu temel itibarıyla, İslamiyet'in kabulü ve yerleşikliğe geçişle bağlantılı bir şekilde tarihlendirilir. Bu tarihleri, bir anlamda Anadolu Türklüğü açısından destan devrinin sonlanmaya başladığı bir kesit olarak da kabul etmek mümkündür. Anadolu'ya yerleşim süreci ve yeni coğrafyanın getirdiği farklı şartlar, gerek sosyal gerekse siyasal anlamda çeşitli değişimleri de paralelinde getirmiş, birey ve toplum hayatı bu yeni yaşam tarzına yönelik değişimlerle biçimlenmiştir. Halk kültürü ve bağlı olarak sözlü anlatılar açısından bu durumun ilk örneğini Dede Korkut destanları/hikâyeleri olarak kabul edilen anlatılarda görmek mümkündür. Dede Korkut destanları/hikâyelerinin içerisinde barındırdığı on iki hikâyeden, dokuzu kahramanlar, yerleşim birimleri, olay örgüleri gibi unsurları itibarıyla birbiriyle doğrudan ilişkili olan ve bir destanın parçası görünümüne sahip olmakla birlikte kahramanları, boyutları, konuları gibi çeşitli açılardan destan formatından uzaklaşmış ve Türk halk hikâyeciliğinin bir anlamda ilk örnekleri olarak şekillenmişlerdir.

Anadolu'nun Türkleşmesiyle başlayan bu süreçte yaşanan sosyal değişimlere paralel olarak yeni bir form kazanan anlatı geleneği içerisinde Türk halk hikâyeciliğinin temel taşları oluşturulmuş, ilerleyen tarihlerde yeni değişimler ve bu değişimlere bağlı unsurlar hikâye anlatma geleneğini konu, zaman, mekân, dil ve üslûp gibi noktalarda

yeni aşamalara götürmüştür. Meydana gelen eklemlemelere karşın çekirdek bir hikâye formu kendini korumayı bilmiştir. Hikâye geleneği açısından ikinci önemli nokta XVI. yüzyıl İstanbul ve çevresinde meydana gelen yeni koşulların şekillendirdiği anlatılardır.

Bölge âşıklığının, günümüz siyasi sınırlarıyla Nahçıvan, Gürcistan ve Anadolu âşıklık geleneğiyle harmanlandığı bir nokta olması, bölge açısından zengin bir repertuvar kültürünün varlığına imkân tanımıştır. Fiziki ve coğrafi konumunun tarihi unsurlarla desteklenmesine karşın Kars ve çevresinin yaşadığı kırk yıllık işgal dönemi (1878-1918) ve sonrası geleneğin aktarıcısı konumunda bulunan âşıkların nitelik ve nicelik açısından zayıflamasına yol açmıştır. İşgal ve sonrasındaki Kurtuluş Savaşı süreci verilen kayıpların ardından XX. yüzyılın ilk yarısı, gelenek açısından bir toparlanma dönemi olarak kabul edilebilir. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren sosyal yaşam düzenli bir yapıya kavuşunca geçmişin değerleri yeniden canlanmaya halk hikâyesi anlatma sanatı da geçmişin gücüne erişmeye başlamış, yetişmeye başlayan âşıklar, ürünler vermeye ve sanatlarını geliştirmeye başlayınca bölge, âşık tarzı şiir söyleme ve hikâye anlatma geleneği açısından yeniden önemli bir mihenk noktası haline gelmiştir.

Türk halk hikâyeciliğinin son yüzyılda geçirmiş olduğu sürecin en önemli izlerini Kars ve çevresinde izlemek mümkündür. Genel anlamda Şenlik geleneğinin devamı olarak görülebilecek olan Kars âşıklığı ve hikâyeciliği özellikle elektronik kültür ortamı olarak adlandırılan dönemden itibaren zayıflamaya başlamıştır. Kahvehanelerdeki âşıklık geleneğinin kaybolmaya başlaması, düğün, sünnet ve yereldeki diğer etkinliklerde geleneğin zayıflamaya başlaması daha ziyade XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kendini göstermeye başlar. Kültürel ortamlarda diğer bir ifadeyle doğal ortamlarında zayıflamaya başlayan gelenek kendini yaşatacak sosyal ortamları yurt dışında ve ülkenin farklı illerindeki derneklerin etkinliklerinde yaşatma dönemine girince doğal olarak yüzlerce yıllık gelenek son süreçte farklı bir boyut kazanmaya başlamıştır. Bu tarihlerden itibaren gelenek kendisini var eden anlatıcı, dinleyici ortamından uzaklaşmış, geleneği sürdürecek yeni nesillerin ilgisinden mahrum kalmıştır. Bugün için özellikle dernek, belediye gibi kurum ve STK'ların gerçekleştirdiği faaliyetlerde geleneğin aktarımını gerçekleştiren âşıklar yerelde özellikle son yıllarda sayısal olarak artan otellerde geleneği sürdürmeye devam etmektedir. Ancak şu an dahi kaynaklarda saatlerce anlatıldığı ifade edilen halk

hikâyeleri bugün için sadece bir örnek vermek adına on on beş dakikalık süreçlerde kendine yer bulabilmektedir. Yeni yaşam koşulları içerisinde kendine yaşamak adına yer açmaya çalışan geleneğin taşıyıcıları geleneksel dinleyici kitlesinden mahrum olmaya başlayınca sembolik olarak halk hikâyelerinden örnekler vererek geleneği devam ettirmektedir. Sözlü kültürde yaşama imkânı bulamamakla birlikte özellikle Kültür ve Turizm Bakanlığının çalışmaları kapsamında kendine yer bulmak ya da gerçekleştirilen bazı projeler kapsamında halk hikâyelerini yazılı kültürde de devam ettirmektedirler. Kırk yaş üzeri kitlenin geleneği önemli oranda yaşayarak öğrenmiş olması genç neslin ise bu ortamdan mahrum bir şekilde kısmen öğrendiği halk hikâyeleri bugün kendine gerek sözlü gerekse yazılı kültürde istendik ölçüde yer bulamamaktadır. Bu çerçevede Âşık Ensar Şahbazoğlu da bu durumu belirtmeye çalıştığımız hususlar çerçevesinde Kars örnekleminden hareketle kendine de uyarlamaktadır. Yaşı itibarıyla içinde bulunduğu âşıklık geleneğinin yanı sıra babasının da âşık olması onu kendi yaş grubu ve daha gençler açısından ayrıcalıklı bir yere taşımış olsa da bugün için halk hikâyelerini icra edemediğini ifade etmektedir. Kars'ta iki âşık derneği bulunmasına karşın her iki derneğin de beklenilen rağbeti görmemesi âşıkların farklı ortamlarda bireysel çabalarıyla bu geleneği sürdürmelerine yol açmıştır. Şahbazoğlu bugün için Kars'ta sevilen ve tanınan bir âşık olmakla birlikte daha ziyade geleneğin taşıyıcılığını yeni şartlar çerçevesinde hikâyecilikten ziyade atışma ve geleneğin diğer türlerinden hareketle ama halk hikâyelerinden hemen hiç örnek vermeden yaşatmaktadır.

Âşıklık sanatının gelişmeye başlamasıyla icra ve performansların gerçekleştiği noktalardan olan köy düğünleri, köy odaları, âşık kahvehaneleri gibi mekânlar geleneğin yeşertildiği ve yaşatıldığı önemli mekânlar olarak tekrar göze çarpar. Bunlar içerisinde kahvehaneler ve düğünler âşıklar arasında daha geniş kitlelere hitap etmeleri açısından ayrı bir yerde tutulmaktadır. Kahvehaneler hem âşıklık geleneğinin icra edildiği hem de usta çırak ilişkisinin sürdürüldüğü yerlerdir. Murat Çobanoğlu'nun Kahvehanesi, Sağır Kazım'ın Hanı, Kafkas Kıraathanesi, Mamoş Yolal'ın Kahvehanesi, Garajlar Kahvehanesi bu anlamda önemli kültür aktarım noktalarındandır. (Aslan, 2007: 65) Ancak günümüzde bu gelenek taşıyıcı ortamlar kaybolmuştur. Bu kayboluşa karşın bölge âşıklarıyla ilgili yapılan bir çalışmada bölge âşıklarından hikâyecilerle ilgili verilen bilgiler sonrasında Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun da adı verilmektedir. Bu

çalışmada dünden bugüne düğünlerin yapısında meydana gelen değişime karşın bölgede Çıldırlı Senlik, Tüccârî, Bahri, Posoflu Üzeyir Fakirî, Posoflu Feryâdî, Posoflu Süleyman Usta, Igdirli Hasan Turan, Digorlu Abbas/ Nazaroglu, Arpaçayli Gülistan, Arpaçayli Mehmet Kasim Hicranî, Sarikamisli Dursun Cevlânî, Igdirli Muharrem Aslan, Sarikamisli Pünhânî, Posoflu Müdâmî, Kağızmanlı Lâçin, Karslı Islâm, Arpaçaylı Karahanlı, Susuzlu Hasretî, Arpaçaylı İlhamî, Nusret, Karslı Mihmânî, Çıldırlı Şeref, Karslı Çobanoğlu, Karslı Musa/Mehmetoğlu, Arpaçaylı Elvanî, Çıldırlı Şevkî, Posoflu Ümmanî, Arpaçaylı Dadaşoğlu, Kağızmanlı Avcı, Sarıkamışlı Fikret, Posoflu Ârifî, Arpaçaylı Cenânî, Karslı Dündar, Karslı Erzade, Arpaçaylı Bekir, Selimli Kasım/ Şenlikoğlu, Sarıkamışlı Çağlar, Sarıkamışlı Denizer, Veysel Şahbazoğlu, Arpaçaylı Günay Yıldız, Kağızmanlı Laçinoğlu, Selimli Mansur, Çıldırlı Denizoğlu, Karslı Halis Altunbey, Göleli Dursun Doğan, Arpaçaylı Terhan, Arpaçaylı Burhanî/Cefakâr, Arpaçaylı Akyüzoglu, Akkayalı Mahmut, Susuzlu Sabri, İlyas Kaya, Ahmet, Mirza, Lütfü vd. (Durbilmez, 2006: 341-364) gibi hikâyeci âşıkların olduğu belirtilmektedir. Âşık Şahbazoğlu son yıllarda kendi tasnif ettiği iki hikâyeyle sadece hikâye anlatan değil aynı zamanda hikâye tasnif eden âşıklar kategorisine girmiştir.

Âşık Ensar Şahbazoğlu şu hikâyeleri bildiğini söylemektedir:

Emioğlu Emi Kızı Nüsret Beyle Himaya Hanım Hikâyesi

Hüseyin ile Senem Hikâyesi

Diligam Yahya Bey ve Yemen Hanım Hikâyesi

Kaçak Usuf Hikâyesi

Hacer Hanım ile Elesker Hikâyesi

Köroğlu Demircioğlu Kolu Hikâyesi

Kağızmanlı Hıfzi Sefil Baykuş Hikâyesi

Latif Şah Mehriban Sultan Hikâyesi (kısmi)

Sevdakar Şah Gülenaz Sultan Hikâyesi (kısmi)

Salman Bey Turnatel Hanım Hikâyesi (kısmi)

İKİNCİ BÖLÜM

2.ŞİİRLERİN ŞEKLİ VE KONUSU

2.1.Şiirlerinin Şekil Özellikleri

2.1.1.Hane Sayısı

Dörtlüklerden Kurulu Olan Şiirleri

Bir Haneden Kurulu Şiirleri: 5, 360, 357, 37, 358,

İki Haneden Kurulu Şiirleri: 36, 359, 327, 74

Üç Haneden Oluşan Şiirleri: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 104, 105, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 123, 125, 127, 129, 130, 131, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 159, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 174, 175, 177, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 226, 228, 229, 230, 231, 239, 240, 244, 246, 247, 248, 249, 251, 254, 256, 260, 262, 263, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 282, 285, 287, 288, 291, 295, 296, 297, 299, 300, 305, 308, 309, 311, 313, 314, 316, 319, 321, 322, 329, 330, 331, 335, 336, 337, 339, 340, 341, 343, 345, 347, 348, 349, 352, 353, 354, 355, 356, 363

Dört Haneden Oluşan Şiirleri: 10, 16, 19, 72, 102, 103, 108, 119, 124, 126, 142, 153, 160, 165, 172, 178, 181, 188, 199, 205, 210, 215, 223, 232, 238, 241, 245, 252, 255, 258, 259, 264, 265, 266, 268, 278, 279, 284, 286, 290, 292, 293, 294, 298, 304, 305, 306, 307, 310, 312, 315, 317, 318, 320, 325, 326, 332, 334, 338,

Beş Haneden Oluşan Şiirleri: 17, 122, 136, 145, 18, 161, 183, 184, 257, 128, 135, 243, 250, 253, 267, 344, 346

Altı Haneden Oluşan Şiirleri: 99, 173, 176, 187, 227, 282, 324, 328, 350, 351

Yedi Haneden Oluşan Şiirleri: 20, 106, 144, 225, 242, 261

Sekiz Haneden Oluşan Şiirleri: 134, 200, 283, 289

Dokuz Haneden Oluşan Şiiri: 121

On Haneden Oluşan Şiirleri: 235, 236

On Beş Haneden Oluşan Şiiri: 234

Yirmi Haneden Oluşan Şiiri: 233

Beşliklerden Kurulu Olan Şiirleri:

Üç Haneden Oluşan Şiirleri: 361, 362

Dört Haneden Oluşan Şiiri: 364

Sekizliklerden Kurulu Olan Şiiri (Yedekli Mani 2+4+2)

Üç Haneden Oluşan Şiirleri: 75- 88 arasında numaralı olan şiirler.

2.1.2.Ölçü

7'li Hece Ölçüsü: 352, 353

8'li Hece Ölçüsü: 243'ten 351'e kadar numaralı olan şiirler.

11'li Hece Ölçüsü: 89'dan 242'ye kadar numaralı olan ve 357, 358 ve 359 numaralı şiirler.

11'li + 7'li Hece Ölçüsü (Yedekli Koşma): 75'ten 88'e kadar numaralı olan şiirler.

15'li Hece Ölçüsü: 1'den 74'e kadar numaralı olan ve 354, 355 ve 356 numaralı şiirler.

16'lı Hece Ölçüsü: 360'tan 364'e kadar numaralı olan şiirler.

2.1.3.Kafiye Şeması

Abab-cccb-dddb kafiye şeması ile 60 adet şiiri mevcuttur. Bunlar:

99, 103, 104, 106, 115, 117, 120, 133, 137, 153, 160, 161, 166, 168, 181, 188, 189, 191, 195, 201, 203, 204, 205, 207, 211, 215, 221, 222, 230, 237, 238, 240, 242, 243, 244, 245, 250, 253, 254, 260, 263, 267, 277, 283, 297, 298, 300, 303, 304, 314, 317, 319, 328, 336, 339, 346, 347, 348, 358, 359 numaralı şiirler.

Aaba-cccb-dddb : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74 numaralı şiirler.

Aaaab-ccccb kafiye şemalı şiirleri 3 tane olup şunlardır: 361, 362, 364 numaralı şiirler.

Aaaa-aaaa-aaaa kafiye şemalı sadece bir adet şiiri vardır: 363 numaralı şiir.

Abcd kafiye şemalı şiirinde dize sonlarında hiçbir ses benzerliğine rastlanmamış olup tek dörtlükten oluşan şiiridir: 360 numaralı şiir

ABbbxbCB-ÇçççxçÇB-DDddxdDB kafiye şemasıyla yedekli manili koşma biçiminde şiir yazmıştır. Küçük harflerle gösterilenler koşmanın ikinci mısrasından sonra araya yerleştirilen aradan yedekli maninin şemasıdır. Bu kafiye şeması ile 14 adet yedekli manili koşması (tecnis) mevcut olup şunlardır: 75'ten 88'e kadar numaralı olan şiirler.

Xaxa-bbba-ccca kafiye şemalı şiirleri 217 adet olup bunlar yukarıda belirtilen şiirler dışında kalan şiirlerdir.

2.1.4. Kafiye Yapısı

Âşık Ensar Şahbazoğlu şiirlerinde yarım kafiye, tam kafiye, zengin kafiye ve cinaslı kafiyeleri kullanmakla birlikte daha çok halk âşıklarının çoğunda olduğu gibi yarım kafiye baskındır. İncelenen 364 şiirinin 165'i yarım, 71'i tam, 26'sı zengin, 4'ü cinaslı kafiyeden oluşmaktadır. Ayrca 62'si nakarat, 35'i rediften oluşan şiirlerin 1 tanesi de kafiyesizdir. İncelenen şiirlerin numaraları ve kafiyeleri aşağıda belirtilmiştir.

Yarım kafiye

Şiirde tek ses benzerliğine dayanan kafiyeye yarım kafiye denir. Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun şiirlerinde yarım kafiye genellikle ünsüzlerin benzerliğine dayanır. Sadece bir şiirinin ayak kafiyesi (117) ‘’a ‘’ünlüsüyle yarım kafiye oluşturmuştur. Ünsüzlerden ise en çok ‘’l’’ ünsüzünü yarım kafiye olarak kullanmıştır. Şahbazoğlu'nun kullandığı yarım kafiyelerdeki sözcükler ve yerleri şu şekildedir:

1 nu. n: an, kan, can, şan, gün

4 nu. l: dal, al, kul, el, yol

5 nu. r: fikir, şükür, zikir

7 nu. t: umut, gıryet, haysiyet, hürriyet

8 nu. t: gayret, gıryet, şöhret, ferhat, şefkat

13 nu. m: cam, gam, nem, mum, kim

14 nu. t: yaşat, başlat, bahşet, taş at, kuşat

23 nu. l: darıl, yorul, sarıl vurul

26 nu. m: gam, nem, nam, mum, cam

28 nu. l: ol, bul, dol, çal, gül

29 nu. ç: seç, iç, göç, aç, geç

30 nu. ş: aş, koş, şaş, düş, taş

31 nu. z: haz, öz, köz, düz, iz

32 nu. z: yaz, az, gez, ez, sez

35 nu. ş: düş, iş, yaş, kış suç/ş

36 nu. c/ç: sac, taç, hac, pac

37 nu. n: kefin, defin, affın

38 nu. k: mahluk, çokluk, yokluk, ferahlık, kuraklık

39 nu. r: er, gör, ver, der, var

40 nu. k: yok, pak, tok, hak

41 nu. l: gel, bil, gül, bul, çal

42 nu. t: millet, devlet, zillet, illet, cellat

43 nu. z: yüz, söz, göz, tez, öz

46 nu. m: selam, kelam, kalem, alem

49 nu. ğ: maşuğ, ışığ, beşiğ, aşığ,

50 nu. m: alim, ilim, bilim, zulüm, ölüm

56 nu. r: zar, nar, dar, yer, sır

58 nu. z: göz, söz, yüz, kız, düz

61 nu. t: koş, piş, şaş, düş

65 nu. r: nazar, bezer, güzar, pazar, mezar

68 nu. n: tan, on(u), can, şan, kin

70 nu. n: an, kan, can, yön, şen

71 nu. l: bul, al, bil, gül, öl

73 nu. l: dil, el, bel, sel, hal

80 nu. n: on(u), can, gün, son

90 nu. l: bal, yol, pul, dal

93 nu. l: gül, gel, sil, öl

94 nu. ş: veriş, görüş, duruş, barış

95 nu. r: duyar, ayar, değer, ciğer

99 nu. r: konar, yanar, kenar, anar, sunar, döner, çınar

100 nu. t: kanaat, itaat, cüret, hürmet

101 nu. r: yer, hür, gör, bir

102 nu. z: çiz, yaz, boz, bez, az

104 nu. l: bil, bul, gül, ol

105 nu. l: ol, dol, bul, bil

111 nu. ş: kuş, baş, düş, taş

113 nu. l: al, bul, bil, ol

115 nu. r: naçar, açar, beçar, geçer, seçer

118 nu. t: hakaret, dalalet, tefrikat, kabahat

119 nu. l: dil, hal, gül, kul, yol

120 nu. r: yar, kar, dar, sur

123 nu. k: çık, bak, yık, ak

124 nu. l: ol, sol, dol, kıl, bul

125 nu. l: sil, al, böl, al

126 nu. t: bulut, umut, vaat, saat, yanıt

127 nu. n: an, yan, kan, sun

129 nu. l: bul, gül, bil, böl

131 nu. n: tan, an, kan, bin

133 nu. l: gül, dal, yol, kül

134 nu. n: kin, bun(u), din, kan, can, yön, sen, dün, don

137 nu. s: ses, has, süs, nes(i)

142 nu. a: ziya, hüda, deva, kaba

144 nu. t: hakikat, marifet, hidayet, basiret, asalet, sadakat, şahsiyet, letafet

146 nu. l: bul, ol, dol, kal

148 nu. r: er, hür, ar, kir

151 nu. r: bir, dir, er, kör

152 nu. n: din, in, dön

153 nu. l: sel, bal, hal, yol, kul

157 nu. t: hidayet, merhamet, şefaat, letafet

160 nu. t: at, yat, sat, yut, tut

162 nu. l: sol, bul, kal, çal

164 nu. l: kal, dol, sol, bol

167 nu. z: göz, söz, düz, saz

169 nu. ç: geç, uç, seç, aç

172 nu. t: yat, tut, tüt, sat

174 nu. n: talan, kalan, elen, dilen

175 nu. z: yüz, söz, öz, az

292 nu. l: gül, yel, dil, tel

176 nu. l: hal, çöl, kül, yıl, dil, sel, tel

185 nu. r: dur, sar, var, sor

187 nu. ş: kış, kış, kaş, döş, kardeş, eş, taş

191 nu. l: gül, gel, bul, öl

192 nu. l: yıl, sol, dol, bil

193 nu. z: göz, söz, diz, giz

194 nu. n: can, gün, şan, yön

197 nu. n: an, yan, ban, dön

198 nu. l: dol, dal, sol, ol

199 nu. n: gün, yen, sön, dön, bin

200 nu. n: eren, gören, veren, ören, duran, kıran, deren, oran, tören

202 nu. t: çat, pat, kıt, ot

209 nu. r: gör, ver, yor, kır

211 nu. t: keramet, metanet, kıraat, kıyamet

219 nu. y: ay, pay, boy, zay

221 nu. l: fil, yel, pul, kül

222 nu. k: yık, tak, çak, bak

223 nu. r: fer, ter, bir, sır, mahşer

224 nu. s: nefes, ses, yas, heves

225 nu. r: er, hür, far, nur, sır, dür, pir, bir

227 nu. n: can, han, sultan, fidan, şan, gün, noksan

231 nu. t: vuslat, hasret, hikmet, şöhret

233 nu. t: sanat, cemiyet, kıraat, hitabet, icazet, feraset, sohbet, maharet, kısmet, haysiyet, icraat, meşakkat, marifet, muhabbet, dirayet, hasret, niyet, edebiyat, şahsiyet, zarafet, rahmet

239 nu. z: siz, biz, öz, tez

241 nu. l: gel, kal, bil, al, çal

244 nu. n: yalan, dilen, plan, talan

245 nu. t: sıfat, fesat, inat, bidat, sebat

249 nu. n: din, sön, dön, in

250 nu. l: gül, dil, yol, bal, el, tel

251 nu. n: uzan, özen, kazan, bezen

252 nu. l: al, gül, bul, böl, bil

255 nu. l: dol, al, bul, sol, çal

258 nu. r: hür, bir, dür, pir, sır

259 nu. l: öl, bil, gel, kal, yıl

261 nu. r: ar, yar, er, zar, kir, kör, nur, kar

262 nu. n: dayan, beğen, boyan, uyan

263 nu. ç: ölç, biç, seç, geç

265 nu. z: naz, göz, yaz, düz, saz

266 nu. n: kırgın, dargın, sargın, durgun, yorgun

361 nu. z: söz, yüz, düz, göz, köz, naz, iz

271 nu. l: gel, al, sil, ol

272 nu. t: yarat, dar et, karart, yar et

276 nu. t: şöhret, saltanat, maddiyat, husumet

279 nu. n: kan, can, gün, nan, şan

280 nu. ğ: üğ, değ, döğ

284 nu. l: dal, dol, sol, sal, yıl

285 nu. r: sor, var, sar, dur

286 nu. l: sil, gül, bul, gel, bil

287 nu. t: yat, bit, git, yit

288 nu. n: sen, dün, kin, cin

293 nu. r: değer, ayar, duyar, uyar, ciğer

295 nu. l: kal, ol, kıl, gül

296 nu. y: duy, cay, say, uy

298 nu. f: tarif, zarif, herif, arif, maruf

299 nu. n: giyin, beğen, deyin, övün

303 nu. k: çok, bak, ak, yak

306 nu. m: gem, gam, nem, çim

308 nu. ç: hiç, iç, piç, göç

311 nu. l: yol, yel, yıl, kul

312 nu. r: yar, var, kur, ser, sar

313 nu. n: gün, dün, ben, on(u)

315 nu. l: bul, ol, al, kıl, dol

316 nu. ş: yaş, düş, baş, sarhoş

317 nu. r: var, sor, kır, bur, dur

321 nu. n: on(a), gün, den, dün

324 nu. l: yel, sel, gül, al, bal, tel, yol

326 nu. r: zar, kar, kor, var, kur

328 nu. t: saadet, medet, imdat, adet, servet, şerbet, nefret

329 nu. l: kemal, amel, temel, cemal

330 nu. t: anıt, kanıt, yanıt, umut

331 nu. z: iz, yaz, naz, az

333 nu. n: sun, an, yan, dön, ban, yen

335 nu. n: erin, sürün, bürün, görün

336 nu. r: mert, yurt, dert, kurt

337 nu. r: bir, sır, var, yar

342 nu. k: ördek, gerdek, çardak, bardak

343 nu. l: nesil, asıl, usul, fasıl

344 nu. t: kayıt, yiğit, şahit, şehit, anıt, teyit

347 nu. z: tavuz, yavuz, ceviz, taviz

348 nu. l: mal, yol, yıl, gül

349 nu. l: sol, bul, kal, çal

350 nu. l: gel, bil, dol, sil, al, sal, gül

353 nu. k: ak, yak, yık, bak

354 nu. z: naz, haz, yaz, iz, az

363 nu. l: bil, hal, dal, gül, yıl, yol, sel, el, tel, dil, bol, kül

364 nu. l: ol, bul, bil, gül, dal, kıl, al, kal

Tam kafiye

Dize sonlarındaki iki sesin benzerliğiyle oluşan kafiyeye tam kafiye denir.

2 nu. ma: sınama, kınama, sinema, kanama

9 nu. me: ilme, ilime, zalime, kelime, ölüme

10 nu. an: meydan, kervan, unvan, umman, mercan, iman

11 nu. ap: yarap, harap, turap, cevap

12 nu. et: gaflet, servet, nefret, gıybet, hiddet

15 nu. et: rahmet, kudret, hasret, gayret, hikmet

18 nu. et: sadakat, merhamet, cesaret, inayet, ahiret

19 nu. et: adalet, letafet, ibadet, merhamet, şefaat

21	nu.	ir: tabir, tamir, cebir, tehir, kibir
22	nu.	an: mihman, canan, insan, vicdan, divan
25	nu.	an: imkân, derman, lokman, canan, zaman
27	nu.	va: ova, hava, kova, tava, yuva
33	nu.	et: hasret, hürmet, servet, hicret, şerbet
34	nu.	et: evveliyet, muhabbet, teslimiyet, ulviyet, diyanet
45	nu.	an: insan, şeytan, iman, mercan
52	nu.	et: hikmet, kudret, kuvvet, ümmet, nefret
53	nu.	at: sanat, icat, sıfat, inat, berat
54	nu.	an: yan, dekan, devran, unvan, zaman
57	nu.	an: insan, vicdan, iman, zaman, bağban
59	nu.	et: sohbet, ülfet, şehvet, iffet, kisvet
60	nu.	le: husule, vesile, usule, gusüle, nesile
62	nu.	et: felaket, cehalet, esaret, kıyamet, hakaret
64	nu.	an: şan, han, can, kan
66	nu.	an: irfan, iman, vicdan, zaman, duman
67	nu.	fa: vefa, şifa, kafa, ifa, cefa
69	nu.	da: nida, seda, cüda, oda, feda
72	nu.	an: can, unvan, kurban, civan, tufan, destan
89	nu.	vr: kavr(ul), savr(ul), devr(il), çevr(il)
91	nu.	ak: yanak, sokak, sokak, dudak
92	nu.	an: an, can, kan, yan
97	nu.	an: can, tan, şan, yan
107	nu.	an: vicdan, lisan, giryan, kervan
112	nu.	ak: bak, yak, ak, tak

114 nu. at: tat, bat, sat, at

116 nu. et: şerbet, servet, sohbet, şöhret

128 nu. an: insan, vicdan, unvan, destan, kurban, mihman

130 nu. et: himmet, sohbet, variyet, hürmet

140 nu. et: merhamet, fazilet, keramet, hidayet

141 nu. an: cihan, sultan, canan, lokman

143 nu. an: unvan, vicdan, zaman, destan

145 nu. ağ: bağ, tağ, çağ, ağ, sağ

147 nu. ağ: ağ, sağ, bağ, dağ

161 nu. an: imran, sultan, irfan, kur'an, kurban, vatan

166 nu. an: viran, yaman, duman, saman

181 nu. an: kurban, harman, ferman, kervan, derman

184 nu. an: devran, hayran, nişan, yan, insan, kurban

186 nu. de: perde, irde, merde, zede

188 nu. et: servet, ülfet, himmet, şöhret, hicret

210 nu. an: unvan, meydan, lisan, ferman, kervan

212 nu. an: insan, yaman, vicdan, zaman

214 nu. an: divan, meydan, unvan, lisan

215 nu. at: berat, ferhat, sırat, inat, surat

217 nu. et: kıymet, zahmet, gayret, kudret

220 nu. an: viran, karan, buhran, an

226 nu. an: şan, can, tan, san

232 nu. an: yaman, aman, derman, tufan, imkân

253 nu. an: devran, zaman, duman, inan, canan, derman

256 nu. ra: sıra, ara, yara, kara

268 nu. an: meydan, devran, vicdan, umman, kaptan

273 nu. an: insan, vicdan, unvan, iman, kervan

291 nu. ha: saha, paha, daha, deha

318 nu. et: cesaret, maharet, adalet inayet, metanet

322 nu. an: zaman, insan, vicdan, divan

323 nu. an: insan, zaman vicdan, divan

327 nu. el: el, yel, el

341 nu. le: köle, hile, çile, bele

345 nu. et: cehalet, nedamet, ihanet, mazeret

346 nu. an: iman, zaman, yaman, vicdan, kurban, ferman

352 nu. ya: gaya, saya, maya, rüya

355 nu. an: an, can, tan, nan, zan

356 nu. ar: yar, nar, ar, zar, dar

362 nu. ra: yara, tara, sıra, kara, hara, mara

Zengin kafiye

Dize sonlarındaki en az üç ses benzerliğine dayanan kafiyeye zengin kafiye denir.

3 nu. Lal: celal, hilal, zülal, Bilal, delal

16 nu. Dar: kalendar, manidar, payidar, semandar, alemdar, mihmandar

20 nu. Ail: İsmail, Mikail, Azrail, salsail, kalkail, semhail, efrail, zail

44 nu. Yan: hayan, foyan, beyan, sayan, boyan

47 nu. Rar: sarar, zarar, karar, yarar, yorar

48 nu. Man: orman, derman, Kirman, zaman

74 nu. Aht: aht, baht, taht, vaht

117 nu. Lat: mahsulat, tahsilat, yoksulat, hasılat

132 nu. Lama: filama, sulama, dolama, sılama

138 nu. Met: nimet, nimet, kısmet, ümmet

155 nu. Lan: galan, bulan, sulan, talan

159 nu. Anı: anı, sanı, tanı, kanı

168 nu. Eder: keder, eder, heder

177 nu. Acı: acı, ilacı, bacı, amacı

190 nu. Are: emare, ibare, tabare, idare

196 nu. Nem: dönem, önem, tanem, minem

201 nu. Akın: bakın, sakın, takın, yakın

203 nu. Der: öder, neder, gider, güder

204 nu. Aat: itaat, şefaat, cemaat, secaat

206 nu. Sta: pasta, posta, hasta, usta

218 nu. Man: zaman, iman, yaman, aman

246 nu. Nek: sinek, inek, dönek, binek

247 nu. kla: kokla, sakla, pakla, yokla

260 nu. Ağrı: ağrı, çağrı, sağrı, bağrı

314 nu. Zar: nazar, mezar, hızar, Pazar

325 nu. Ara: fukara, avara, ne vara, civara, davara

339 nu. Man: ferman, lokman, derman, bağban

Redif

Ses benzeşmesinden kaynaklanan tekrarlardır.

6, 17, 24, 51, 55, 63, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 98, 121, 149, 156, 165, 171, 179, 183, 189, 207, 208, 216, 230, 234, 235, 254, 290, 294, 310, 340, 360,

Nakarat kafiyeler

İlk dörtlüğün ikinci ve dördüncü dizedeki sözün diğer dörtlüklerin sonunda aynen tekrar edilmesine nakarat denir. Âşık şiirinde buna tek ayak ve döner başlıklı şiir de denir. Bu şiirlerde kullandığı ayaklar ve tekrarları aşağıda verilmiştir.

96 : yarı sağır yarı dilsiz dolanma

103 : ben de olan sevgin tükenir mi hiç

106 : selat selam olsun hak muhammede

108 : el ele verelim barış içinde

109 : derdimin dermanı senin elinde

110 : sevenin de olur sevmeyenin de

122 : 23 nisan egemenlik bayramı

135 : yüce Atatürk'ün öğretmenleri

136 : insanoğlu kainatın benzeri

139 : önce sevgiyi bil sonra sevmeyi

150 : başarısız olma başarılı ol

154 : bir gaye uğruna adanmış adam

158 : sen büyü sen yücel aziz vatanım

163 : aramızda gizli kalsın sevdiğim

170 : ne sen sor halimi ne ben söyleyim

173 : utandım daha da utanıyorum

178 : kudretinden kalem çalmış yaratan

180 : kimimiz gül olduk kimimiz diken

182 : Türk dünyası nevruz senin bayramın

195 : seven sevdiğine itaat eder

200 : altı yerden düşüncesi insanın

205 : mutluysan mutlu ol mutluluk yeter

213 : gün gelir senin de gönlün incinir

228 : akıbetin belli vay insanoğlu

229 : bir gün gideceksin ey insanoğlu

236 : bu nesilin kahramanı tükenmez

237 : vatan için can vermeye hazırız

238 : karsın çekim gücü âşıklarıyız

240 : değerli dostlarım hoş gelipsiniz

242 : iki devlet bir millettir özümüz

243 : Harakani sofrasında

248 : beni senden sorarlarsa

257 : 10 nisan polis bayramı

264 : onu anmaya değmez mi

267 : Sarıkamış şehitleri

269 : son tahtın mezar olacak

270 : biri soğuk biri sıcak

274 : hayalimin sınırı yok

275 : sevdiğimden haberin yok

277 : ya biri ol ya biri ol

278 : çalış oğul çalış oğul

281 : gençliğimi uğurladım

282 : Anadolu'ya aşığım

283 : vefasızmış yavrularım

289 : insanlardan korkuyorum

297 : inanılmaz inanmayın

300 : ay ile güneş gibisin

301 : sebep oldun sebep oldun

302 : her günümüz bayram olsun

304 : adı sevgi barış olsun

305 : bir gün sen de unutursun

307 : dolu dolu geçen yıllar

309 : mazide kalan biri var

319 : sevgi kazanır kazanır

320 : okumak yazmak güzeldir

332 : ezileni ezme kardaş

334 : ben unuttum sen de unut

338 : ne tadı var ne de tuzu

351 : kimi mutlu kimi mutsuz

358 : beş kuvveti vardır insanoğlunun

359 : insanoğlu altı dünya görüyor

2.1.5.Nazım Şekilleri ve Türleri

Divanlar

Halk şairlerinin divan şairlerine özenmeleri sonucu aruzun fâilâtün/fâilâtün/fâilâtün/ fâilün kalıbıyla yazılan dörtlüklerden oluşan türdür. Âşıkların bazıları bu kalıba göre şiirlerini yazmakla birlikte bazıları da bu kalıbın hece ölçüsündeki karşılığı olan 8+7=15'li hece ölçüsü ile yazmaktadır. Âşık Ensar Şahbazoğlu bu türde başarılı ve çok sayıda örnek vermiştir. Divanlarda uyak düzeni ilk dörtlüğe bağlı olarak dört değişik biçimdedir. Bunlar:

1. aaba/ccca/ddda/eeea
2. abab/ cccb/dddb/eeeb
3. aaab/cccb/dddb/eeeb
4. aaaa/bbba/ccca/ddda düzenindedir. (Yardımcı: 2002, 411)

Fikri hayalim bulanık düşlerim yığın yığın
Gam çiftiyle dert ekerim işlerim yığın yığın
Derdime çare aradım çaresi yok dediler
Ağlayadursun gözlerim yaşlarım yığın yığın

Ahır encamı perişan yuva senin dediler
Düzelmeyen çelişkiler dava senin dediler
Teneffüsü edilmeyen hava senin dediler
Eyyamım terse dolandı kışlarım yığın yığın

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bilinmeze uğradım
Sitem ettim öz özüme dilim dilim doğradım
Yenik düştüm kaderime hezimete uğradım
Bağışlasın yüce Mevla suçlarım yığın yığın

Koşma

Türk halk şiirinin en yaygın türüdür. Hece ölçüsünün 6+5=11'li ya da 4+4+3=11'li kalıbı kullanılır. Koşmada uygulanan biçim mani dışında halk şiirinin bütün türlerinde kullanılan ana biçimdir. Koşmalarla daha çok sevgi ve doğa şiirleri yazılmaktadır. Bu şiirlerde çıplak doğa güzellikleri karşısındaki duygulanmalarla birlikte daha çok aşk duyguları dile getirilir. Bir koşmada her iki duygunun da kaynaştığı durumlar çoktur. Koşma bir aşığın kendi duygu düşünce görgü ve dileklerini ifade etmek için başvurduğu ilk ve asıl yoldur. Koşmak kökünden türeyen koşma hemen hemen halk edebiyatında şiir sözünün eş anlamlısı olacak kadar yayılmış ve genişlemiştir. Güfteye beste bağlandığı için bu adın verildiği de söylenmektedir. (Yardımcı, 2002: 332) Âşık Ensar Şahbazoğlu'nun 11'li ve 8'li koşma ve semaileri mevcut olup bu türde başarılı örnekler vermiştir. Koşmaların dörtlük sayısı genellikle 3 ile 5 arasında değişmesine rağmen Şahbazoğlu'nun dörtlük sayısı 5'i geçen koşmaları da mevcuttur.

Düz Koşma

Öteki koşma çeşitlerinden ayırmak için kullanılmaktadır. Koşma genel adı altında anlatılan koşmadır. Düz koşmanın her dörtlüğünün son dizeleri kavuştak (nakarat) olarak tekrar edilen, türküye benzeyen koşma tipine koşma-şarkı adı verilir (Yardımcı, 2002: 335).

(Düz Koşma)

Bakışların çok şeyleri anlatır
Gülüşüne sevinen var gülen var
Yara yar olanlar yara kavuşur
Gelişine sevinen var gülen var

Ilgarına sadık yar olamazsam
Sırrın paylaşmaya sır olamazsam
Gönlünde sevgime yer bulamazsam
Buluşuna sevinen var gülen var

Ensar ŞAHBAZOĞLU kalmazsa güman
Yılların kaybolur tükenir zaman
Ömrün bittiğinde feryadı figan
Ölüşüne sevinen var gülen var

(Koşma-şarkı)

Haklıya haklı de haksıza haksız
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma
Doğruyu söylemek cesaret ister
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

Tabi olmayasın bilimsizliğe
Evet denilir mi ilimsizliğe
Bazı tepkin olsun olumsuzluğa
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

Ensar ŞAHBAZOĞLU işi başarmak
Fikri hayalinde düşü başarmak
Her insanın var görüşü başarmak
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

Yedekli Manili Koşma

Koşma mani karışımı bir biçimdir. Koşma dörtlüklerinin ikinci dizesinden sonra araya ya aynı uyakta bir mani dörtlüğü ya da uyak örgüsü maniye uymayan ancak yedi heceli ve dize sayısı dört, beş, altı, yedi, sekiz arasında değişen bölümlerin girmesi ile oluşan koşma biçimidir. Araya giren bölümler yedektir. Bu yedeklere peşrev, peşrevi, pişrev de denmektedir. (Birdoğan, 1974: 104) Yedekli koşmanın baştan yedekli, ortadan yedekli ve sondan yedekli çeşitleri bulunmaktadır. Fakat en çok rastlanan ve en yaygın olanı aradan yedekli koşmadır (Günay, 1973: 127).

Az sabırda keramet var dediler
Birde biri gördüm bire arzum var
Men ezzinem arzum var
İsteğim var arzum var
Seven seveni arar
Arzumana arzum var
Adil adaletli hikmet sahibi
Biri talep ettim bire arzum var

Hakka âşık olan deve güdeni
Ecel gelir yer gizlermiş bedeni
Men ezzinem bedeni
Bedenimde bedeni
Fani beşer dediler
Eden bulur edeni
Devri daim dünya gelip gideni
Bire âşık oldum bire arzum var

Ensar ŞAHBAZOĞLU düçar olmuşam
Kervanım yoruldu beçar olmuşam
Men ezzinem olmuşam
Ol emriyle olmuşam
Âşıksız maşuk olmaz
Ona âşık olmuşam
Hekimsiz hakimsiz naçar kalmışam
Bire yalvarırım bire arzum var

Güzelleme

Âşık edebiyatında bir yörenin, kişinin, hayvanın, doğanın güzelliğini anlatmak, övmek amacıyla lirik havada söylenen şiirlerdir.

Güneşin kültürün doğduğu yerde
Âşıkları eder devranı Kars'ın
Doğa harikası serin yaylalar
Çoktur bu alemde hayranı Kars'ın

Sevgide saygıda hazzı bir başka
Muhabbeti şirin sözü bir başka
İkramda lezzetli kazı bir başka
Misafir severdir insanı Kars'ın

Koçaklama

Konusu savaş, yiğitlik, kahramanlık olan coşkun bir dille söylenen bu şiirlerde savaşlarda gösterilen yiğitlikler ve kahramanlıklar dile getirilir.

Tarihin sekiz yüz elli beş yılı
Hak geldi kesildi batılın yolu
Şehit şühedası imanla dolu
Hidayette Gazi Kars adı güzel

Elli bin kişilik güç karşısında
General Muravyev komutasında
Kuzey Amerika haritasında
Sadakette Gazi Kars adı güzel

Kanlı tabıyalar sanki daha dün
Yirmi bin zayatla yaşam buldu son
Ottowa'nın güneyinde Wellington
Şahsiyette Gazi Kars adı güzel

Taşlama

Taşlama, halk şiirinde beğenilmeyen ya da istenmeyen herhangi bir kimsenin kusurlarını, gülünç taraflarını ya da toplumun aksak yönlerini alaylı bir biçimde ortaya koyan koşmalardır. Taşlamalar âşık edebiyatında toplumdaki haksızlıkları, yolsuzlukları, gericilikleri ve ekonomik sorunları yeren, kötüleyen, alay eden ve mizahi bir dille sergileyen şiirlerdir (Yardımcı, 2002: 352). Taşlamalar aşığın yanlış olarak gördüğü tüm durumlarda söylenebilir.

Doğuştan doğruyu söylemez dili
Yerleşmiş kalbine kini Ermeni
Nice asır kanat gerdik onlara
Tabi unuttunuz bunu Ermeni

Beraber bizimle durmadınız mı
Çan çalıp kilise kurmadınız mı
Sonunda arkadan vurmadınız mı
İnkara başvuran dini Ermeni

Bin dokuz yüz on beş katliam bize
Çolçocuk yaktılar attılar düze
Bunca yapılanlar görünmez göze
Su gibi akıttın kanı Ermeni

ŞAHBAZOĞLU ses duyurma zamanı
Düşman ile dost ayırma zamanı
Birlik olup güç doğurma zamanı
Soyunursun bir gün donu Ermeni

Ağıt

Ölenlerin arkasından söylenen ve ezgili halk şiirleri olan ağıtlar toplumda yaygın olarak bilinen, önemli bir yer ve çeşitli özellikleri bulunan, çevresindekilerden farklı bir kişiliğe sahip olan ya da ölüm olayı farklı olan kimselerin ölümü ile duyulan acıyı dile getiren şiirlerdir (Yardımcı, 2002: 359). Sadece ölen kişi için değil, askere gitmelerde, kişinin hastalanması, evden gelin çıkması, düşmanın ülkeyi işgali, kaza, hasret, tabii afet, sevilen hayvanların kaybı (Kaya, 2004: 258) üzerine söylenen şiirler de ağıt türünden şiirler olarak değerlendirilir.

Elem keder dert ortağı Muharrem
Hayatı perişan halı perişan
Mecnun teki gezer deli divana
Sahrası perişan çölü perişan

Üç kardeşin acısı var özünde
Dermanı yok takati yok dizinde
Hiç sönmeyen ataşı var közünde
Ocağı perişan külü perişan

Hayallar yaralı düşler yaralı
Sineler yaralı döşler yaralı
Baş yastığa koyan eşler yaralı
Gözyaşı perişan seli perişan

Mor koyunlar kuzusuna meledi
Sevimli kulların hali çiledi
Ensar ŞAHBAZOĞLU rahmet diledi
Olmayasın mızrap teli perişan

Semai

Halk şiirinde hecenin sekizli ölçüsü ile koşma biçiminde tertip edilip özel bir ezgi ile söylenen şiirlere denir. Genellikle en az üç, en fazla beş dörtlükten oluşur. Koşmada işlenen konuların hemen hepsi de kullanılmakla beraber çoğunlukla sevgi, doğa, güzellik ve ayrılık temalarını işler. Koşmaya göre daha hafif, daha uçarı bir havası vardır (Yardımcı, 2002: 371).

Yazın kokusu gelince
Tabiat yüze gülünce
Dağı taşı süslenince
Gül bizim yaylada olur

Kız gelini bulaklara
Çayır çimen sulaklara
Gül yapışmış yanaklara
Al bizim yaylada olur

Destan

Âşık edebiyatında destan; âşıkların sevgilerini, kahramanlık olaylarını, günlük olaylarla ilgili kimi durumları ve bazı acıklı olayları anlattıkları biçim olarak halk edebiyatı nazım türlerinden koşmaya benzeyen, koşmadan dörtlük sayısı, konu, anlatım ve ezgi yönünden ayrılan halk şiiri türü olarak tanımlanır (Yardımcı, 2002: 377). Konuları bakımından Âşık Ensar Şahbazoğlu, şairname, hayvan destanları, mesleklerle ilgili destanlar, savaş ve öğüt gibi konularda destanlar yazmıştır.

Anılmaya değer ad bıraktılar
Âşık Şenlik bu sanatın sembolü
Âşık Kasım Nuru Âşık Gülistan
Toplumların cemiyetin sembolü

Manevi şuleydi solmayan âşık
Gayeyle gıryetle yılmayan âşık
İlimi imladan anlayan âşık
Sabit Müdam altmış ıratın sembolü
…
Övülmeye değer edilir tarif

Kaderine dargın gülmeyen herif
O kadar kibardı o kadar zarif
Alyansoğlu zarafetin sembolü

Ensar ŞAHBAZOĞLU demin dolanır
Eminlikte emin emin dolanır
Ölenlere dua amin dolanır
Ruhları şad o rahmetin sembolü

Lebdeğmez

İçinde "b, f, m,p, v" seslerini barındırmayan şiirlere lebdeğmez (dudakdeğmez) denir. Kars yöresi içerisinde özellikle yabancı dinleyicilere bir şov şeklinde verilen örnekler ve gösterilen performanslar dikkat çekicidir.

Aşk ehlinin kan halini yarı sinesindedir
Ataşlar içinde yanan narı sinesindedir
Her insana ayan değil hakkın gizli sırları
Ar içinde ar gezenin arı sinesindedir

Kaderine dargın gezen talihinden karalı
Ayrılığın kaidesi yıllar yılı aralı
Dertliyi dertsiz sananlar senden daha yaralı
Zar içinde zar gezenin zarı sinesindedir

Canı candan ayrı kılar aşığın ayrılığı
Karanlığı zindan eder ışığın ayrılığı
Hayalında her anında aşığın ayrılığı
Âşık Ensar dar içinde darı sinesindedir

Muamma

Halk şiirinde herhangi bir nesnenin, tanınan bir tarih/din büyüğünün ya da durumun gizlenerek çeşitli ipuçlarının mısra aralarına gizlenmesiyle gerçekleştirilen bir şiir türüdür. Muamma düzenlemek ya da muamma çözmek bilgi, zekâ, dikkat ve yorumlama kabiliyeti isteyen zor bir iştir. Günümüzde daha çok âşıkların birbirlerine sordukları sorular üzerinden gerçekleştirilir.

Bal ile biberden kurulu nizam
İnsanoğlu altı dünya görüyor
Bir yanında ölüm bir yanda yaşam
İnsanoğlu altı dünya görüyor

Ensar ŞAHBAZOĞLU deme ki deli
Niyetinde hakka varmak emeli
Üçü göz önünde üçü hayali
İnsanoğlu altı dünya görüyor

Muhammes

Beşer dizelik bentlerle kurulan en az 4, en çok 7 bentten oluşan ve her konuda yazılabilen nazım şeklidir.

Ayrılığa boyun eğdim üreğim yaralı güzel
Menim senden tek dileyim gezmeyinen aralı güzel
Boyu selvi kaşları yay zülüfü daralı güzel
Ak yüzünde dane dane benlerin sıralı güzel
Al duvağa al yaraşır giyinme karalı güzel

Aşığınam gel bunu bil bu aşkımın ezeli sen
Sevgili olan güzeldi güzellerin güzeli sen
Yaratan yaratmış seni abı hayat gözeli sen
Tatlı dil şifa çeşmesi şeker şerbet mezeli sen
Meni bu sevdaya salan bilmirem haralı güzel

Yudum yudum damla damla ezizim suya bedelsin
Paylaşılmaz pay gibisin pay için paya bedelsin
Karanlığa ışık saçan yıldıza aya bedelsin
Hekimi Lokman yanında derde devaya bedelsin
ŞAHBAZOĞLU destan etti bu elin maralı güzel

2.2.Şiirlerinin Konusu

2.2.1. Aşk, Sevgi

Türk edebiyatında bugüne kadar romandan şiire hemen hemen bütün yazı türlerinde en çok işlenen konuların başında aşk ve sevgi gelir. Aşk, sevgi âşıklık geleneği içerisinde de kendine yer bulmuş ve bütün âşıkların işlediği ortak konu olmuştur. Şahbazoğlu da şiirlerinde bu konuyu fazlaca ele almıştır. Şahbazoğlu şiirlerinde sevgiliyi güzel gösteren unsurun sevgiliye duyulan aşk ve sevgi olduğunu söyler.

Kalpte gizli tuttukların yüzde meydana çıkar
Kelimeler dilin yaprağı sözde meydana çıkar
Sevgidir güzel gösteren aşığa maşukunu
Bakışında türlü anlam gözde meydana çıkar

Âşığımız aşk temasını ayrılık, keder, özlem konularıyla birlikte ele alır, ayrılığa karşı çaresiz oluşundan ve ayrılığın kendisini öldürecek derecede tesirli olduğundan bahseder.

Âşık oldum yar yoluna nida meni öldürür
Dolandım sahrayı çölü seda meni öldürür
El uzattım el vermedi terse döndü yüzünü
Ayrılığa esir düştüm cüda meni öldürür

Yar için gönlünü veren can ile canan olur
Gülün özlemini çeken ah ile figan olur
Gözyaşı derya misali damlası umman olur
Özlemimde özlemin var mahbubuma yetiştir

Âşık aynı zamanda gönlündeki kişinin kaderinde yazılı olduğunu şu dizelerle ifade etmektedir.

Ezelinden düğüm olup düğlendik
İki seven diye dilde söylendik
Koyun kuzu güttük güldük eğlendik
Çayırı çimeni sokaklarında

Âşık aklını yitirdiğini, sevgilinin kendisini perişan ettiğini söylerken sevgiliyi övmeyi de ihmal etmemiştir.

Sevdiğimin endamını seyrettim
Güneş karşısında ay gibi durur
Yanağında ziba gülü açılmış
Dehanımda lezzet pay gibi durur

ŞAHBAZOĞLU her haliyle yarışan
Pençemine aklar düşüp karışan
Bundan böyle benim halim perişan
Yitirdim aklımı zay gibi durur

Şahbazoğlu şiirlerinde sevgilinin güzelliğinin nelere bedel olduğunu ifade ederek değerinden bahsederken derdinin tek çaresinin de sadece sevdiği olduğunu söylemektedir.

Ey sevdiğim güzelliğin bir başka
Zülfü kaküllerin cihana bedel
Yar eliyle yazılsaydı fermanım
Hünkara vezire sultana bedel

Ensar ŞAHBAZOĞLU surem sendedir
Işıksız dünyayım çıram sendedir
Derman ol derdime çarem sendedir
Hekimi Eflatun Lokman'a bedel

2.2.2. Methiyeler

Âşığımız şiirlerinde birçok kişiyi övmüştür. Bunlar arasında tarihten, edebiyattan önemli şahsiyetlerin bulunmasının yanında şehirleri, devletleri ve Türk milletini öven şiirler de yazmıştır. Şiirlerinde övülen kişilerin kendilerini farklı kılan özelliklerinden, öne çıkan yönlerinden bahsetmektedir. Şiirlerinde tespit ettiğimiz övgü konusu olan kişiler arasında;

1. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed ve manevi şahsiyetlerden Hacı Bektaşi Veli, Hz. Mevlana, Ebul Hasan Harakani,
2. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve Türk tarihinde önemli bir yere sahip olan Dede Korkut,
3. Âşıklık geleneğine hizmet eden âşıklarımızdan Şenlik Baba, Âşık Şeref Taşlıova, Nazım İrfan Tanrıkulu, Posoflu Âşık Sabit, Müdami, Âşık Mehmet Hicran, Âşık Cevlanir, Âşık Veysel Şahbazoğlu, Âşık İslam, Âşık

Karahanlı, Âşık Sadi, Âşık Musa Ünlü, Âşık Lütfü Aydın, Âşık Mevlüt İhsan, Âşık Pünhani, Âşık Nusret, Âşık Mehman, Âşık Laçın, Âşık İlhami, Âşık Murat Çobanoğlu, Âşık Alyansoğlu, Âşık Kasım, Âşık Nuri, Âşık Gülistan bulunmaktadır.

Âşık, Atatürk'ün cesaretinden, milletine hizmetinden, bahsederken Atatürk sayesinde de ileriye adım attığımızı, çağ atladığımızı söylemektedir.

Varlığımızı ispatladık Atatürk sayesinde

İleriye adım attık Atatürk sayesinde
Değerini yitirenin neyi kalır dünyada
Çağ içinde çağ atladık Atatürk sayesinde

Cesareti daim idi gayretin gönül eri
Akıbeti neticede hasretin gönül eri
Hiç bitmeyen heyecanla hizmetin gönül eri
Ufkumuzu karartmadık Atatürk sayesinde

Şenlik Baba'ya duyduğu sevgiyi dile getiren âşık onun manevi yönlerinden de bahsetmiştir.

Unutulmaz anılarım anımda Şenlik Baba
Damarımda iliğimde kanımda Şenlik Baba
Meylim onun kervanında sönmeyen nur ışığı
Gönlümün sarayı köşkü canımda Şenlik Baba

Hak emriyle bade içmiş maneviyat piri var
Ezberinde azim Kur'an bilinmeyen sırı var
İncisi var yakutu var zümrüdü var dürü var
Silinmeyen şan şöhrettir şanımda Şenlik Baba

Peygamberimiz Hz. Muhammed'in doğum gününü anlatarak güzelliklerinden bahsetmiştir.

Ensar ŞAHBAZOĞLU yüreğim doldu
Ümmetine sevgi şefkati boldu
Pazartesi beka diyarı oldu
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Şahbazoğlu, şiirinde Hz. Mevlana'nın resule ve Allah'a olan sevgisini ve dünyevi zevklerden uzak oluşunu ifade etmiştir.

Anadolu nisbetiyle anılan
Seven gönüllere konar Mevlana
Resulün aşkıyla murada eren
İlahi ilhamla yanar Mevlana

Üstat Şemsi Tebriz ile görüşen
Kainatı kucaklayan ürüşan
Yüce irşat makamına erişen
Dünyevi hazlardan kenar Mevlana

Türkler için çok önem arz eden şahsiyetlerden biri de Dede Korkut'tur. Âşığımız da bir şiirinde Dede Korkut'un manevi özelliklerinin yanında ozanlığından da bahsetmiştir.

Kopuzuyla boy boylamış ne güzel
Duasıyla soy soylamış ne güzel
Atam Korkut söz söylemiş ne güzel
Ulviyet sahibi dür Dede Korkut

Müşkülleri çözen haberler veren
Kerem sahibidir sırlara eren
Ozanların özü güzellik seren
Piri pervarımız pir Dede Korkut

Türk milletinin her türlü övgüye layık olduğu düşüncesinde olan âşığımız Türk milletinin kahramanlık yönüne dikkat çekerken Türk milletinin bilgeliğinden, korkusuzluğundan, merhametli oluşundan, barış yanlısı olduğundan, zekiliğinden, başarılarından, üç kıtaya hâkim oluşundan, asil bir millet oluşundan ve daha birçok özelliğinden bahsetmiştir.

Göktürkler adında milli bir devlet
Vicdanıyla bütün etmedi şiddet
Bilgelik erdemlik hem de merhamet
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Ana yurdum göz önünde canlanır
Sulh içinde geçmişimiz şanlanır
Düvellerce mehter marşı dinlenir
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Üç kıtada at koşturan mazimiz
Yedi iklim dinlenirdi sözümüz
Hem zekiyiz hem korkusuz özümüz
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Şahbazoğlu'nun bulunduğu yörede önemli bir yere sahip olan Ebul Hasan Harakani de şiirlerinde övgü konusu olmuştur.

Gerçek hakikatler haktır
Cismani düşünce yoktur
Halil İbrahimler çoktur
Harakani sofrasında

Ruhlar alemine eren
Seven gönüllere giren
Dünyada ahreti gören
Harakani sofrasında

Âşık sadece önemli şahsiyetlere övgü şiirleri yazmakla kalmamış, iki devlet aynı millet diyerek Azerbaycan'ı;

Şöhretimiz aynı şanımız aynı
Bedenimiz aynı canımız aynı
Damarda dolanan kanımız aynı
İki devlet aynı millet özümüz

Cihana hâkim oluşunu anlattığı Osmanlı'yı;

Doğusu Kafkaslar Hazar'ı engin
Batıda Viyana meşhurdur cengin
Güneyi Basra'dır kültürü zengin
Kuzeyde Rusya'nın yeri Osmanlı

Gittiğinde gördüğü güzelliklerini anlattığı Giresun ve Manisa'yı;

Güzel Türkiye'nin güzel şehri
Meşhur ormanları dağları güzel
Lezzetli fındığın ana vatanı
Her yanı yemyeşil bağları güzel

Selçuklu Osmanlı izleri hâkim
Şehzadeler şehri yersin Manisa
Adını Saruhan beyleri koymuş
Tarihinle özgür hürsün Manisa

Öğretmenliğin önemini ve değerini Yüce Atatürk'ün öğretmenleri diye anlattığı, gece gündüz ilim için emek harcayan, fedakarlık konusunda çekinmeyen, Atatürk'ün yolundan ayrılmayan öğretmenleri de şiirlerinde övgü konusu yapmıştır.

Gayesinde hedef zirveye varmak
İlimde ileri noksanlar sarmak
Geceyle gündüzle yarışıp durmak
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

Mürekkep karışmış damarda kana
Bedeli ölçülmez doğuran ana
Vicdanıyla bütün bağlı vatana
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

Başöğretmen sembolünü taşıyan
Öldü denilir mi hala yaşayan
Zulümü sevmeyen sevgi okşayan
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

2.2.3. Ölüm

Türk edebiyatında ölen kişilerin arkasından kendine özgü bir ezgiyle söylenen şiirlere ağıt denir. Ağıtlarda sevilen kişilerin ölümü ile duyulan acı dile getirilir. Şahbazoğlu da aile dostu, sevdiği ve değer verdiği kişilerin ölümü üzerine ağıt söylemiştir. Bunlar içerisinde Âşık Murat Karahanlı'nın ölümü üzerine söylediği ağıtta Karahanlı'nın ilminden, nice eserlerinin olduğundan, kültüründen ve birçok özelliğinden bahsetmiştir.

Murat Karahanlı cevherle dolan
Nice eserleri binleri bulan
İlmi hakikatin içinde olan
O kültür ışığı söndü dediler

Âşık 17 Ağustos depreminde birçok insanımızın hayatını kaybetmesinden dolayı duyduğu üzüntüyü de dile getirmiştir.

Ana kucağında sıcaktı yeri
Daha kurumadan alnının teri
Kiminin hepsi kiminin biri
Yeni açan bu fidanlar kayboldu

2.2.4. Din

Şahbazoğlu sağlam bir dini inanca ve bilgiye sahiptir. Bunu, şiirlerinin çoğunda fazlasıyla görmek mümkündür. Şiirlerinde Allah'ın ilminden, sırrından ve sanatından örnekleriyle bahsederken Allah'a olan hayranlığını da yansıtmıştır.

Bir danei başağında harmanı gizleyen var
Çekirdekte saklı tutar ormanı gizleyen var
Görünen var görünmeyen Mevla'nın sanatında
Yılan zehiri içinde dermanı gizleyen var

Gece gündüz devrolunur bozulmayan düzeni
Akıl ermez sırlarına sır muamma çözeni
Sağ da senin sol da senin amelini yazanı
Ruhani kalem kâtibi kirmanı gizleyen var

İslam âlemi için önemli sayılan günleri şiirlerinde ele almış ve bu gecelerde kulların af dileyerek dertlerini Allah'a açmaları gerektiği üzerinde durmuştur.

Zannetme bu günde yahut da dünde
Arayan matluba erer her yerde
Temizlik güzellik vardır bu dinde
Derdin aç hak gecesidir bu gece

Şahbazoğlu için dünya gelip geçici bir yerdir. Bu düşüncesini ele aldığı şiirinde özellikle yedi sayısının hikmeti üzerinde durmuştur.

İslam'da yerin ve göğün yedi kat olduğu inancından bahsetmiştir.

Ey gönül sahibi uyan yatma derin gaflette
Yedi gece yedi gündüz yedi esasına bak
Mana gözü kalpte gizli bakan göz bakadursun
Yedisi yer yedisi gök yedi esasına bak

Ayrıca âşığımız birçok şiirinde Allah'ın güzelliğinden, nurundan, adaletinden, merhametinden, şefaatinden, bağışlayıcılığından, sıfatlarından ve isminden bahsetmiştir.

İlimi irfan okuyup kafına düşebilsem
Hakkın veli kullarının safına düşebilsem
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU affına düşebilsem
Azat edip bağışlamak özünün beratıdır

Cennet cehennem Allah'ın adaleti ne güzel
Karanlığa ışık saçan letafeti ne güzel
Andığın her yerde hazır bin bir adı var onun
Sevim selat hacı zekat ibadeti ne güzel

2.2.5. Nasihat

Âşık, toplumda önde gelen güvenilir kişilerdir. Bu nedenledir ki âşıkların nasihatleri dikkate alınır. Âşık yaşadığı hayatta edindiği tecrübeleri, izlenimleri muhatabı olduğu dinleyici kitlesine aktarır. Bunu da şiir vasıtasıyla yaptığı için verdiği öğütler daha güçlü bir etki bırakır. Dinleyicilerine sevgi, birlik, düzen, inanç ve düşünce gibi konularda öğütler verir. Özellikle de gençleri yanlış yola sapmamaları konusunda uyarır, maruz kalabilecekleri tehlikeler karşısında dikkatli olmalarını söyler. Karşılarına çıkan tehlike ve engelleri nasıl aşabilecekleri konusunda tecrübelerinden hareketle öğütler verir.

Fırsat elde iken hiç etme sakın
Sevgi bahçesinden göç etme sakın
Cehaleti başa taç etme sakın
Değerli ol değersize bağlanma

Âşık yalancılığın, söz taşımanın zararlarından bahsederken gönüllere girmenin de ilke edinilmesi gerektiği üzerinde durur.

Yalancılık dost yitirir dediler
Söz getiren söz götürür dediler
Evet hayır iş bitirir dediler
Erlikten yana ol ayrılma oğul

Ensar ŞAHBAZOĞLU vefa örneği
İlke edin gönüllere girmeyi
Bazı ama dolan, görme her şeyi
Körlükten yana ol ayrılma oğul

2.2.6. Sıkıntı

Âşığımız, şiirlerinde bir derdinin olduğunu ve derman bulamadığını dile getirmekle beraber bazen de dermanının yaratan olduğunu belirtmektedir. Kadere karşı çaresiz olduğunu söylerken feleğe karşı da bileğini bükecek gücünün olmadığını dile getirmektedir. Âşık kadere yüklenerek elem, keder ve çile ile kendisini doldurduğunu söylemektedir.

Çaresizlik alın yazım imkânı bulamadım
Derdi bilene danıştım dermanı bulamadım
Bedenim alev içinde duman tüter sinemde
Yaratanım olsun Hekim Lokman'ı bulamadım

Sürekli ağlayıp hiç gülmediğinden yakınan âşığımız kendisini de yolunu kaybeden bir deliye benzetmektedir.

Gece gündüz figan edip ağlayan
Dertli gözyaşının seli gibiyim
Takatim kesildi fikrim bulanık
Yolunu kaybeden deli gibiyim

2.2.7. Sosyal Konular, Vatan Sevgisi

Âşıklar bulundukları topluma karşı sorumludurlar. Çevrelerinde olup bitenlere karşı kayıtsız kalamazlar. Sosyal konularda yazdıkları şiirler genellikle taşlama ve tenkide dayanır. Aynı zamanda toplumu yakından ilgilendiren özel günlerle ilgili şiirler de yazabilirler. Ayrıca âşıklar güncel olaylara karşı verilecek tepkilerde halkın sesini duyurma görevini de üstlenirler. Bu bakımdan toplumda olan aksaklıkları, yanlış uygulamaları ve davranışları eleştirirler.

Âşığımız özellikle de Ermeni mezalimin en yoğun yaşandığı bir coğrafi bölgede yetişmiş olması itibariyle bu konuda oldukça hassastır.

Fransa'nın sözde Ermeni soykırımı yasa tasarısını mecliste görüşmeleri üzerine haklı tepkisini dile getirmiştir. Fransa ve Ermenistan'ı sert bir dille eleştirirken Ermenilerin Türklere yapmış oldukları katliamın da boyutlarını göz önüne sermektedir.

Bin dokuz yüz on beş katliam bize
Çolçocuk yaktılar attılar düze
Bunca yapılanlar görünmez göze
Su gibi akıttın kanı Ermeni

Gün olur ki elbet gelecek dengi
Geçmişte bellidir Türklerin cengi
Ana bedeninde bebeğe süngü
Binlerce yok etti canı Ermeni
…
Katliamlar yapmak sizin işiniz
Hayra yorumlanmaz hayal düşünüz
Böyle gitmez yere değer başınız
Al yeşil giyinip bezen Fransa

Şahbazoğlu ayrıca ülke ve dünya barışı için herkesin el ele vermesi gerektiğini düşünmektedir.

Gelip geçicidir yalancı dünya
El ele verelim barış içinde
Gülümsemek güldür gülü bilene
El ele verelim barış içinde

Şahbazoğlu'nun vatanına, milletine ve bayrağına olan aşkını şiirlerinde görmek mümkündür. Yaşadığı bölgenin tarihi ve coğrafi öneminden kaynaklı olarak Kars'ın tarih boyunca gördüğü savaşlar, özelikle de Osmanlı'nın son dönemlerinde verdiği savunma ve gösterdiği fedakarlık âşığımızda ayrı bir hayranlık uyandırmıştır. Bunu da şiirlerinde konu edinmiştir.

Türklerin genciyle yaşlısıyla, kadınıyla erkeğiyle topyekûn vatan savunmasındaki kahramanlığını konu edindiği aşağıdaki şiirinde, Kars halkının 1855 yılında Ruslara karşı vermiş oldukları mücadeledeki kahramanlığını dile getirmiştir.

Tarih bin sekiz yüz elli beş yılı
Hak geldi kesildi batılın yolu
Şehit şühedası imanla dolu
Hidayette Gazi Kars adı güzel

Şahbazoğlu ayrıca yaşadığı bölgeye çok yakın olan Sarıkamış'ta yakın tarihte meydana gelen doksan üç bin askerimizi şehit verdiğimiz Sarıkamış Harekâtı'nı dile getirmiş, Türklerin vatan mevzubahis olduğunda şartlar ne olursa olsun hiç çekinmeden canını feda edeceğini ve bu kahramanlığın da Türklerin genetiğinde var olduğunu belirtmiştir.

Damarında kızıl kanı
Bu uğurda verdi canı
Unutulmaz şöhret şanı
Sarıkamış şehitleri

Kahramanlık Türk'e irsi
Azmi gaye gıryat hırsı
Köprü köyde verdi dersi
Sarıkamış şehitleri

Gençliğin bahar çağında
Kara kışın soğuğunda
Allahu Ekber dağında
Sarıkamış şehitleri

Bu topraklar için şehit olmuş kahramanlarımızın da hiçbir zaman unutulmayacağını söylemiştir.

Ülküsü bağrında saklı o canlar unutulmaz
Zamansız toprağa düşen unvanlar unutulmaz
Esaretin adı bile er adama ar gelir
Koç olan kurban edilir kurbanlar unutulmaz

Âşığımız bize emanet edilen bu vatan için gerektiğinde canını vermeye hazır olduğunu aşağıdaki şiirinde dile getirmiştir.

Her şeyden üstündür cesaret oğul

Asla affedilmez ihanet oğul
Bu vatan bizlere emanet oğul
Vatan için can vermeğe hazırız

2.2.8. Saygı

İnsanı insan yapan erdemlerden biri de saygı kavramıdır. Diğer yaratılanları göz önünde bulundurmak ve onların haklarını yememek ve onlara haklarını teslim etmek, insani bir görevdir. Âşıklar da bu bağlamda insan, vicdan ve adalet gibi kavramları göz önünde bulundurmak durumundadır. Âşığımız;

Gönül köşkü sarayında mihmana saygılı ol
Can içinde canı olan canana saygılı ol
Yarenine itibar et dostluğunu pekiştir
Kadir kıymetini bilen insana saygılı ol

diyerek gönül misafiri olan sevgiliye itibar ederek kadir kıymet bilenin saygıyı hak ettiğini belirtmektedir. Yine;

Sır içinde sır tutanın niyeti belli olur
Doğu güney kuzey batı ciheti belli olur
Hal hatırda şefkat duyan ülfeti belli olur
Merhamete ışık tutan vicdana saygılı ol

mısraları ile hatır bilmek, dostluk, ahbaplık, merhamet ve vicdan gibi kavramlar üzerinden yola çıkarak insana saygının önemi üzerinde durmaktadır.

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU evhalını duyurma
Toplumlar vücuda benzer et ve tırnak ayırma
Hakkıyla haksızı ayır haksız hesap kayırma
Adaletli adalete divana saygılı ol

dizelerinde de toplumu oluşturan fertleri insan vücudunun birer parçası olarak görmüştür. Bireyleri, et ve tırnak gibi birbirinden ayrılmayan, vücudun birbirine bağlı parçaları gibi tasavvur etmiştir. Haklılık, haksızlık ve adalet kavramları üzerinden insana ve onun yüksek erdemlerine saygılı olmayı tavsiye etmiştir.

2.2.9. Vatan-Millet

Millet olmanın ya da olabilmenin, kimsenin boyunduruğunda kalmamanın ve devletler arasında söz sahibi olmanın en önemli kıstaslarından biri bir vatana sahip olmaktır. Zira vatansız ne millet olur ne de özgürlük. Millet ile devlet bir bütündür. Biri olmazsa diğeri de varlığını kolay kolay sürdüremez. Vatan kavramı, devlet kavramından daha bağlayıcı bir unsurdur. Milleti bir ve diri tutan önemli sembol değerdir. Çünkü her devlet, vatan olarak görülmeyebilir. Önemli olan toplumun bunu özümsemesidir. Âşığımız, bu kavram üzerine çokça şiir söylemiştir.

Göz dolandır etrafına sağda solda kimler var
Geniş günün dostu çoktur dar gününde olmaz yar
Doktor ol kendi yaranı kendi ellerinle sar
Gizli sırları ellere açmayın vatan bizim

dizelerinde kimseye muhtaç olmamayı ve kendine yetebilecek güçte olmak gerektiğini salık veriyor. Ayrıca devlet ve milleti idare edenlere de göndermelerde bulunuyor.

Tarafsız hür demokratik anımız cumhuriyet
Volkanik bir dağ misali kanımız cumhuriyet
Halkın gücü halktan yana bağımsızlık ilkesi
Aynı vücut aynı beden canımız cumhuriyet

Yine yukarıdaki dizelerde de bir önceki ifadelerini destekler nitelikte cumhuriyet kavramının öneminden yola çıkarak bağımsızlığına düşkün halkımızın cumhuriyet kavramını nasıl benimsediğini ortaya koyuyor. Bu anlayışı bir başka şiirinde de dile getiren âşığımız, 23 Nisan adlı şiirinde;

Özgürlük var damarında kanında
23 Nisan Egemenlik Bayramı
Cumhuriyet gençliğine emanet
23 Nisan Egemenlik Bayramı

bu anlayışı devam ettirecek olan gençlerimize yol gösterici olarak seslenmekte ve cumhuriyeti onlara emanet etmektedir.

Ayrımız gayrımız olmadı olmaz
Bu ulus bu vatan bu ülke bizim
Kurtuluşa canlarını verenler
Kefenli kefensiz hep yatan bizim

mısraları âşığımızın, sağlam bir şanlı geçmişe sahip Türk milletine, birlik olmanın erdemini anlatma gayretini elden bırakmadığını göstermektedir. Bu milleti millet yapan, vatan uğruna canlar veren şehitlerimizi de unutmayan âşığımız;

Kahramanlık Türk'e irsi
Azmi gaye gıryet hırsı
Köprü köyde verdi dersi
Sarıkamış şehitleri

Sözleri ile şehadet şerbetini içen nice insanımızı da anmayı bir borç bilmiştir. Bugünün güzelliklerini ve bu vatanı onlara borçlu olduğumuzu bir kedaha hatırlatma gayreti içerisinde olmuştur.

Kurtuluş savaşı alın yazısı
En büyük sınavlar verdi atamız
Atatürk'ün armağanı Ankara
Bağımsız düşünce hürdü atamız

mısraları da bu vatanı kuran, düşman işgaline geçit vermeyen Ulu Önder'e Türk milleti adına teşekkür mahiyetindedir. Türk milletinin tarih içerisindeki kan bağını da önemseyen âşığımız, Azerbaycan'a ayrı bir yer vererek;

Geçmiş geleceğin teminatıdır
İki devlet aynı millet özümüz
Atanın evlada emanetidir
İki devlet aynı millet özümüz

kardeş ülke statüsünü hatırlatıyor ve her ne kadar ayrı devletler olsa da aynı milletten olduğumuzu vurguluyor. "Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?" mısrası Türk milletinin ne derece vatan sevdası ile dolu olduğunun bir belgesidir. Âşığımız;

Asırlardan bu günlere
Asil gelen milletiz biz
Tarihini geçmişini
Bunu bilen milletiz biz
……
ŞAHBAZOĞLU ferdimiz var
Yiğidimiz merdimiz var
Cennet gibi yurdumuz var
Deyip gülen milletiz biz

dizeleri ile bu asil milletin cennet vatanı için ölmekten korkmayan yiğit evlatlarına seslenmekte ve tarihini unutmaması hususunda gerekli telkinleri yapmaktadır. Bir tarihçi, bir sosyolog, bir öğretmen olarak nitelediği âşıkları topluma yol göstericisi olarak gören Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU, yukarıda örneklerini sıraladığımız şiirleri ile bu vasıfların bir canlı şahidi olarak durmaktadır. Çoğu şiirinde, insanlarımıza, kendince nasihat vermeyi ihmal etmeyen âşığımız, dilinin döndüğünce insanlara faydalı olmayı kendine vazife olarak görmüştür. Gönlünden dökülen bu nağmelerle geçmişi unutmayan ve geleceğe güvenle bakan bir millet-vatan arzusunu dile getirmeye çalışmıştır.

2.2.10. Vefasızlık

Çağımızın da bir hastalığı olarak görülen bu kavram, âşığımızın da dikkatinden kaçmamıştır. Yakın zamanda "söz namustur" anlayışı ile insanlar, bir söz vermişlerse bunu yerine getirmeyi de ihmal etmemişlerdir. Ama maalesef çağımızın bir hastalığı

olarak görülebilecek olan vefasızlık, beraberinde milleti, millet olma yolundan alıkoyan bir baş aktör kimliği ile karşımıza çıkmaktadır. Çünkü millet, gücünü yine kendinden alır. Dolayısıyla "biz" yerine "ben"i ön plana çıkaran toplum fertleri birliktelik ruhunu da zedeler.

Yapılan bir iyiliği görmezden gelmek, iyi insanların değil de diğerlerinin toplum nezdinde itibar görmesi, liyakatsiz kişilerin görevlerinin hakkını verememesi, adalet duygusunun zedelenmesi, saygının ikinci plana itilmesi, akrabalık ve komşuluk bağlarının azalması ya da kopması gibi birçok etken, insanı yalnızlaştırmaktadır. Paylaşan değil, hep kendi menfaatleri peşinde koşan günümüz insanı hasta ziyaretlerini bile unutur hale gelmeye başlamıştır. Ekonomik sıkıntılarla boğuşan insanoğlu, düğün, sünnet gibi etkinliklere bile katılamaz hale gelmiştir. İşte bu gibi birçok unsur, bireyi toplumdan soyutlamakta ve ortak kültürel belleğe zarar vermektedir. "Nerede o eski bayramlar!" ifadesini sıklıkla kullanır hale gelen bir milletin, bazı şeylere özlem duymadığını söylemenin pek de doğru bir tarafının olduğu kanaatinde değiliz. Zira "Görünen köy kılavuz istemez." boşuna söylenmemiştir. Teknolojiye hapsolmuş bir milletin gençleri, düşünmeden, her sunulana doğrudur mantığıyla bakmaya başlamıştır. Yanındakine "günaydın, merhaba, nasılsınız…" demeyi bile çok gören veya bunları anlamsız bulan bir nesilden vefa beklemek de boşunadır. Âşığımız da bu konuda söz söyleme hakkını kullanarak "Gücendim" adlı şiirinde;

ŞAHBAZOĞLU kim kastında
Güzellikler var destinde
Verdiği sözün üstünde
Durmayan yara gücendim

diyerek inceden inceye sevgiliye göndermede bulunmaktadır. Bu dörtlük ilk bakışta tam olarak vefasızlık kavramını yansıtmıyor gibi görülebilir. Bu ifadelere bir kez daha bakılacak olursa vefasızlığa yol açacak asıl tehlikelerden biri olan "gücenmek" kavramıyla karşılaşılacaktır. Gücenmek, darılmak, uzun yıllar süren küslükler, hal hatır sormamalar, bencillik, toplumun diğer bireylerine artan olumsuz olaylar dolayısıyla güvenin azalması aslında vefasızlığı doğuran birçok sebepten yalnızca birkaçıdır. Mevlana "Hiçbir şeyden incinmedim dostun attığı gül kadar." demiştir. Evet, gül atılmaz, sunulur. Hal bilmek, yol bilmek, halden anlamak önemlidir. Eğer bahsedilen olumsuzluklar hiç tanımadığınız birinden kaynaklanıyorsa belki biraz gücenirsiniz ama

olayı çok büyütmezsiniz gözünüzde. Fakat bu olumsuzluklar sizin çok sevdiğiniz, çok güvendiğiniz veya değer verdiğiniz birinden kaynaklanıyorsa işte o zaman işin rengi değişir. Vefasızlık kapınızı çalmış demektir.

Âşığımız da bu durumu;

Değişmezdim dünyalara
Hayalimde hülyalara
Gark olmuşum deryalara
Vefasızmış yavrularım
……..
Kimseye vermedim zarar
Ne güç kaldı ne de karar
Arada bir kızım arar
Vefasızmış yavrularım
……..
İnsanoğlu kadere kul
Ettiğini ara da bul
ŞAHBAZOĞLU şefkatle dol
Vefasızmış yavrularım

mısraları ile dile getirmeye çalışmıştır. İnsanoğlu, doğası gereği en yakınındaki insanlardan daha fazla vefa bekler. Ama durum bunun tersi olunca ister istemez "gücenme"den "vefasızlık"a doğru giden ince bir yol çıkar karşımıza. Şiirlerinde birçok konuyu işleyen âşığımız, vefasızlık kavramını da en "yakın"ındaki kişilerden başlayarak aktarmaya çalışmış ve bu duyguyu "yakinen" tatmıştır. Kader kavramı ile yaşadıkları arasında bağ kurarak teselliyi de kendi kendine bir düstur edinmiş ve bu durumu doğal karşılama yoluna girerek dermanı da Hak'tan beklediğinin işaretini vermiştir. Yine de şefkatli olmayı kendine sabır aracı olarak seçmeyi ihmal etmemiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.ŞİİRLERİ ve ATIŞMALARI

DİVANLARI

1. ŞENLİK BABA

Unutulmaz anılarım anımda Şenlik Baba
Damarımda iliğimde kanımda Şenlik Baba
Meylim onun kervanında sönmeyen nur ışığı
Gönlümün sarayı köşkü canımda Şenlik Baba

Hak emriyle bade içmiş maneviyat piri var
Ezberinde azim Kur'an bilinmeyen sırı var
İncisi var yakutu var zümrüdü var dürü var
Silinmeyen şan şöhrettir şanımda Şenlik Baba

Âşık Ensar Şahbazoğlu bilebilsen yerini
Gelecekte kuşaklara örnek olan yarını
Sevgi saygı bir arada adabıyla arını
Gecesiyle gündüzüyle günümde Şenlik Baba

2. DAHA

Deneme bir defa olur deneme yeter daha
Fenalığın gördüğünü sınama yeter daha
Sen bilirsin o da bilir ne söylesen boşuna
Geçeni geçmişe bırak kınama yeter daha

Görünmeyen imkânların dâhilinde şike var
Senlik benlik kavgasında öze göre ilke var
Senaryo kirli senaryo aktöründe leke var
İzlemekten biz usandık sinema yeter daha

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU yolunda doğru gider
İtikadın sağlam ise rahmana çağrı gider
Bedeninde şifa olur sızıyla ağrı gider
İyleşmeyen yara gibi kanama yeter daha

3. BAĞIŞLA

Celalınla celallandım celalına bağışla
Hilalınla hilallandım hilalına bağışla
Berrak olan berrak olur berrak olmayan bilmez
Zülalinle zülallandım zülaline bağışla

Seni senden istiyorum aht içinde aht kuran
Tedbirim takdirin olsun baht içinde baht kuran
Gönülde gönül insanı gönüllerde taht kuran
Bilal'ınla bilallandım Bilal'ına bağışla

Ensar ŞAHBAZOĞLU seda bir güzel uğrunadır
Edalı da olur eda bir güzel uğrunadır
Canım cananıma feda bir güzel uğrunadır
Delalınla delallandım delalına bağışla

4. AYIRMA

Özümüz bir kökümüz bir dalı daldan ayırma
Tabiat renkleri bizim alı aldan ayırma
Aramıza çeşit çeşit nifak sokmak isteyen
Aynı ümmet aynı millet kulu kuldan ayırma

Nasihattir bu sözlerim söylenir sana gönlüm
Kendi kendine kurban ol can ile cana gönlüm
Ayrılığı benimsemem birlikten yana gönlüm
Sağ da senin sol da senin eli elden ayırma

Bu vatanın bu milletin kurbanı olmak lazım
Aynı duygu düşüncenin fermanı olmak lazım
Gecesiyle gündüzüyle kervanı olmak lazım
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU yolu yoldan ayırma

5. MEVLA'YA

Birliğine inancım tam fikir ettim Mevla'ya
Hayır ve şer hakkın emri şükür ettim Mevla'ya
Beşer şaşar fani olan affına sığınırım
Gece gündüz leylu nehar zikir ettim Mevla'ya

6. ATATÜRK

Varlığımızı ispatladık Atatürk sayesinde
İleriye adım attık Atatürk sayesinde
Değerini yitirenin neyi kalır dünyada
Çağ içinde çağ atladık Atatürk sayesinde

Cesareti daim idi gayretin gönül eri
Akıbeti neticede hasretin gönül eri
Hiç bitmeyen heyecanla hizmetin gönül eri
Ufkumuzu karartmadık Atatürk sayesinde

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU olanlar sinem dağlar
İnsanları birbirine gönül köprüsü bağlar
Alış alışmayı öğren unutulmaz o çağlar
Mazimizi kapatmadık Atatürk sayesinde

7. GENÇLERİMİZ BİZİMLE

Geleceği umut dolu gençlerimiz bizimle
Hal hatırda hürmet dolu gençlerimiz bizimle
Yarın için çalışalım hep beraber el ele
Amaç gaye gıryet dolu gençlerimiz bizimle

Adil adaletli olun vicdanı unutmayın
İnsani duyguyla dolun insanı unutmayın
Sağı soldan ayırmayın vatanı unutmayın
Şerefli haysiyet dolu gençlerimiz bizimle

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU anımda anım feda
İliğimde kemiğimde damarda kanım feda
Uğruna candan geçerim vatana canım feda
Bağımsız hürriyet dolu gençlerimiz bizimle

8. LEKELEME

Amacında amaç belle gayreti lekeleme
Cesareti ilke edin gıryeti lekeleme
Azmi olan azim eder azmi ile yücelir
Layık değil isen eğer şöhreti lekeleme

Kimileri berrak olur kimileri bulanır
Kimileri gece gündüz gözyaşıyla sulanır
Kimileri sevda çeker dağı taşı dolanır
Olamazsın Mecnun Leyla Ferhat'ı lekeleme

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU özden uzak olamaz
Nefsine haram olanı başkasına dilemez
Huzurdan huzursuz olan mutluluğu bulamaz
Fıtratında sevgi sebat şefkati lekeleme

9. ZALİME

Sevap zinciri içinde olsa idim bir ilme
Usanmadan gece gündüz meyil verdim ilime
Şüphe ile yaşamadım kanaatkar dolandım
Temennim yüce Mevla‘dan eş etmesin zalime

Halil’in ataş içinde terine yüzüm sürsem
Musa’nın muhabbet yeri turuna yüzüm sürsem
Ol Hatemül Embiya’nın nuruna yüzüm sürsem
Dilimin ezberi odur şahadeti kelime

Ensar ŞAHBAZOĞLU kesmez yaratandan gümanı
Noksan etme erkanımdan dinim ile imanı
Vakit gelip göçtüğünde gelen ecel kervanı
Şahadetin şerbetiyle nasip eyle ölüme

10. NEYİNE

Âşıklıktan haberin yok meydan senin neyine
Bu yolun yolcusu ayrı kervan senin neyine
Ana kucağında bebe süt peşinde dolanır
Olamazsan şanı şöhret unvan senin neyine

İlim irfan mektebinde dolmasını bilmeyen
Mihman olup gönüllerde kalmasını bilmeyen
Dalgıç olup deryalara dalmasını bilmeyen
Gark olursun bu sellere umman senin neyine

Gazel düşen bağ misali rayiha sende bulunmaz
Düşünceden yoksun insan deha sende bulunmaz
Değerin bakır misali paha sende bulunmaz
Öz özünü cevher sanma mercan senin neyine

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU olmayasın nedamet
Vicdan terazisi bozuk neye yarar adalet
Zalim zulüme aşina bulunmaz ki merhamet
Şefkat nedir bilemezsin iman senin neyine

11. BİZE

Gündüzler şafağa hasret yardım et ya rap bize
Sevdamızın sembolüsün sensizlik harap bize
Devasız dertler tabibi, varlığın ebedidir
Gülü gülistan içinde yaşatma serap bize

Sonsuz nurun ışığısın solmayan gül misali
Şefkat şefaatin özünde bitmeyen yol misali
Sensiz gönül hicran dolu kuruyan göl misali
Turabından yaratıldık turabın turap bize

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sultanın aşığıyım
Kainatı var edenin rahmanın aşığıyım
Mazlum ahını dindiren Lokman'ın aşığıyım
Sorgu sual karşısında nasip et cevap bize

12. ÇOĞALDI

İnancımız yarı buçuk gafletimiz çoğaldı
Harama helal dedikçe servetimiz çoğaldı
Kalpsiz hayatın akışı köreltti duyguları
Ne sevdik ne de sevildik nefretimiz çoğaldı

Hayal uykusuna yattık uyuduk ayılmadık
Her anımız hata dolu arınıp yuyulmadık
Gerçekleri örtbas ettik doğruya eğilmedik
Sanat ettik özümüze gıybetimiz çoğaldı

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU niyaza meyillidir
Bülbülün arzusu güle avaza meyillidir
Adam var ki ihanete garaza meyillidir
Zalim zulümle aşina hiddetimiz çoğaldı

13. ATMAMALI

Cam sarayında yaşayan cama taş atmamalı
Gam ile sırdaş olanlar gama taş atmamalı
Kaderine yazılmışsa elemi hüznü keder
Ağlayadursun gözlerin neme taş atmamalı

Gerçeği gösteren ayna özde özü görenler
Sussam gönül razı değil sözde sözü görenler
Her karanlık gece olmaz gözde gözü görenler
Yanan çıraya dokunma muma taş atmamalı

Hak etmeyen layık olmuş şanında içi eğri
Eğri kılıç kılıfında kınında içi eğri
Minareye doğru dedim onun da içi eğri
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kime taş atmamalı

14. GÖNÜL EHLİ

Kalbini öğütle yaşat dil ehli gönül ehli
Sonsuz güzellikler başlat dil ehli gönül ehli
Üslubunda zarif dolan zarif olan kazanır
Sana yakışanı bahşet dil ehli gönül ehli

Kervan olan menzil alır yolu incitme sakın
Gördüğünü hakir görüp kulu incitme sakın
Gül olmayan gülü bilmez gülü incitme sakın
İş o ki kendine taş at dil ehli gönül ehli

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ahtı amanı sonsuz
Zamanı zaman içinde vakti zamanı sonsuz
Tükenmeyen sermayesi sevgi limanı sonsuz
Sevginle kaleler kuşat dil ehli gönül ehli

15. DEĞERLİ

Görünmeyen mucizeler, zahmette rahmet gizli
Her afete afet deme afette kudret gizli
Umutsuz umut bekleme umut olsun umudun
Vuslatta vuslat aradım gurbette hasret gizli

Zamanı zaman tüketir yaşı yılla tartarlar
Pahada yakutu elmas taşı pulla tartarlar
Baş var ki baş belasıdır başı dille tartarlar
Her bedelin bedeli var iffette gayret gizli

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU an devrilmek üzere
Güneş doğar gün dolanır gün devrilmek üzere
Canından can rücu eder can devrilmek üzere
Sakın kuru beden deme vücutta hikmet gizli

16. İNSANA BAK

Adam var ki tartışılmaz kalender insana bak
Adam var ki üstün zeka manidar insana bak
Adam var ki yıl içinde dört mevsimi andırır
Adam var ki emsali yok payidar insana bak

Adam var ki yaşamından gelecekten habersiz
Adam var ki yüreğinde teperi yok tepersiz
Adam var ki tek başına siperi yok sipersiz
Adam var ki pervane tek semandar insana bak

Adam var ki öz halinde sakin sessiz dolanır
Adam var ki duygusu yok hissiz hissiz dolanır
Adam var ki düşünceli ince hassas dolanır
Adam var ki sembol olmuş alemdar insana bak

Adam var ki bu dünyada kınanmış gibi yaşar
Adam var ki zırhlı siper donanmış gibi yaşar
Adam var ki ŞAHBAZOĞLU denenmiş gibi yaşar
Adam var gönül adamı mihmandar insana bak

17. ESASINA BAK

Ey gönül sahibi uyan yatma derin gaflette
Yedi gece yedi gündüz yedi esasına bak
Mana gözü kalpte gizli bakan göz bakadursun
Yedisi yer yedisi gök yedi esasına bak

Gelip geçici dünyanın alemi cismaniyet
Hakkın yolunda can verir alemi beşeriyet
Mekke Medine baş tacı alemi rububiyet
Yedi kez tavaf edilir yedi esasına bak

Yüce Mevla muktedirdir kulunu af etmeye
Günahkarı bağışlayıp tekrarı saf etmeye
Nefsi hevadan kurtulup şeytanı def etmeye
Yedi taş ile taşlanır yedi esasına bak

Rezaletten kenar gezen sakınıp da sakınır
Öz özüyle bütünleşen çevresine bakınır
Yaratanın hak kelamı avaz ile okunur
Yedi kıraat üzeri yedi esasına bak

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kendine yok yararı
Tahammül sabır etmeyen kendi görür zararı
Arzın merkezinde gizli hakkın emri kararı
Yedi narı cehennemi yedi esasına bak

18. UNUTTUK

İnsanda güven azaldı sadakati unuttuk
Zulüm eken zulüm biçer merhameti unuttuk
Aklı noksan dolananlar yanmayan muma benzer
Sualde bilgiden doğar cesareti unuttuk

Yaşadığım insanlardan yalnızlığı öğrendim
Yalancının yalanından yemininden iğrendim
Cüzi değil küllü aklın kudretine imrendim
Kapıldık dünya hırsına inayeti unuttuk

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU değindik gidiyoruz
Nefis akıbet dinlemez öğündük gidiyoruz
Üryan geldik üst giyindik soyunduk gidiyoruz
Tamah ettik bu dünyaya ahireti unuttuk

19. NE GÜZEL

Cennet cehennem Allah'ın adaleti ne güzel
Karanlığa ışık saçan letafeti ne güzel
Andığın her yerde hazır bin bir adı var onun
Sevim selat hacı zekat ibadeti ne güzel

Hiçbir zaman değeri yok sahtekar yalancının
Hakkın divanında ağır cezası isyancının
Şüphesizce sarılasın ipine inancının
Tövbe edene acıyan merhameti ne güzel

Ensar ŞAHBAZOĞLU pişman, şaştım ise yolumdan
Gece gündüz adın andım düşürmedim dilimden
Boynu bükük acizane ne gelir ki elimden
Esirgemez kullarına şefaati ne güzel

20. EFENDİMİZ (SAV)'İN MİRAÇ YOLCULUĞU

Vasıtası Burak oldu menziline varmaya
Birinci gök kızıl yakut haznedarı İsmail
İlk gördüğü nebilerden Ademi Seyfullahı
İkinci gök kızıl mercan haznedarı Mihail

Gülü gülistan gülünün misk amberi terdendi
Adabı adap içinde düşüncesi ardandı
Kapıların kilitleri ak inciden nurdandı
Üçüncü gök bakırdandı haznedarı Arnail

İdris Nuh ile beraber Meryem İsa anası
Asiye Firavun'un eşi Yuha Musa anası
Ezan okuyan Cebrail hakka varır sedası
Dördüncü gök ham gümüşten haznedarı Salsail

İsmail İshak Yakubu hürmetini gösteren
Lut ile Harun ne güzel ülfetini gösteren
Nuh tufan Nikam denizi hikmetini gösteren
Beşinci gök al altından haznedarı Kalkail

Hakkın dergahına yakın Musa'ya selam veren
Selamını kabul edip yüzün yüzüne süren
Kerrubeyin dedikleri onca melekler gören
Altıncı gök sarı yakut haznedarı Semhail

Hak Muhammed ümmetine İbrahim'in duası
O mekânda namaz kılan gelmiş iken sırası
Beytül mamura atıldı Kabe'nin tam ortası
Yedinci gökte nurdandı haznedarı Efrail

Arş ala kabul etti nalının tozunu
Arş dedi ki koy süreyim toprağına yüzümü
Sidretülü müntehada hak dinledi sözünü
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU olmayasın sen zail

21. DEĞİL

Yorumlanmaz bu hayatın tabiri mümkün değil
Yıkma gönül sarayını tamiri mümkün değil
İnsanoğlu göç halinde sonu gelmeyen kervan
Güzellikler hoş görüde cebiri mümkün değil

Meçhulle meşgul olanın aklı fikri bulanır
Hayal dünyası kararır amacından elenir
Her anında ecel senin peşin sıra dolanır
Gün olur ki gerçekleşir tehiri mümkün değil

Her insan ayrı bir dünya ulviyeti aşikar
Mükemmel düzene sahip fazileti aşikar
ŞAHBAZOĞLU benliğinde öz niyeti aşikar
Olduğu gibi görünen kibiri mümkün değil

22. SAYGILI OL

Gönül köşkü sarayında mihmana saygılı ol
Can içinde canı olan canana saygılı ol
Yarenine itibar et dostluğunu pekiştir
Kadir kıymetini bilen insana saygılı ol

Sır içinde sır tutanın niyeti belli olur
Doğu güney kuzey batı ciheti belli olur
Hal hatırda şefkat duyan ülfeti belli olur
Merhamete ışık tutan vicdana saygılı ol

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU evhalını duyurma
Toplumlar vücuda benzer et ve tırnak ayırma
Hakkıyla haksızı ayır haksız hesap kayırma
Adaletli adalete divana saygılı ol

23. GÖNÜL

Cahil insan cahil olur darılma ona gönül
Kalbi kör düğüme benzer darılma ona gönül
Nazı nimet aş ekmeği ikram eylese sana
Davete icabet edip yorulma ona gönül

Fırsatsızlar fırsat kollar tuzağına düşme sen
Kuyu kazan kuyudadır ayakaltı eşme sen
Güler yüzüne aldanıp bildiğinden şaşma sen
Benim sadık dostum diye sarılma ona gönül

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU söz içinde olmayan
Benliğinin ötesinde öz içinde olmayan
Etrafına doğru bakan göz içinde olmayan
Görünüşe aldanıp da vurulma ona gönül

24. OLSAM

Hak yolunda menzil alan kervanın yolun olsam
Seni görüp seni duyan bahtiyar kulun olsam
Huzurunda huzur bulur huzurunda eğilen
Kelamını zikreyleyen rehberi dilin olsam

Zerresinde zerresinin hikmetine hayranım
Azim azamet sahibi kudretine hayranım
Merhamette ufku geniş şefkatine hayranım
Aşkına yanıp tutuşan ataşın külün olsam

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU nefsi ile yarışır
Niyet eden niyetine en sonunda erişir
Kavuşma arzusu olan arzusuna yetişir
Sahrayı çölü dolanan Mecnun'um delin olsam

25. BULAMADIM

Çaresizlik alın yazım imkânı bulamadım
Derdi bilene danıştım dermanı bulamadım
Bedenim alev içinde duman tüter sinemde
Yaratanım olsun Hekim Lokmanı bulamadım

Tatlı dil şifa çeşmesi akışı güzel olur
Sevip sevenin endamı bakışı güzel olur
Sevda çeken sevdalının yakışı güzel olur
Gönül gamlı gözü yaşlı cananı bulamadım

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sözünde vardır nişan
Duyguları viran olmuş yaşantısı perişan
Seçilmesi mümkün değil birbirine karışan
Sessiz sakin huzur dolu zamanı bulamadım

26. DOKUNAMADIM

Keder harmanı savurdum gama dokunamadım
Dinmeyen gözyaşlarıma neme dokunamadım
Şükür ettim olduğuma yücelmedim zirveye
Şan şöhretten kenar gezdim nama dokunamadım

Nazar ettim bu alemi karanlık gece gördüm
Güneş doğmaz ay yıldızlar geceyi gece gördüm
Tan ağardı sabah oldu gündüzü gece gördüm
Yanan çıram ona benzer muma dokunamadım

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU hal bilmeze sarıldım
Ben böyleyim sizi bilmem genç çağımda yoruldum
Kaderime şükür ettim öz özüme darıldım
Gönül sarayı bir şişe cama dokunamadım

27. AŞIĞIM

Bizim elin dağı taşı ovasına aşığım
Suları var abu Kevser havasına aşığım
Yaz gelince koyun kuzu küme küme yan yana
Süt yoğurdu tereyağı kovasına aşığım

Yaylaları serin olur türlü elvan çiçeği
Kız gelini katar katar eksik olmaz gökçeği
Bal kaşar çeçil peyniri tatlı lavaş ekmeği
Ocağına tandırına tavasına aşığım

Sembolümüz Kars kalesi temel yeri değişmez
Tarihinde komutanı gazanferi değişmez
Harakani Celal Baba yanan nuru değişmez
ŞAHBAZOĞLU erenlerin yuvasına aşığım

28. VAR BENİM

Kıymette değer olmaya bir hayalim var benim
Arayıp dostu bulmaya bir hayalim var benim
Görünmeyen güzelliği görünenden ziyada
Şevki ziyayla dolmaya bir hayalim var benim

Gözyaşı dıram anlatır zerreyi sel edenin
Gece gündüz devri daim her türlü hal edenin
Cemali celil sıfatı dikeni gül edenin
Hak kapısını çalmaya bir hayalim var benim

Sevgiden mahrum sineler zulüm ile övünür
İlim telaffuz edenler ilim ile övünür
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ölüm ile övünür
Ebediyette gülmeye bir hayalim var benim

29. VATAN BİZİM

Doğu batı güney kuzey seçmeyin vatan bizim
Ayrılığın şerbetini içmeyin vatan bizim
Kolay olmadı kazanmak nice yaralar aldık
Onca zahmetler çekmişiz göçmeyin vatan bizim

Göz dolandır etrafına sağda solda kimler var
Geniş günün dostu çoktur dar gününde olmaz yar
Doktor ol kendi yaranı kendi ellerinle sar
Gizli sırları ellere açmayın vatan bizim

ŞAHBAZOĞLU karamsarlık hayalleri kuramaz
Kaş üstünde kaşın vardır deyip kimse soramaz
İçişlerin sağlam ise dış mihraklar vuramaz
Her şeyi göz ardı edip geçmeyin vatan bizim

30. ACIYORUM

Haddin bilmeden haddini aşana acıyorum
Amaçsız hayal peşinde koşana acıyorum
Mantığından kenar gezen mantık nedir bilemez
Doğru yanlış arasında şaşana acıyorum

Yaşamında öz dolanır düne layık insanlar
Gecesiyle gündüzüyle güne layık insanlar
Feraset sahibi olan üne layık insanlar
İtibarın kayıp edip düşene acıyorum

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU anılıp da anılan
Bazı öğle bazı böyle olmayasın yanılan
Acizlikte aciz kalır öfkesine yenilen
Sabırsızlık felakettir taşana acıyorum

31. ARIYORUM

Gönülden sevgin var ise hazını arıyorum
Anlatımlar türlü olur özünü arıyorum
Görünmeyen ataş ile sinemde kazan kaynar
Beni yakan bu nesnenin közünü arıyorum

Dost görünüp gülme sakın dış için aynasıdır
Tatlı sözle yaklaşımlar tuzağın boyasıdır
Doğruyu doğru söyleyen insanın elasıdır
Canı gönülden bağlanan düzünü arıyorum

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kaybolmayan yerin var
Erdemli erdem içinde akıllı baş serin var
Zaman geldi geçti deme bugünü var yarın var
Rehber olmuş üstatların izini arıyorum

32. KORKUYORUM

Allah kelamını terse yazandan korkuyorum
Nefsinin kölesi olup azandan korkuyorum
Ne olduğu belli değil türlü renge bürünmüş
Aslı düşman dost görünüp gezenden korkuyorum

Kovandan çıkmayan arı bal yapamaz dediler
Muhabbetten yoksun olan dil yapamaz dediler
Öz özüne ettiğini el yapamaz dediler
Ezilip de ezileni ezenden korkuyorum

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bu sanatın hayranı
Ehli kamil meclisinde çok eğledim devranı
Duygu düşüncesi farklı uyuşmayan her anı
Fitne fesat hilekarlık sezenden korkuyorum

33. ETMEYEN

Hasret nedir ki bilmez ki onu hasret etmeyen
Hürmet nedir ki bilmez ki onu hürmet etmeyen
Amelin salih olursa ona paha biçilmez
Servet nedir ki bilmez ki onu servet etmeyen

İnsan tabiatı farklı görmeyene karanlık
Nazar eğle kainatı gece gündüz her anlık
Yaşam dünyası son bulur göç edersin bir anlık
Hicret nedir ki bilmez ki onu hicret etmeyen

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU anılırım adımla
Yaşantımla inancımla lezzetimle tadımla
Hak elinden içen bilir nasibini yudumla
Şerbet nedir ki bilmez ki onu şerbet etmeyen

34. AŞIĞIN

Ezel evvelyeti olur âşık olan aşığın
İlmi muhabbeti olur âşık olan aşığın
Canın kıymetini bilir canana can diyenler
Hakka teslimyeti olur âşık olan aşığın

Düşüncede düşünceli niyeti halis olan
Amacı amaç edinen gaye uğruna solan
Beşeriyet aleminde duyguda duygu dolan
Ulvi ulviyeti olur âşık olan aşığın

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kelamın sözün güzel
Anlayışlı anlayışın tezinde tezin güzel
Ruhaniyet dünyasında hazında hazın güzel
Dini dinayeti olur âşık olan aşığın

35. YIĞIN YIĞIN

Fikri hayalim bulanık düşlerim yığın yığın
Gam çiftiyle dert ekerim işlerim yığın yığın
Derdime çare aradım çaresi yok dediler
Ağlayadursun gözlerim yaşlarım yığın yığın

Ahır encamı perişan yuva senin dediler
Düzelmeyen çelişkiler dava senin dediler
Teneffüsü edilmeyen hava senin dediler
Eyyamım terse dolandı kışlarım yığın yığın

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bilinmeze uğradım
Sitem ettim öz özüme dilim dilim doğradım
Yenik düştüm kaderime hezimete uğradım
Bağışlasın yüce Mevla suçlarım yığın yığın

36. SAKIN

Hararet narda bulunur sacda arama sakın
Keramet serde bulunur taçta arama sakın
Her ne arar isen ara alemi Kübra sensin
Zerrece imanın yoksa hac da arama sakın

İnsanlığın gereğidir arı bilip ar dolan
Yara yar olmak ne güzel yarı bilip yar dolan
Her zararı zarar sayma karı bilip kar dolan
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU pac da arama sakın

37. İNSANLAR İÇİN

Dünyadan göç ettiğin gün kefin insanlar için
Kabristana doğru yolu defin insanlar için
İyi kötü amellerin yazılmış defterine
Bağışlayan yüce Mevla affin insanlar için

38. SENİN

Seyir ettim bu alemi mülk senin mahluk senin
Zerreden küreye kadar az senin çokluk senin
Sevinç hüzün bir arada bir birini tamamlar
Gelen gider kervan gibi var senin yokluk senin

Yara yar dediğin zaman yar olur bünyemizde
Sırra ermek hakkın işi sır olur bünyemizde
Elem içinde elemin nar olur bünyemizde
Şadı şaduman eyleyen ferah ferahlık senin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ilhamın alır haktan
Aza kanaat dolandım çoğu istemem çoktan
Nasibini nasip eden yoğu var eder yoktan
Hikmetinde çok şey gizli rahmet kuraklık senin

39. EDERSİN

Cahil insanın sırrına erme rahat edersin
Görmemezlik iyi bir şey görme rahat edersin
Selamlaşmak vacip sünnet layığı olanlara
Selam Allah'ın selamı verme rahat edersin

Konuştukça doyum olmaz bal dökülen dillere
Bülbülün feryadı her dem dalda açan güllere
Cahilin sinesi benzer sahra teki çöllere
Lalesi diken misali derme rahat edersin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ülfetini bilmeyen
Ne getirir ne götürür külfetini bilmeyen
Kıymet nedir kıymet bilmez kıymetini bilmeyen
Bulunduğu yere gitme varma rahat edersin

40. GİDİYORSUN

Ahlak düzeni olmayan dinimizi lekeler
Gelecekten ümidim yok nereye gidiyorsun
Meçhul olma aç gözünün karanlık perdesini
Kalbimizi eylesin pak nereye gidiyorsun

Ana baba baş tacıdır paraya satılır mı
İnsanların perdesidir ar haya atılır mı
Huzursuz olan yanında huzurla yatılır mı
Kimisi aç kimisi tok nereye gidiyorsun

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU âşık olmuş Mevla'ya
İnancıyla yaratana maşuk olmuş Mevla'ya
Gelmiş geçmiş nebileri o da kulmuş Mevla'ya
Yardım etsin cenabı hak nereye gidiyorsun

41. BİR OYUN

Yalan dünya seyre geldim bir eğlence bir oyun
Fani gördüm fani bildim bir eğlence bir oyun
Damla iken derya olur dertlinin gözyaşları
Hem ağladım hem de güldüm bir eğlence bir oyun

Kimi değer değerlerin yanında zerre kalır
Kimi şöhret şöhretlerin şanında zerre kalır
Kisvetine uymayanlar donunda zerre kalır
Türlü meşakkatler buldum bir eğlence bir oyun

Akıbeti düşünmeden kuralları çiğnedim
Sönmeyen ataş misali alevlendim kaynadım
Nefsin hevesine uydum nefsim ile oynadım
ŞAHBAZOĞLU boşa çaldım bir eğlence bir oyun

42. DOĞAR

Kadın yuva yuva aile aileden millet doğar
Bireyden fertler oluşur kütleden devlet doğar
Bağımsızlık ilkesini kulak ardı edenler
Hürriyetten yoksun olan zulümden zillet doğar

Sulh içinde sulh yaşayan barışa karar kılar
İnsanlığı benimseyen yarışa yarar kılar
Görüş nedir bilmeyenler görüşe zarar kılar
İlmi terbiye almayan cahilden illet doğar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU hayalinde ittifak
İlke duruşun değişmez aynı çizgide vifak
Düşüncesi bozuk olan dolanır türlü nifak
Ruhu gaddar fikri zalim nefsinden cellat doğar

43. ÇIKAR

Kalpte gizli tuttukların yüzde meydana çıkar
Kelimeler dilin yaprağı sözde meydana çıkar
Sevgidir güzel gösteren aşığa maşukunu
Bakışında türlü anlam gözde meydana çıkar

Yüceliğin nişanesi verasın da verada
Daha nice gizli haller denizinde karada
Yer ile gök yemin etti sır kalmasın arada
Ebediyet kabul etmez tezde meydana çıkar

Çilekeş muzdarip yaşam velilerin yoludur
Mevcudiyet bir bütündür serveri de kuludur
Canlı varlıklar içinde insanoğlu uludur
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU özde meydana çıkar

44. MEYDANA ÇIKAR

İltifat ikramda bulun hayan meydana çıkar
Hürmete aykırı olma foyan meydana çıkar
Her şeyin bir zamanı var zamansız zaman olmaz
Kimi gizli kimi saklı beyan meydana çıkar

Hakka sebat edenlere batıldan zarar gelmez
Umutsuzluk telkin eden şeytandan yarar gelmez
Kararsızlığı düşünen karardan karar gelmez
Her akıllı deli olmaz sayan meydana çıkar

Zamanı zemini ayrı ağlayıp da gülmeyen
Arayanlar bulur elbet arayıp da bulmayan
Dost olan dostuna karşı mütevazı olmayan
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU cayan meydana çıkar

45. TAŞLAR

Ne hikmettir fani beşer insan insanı taşlar
Doğruluğu kabullenmez yalan vicdanı taşlar
Mekke Medine'ye varan erişir muradına
Hak din İslam'da geçerli mümin şeytanı taşlar

Seyretmenin tadı başka bakmasını bilene
Şirin dil çeşmeye benzer akmasını bilene
Yıkılmayan tabuları yıkmasını bilene
Hevaya meyli olanın nefsi imanı taşlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU güşleyene ne mutlu
Cömert olup cömertliği düşleyene ne mutlu
Gönülde gönül tezgahı işleyene ne mutlu
Ömür boyu sarraf olan lalı mercanı taşlar

46. NEYE YARAR

Dosta dost görünmek güzel dostla dost kalabilmek
Eğer içten değil ise selamın neye yarar
Azminde azimli olan bilgiye yaşam verir
Ruhani ruhun olmazsa kelamın neye yarar

Yalanla gerçek yaşayan olmadı olmayacak
Kararında kararlılık solmadı solmayacak
Haksızlık haktan payını almadı almayacak
Doğruyu doğru yazmazsa kalemin neye yarar

Temsili temsil edenler, gayret her şeyi yener
İnsan iradeyle bütün, meyleden bulur hüner
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU gün gelir devran döner
Varlığın yokluk içinde alemin neye yarar

47. SARAR

Her mürşide elin verme yolunu sarpa sarar
Heva esas alınırsa getirir küllü zarar
Batılı batıl yolunda aramak manasızdır
İnanmış ruh hali başka kararında var karar

Hangi yolda yürür isen ona göre yer olur
Ruh hali özgür olanın düşüncesi hür olur
Gönül evi dosta açık yar diyene yar olur
Tahammülü olmayanda zerrece olmaz yarar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU her anın an arası
Karanlıklar aydınlanır şafakla tan arası
Yolculuğun kısa menzil hancıyla han arası
Kendi kendine güvenme bu fani seni yorar

48. GİZLEYEN VAR

Bir dane-i başağında harmanı gizleyen var
Çekirdekte saklı tutar ormanı gizleyen var
Görünen var görünmeyen Mevla'nın sanatında
Yılan zehiri içinde dermanı gizleyen var

Gece gündüz devrolunur bozulmayan düzeni
Akıl ermez sırlarına sır muamma çözeni
Sağda senin solda senin amelini yazanı
Ruhani kalem katibi Kirman'ı gizleyen var

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU algısında dolandım
İlim irfan benimseyen dolgusunda dolandım
Hayır ve şer hakkın emri olgusunda dolandım
Ama bugün ama yarın zamanı gizleyen var

49. AŞIĞIMIZ VAR

Ferhat Şirin Mecnun Leyla Kerem Aslı sevdası
Karşılıklı sevip seven nice maşukumuz var
Sanatıyla rehber olan bize büyük üstatlar
Kültürümüz ebediyen sönmez ışığımız var

Gelenekler görenekler özümüzün kaynağı
Atamızdan intikalı sözümüzün kaynağı
Geçmişine bağlı kalmak hazımızın kaynağı
Yüreğimiz sevgi dolu derin beşiğimiz var

ŞAHBAZOĞLU ilim ahlak o yola doğru koşar
Ahlak ilim bir arada türlü engeller aşar
Bu dünyada eser koyan öldükten sonra yaşar
Gönüllerde unutulmaz onca aşığımız var

50. EDER

Nefis şehvete dönüşür alim terbiye eder
İrfan mektebi okuyan ilim terbiye eder
Çağı takip etmeyenler çağın kölesi olur
İcatlara uymayanı bilim terbiye eder

Adam var ki sevgi sebat merhameti anlamaz
Adam var ki kulak verip vicdanını dinlemez
Adam var ki zalim olur ahu zarı tınlamaz
Adam var ki ona layık zulüm terbiye eder

Meyil ver meyli olana meylin fani olmasın
Doğal yaşa doğal görün özün suni olmasın
Görüşünde iyimser ol fikrin cani olmasın
Gün gelir ki ŞAHBAZOĞLU ölüm terbiye eder

51. SAHİBİ DEDİLER

Pençesi güçlü olanlar söz sahibi dediler
Zulme tercüman olanlar söz sahibi dediler
Acı söz kılıçtan keskin yarası şifa bulmaz
Duyguda vahşi olanlar söz sahibi dediler

Ettiğine acımayan merhametten dem vurar
Kimi haklı kimi haksız adaletten dem vurar
Ne olduğu belli değil asaletten dem vurar
Asılsız asıl olanlar söz sahibi dediler

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU çağlayıp dolsan bile
Çok şey bilmek ne fark eder nafile bilsen bile
Varsıza değer verilmez Zaloğlu olsan bile
Serveti fazla olanlar söz sahibi dediler

52. AYNASIDIR

Harika yaratan zeka hikmetin aynasıdır
İrade zihinsel gücün kudretin aynasıdır
Erme erdemini göster düşlediğini düşün
Kainatın var oluşu kuvvetin aynasıdır

Kalpleri kilitli olan kalplere giremezsin
Evrende cesur olmayan zirveye varamazsın
İki cihanın sırrına erilmez eremezsin
Bu alemlerin serveri ümmetin aynasıdır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bildiğini sıralar
Geçmişinden kaygı duymaz kaygı ruhu yaralar
Hedefsiz hedefe koşma benliğini karalar
Kendisini sevmeyenler nefretin aynasıdır

53. SANATIDIR

Yaratılan canlı cansız Mevla'nın sanatıdır
Gündüz gecenin içinde mucize icatıdır
Bahtiyar varlık sahibi feyiz bereketi var
Hidayet kanunu güzel merhamet sıfatıdır

Dağlar Davut'un emrinde Süleyman da rüzgarı
Ataşı serin eyledi İbrahim'e yararı
Zekeriya duası kabul Yahya hakkın kararı
Küfrü küfranı istemek şeytanın inatıdır

İlimi irfan okuyup kafına düşebilsem
Hakkın veli kullarının safına düşebilsem
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU afına düşebilsem
Azat edip bağışlamak özünün beratıdır

54. SİZİ ANLATIR

Üstadımız Taşlıova her yan sizi anlatır
Akademik kariyerler dehan sizi anlatır
Kimi sesli kimi sessiz gelir gider dünyadan
Ehli irfan meclisleri devran sizi anlatır

Değerde değerler yüce kıymete layıksınız
Seven gönüllerde mihman hürmete layıksınız
Yaşamınız edebiyat sohbete layıksınız
Şanı şöhret bir arada unvan sizi anlatır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sevgi hazın manalı
Bir sevda uğruna yanan ataş közün manalı
Bu sanatta geçmişiniz gerçek mazin manalı
Tarih arşive dayanır zaman sizi anlatır

55. GÖZDEN GEÇİR

Gerçeğin gereği olmaz kendini gözden geçir
Damlamayan damla olmaz kendini gözden geçir
Güç ile güç kazananlar güç ile gelir gider
Bir damla okyanus olmaz kendini gözden geçir

Köle olmayı göze al kabına sığmaz tavır
Türlü tuhaf düşünceler yaşanır nice devir
Akıllıca söz söyleyen yönünü hakka çevir
Miras kalan servet olmaz kendini gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU gayeyle dolaşanlar
Soylu duygulara sahip gerçeğe ulaşanlar
Korkusuz korku içinde yok yere bulaşanlar
Batıldan tecelli olmaz kendini gözden geçir

56. İÇİMDEDİR

Gece gündüz ıstıraplar zar benim içimdedir
Ferah olamadım bir gün dar benim içimdedir
Cümle bedenim tutuşur yanmak benim nasibim
Ne hikmetse cismim yakar nar benim içimdedir

Ne hayalim ne de düşüm hülyadan haberim yok
Sakın beni benden sorma bünyeden haberim yok
Mutluluk benim neyime dünyadan haberim yok
Sanki mezarım kazılmış yer benim içimdedir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU özde özlü dolandım
Bazı yandım bazı söndüm ataş közlü dolandım
Öz özümden kenar gezdim gizli gizli dolandım
Beyan etmediğim nice sır benim içimdedir

57. TALEBİDİR

İnsanlığa hizmet etmek insanın talebidir
İkrarı sözünde durmak vicdanın talebidir
Kıssadan hisse alanlar gönülde gönül eri
Menzili maksuda ermek imanın talebidir

Özünde özünü gören ömrün hak yola adar
İkramların ikramında lezzeti leziz tadar
Usanmayan usanmaz ki o gün gelene kadar
Gün içinde gün tüketmek zamanın talebidir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU tele meyil edenler
Lisanı lisan içinde dile meyil edenler
Kimi diken sevdalısı güle meyil edenler
Gülü gülistan eylemek bağmanın talebidir

58. BELLİDİR

Metin babanın evladı gözlerinden bellidir
Doğruluğu dürüstlüğü sözlerinden bellidir
Asalette hanedanlık her insanda bulunmaz
Bakışında türlü anlam yüzlerinden bellidir

Adam var ki kötü yolda gece gündüz eğlenir
Adam var ki haram lokma boğazında düğlenir
Adam var ki el içinde adabıyla söylenir
Ana babanın değeri kızlarından bellidir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU gülün aşığı oldum
Çevresine iyilik saçan dilin aşığı oldum
Sevda uğruna tutuşan külün aşığı oldum
Mecnun Leyla dolandığı düzlerinden bellidir

59. BELLİDİR

Sorma kişinin aslını sohbetinden bellidir
Dost yaren ahbap olanlar ülfetinden bellidir
Şeytanla kabak ekenin kabak başına patlar
Nefsine boyun eğenler şehvetinden bellidir

Ayranın aslı ayrandır sineği eksik olmaz
Eğri olanın eğrisi döneği eksik olmaz
Alaca olan alanın beneği eksik olmaz
Erdemli erdem sahibi iffetinden bellidir

Gül dalında gül açılır dikene gül yakışmaz
Kul olmak Allah'a mahsus beşere kul yakışmaz
Atlas olan atlas olur atlasa kıl yapışmaz
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kisvetinden bellidir

60. GELİR

Helalinden mayan varsa hikmet husule gelir
Murat etse yüce Mevla himmet vesile gelir
Hal diliyle rehber olan ev halını anlatır
Mülayim tatlı güzel söz hürmet usule gelir

Gayesinde gaye olan hiç yılmadan çalışır
Bir bakarsın zemin olur oluşumlar oluşur
Nefsinin hammalı olan emmare ile buluşur
Dini vecibe içinde niyet gusüle gelir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU öz özüne edenin
Menfi düşünce içinde yolu kısa gidenin
Başarıda payı olmaz ucuz şeyler güdenin
Geçmişinden arda kalan töhmet nesile gelir

61. ÖĞRENİR

Kimisi okur dünyada kimi yaşar öğrenir
Kimisi yatar dünyada kimi koşar öğrenir
Kimi kusuruyla meşgul kimi hüznüyle mutlu
Kimisi yanar dünyada kimi pişer öğrenir

Azizin izzeti aziz alemler alemidir
Sevgiliye talip olmak sevenin talebidir
Kalp marifet ruh muhabbet temaşa mahalidir
Kimisi bakar dünyada kimi şaşar öğrenir

Zaman kar gibi geçici ömrü bir nefes sayan
Nezih seçkin seviyeli kimseye vermez ziyan
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU olma her şeyi duyan
Kimisi çatar dünyada kimi düşer öğrenir

62. GÖSTERİR

Merhamet bittiği yerde felaket baş gösterir
İtikat bittiği yerde cehalet baş gösterir
Yaşamından taviz verme hayat yaşamak için
Cesaret bittiği yerde esaret baş gösterir

Sükut olup sükunetle barınmayan utansın
İçi dışı bir olup da görünmeyen utansın
Sulfi işlerden el çekip arınmayan utansın
Adalet bittiği yerde kıyamet baş gösterir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU durulup akmak lazım
İnsanlığın kulvarında el ele koşmak lazım
Yerdeki yüze basılmaz, bir daha bakmak lazım
Zarafet bittiği yerde hakaret baş gösterir

63. YETİŞTİR

Yaratandan tek dileğim maksuduma yetiştir
Aşkın ile sermest oldum matlubuma yetiştir
Aşka meyli olmayanlar kanatsız kuşa benzer
Güzelin meyli güzele mabuduma yetiştir

Yar için gönlünü veren can ile canan olur
Gülün özlemini çeken ah ile figan olur
Gözyaşı derya misali damlası umman olur
Özlemimde özlemin var mahbubuma yetiştir

Musa'nın Tur'u Sina'sı Halil'in bereketi
Hak için kurban seçilen İsmail cesareti
Nuh tufanı âşıkara Server'in merhameti
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU Mahmut'uma yetiştir

64. LAYIK OLUR

Hak resulü elçi etti ümmetine hediye
Gönderilen gönderenin şanına layık olur
Onu bulan çok şey bulur kaybeden ne kazanır
Vezirine sultanına hanına layık olur

Fazilet ufkuna doğru giden bulur dediler
Dileğin dileğim olsun güden bulur dediler
Hüküm zahire göredir eden bulur dediler
Vicdanıyla bütün olan canına layık olur

Sarraf olan sarraf olur yanılgıya düşer mi
Sonsuzluğa yelken açan hak yolundan şaşar mı
Haksızlık haklı postunda ebediyen yaşar mı
ŞAHBAZOĞLU damarında kanına layık olur

65. MEZAR EDER

Allah insana insanın kalbiyle nazar eder
Kimi mutlu kimi mutsuz dilerse bezar eder
Aşığın gönlü sınırsız sevginin sınırı yok
Sohbeti canan olanın gönlünü güzar eder

Kainatın düzeninde kanunu yasa olur
Nice yıllar gelir geçer yüz yıllar kısa olur
Her Firavun karşısında mutlaka Musa olur
Düşüncede adil olan vicdanla pazar eder

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU hayırsızı dileme
Kaderime kader dedim elemime çileme
İbretten ibret almayan ibret olur aleme
Yüce uçan alçak iner sonunda mezar olur

66. DUMANSIZ OLUR

Cehaleti benimseyen ilim irfansız olur
Riya ile takva eden alim imansız olur
Merhamet duygusu zayıf yardım etmez düşene
Mağdur olana acımaz zalim vicdansız olur

Bu dünyada zarar gelmez helal malın karına
Sakın haram katmayasın servetine varına
Elinde bir belgen var mı çıkmak için yarına
Ayı günü belli değil ölüm zamansız olur

Sinem üstte iz bıraktı silinmeyen yeri var
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bu sanatın piri var
Hep adını gizli tuttum beni yakan biri var
Kızıl alevler içinde külüm dumansız olur

67. NAZIM İRFAN TANRIKULU

Nazım İrfan Tanrıkulu vefa sizde bulunur
Muhabbetin bal çeşmesi şifa sizde bulunur
Bu kültüre emek veren nesillerin aynası
Üstün zeka üstün akıl kafa sizde bulunur

Kulak asmaz söylenene darılmadan yürüyen
Barış benliğinde saklı kırılmadan yürüyen
Gece gündüz gayretiyle yorulmadan yürüyen
Bu sanatın gönül eri ifa sizde bulunur

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sözünde mana mevcut
Bakışın tebessüm dolu gözünde mana mevcut
Öz özüne layık olan özünde mana mevcut
Acı tatlı bir arada cefa sizde bulunur

68. DOĞURUR

Ay dolanır güneş batar şafak tanı doğurur
Gece neye gebe ise gündüz onu doğurur
Akıl iradenle dolan şüphe getirme ya da
Yüce Mevla'nın kanunu candan canı doğurur

Ömür zamana baş eyer ahde ifa ne güzel
Her bedelin bedeli var ahde cefa ne güzel
Unutulmaz unutmayan ahde vefa ne güzel
Gerçekler gölgede kalmaz şöhret şanı doğurur

Saygıda saygın olanlar saygıda kusur etmez
Duyguda duygu dolanlar duyguda kusur etmez
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kaygıda kusur etmez
Hiddetten şiddet oluşur nefret kini doğurur

69. MENİ ÖLDÜRÜR

Âşık oldum yar yoluna nida meni öldürür
Dolandım sahrayı çölü seda meni öldürür
El uzattım el vermedi terse döndü yüzünü
Ayrılığa esir düştüm cüda meni öldürür

Gün geçtikçe geniş dünya dar görünür gözüme
Elimde olmayan imkân zar görünür gözüme
Talihi zarı aradım zor görünür gözüme
Ayrı bir dert ayrı keder o da meni öldürür

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kölen olmaya hazır
Elemin zikri elemse çilen olmaya hazır
Dost yoluna ağlamaktan gilen olmaya hazır
Kadir bilmeze can demem feda meni öldürür

70. CUMHURİYET

Tarafsız hür demokratik anımız cumhuriyet
Volkanik bir dağ misali kanımız cumhuriyet
Halkın gücü halktan yana bağımsızlık ilkesi
Aynı vücut aynı beden canımız cumhuriyet

Umumiyet gayesinde ölçü metanet için
Hak sahibi hak içindir olmaz sefalet için
Sınıf zümre ayrımı yok sosyal adalet için
Yasama yürütme yargı yönümüz cumhuriyet

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU düsturuyla duyulan
Vatan için şirin canı baş yolunda koyulan
Gurur dolu tarihimiz düvellerce sayılan
Silinmeyen mazimiz var şanımız cumhuriyet

71. ANLAMAZ

Aramayı bilmeyenler bulduğunu anlamaz
Almasını bilmeyenler aldığını anlamaz
Zoru başaran insanlar farkını fark ettirir
Bilmesini bilmeyenler bildiğini anlamaz

Sözü tatlıya bağlayan cümlede şifa olur
Muhabbeti şirin olan kelimede şifa olur
Ağlamakta bir anlatı damlada şifa olur
Ağlamayı bilmeyenler güldüğünü anlamaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU kendi kendine şaşar
Bazı insan ömrü kısa bazı ebedi yaşar
Bazı manevi şahsiyet asırlar öte aşar
Yaşamayı bilmeyenler öldüğünü anlamaz

72. ŞEHİTLER

Ülküsü bağrında saklı o canlar unutulmaz
Zamansız toprağa düşen unvanlar unutulmaz
Esaretin adı bile er adama ar gelir
Koç olan kurban edilir kurbanlar unutulmaz

Varlık gözüne görünmez şahlanan gönül eri
Ölümü öldüren sabır giderir merakları
Yaren yoldaş ulus ağlar kabristan durakları
Gençliğinin baharında civanlar unutulmaz

Matemli günler mukaddes olanın adı şehit
Sonsuzlukta hiç solmayan solanın adı şehit
Allah için vatan için ölenin adı şehit
Allahu Ekber dağında tufanlar unutulmaz

Günler birbirinden kaçar cesareti âşıkar
Kaypak zaman dönek talih dirayeti âşıkar
Sonsuz umut sonsuz bir aşk şahadeti âşıkar
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU destanlar unutulmaz

73. EDEMEZ

İnsan dünyayı zapt eder dilini zapt edemez
Harama helal diyenler elini zapt edemez
Doğru olan doğru yaşar doğruluk hazinedir
Nefsinin kölesi olan belini zapt edemez

Namerdin her hali namert merdi namert görmesin
Cihanı alem içinde haneyi fert görmesin
Cümle alem mutlu olsun dilerim dert görmesin
Kalp yanarsa gözler ağlar selini zapt edemez

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU adım at ileriye
Kimi övülmeye değer kimi eleştiriye
Başarıyı talep eden asla kalmaz geriye
Gayesinde gaye olan halını zapt edemez

74. GÜVENİLMEZ

Ilgarsızın ılgarına ahtına güvenilmez
Hiç gülmeyen kara bahtın bahtına güvenilmez
Baki olmayana baki gözüyle nazar eden
Sonu hüsran olan tahtın tahtına güvenilmez

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU içerlenme boşuna
Umut ol umut içinde naçarlanma boşuna
Bazı tasa bazı elem beçarlanma boşuna
Gelip geçici zamanın vaktine güvenilmez

TECNİSLERİ

75. GÜLE NE

Bülbülün çilesi kaderinde var
Has bahçenin çiçeğine güle ne
Men ezzinem güle ne
Bülbüle ne güle ne
Har bülbülün düşmanı
Dalındaki güle ne
Tabiatın elvan elvan rengi var
Kimi sarı kimi kara güle ne

Dünyada şad olmaz varı düşünen
Zararı düşünen karı düşünen
Men ezzinem düşünen
Akıl edip düşünen
Yaşamda mutlu olmaz
Encemini düşünen
Düşünceden yoksun o gülüşünen
Dünya onun olur arsız gülene

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ağır ol
Taş yerinde ağır olur ağır ol
Men ezzinem ağır ol
Hafif olma ağır ol
Acele etme sakın
Öz halinde ağır ol
Kilogram ton içinde ağır ol
Arsız olma ey demezler gülene

76. SENDEDİ

Bir güzele meyil verdim vereli
Dedi bu sevdanın közü sendedi
Men ezzinem sendedi
Mende deyil sendedi
Mende olan sende yok
Sende olan sendedi
Hekim sensen Lokman sensen deva kıl
Derman ol derdime derman sendedi

Bir sevdanın ataşına kalandım
Talan gördüm talan yedim talandım
Men ezzinem talandım
Talan düştü talandım
Dalımda gülüm soldu
Günden güne talandım
Mecnun teki sahraları dolandım
İstemem ayrılık çare sendedi

Ensar ŞAHBAZOĞLU kara bağladım
Gam yükünü yığın edip tığladım
Men ezzinem tığladım
Sinem üste tığladım
Yüreğimde yar dağı
Çalı çapraz tığladım
Derde giryan oldum sine dağladım
Bitmez ahu zarım sebep sen dedi

77. DİLİMDİ

Nazlı yarım sevgin bende âşıkar
Seni bana yar söyleyen dilimdi
Men ezzinem dilimdi
Dudağımdı dilimdi
Canımdan çok sevdiğim
Dehanımda dilimdi
Yar oluşun yarlığımın bedeli
Tadın tuzun lezzetimdi dilimdi

Âşık olan ılgarından dönmeyen
Tutuşa tutuşa yanıp sönmeyen
Men ezzinem sönmeyen
Alevlenen sönmeyen
Kudretinden çırası
Gece gündüz sönmeyen
Yıllar yılı sakinleşip dinmeyen
Gönül paramparça dilim dilimdi

Yüce dağın zirvesinde sisi var
Lalesi var sümbülü var süsü var
Men ezzinem süsü var
Elvanı var süsü var
Bu hayatın akışı
Çilesi var süsü var
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun bitmez yası var
Bazı acı bazı tatlı dilimdi

78. DERDİMİ

Dünya gül gülistan bunu bilene
Bağman olan bahçeden gül derdi mi
Men ezzinem derdimi
Payladı mı derdi mi
Gönülü bostan bilen
Meyvesini derdi mi
Aşladığın hem gül olur hem diken
Eken biçer derler acep derdi mi

Bu feryadım ahu zarım zara bak
Yar dediğin yar olmayan yara bak
Men ezzinem yara bak
Yaralıyam yara bak
Cümle azam yaralı
Hal bilmeyen yara bak
Umut kesmem yaratana yara bak
Bilmeyen yok bilen bilir derdimi

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sözü ben
Ataşların ataşı ben közü ben
Men ezzinem közü ben
Dumanı ben közü ben
Yana yana kavruldum
Hiç sönmeyen közü ben
Sayısı yok doksan dokuz yüzü ben
Pay edip de bölemedim derdimi

79. GÜNE BAK

Yeniden uyanan bahar misali
Geleceğe umut dolu güne bak
Men ezzinem güne bak
Gün içinde güne bak
Gece gündüz sayılı
Ay yıldıza güne bak
Ne istedim neyi buldum dünyada
İstemezdim gör düştüğüm güne bak

Âşık gönlü seve seve yorulmaz
Sevdasıza sevda nedir sorulmaz
Men ezzinem sorulmaz
Yağşı yaman sorulmaz
Bazı acı gerçekler
Sorulup da sorulmaz
Durulmayan durulsa da durulmaz
Geçen geçti yaşadığın güne bak

ŞAHBAZOĞLU gün gelir ki uyanır
Kervan gelir menziline dayanır
Men ezzinem dayanır
Ecel gelip dayanır
Ölüm insanlar için
Kapısına dayanır
Hakkı bilen insan hakka dayanır
Sorgu sual sorulacak güne bak

80. DÜŞÜNDÜM

Seven insan sevdiğine gücenmez
Fikri hayalimde onu düşündüm
Men ezzinem düşündüm
Gerçek yanı düşündüm
Ayrılığa sitemim
İmkan ola düşündüm
Peşinde görünmez gölge dolandım
Unutulmaz şirin canı düşündüm

Karlı yüce o dağları ibret al
Asırları o çağları ibret al
Men ezzinem ibret al
İbret olma ibret al
İşte dünya işte sen
Mantığından ibret al
Yaşadığın yaşamından ibret al
Geçen zaman geçen günü düşündüm

Meşakkatli dünya her şeyin yalan
Beşer aleminde sen de oyalan
Men ezzinem oyalan
Boşa yorul oyalan
Ömür zamana mahkum
Her gün biraz oyalan
Dünya yalan insan yalan hep yalan
Ensar ŞAHBAZOĞLU sonu düşündüm

81. AŞIĞIN

Aşığın kalbinde aşkın kazanı
Sevgi yakıtıdır bitmez aşığın
Men ezzinem aşığın
Âşık olan aşığın
Gezer deli divana
Hali budur aşığın
Aşkın tüccarına bedel sorulmaz
Umut dağı umut dolu aşığın

Cana yakın olan candan vefalı
Bazı kam gün olur bazı sefalı
Men ezzinem sefalı
Güler yüzlü sefalı
Matem tutma yas tutma
Koy desinler sefalı
Seven insan sevdiğine vefalı
Hoşgörüsü güzel olur aşığın

ŞAHBAZOĞLU türlü renge çevrildim
Yıkılmaz kaleydim çöktüm devrildim
Men ezzinem devrildim
Devrilmezdim devrildim
Kaderimin oyunu
Yenik düştüm devrildim
Harman olup rüzgarına savruldum
Tükenmeyen çilesi var aşığın

82. BİRİ VAR

İhlasımda şüphe getirmem yada
Kudretinden yaratıcı biri var
Men ezzinem biri var
Bir içinde biri var
Andığın yerde hazır
Ebed ezel biri var
Hak yanında sevimli kul dediler
Merhamette şefaatte biri var

Dağı taşı ovasına düze ne
Kelam eden kelam eder söze ne
Men ezzinem söze ne
Kelimeye ne söze ne
Cahilden kamil olmaz
Anlatmaya söze ne
Canım yanmak ister canım köze ne
Beni bu ataşa salan biri var

Ensar ŞAHBAZOĞLU yollar gözlerim
Birine can diğer birin özlerim
Men ezzinem özlerim
Özlenenim özlerim
Özlemezi özlemem
Özleyeni özlerim
Dertli teki sızlayanım sızlarım
Evhalımı anlamayan biri var

83. ARZUM VAR

Az sabırda keramet var dediler
Bir de biri gördüm bire arzum var
Men ezzinem arzum var
İsteğim var arzum var
Seven seveni arar
Arzumana arzum var
Adil adaletli hikmet sahibi
Biri talep ettim bire arzum var

Hakka âşık olan deve güdeni
Ecel gelir yer gizlermiş bedeni
Men ezzinem bedeni
Bedenimde bedeni
Fani beşer dediler
Eden bulur edeni
Devri daim dünya gelip gideni
Bire âşık oldum bire arzum var

Ensar ŞAHBAZOĞLU dücar olmuşam
Kervanım yoruldu beçar olmuşam
Men ezzinem olmuşam
Ol emriyle olmuşam
Âşıksız maşuk olmaz
Ona âşık olmuşam
Hekimsiz hakimsiz naçar kalmışam
Bire yalvarırım bire arzum var

84. DOLANIR

Adam var ki görünüşte mükemmel
Adam var ki kalbi kara dolanır
Men ezzinem dolanır
Dolam dolam dolanır
Gaye gıryet bilmeyen
Boş hayalle dolanır
Adam var ki benliğinden habersiz
Adam var ki yüzü kara dolanır

Adam var ki kısmet bilmez pay bilmez
Adam var ki düğün bilmez toy bilmez
Men ezzinem toy bilmez
Oyun bilmez toy bilmez
Tecrübeden uzakta
Naşı yaşar toy bilmez
Adam var ki hafta bilmez ay bilmez
Adam var ki günü kara dolanır

Adam var ki kulak sağır dili yok
Adam var ki ehli kamil yolu yok
Men ezzinem yolu yok
İmkanı yok yolu yok
Menziline varmaya
Kervanı yok yolu yok
Adam var ki parası yok pulu yok
ŞAHBAZOĞLU bahtı kara dolanır

85. GÜNDE BİR

Geçen günlerimi yada salanda
Anılarım tezelenir günde bir
Men ezzinem günde bir
Gün içinde günde bir
Gözlerim seni arar
Dakikada günde bir
Unutulmaz sevgin vardır gönlümde
O hayalle dolanıram günde bir

Bülbül teki lisan sende dil sende
Bağı bağman gülşen sende gül sende
Men ezzinem gül sende
Reyha sende gül sende
Elem keder yakışmaz
Layığındır gülsen de
Perçem sende zülüf sende tel sende
Yar gülmeyi esirgeme günde bir

Ensar ŞAHBAZOĞLU geçen çağına
Kurban olam karasına ağına
Men ezzinem ağına
Yar düşürdün ağına
Sunduğun zehir olsa
Can veririm ağına
Yarın meskenine yar otağına
Mihman ede mihman olam günde bir

86. GÜLE NAZ

Yalancı dünyanın kanununda var
Gelen ağlar giden ağlar gülen az
Men ezzinem gülen az
Güldüren çok gülen az
Gülün kahrını çeken
Bülbül eder güle naz
Beğenmez altını kafes içinde
Gece gündüz ahu zarı güle naz

Gönül sarayları bozan olmadım
Türlü fitne feller düzen olmadım
Men ezzinem olmadım
Olamadım olmadım
Benliğimden ötede
Yalan yanlış olmadım
Arsız olup oynamadım gülmedim
Bilen bilir bilincimde gülen az

Ensar ŞAHBAZOĞLU nedir serveti
Hoş görü merhamet ola devleti
Men ezzinem devleti
Malı mülkü devleti
Candan seveni olan
Ne eder varı devleti
İnsanların bilinmeyen niyeti
Şad gününe şad olup da gülen az

87. SORULMAZ

İnsanoğlu bir muamma misali
Dünyaya gelirken fikri sorulmaz
Men ezzinem sorulmaz
Sorulmadı sorulmaz
Yaşamın yedeği yok
Hikmetinden sorulmaz
Harcanıp yerine konmayan zaman
Yaşam biter gelen gider sorulmaz

Doğan güneş ay koynuna girecek
Görmeye muktedir gözler görecek
Men ezzinem görecek
Görünecek görecek
Rahmanımı şeytanı
Gören görür görecek
Terki diyar olan varıp görecek
Ne malın ne mülkün varın sorulmaz

ŞAHBAZOĞLU neye yarar heyhatın
Başlangıcı sonu olan hayatın
Men ezzinem hayatın
Hayatı var hayatın
Bedelsiz kıymet olmaz
Boşa giden hayatın
Bir nutfeden yaratılan hayatın
Yaratan kim nedir diye sorulmaz

88. BULUNMAZ

Kamil insan söz içinden söz anlar
Cevheri lisanda yalan bulunmaz
Men ezzinem bulunmaz
Arasan da bulunmaz
Bildiğini bilmeyen
Sayısı az bulunmaz
İnsanoğlu bir madeni andırır
Değersizde zerre değer bulunmaz

İnsan olan insan olmaz gayesiz
Abır haya bilen olmaz hayasız
Men ezzinem hayasız
Haya bilmez hayasız
Yüzünün perdesi yok
Hayasızdı hayasız
Mayasında mayası yok mayasız
Asıl olmayanda asıl bulunmaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU halıyam
Selvi yaprağıyam selvi dalıyam
Men ezzinem dalıyam
Budağıyam dalıyam
Dalımda dal duranın
Dal verenin dalıyam
Emri hakkın acizane kuluyam
İnancımda şerri şüphe bulunmaz

KOŞMALARI

89. DÜNYADA

Kaderin ataşı yandırdı beni
Kavrulmadım neyim kaldı dünyada
İnce ince kül edip de rüzgara
Savrulmadım neyim kaldı dünyada

Taş olsa erirdi benim yerimde
Kuvvetim kalmadı gücüm ferimde
Deprem oldu bedenimde serimde
Devrilmedim neyim kaldı dünyada

Kervan oldum sonu gelmez yollara
Güvenim yok ikiyüzlü kullara
Ensar ŞAHBAZOĞLU türlü hallere
Çevrilmedim neyim kaldı dünyada

90. VAR DÜNYADA

Karasinek çiçek toplamaz oğul
Balsızdan bal umanlar var dünyada
Abdal olan abdal abdal dolanır
Yolsuzdan yol umanlar var dünyada

Amacında gaye gıryeti bozuk
Şaşkınlık içinde ciheti bozuk
Niyet nedir bilmez niyeti bozuk
Pulsuzdan pul umanlar var dünyada

Ensar ŞAHBAZOĞLU bilmez esaret
Yaratılış eseridir cesaret
Kimisinin benliğinde feraset
Dalsızdan dal umanlar var dünyada

91. SOKAKLARINDA

Benleri var sıra sıra yüzünde
Sevdiğim dilberin yanaklarında
Silinmez hatıran hayalimdedir
Doğduğum o köyün sokaklarında

Ezelinden düğüm olup düğlendik
İki seven diye dilde söylendik
Koyun kuzu güttük güldük eğlendik
Çayırı çimeni sokaklarında

Ensar ŞAHBAZOĞLU duy feryadımı
Zehir etme lezzetimi tadımı
Hece edip ezberledin adımı
İsmim dolanırdı dudaklarında

92. DAMLA

Gözden uzak edip gönülden atma
Beni hayalinde an damla damla
Sevginin içinde hoşgörü de var
Can içinde olur can damla damla

Dallarımda gülüm soldu neyleyim
Yaşantımda çilem boldu neyleyim
Gün dolandı vakit doldu neyleyim
Yüreğimde nokta kan damla damla

Dertlilerin dertli yatağı olur
Yastığı yorganı ortağı olur
Bitmeyen tükenmez merağı olur
Ensar ŞAHBAZOĞLU yan damla damla

93. GEL MEZARIMA

Elemim elemin şad olmak niye
Gülme mezarıma gül mezarıma
Bugün benim için yarın da sana
Gelme mezarıma gel mezarıma

Bu fani dünyanın boş işareti
Ayak başucunda taş işareti
Ağlayan gözlerde yaş işareti
Silme mezarıma sil mezarıma

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU saf ile
Tükenmeyen kervan giden gafile
Bundan sonra ettiklerin nafile
Ölme mezarıma öl mezarıma

94. ALDANMA

Yüze dost görünen kalbi düşmanın
Hak selamı verişine aldanma
Fikrini sorarsa tedbirli konuş
Benimseyen görüşüne aldanma

Sana yakınlığı dışta gösterir
Olur olmaz her gülüşte gösterir
Zamanı gelince diş de gösterir
Sakin sakin duruşuna aldanma

Ensar ŞAHBAZOĞLU dener dostunu
Türlü haller ile sınar dostunu
Cana can demeyen kınar dostunu
Tatlı dilli barışına aldanma

95. BAĞLANMA

Dinle benim sözüm sana evladım
Duyarlı ol duyarsıza bağlanma
Ölçülü söz söyle gerçeğe şayan
Ayarlı ol ayarsıza bağlanma

Fırsat elde iken hiç etme sakın
Sevgi bahçesinden göç etme sakın
Cehaleti başa taç etme sakın
Değerli ol değersize bağlanma

Ensar ŞAHBAZOĞLU hazım insana
Saygı duyar adaletli vicdana
İtibarım sonsuz candan yanana
Ciğerli ol ciğersize bağlanma

96. DOLANMA

Haklıya haklı de haksıza haksız
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma
Doğruyu söylemek cesaret ister
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

Tabi olmayasın bilimsizliğe
Evet denilir mi ilimsizliğe
Bazı tepkin olsun olumsuzluğa
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

Ensar ŞAHBAZOĞLU işi başarmak
Fikri hayalinde düşü başarmak
Her insanın var görüşü başarmak
Yarı sağır yarı dilsiz dolanma

97. DUYURMA

Benliğinde olan gizli halleri
Canana duyurma cana duyurma
Gece karanlığı gece içinde
Şafağa duyurma tana duyurma

Bir sevdanın peşi sıra dolaşsan
Engellerin engeline yol açsan
Menzilinde menziline ulaşsan
Şöhrete duyurma şana duyurma

Ensar ŞAHBAZOĞLU duy gizli kalsın
Yılların dolansın ay gizli kalsın
Pay içinde payın pay gizli kalsın
Etrafa duyurma yana duyurma

98. DOLAŞMA

Hayalin düşüncen açık olmalı
Bir maksadın arkasında dolaşma
Kisvet değiştiren olur mu dara
Dervişlerin hırkasında dolaşma

Yönünü çevirme ağırır başın
Dar gününde faydası yok kardaşın
Kendini bilmeyen sarhoş ayyaşın
Meze olup sirkesinde dolaşma

Ensar ŞAHBAZOĞLU varı ayrıdır
Zararı ayrıdır karı ayrıdır
Herkesin yeri var yeri ayrıdır
ŞAHBAZOĞLU markasında dolaşma

99. HZ. MEVLANA

Anadolu nisbesiyle anılan
Seven gönüllere konar Mevlana
Resulün aşkıyla murada eren
İlahi ilhamla yanar Mevlana

Üstad Şemsi Tebriz ile görüşen
Kainatı kucaklayan ürüşan
Yüce irşat makamına erişen
Dünyevi hazlardan kenar Mevlana

Maşuklukta durak huzurla dolan
Gönül dünyasında dostunu bulan
Ölüm günü ona toy düğün olan
Şebiarus diye anar Mevlana

Hakikat aşkıyla dönmüştü küle
Araya araya çok çekti çile
Hamdım piştim yandım sözleri ile
Yaşamın bizlere sunar Mevlana

Haya sevdasına ar sevdasına
Canan sevdasına yar sevdasına
Alemler alemi bir sevdasına
Aşkla bütünleşip döner Mevlana

Ensar ŞAHBAZOĞLU sır nefesinde
Türlü düvellerde dil lehçesinde
Selçuklu sarayı gül bahçesinde
Solmadı solmayan çınar Mevlana

100. YETER SANA

Hırs ile dünyada yaşayan insan
Kanaatkar olursan bu yeter sana
Hakkın kaderine hakkın emrine
İtaatkar olursan bu yeter sana

Nice asır gelip gidene bakın
Çok uzak saydığın çok daha yakın
Hayat yolu çetin pes etme sakın
Cüretkar olursan bu yeter sana

ŞAHBAZOĞLU muhabbette dilbettin
Nelere meylettin neler celbettin
Düşüncede iyiliğe kulbettin
Hürmetkar olursan bu yeter sana

101. MANİSA

Selçuklu Osmanlı izleri hakim
Şehzadeler şehri yersin Manisa
Adını Saruhan beyleri koymuş
Tarihinle özgür hürsün Manisa

Murat dağlarından Gediz ırmağı
Yer altı mücevher maden yatağı
Sayısız külliye eren otağı
Görmek isteyenler görsün Manisa

Ensar ŞAHBAZOĞLU dilde destanın
Şifalı suların kaplıcaların
Kırk bir çeşit baharattan dermanın
Bereket ovasın birsin Manisa

102. FRANSA

İki bin bir yılı on sekiz ocak
Utanç tablosunu çizen Fransa
Uydurma bir kanun uydurma yasa
Tarihine leke yazan Fransa

Nato müttefiki çatı altında
Gizlenmişsin kin nefreti altında
İnsanlığın kontratı altında
Dünya barışını bozan Fransa

Katliamlar yapmak sizin işiniz
Hayra yorumlanmaz hayal düşünüz
Böyle gitmez yere değer başınız
Al yeşil giyinip bezen Fransa

ŞAHBAZOĞLU der ki geçen hür zaman
Tarihimle övünürüz her zaman
Ettiğinden utanırsın bir zaman
Yolunu kaybeden azan Fransa

103. TÜKENER Mİ HİÇ

Deryalar tükenir çaylar tükenir
Bende olan sevgin tükenir mi hiç
Gökte yıldız denizde kum tükenir
Bende olan sevgin tükenir mi hiç

Al yeşil giydiğin allar tükenir
Günler gelir geçer yıllar tükenir
Tükenmez dediğin yollar tükenir
Bende olan sevgin tükenir mi hiç

Yar olan yar olur yar ömür boyu
Yoluna baş koyan bir ömür boyu
Tükenmeyen ömür bir ömür boyu
Bende olan sevgin tükenir mi hiç

Ensar ŞAHBAZOĞLU bu ses tükenir
Faniye meyleden heves tükenir
Alıp tükettiğin nefes tükenir
Bende olan sevgin tükenir mi hiç

104. OLUR MU HİÇ

Hakkın kelamıdır hakkın sözüdür
Bilenle bilmeyen bir olur mu hiç
Kimi bir sevdaya sevdalı olur
Bulanla bulmayan bir olur mu hiç

Hayal dünyasına alıp götüren
Umutla yaşayan umut yitiren
Ağlaya ağlaya ömür bitiren
Gülenle gülmeyen bir olur mu hiç

Ensar ŞAHBAZOĞLU arayıp bulmak
Bu fani dünyada sonunda solmak
İlahi davanın önderi olmak
Olanla olmayan bir olur mu hiç

105. HİÇ

İnsanda insani duygu olmalı
Olanla olmayan bir olur mu hiç
Ufuk enginliği düşüncesiyle
Dolanla dolmayan bir olur mu hiç

Dinmeyen feryadın ahu zarını
Kimler hesap eder zarar karını
Gönül sarayında gönül yarını
Bulanla bulmayan bir olur mu hiç

Ensar ŞAHBAZOĞLU bu işe dahil
Kimi ehli kamil kimisi cahil
Hal hatır kanmayan olur mu ehil
Bilenle bilmeyen bir olur mu hiç

106. EFENDİMİZE (SAV)

Bu gün on dört nisan gün pazartesi
Selat selam olsun hak Muhammede
Dünyaya teşrifi an pazartesi
Selat selam olsun hak Muhammede

Nübüvvet risalet layık oldular
Hakkın emri ile ziya doldular
Pazartesi günü feyiz alırlar
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Gecesi kamerdi gündüzü gündü
O kadar sevinçli o kadar şendi
Pazartesi günü hak Kur'an indi
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Duygu düşüncede adabı ardı
Nice müşküllerin yarasın sardı
Pazartesi günü miraca vardı
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Can feda eyleyen serden serildi
Muratların muradına erildi
Pazartesi rabbim düşte görüldü
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Yaratan ganinin kudreti güzel
Sidretül müntaha sohbeti güzel
Pazartesi günü hicreti güzel
Selat selam olsun hak Muhammed'e

Ensar ŞAHBAZOĞLU yüreğim doldu
Ümmetine sevgi şefkati boldu
Pazartesi beka diyarı oldu
Selat selam olsun hak Muhammed’e

107. İÇİNDE

Her şeyi uzakta arama sakın
Hakkın adaleti vicdan içinde
Yaratılan yaratanı zikreder
Esrarengiz sırlar lisan içinde

Beşer aleminin dünyası ayrı
Yaşam felsefesi hülyası ayrı
Yorumlanmaz düşü rüyası ayrı
Kimi mutlu kimi giryan içinde

Ensar ŞAHBAZOĞLU istemem unvan
Tükenmeyen servet din ile iman
Eninde sonunda sonumuz yeksan
Alıp götürürler kervan içinde

108. BARIŞ İÇİNDE

Gelip geçicidir yalancı dünya
El ele verelim barış içinde
Gülümsemek güldür gülü bilene
El ele verelim barış içinde

Geceler gündüzün peşine koşar
Bir yılın içinde dört mevsim yaşar
Hoş görü güzeldir engeller aşar
El ele verelim barış içinde

Düvelden düvele hüküm sürenler
Nice varı nice yoğu görenler
Bu vatan uğruna şehit verenler
El ele verelim barış içinde

Canlı yaşayanlar görmesin ağrı
Analar ağlayıp yanmasın bağrı
Ensar ŞAHBAZOĞLU hep eder çağrı
El ele verelim barış içinde

109. SENİN ELİNDE

Hekim Lokman aradığım boşuna
Derdimin dermanı senin elinde
Sevginin içinde güzellik olur
Derdimin dermanı senin elinde

Dağlara hoş gelir yazın gelişi
Dertliye devadır dostun gülüşü
Yaratıp yaratmak Mevla'nın işi
Derdimin dermanı senin elinde

Ensar ŞAHBAZOĞLU ömür uzanmaz
Merhamet kazanır şiddet kazanmaz
Namert namert olur imkân uzanmaz
Derdimin dermanı senin elinde

110. SEVMEYENİN DE

Dünya bir tiyatro rolünü oyna
Sevenin de olur sevmeyenin de
Ne kadar can desen azarı da var
Sevenin de olur sevmeyenin de

İnsanın bir çığır yürümesi zor
Dilsiz sağır olup erimesi zor
Kazma kürek alıp kürümesi zor
Sevenin de olur sevmeyenin de

Bir çiçek misali demet saklasan
Ara sıra gül edip de koklasan
ŞAHBAZOĞLU öz özünü yoklasan
Sevenin de olur sevmeyenin de

111. YERDE

Gökyüzünde canlıları seyredin
Kuş havada uçar gölgesi yerde
Sen seni incele sen seni tanı
Baş havada uçar gölgesi yerde

Adam var ki hüner sayar kusuru
Adam var ki öz özüne tesiri
Adam var ki hayalinin esiri
Düş havada uçar gölgesi yerde

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU işlenir
Kimi kabul görür kimi dışlanır
Dinimiz gereği şeytan taşlanır
Taş havada uçar gölgesi yerde

112. NAFİLE

İş odur ki kırmasaydın kalbimi
Güler yüzle bakışların nafile
Ben ölürsem ellerine kınayı
Siyah çalıp yakışların nafile

Sevgi örüp etrafımı bürüsen
Yaprak yaprak damar damar çürüsen
Yüce dağın yamacında erisen
Sel olup da akışların nafile

Ensar ŞAHBAZOĞLU yanan hararet
Ettiklerin yüreğimde işaret
Bayram günlerinde etme ziyaret
Kabrime gül takışların nafile

113. İNSANA SÖYLE

Anlamaza sakın kelam söyleme
Nasihati alan insana söyle
İlmi hakikatten dersini almış
Hidayeti bulan insana söyle

Dünya hayatında özü arayan
Sevgi ile bakan gözü arayan
Bab içinde babı cüzi arayan
Her ayeti bilen insana söyle

Ensar ŞAHBAZOĞLU yerini bilen
İkrarında ikrar erini bilen
İnci yakut mercan dürünü bilen
Mahareti olan insana söyle

114. İNKAR EYLEME

Ey sevdiğim benden yüzün çevirip
Tattığın sevgiyi inkar eyleme
Kalbin ile gönlün ile can ile
Battığın sevgiyi inkar eyleme

Arabozanların sözüne uydun
Gönül sarayının altını oydun
En sonu götürüp pazara koydun
Sattığın sevgiyi inkar eyleme

Ensar ŞAHBAZOĞLU her halim keder
Bu yolda eyledin sen beni heder
Pişmanlık sonunda ne fayda eder
Attığın sevgiyi inkar eyleme

115. ÜZÜLME

Servet devlet ölür şahsiyet ölmez
Metin metanet ol naçar üzülme
Bulut gölgesinde ay gizli kalmaz
Tan ağarır güneş açar üzülme

Hanedanlık damarında kanında
Asaletin iz bırakmış şanında
İtibarın sevenlerin yanında
Gerçeğe şayansın beçar üzülme

Ocak yanar söner külü yerinde
Sabır selamettir günün birinde
Çile eksik olmaz yiğitlerinde
Sayılı gün gelir geçer üzülme

Ensar ŞAHBAZOĞLU dostuna vefa
Biz de bir zamanlar çok çektik cefa
Dilerim Mevla'dan her türlü şifa
Cümle bedeninden seçer üzülme

116. BANA NE

Acı soğan tatlı gelir özüne
Namerdin bal şerbetinden bana ne
Kimsenin varını düşünmem bile
Tacı tahtı servetinden bana ne

Güneşe denk olmaz yanan çıralar
Ay yıldızlar bir birini sıralar
Bazısı da bazısını karalar
Kelamından sohbetinden bana ne

Ensar ŞAHBAZOĞLU şiddeti olmaz
Hayal gücü sonsuz müddeti olmaz
Maddi makamların kıymeti olmaz
Unvanından şöhretinden bana ne

117. MAHSÜLATIN NE

Dünya bir tarlaysa ne ektin biçtin
Ahret pazarında mahsulatın ne
Hayıra mı vardın şere mi vardın
Derip topladığın tahsilatın ne

Hak yanında veli hakka eğilen
Hakkı hak bilip de hakka eğilen
Secdeyi rahmana hakka eğilen
Var ise imanın yoksulatın ne

Ensar ŞAHBAZOĞLU duyup duyuran
Doğru söz söyleyip doğru buyuran
Helalden haramdan karın doyuran
Kar ile zarardan hasılatın ne

118. NİYE

Düz olmayan eğri kendini düzelt
Hamaset husumet hakaret niye
Kimi duygu dolu kimi öfkeli
Sefalet cehalet dalalet niye

Geçimi zor değil yaşam iki yol
Birinden hisse al biriyle bir ol
Sevginle ırmak ol sebat ile dol
Esaret eziyet tefrikat niye

Ensar ŞAHBAZOĞLU sakin mi sakin
Barbarlık neyine var iken sükun
Tavrından tavır al tavrını takın
İhanet nedamet kabahat niye

119. NAİM YERLİ'YE AĞIT

Baba dostum olan hanedan insan
İlimi irfandı dil dolanırdı
Kazası Arpaçay Polat köyünde
Asalete layık hal dolanırdı

Seven gönüllere mihman olurdu
Eflatun Lokman tek derman olurdu
İnsanlık yolunda kurban olurdu
Bir bağman misali gül dolanırdı

Özünde öz vardı özünü bilen
Yerinde ağlayan yerinde gülen
Yufka yürekliydi gözyaşı silen
İhlasıyla bütün kul dolanırdı

Ensar ŞAHBAZOĞLU gözler sulandı
Sevenleri ataşına kalandı
Sanki yaşamamış sanki yalandı
Rehberi tercüman yol dolanırdı

120. OLMASAYDI

Kimse düşer miydi sevda peşine
Sevmek neye yarar yar olmasaydı
Gönüller tüccarı iflasa düşse
Zarar neye yarar kar olmasaydı

İnsana teselli tatlı dil olur
Ruhlar benimserse dağlar yol olur
Çileli çilesiz nice kul olur
Mansur neye yarar dar olmasaydı

ŞAHBAZOĞLU gütmez kini garazı
Amelinden memnun yok itirazı
Hakkın divanında nizam terazı
Mahşer neye yarar sur olmasaydı

121. OSMANLI

Tekbir sesleriyle kurulan devlet
Oğuz boylarının eri Osmanlı
İmanı göğsünde itikatı bol
İnancının gazanferi Osmanlı

Payitaht merkezi Domaniç Söğüt
Bursa Edirne'de alındı öğüt
Yardım etti size o ehlibeyit
Kimler sorabilir soru Osmanlı

Dede oğul baba torun aynı yol
Otuz altı sultan sadakatli kul
Fatih Sultan Mehmet işte İstanbul
Düşman kabul etti zoru Osmanlı

Ota çağ kapandı yeni açıldı
Türk İslam tarihi başa saçıldı
Tarihi eserler eser seçildi
İnci yakut mercan dürü Osmanlı

Yavuz Sultan Selim Kanuni adı
Kahramanlık dolu şanlı ecdadı
Mısır fethedildi oldu muradı
Leke kabul etmem duru Osmanlı

Kırım'ın fethiyle Karadeniz'i
Rodos'un fethiyle Ege Deniz'i
Hint Deniz Seferi Kızıl Deniz'i
Kurumaz şehidin teri Osmanlı

Doğusu Kafkaslar Hazar'ı engin
Batıda Viyana meşhurdur cengin
Güneyi Basra'dır kültürü zengin
Kuzeyde Rusya'nın yeri Osmanlı

Asırlar boyunca etmedi zulüm
Eğitim öğretim medrese ilim
İcatlar çoğaldı bulundu bilim
O günden bugüne beri Osmanlı

Ensar ŞAHBAZOĞLU yazar eğlenir
Geçmişiyle düğün olup düğlenir
Yedi yüz yıl adaleti söylenir
Namusu vicdanı arı Osmanlı

122. 23 NİSAN

Özgürlük var damarında kanında
23 Nisan Egemenlik Bayramı
Cumhuriyet gençliğine emanet
23 Nisan Egemenlik Bayramı

Başkomutan fırsat vermedi yada
Vatanın her yanı dolu şüheda
Çanakkale oldu geçilmez ada
23 Nisan Egemenlik Bayramı

Düşündükçe gözlerime yaş doldu
Sevincim gururum her şeyim boldu
Çocukların milli bayramı oldu
23 Nisan Egemenlik Bayramı

Yeni nesil olup biten farkında
Dünya çocukları ata yurdunda
Rahat uyu şüphe duyma ardında
23 Nisan Egemenlik Bayramı

ŞAHBAZOĞLU kurban vatan adına
Duygu dolu neler gelir yâdına
Bir olalım ayrılan inadına
23 Nisan Egemenlik Bayramı

123. AKIŞI AYRI

Her mekânın vardır ayrı kuralı
Girişi ayrıdır çıkışı ayrı
İnsanlarda ayrı ayrı düşünce
Görüşü ayrıdır bakışı ayrı

Diyeti düşünen diyeti farklı
Ciheti bozuğun ciheti farklı
Niyeti bozuğun niyeti farklı
Kuruşu ayrıdır yıkışı ayrı

Ensar ŞAHBAZOĞLU merdane duruş
Sevgi kervanının göçüne karış
Nefsinle cihat et nefsinle yarış
Varışı ayrıdır akışı ayrı

124. OLANLAR GİBİ

Dalgın şaşkın garip gördüm özümü
Ettiğine pişman olanlar gibi
Hazan görmüş bahar çağı yok olmuş
Açılmadan gülü solanlar gibi

Sözlerimde mevcut mantıkla mana
Kalp ile bağlandım ulu rahmana
Zülfikar nişanı Ali merdana
Onların şavkıyla dolanlar gibi

Bulanık gördüğün daha bulanır
Umudu olmayan gönül talanır
Benliğimde gizli haller dolanır
Dünyanın terkini kılanlar gibi

Ensar ŞAHBAZOĞLU gelip geçene
Minnettarım yol yöntemi seçene
Kasavetsiz bir yudum su içene
Helalden rızkını bulanlar gibi

125. GİBİ

Seni sen görmekten ürperiyorum
Gönül defterimden silinmiş gibi
Zaman tünelinde zaman içinde
Umudum elimden alınmış gibi

Karamsar düşünce boşa dönmüşüm
Hayale dönmüşüm düşe dönmüşüm
Baharı olmayan kışa dönmüşüm
Ömürüm yarıya bölünmüş gibi

ŞAHBAZOĞLU el aştığı söylenir
Yüreğinde yol aştığı söylenir
Mecnun deli dolaştığı söylenir
Kaderine küskün alınmış gibi

126. TÜKENDİ

Mevsimim kurağa döndü sevdiğim
Rahmetim yok bulutlarım tükendi
Ay dolandı güneş doğdu geceden
Sabah oldu umutlarım tükendi

Sabır ile oyaladım özümü
Hayal ile boyaladım gözümü
Kervanım yok anlatamam özümü
Gerçekleşmez vaatlarım tükendi

Düzenim bozuldu tutmadım karar
Can deyip yaklaştım ne buldum yarar
Bugün yarın dedim gün ettim zarar
Ömür bitti saatlarım tükendi

Ensar ŞAHBAZOĞLU boşa emeği
Vakitsiz kırıldı ömrüm direği
Göğsümün üstünde ölüm meleği
Dilim dönmez yanıtlarım tükendi

127. BİLMELİ

Gerçek seven sevdiğini her zaman
Fikri hayalinde ana bilmeli
O sevdanın ataşına narına
Âşık olan her dem yanabilmeli

Hayat serüveni akışı güzel
Desen desen örnek nakışı güzel
Sevgi dolu nazar bakışı güzel
İnsan olan buna kanabilmeli

Ensar ŞAHBAZOĞLU çabadan yana
Olmadım olamam kabadan yana
Canım dost yoluna hibeden yana
Gönül arzusuyla sunabilmeli

128. GEREKLİ

Hayatın akışı bizler içindir
İnsan gibi insan olmak gerekli
Haklıyı haksızı ayırt etmeli
Vicdan gibi vicdan olmak gerekli

Şafağı bilmeli tanı bilmeli
Bugünü bilmeli dünü bilmeli
Şöhreti bilmeli şanı bilmeli
Unvan gibi unvan olmak gerekli

Gerçeğe şayandır asaletimiz
Söz konusu olmaz esaretimiz
Asla kırılmadı cesaretimiz
Destan gibi destan olmak gerekli

Aklıselim olan sağlam şuuruna
Cana can diyeni basar bağrına
Bu vatanın bu ulusun uğruna
Kurban gibi kurban olmak gerekli

Ensar ŞAHBAZOĞLU ara meylim var
Bülbülü şeyda tek zara meylim var
Can içinde gizli yara meylim var
Mihman gibi mihman olmak gerekli

129. GEREKLİ

Sevgi nefret hududunu aşmadan
Zaman yer mekânı bulman gerekli
Karamsarlık fayda vermez insana
Bazı da hayata gülmen gerekli

Namert ulaşır mı merdin boyuna
Oyun oynar seni salar oyuna
Huysuzluk huysuzun uygun huyuna
Gafil olma bunu bilmen gerekli

Her dem mülayim ol sen etme inat
İnsanlık insanın elinde berat
Ensar ŞAHBAZOĞLU eder kanaat
Payın pay içinde bölmen gerekli

130. DEĞERLİ

Ahlakı düzeni yerinde olan
Adam var himmeti kadar değerli
Kelimelerin seni anlatır her dem
Adam var sohbeti kadar değerli

Adam var açmadan solmuşa benzer
Adam var çok şeyler bilmişe benzer
Adam var yaşarken ölmüşe benzer
Adam var variyeti kadar değerli

Ensar ŞAHBAZOĞLU vicdan baş tacım
Adabıyla doğru erkan baş tacım
İnsanlığı bilen insan baş tacım
Adam var hürmeti kadar değerli

131. GİZLİ

Hürriyet aşkıdır milletin aşkı
Kararmayan şafak tanımız gizli
Ötesi berisi olmaz bu işin
An içinde olur anımız gizli

Hayalperest olma dur yerinde dur
Ayrı gayrı görme bir oluruz bir
Bizi bize sorma tarihlere sor
Her karış toprakta kanımız gizli

Ensar ŞAHBAZOĞLU diri mi diri
Zamanın zeminin ayrıdır yeri
Adanmış ruhların gönüller eri
Sayısız yiğitler binimiz gizli

132. FİLAMA BENİ

Gönül sarayında yerim yok ise
Sevdiğim eyleme filama beni
Yeşeren bahçeme bağmansan eğer
Aman gözyaşıyla sulama beni

Har düşmüş dalına gülü andırır
Tatlı ekmeğime acı bandırır
Kurunun oduna yaşı yandırır
Feleğin çarkına dolama beni

Dertlinin biter mi ağrı sızısı
Doğuştan öyledir alın yazısı
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun en son arzusu
Ne olur mihman edin sılama beni

133. YEDİ BENİ

Zarı figan ettim boşu boşuna
Bülbül oldum amma gül yedi beni
Hizmet ettim hoyrat elin bağına
Bağman oldum amma dal yedi beni

Hekimsiz yaramı sarıp saracam
Türlü dertlerimi kardım karacam
Arzu menzilime vardım varacam
Kervan oldum amma yol yedi beni

Ensar ŞAHBAZOĞLU çilen biter mi
Sevdasız gönülde duman tüter mi
Kerem'den Aslı'dan daha beter mi
Âşık oldum amma kül yedi beni

134. ERMENİ

Doğuştan doğruyu söylemez dili
Yerleşmiş kalbine kini Ermeni
Nice asır kanat gerdik onlara
Tabi unuttunuz bunu Ermeni

Beraber bizimle durmadınız mı
Çan çalıp kilise kurmadınız mı
Sonunda arkadan vurmadınız mı
İnkara başvuran dini Ermeni

Bin dokuz yüz on beş katliam bize
Çolçocuk yaktılar attılar düze
Bunca yapılanlar görünmez göze
Su gibi akıttın kanı Ermeni

Gün olur ki elbet gelecek dengi
Geçmişte bellidir Türklerin cengi
Ana bedeninde bebeğe süngü
Binlerce yok etti canı Ermeni

Eğitim öğretim var karargahı
Rusya ile İngiliz sır karargahı
Asala örgütü vur karargahı
Avrupa beşiği yönü Ermeni

Avrupa'da lobileri yarışır
Fransa Amerika neden karışır
Gizli gizli Rusya ile barışır
Sinsi sinsi plan seni Ermeni

Fransa tarihi hata içinde
Avrupa'da aynı kıta içinde
Aynı istikamet rota içinde
Bugünü yarını dünü Ermeni

ŞAHBAZOĞLU ses duyurma zamanı
Düşman ile dost ayırma zamanı
Birlik olup güç doğurma zamanı
Soyunursun bir gün donu Ermeni

135. ÖĞRETMENLER

Yeni nesli size emanet eden
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri
Çağdaşlık yolundan ayrılmadı ki
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

Gayesinde hedef zirveye varmak
İlimde ileri noksanlar sarmak
Geceyle gündüzle yarışıp durmak
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

Mürekkep karışmış damarda kana
Bedeli ölçülmez doğuran ana
Vicdanıyla bütün bağlı vatana
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

Başöğretmen sembolünü taşıyan
Öldü denilir mi hala yaşayan
Zulmü sevmeyen sevgiyle okşayan
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

ŞAHBAZOĞLU sever ilim irfanı
İnce ayarlıdır temiz vicdanı
Bu nazlı vatanın olur kurbanı
Yüce Atatürk'ün öğretmenleri

136. KIYASLA

İnsanın iç aleminde saklıdır
İnsanoğlu kainatın benzeri
Yaratılış ince ince sanatlar
İnsanoğlu kainatın benzeri

İnsan cazibeli hem de nazlıdır
Özünde nehirler acı tuzludur
Ahlakında numunesi gizlidir
İnsanoğlu kainatın benzeri

Neşe sevinç üzüntüsü her anı
Sedasında gizlilik var nuranı
Sıkıntısı bulut ağlama anı
İnsanoğlu kainatın benzeri

Yeşili çimeni sende yok değil
Yeryüzünde olan sende yok değil
Damarda yok değil kanda yok değil
İnsanoğlu kainatın benzeri

Ensar ŞAHBAZOĞLU vardır hevesi
Gün sayılı sayılıdır nefesin
Tabiat dört mevsim insan dört mevsim
İnsanoğlu kainatın benzeri

137. DEĞİŞTİ

Kargayı kılavuz ettiler başa
Bülbülün avazı sesi değişti
Zamanenin itibarı değişti
Eyvah insanların hası değişti

Göremezsin ikrarında duranı
Bir oldu ovası dağı aranı
Ne tipisi kaldı ne de boranı
O yüce dağların fosu değişti

İşitip duyanlar gören söylesin
Gizli sırlarıma eren söylesin
Selam alıp selam veren söylesin
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun nesi değişti

138. BAHŞETTİ

Bir taşın içinde doğdu büyüdü
Uzun ömür bol nimetler bahşetti
Canlı cansız arasında perdeler
Görünmeyen çok nimetler bahşetti

Muhabbeti hakka her şeyden ezel
Gül gülistan oldu her yanı güzel
Hak için yananı yakmaz lemyezel
Bereketli bol kısmetler bahşetti

Aşk lezzettir aşk hakikat yolunda
ŞAHBAZOĞLU gizli haller kulunda
Müjdeler verildi miraç yolunda
Resulüne çok ümmetler bahşetti

139. SEVGİYİ BİL

Aklın vezir olsa gönlün padişah
Önce sevgiyi bil sonra sevmeyi
Denemekten korkma kaybetsen bile
Önce sevgiyi bil sonra sevmeyi

Değerler insanın varlığındadır
Bulunmayan imkân darlığındadır
Her şeyin değeri zorluğundadır
Önce sevgiyi bil sonra sevmeyi

Ensar ŞAHBAZOĞLU görüşün derin
Sevda gömleğini giyin de görün
Sevgi bir bahçedir sevilmek ürün
Önce sevgiyi bil sonra sevmeyi

140. ÇOK

Murat hasıl olur tayin edilir
Rahmet sahibinin merhameti çok
Sarsılmaz azmin ulvi idealin
Takdir edilecek fazileti çok

Aklıselim olan olur mu noksan
Adili mutlaktı adili vicdan
İrşat misyonunu üstlenen insan
Keramet ehlinin kerameti çok

Ensar ŞAHBAZOĞLU bitmeyen ahın
Uzak gördüklerin çok daha yahın
Gözbeğnin emrinde beyinde ruhun
Bize bahşedilen hidayeti çok

141. BEDEL

Ey sevdiğim güzelliğin bir başka
Zülfü kaküllerin cihana bedel
Yar eliyle yazılsaydı fermanım
Hünkara vezire sultana bedel

Yarsız aşkın badesini içemem
Sen göçmeden bu dünyadan göçemem
Ben benden geçerim senden geçemem
Nice sevgiliye canana bedel

Ensar ŞAHBAZOĞLU surem sendedir
Işıksız dünyayım çıram sendedir
Derman ol derdime çarem sendedir
Hekimi Eflatun Lokman'a bedel

142. YÖNEL

Gerçeğin yüzünü yalanla örtme
Riyadan kenar gez ziyaya yönel
Nefsin ile savaş pes etme sakın
Hevadan kenar gez hüdaya yönel

Yamanın kazancı olurmuş yaman
Hoşgörü var iken sen olma tufan
Olabilir isen Hekimi Lokman
Davadan kenar gez devaya yönel

Yalanla tutuşup yalanla tütme
Davete icap ol davetsiz gitme
Ensar ŞAHBAZOĞLU ömrün zay etme
Hebadan kenar gez Kabe'ye yönel

143. YILDIRAY

Yılmadı yılmayan yapıya sahip
Unvanda Yıldıray adı ne güzel
Yaşamında hakkı ilke edinen
Vicdanda Yıldıray adı ne güzel

Sultanı vezir tek hana eşdeğer
Asildir asalet şana eşdeğer
Kararmayan şafak tana eşdeğer
Zamanda Yıldıray adı ne güzel

Sevgide sebatta hazında mana
Karakteri değer özünde mana
Ensar ŞAHBAZOĞLU sözünde mana
Destanda Yıldıray adı ne güzel

144. KARS ZAFERİ

Asırlar da geçse çağlar da geçse
Hakikatte Gazi Kars adı güzel
Doğunun kilidi serhat ilimizi
Marifette Gazi Kars adı güzel

Tarihin sekiz yüz elli beş yılı
Hak geldi kesildi batılın yolu
Şehit şühedası imanla dolu
Hidayette Gazi Kars adı güzel

General Williams gerçeği gören
Gözü pek kahraman murada eren
Cihana en iyi örneği veren
Basirette Gazi Kars adı güzel

Yirmi dokuz eylül kurtuluş günü
Volkanik dağ gibi damarda kanı
Beyhude yaşama ecdadın tanı
Asalette Gazi Kars adı güzel

Elli bin kişilik güç karşısında
General Muravyev komutasında
Kuzey Amerika haritasında
Sadakette Gazi Kars adı güzel

Kanlı tabıyalar sanki daha dün
Yirmi bin zayatla yaşam buldu son
Ottowa'nın güneyinde Wellington
Şahsiyette Gazi Kars adı güzel

Ensar Şahbazoğlu destana layık
Beratı kutlayan sultana layık
Adil düşünceli vicdana layık
Letafette Gazi Kars adı güzel

145. GİRESUN

Güzel Türkiye'nin güzel şehri
Meşhur ormanları dağları güzel
Lezzetli fındığın ana vatanı
Her yanı yemyeşil bağları güzel

Türk İslam kültürü yerleşmiş cana
İnsanları sıcak merdi merdane
Akasya gürgeni çay ve kestane
Meyvesi dalında dağları güzel

Tarihi camiler türbe kaleler
İstiklal Savaşı onca çileler
Sönmeyen çıralar yanan şuleler
Ayları yılları çağları güzel

Burda yaşayanın olmaz merağı
Bereketli toprak maden yatağı
Güzel yaylaları Kelkit ırmağı
Hamsiye tor kuran ağları güzel

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU göresun
Bir zamanlar adın vardı kerasun
Cennete eş değer olmuş Giresun
Ölenlere rahmet sağları güzel

146. GÜZEL

Sofrada ziyafet ağızlarda tat
Damarlarda hayat bulanlar güzel
Gökler ağladıkça toprak gülümser
Hak rahmeti nebat olanlar güzel

Mutluluk insanın içinde olur
Ön yargılı olan yalınız kalır
Kul nasibin bilmez nasibin alır
Düşünüp de sebat dolanlar güzel

Ensar ŞAHBAZOĞLU anlamsız şaşman
Kimi ettiğine olurmuş pişman
Kimi öz özüyle yaşarmış düşman
Ettiğine heyhat kalanlar güzel

147. DAĞ DEĞİL

Adam var ki türlü renge bürünmüş
Siyah değil beyaz değil ağ değil
Adam var ki eseri yok dünyada
Ölü değil diri değil sağ değil

Adam var ki meclislere girmeyen
Adam var ki ezileni görmeyen
İnsanlığın meyvesini dermeyen
Bahçe değil bağman değil bağ değil

Adam var ki sürer zevki sefayı
Adam var ki dosta borçlu vefayı
ŞAHBAZOĞLU çeker cebri cefayı
Keder değil çile değil dağ değil

148. BELLİ DEĞİL

Zamana değişti insan değişti
Yiğit belli değil er belli değil
Menfaate boyun eğen eğene
Esir belli değil hür belli değil

Meyil verip kötü yola tutulmuş
Nefsin hevesine temel atılmış
Bedeniyle pazar pazar satılmış
Haya belli değil ar belli değil

Ensar ŞAHBAZOĞLU sesim duyulmaz
Her insanın kervanına uyulmaz
Zihni bozuk yuyulsa da yuyulmaz
Leke belli değil kir belli değil

149. HOŞ DEĞİL

Bitpazarı çarşısında antika
Aranılmaz arasan da hoş değil
Dilden tasdik kalbi ona uymayan
Arınılmaz arınsa da hoş değil

İlkesi olmayan gayret taşımaz
Amaçsız dolanan gıryet taşımaz
Bilmeyene feda hürmet taşımaz
Yaranılmaz yaransan da hoş değil

Ensar ŞAHBAZOĞLU bazı pür neşe
Benliğinde mevcut bin bir endişe
Barış varken girme sakın savaşa
Barınılmaz barınsan da hoş değil

150. BAŞARILI OL

Başarının anahtarı başarı
Başarısız olma başarılı ol
Azminle beraber çalış yılmadan
Başarısız olma başarılı ol

Gaflet uykusunda uyuma sakın
Her dem uyanık ol uyuma sakın
Bazı uyusan da uyuma sakın
Başarısız olma başarılı ol

Ensar ŞAHBAZOĞLU türlü yol seçer
Amacında amaç engeller açar
İmkan dahilinde kalmaynan naçar
Başarısız olma başarılı ol

151. OĞUL

El ele verenin kolları uzun
Birlikten yana ol ayrılma oğul
Yalınız taş ile duvar örülmez
Dirlikten yana ol ayrılma oğul

Yalancılık dost yitirir dediler
Söz getiren söz götürür dediler
Evet hayır iş bitirir dediler
Erlikten yana ol ayrılma oğul

Ensar ŞAHBAZOĞLU vefa örneği
İlke edin gönüllere girmeyi
Bazı ama dolan, görme her şeyi
Körlükten yana ol ayrılma oğul

152. GÖNÜL

Olup bitenlerden uslanmadı ki
Deli rüzgar gibi dinmedi gönül
Hayalidir yücelerde dolaşmak
Yüceden aşağı inmedi gönül

Baharı içinde yazı içinde
Ağrısı içinde sızı içinde
Ataşı içinde közü içinde
Yanar yanar durur dinmedi gönül

Ensar ŞAHBAZOĞLU sözlerim ona
Kanımda dolanır canımda cana
Bazı şiddet tazik gösterir bana
Verdiği ikrardan dönmedi gönül

153. BU GÖNÜL

Ağlıyorum amma anlatması zor
Nehirli sel hükmündedir bu gönül
Acı tatlı bir birini tamamlar
Zehirli bal hükmündedir bu gönül

Yüreğim kabarmış o da yandırır
Bazı öğle bazı böyle kandırır
Can bilmeyen insan can usandırır
Sihirli hal hükmündedir bu gönül

Merhemsiz yaranın sarılması zor
Bulanık fikirin durulması zor
Cahille menzile varılması zor
Tehirli yol hükmündedir bu gönül

Ensar ŞAHBAZOĞLU candan bezarım
Özüme sitemim var ahu zarım
Ölmeden görünür göze mezarım
Kahırlı kul hükmündedir bu gönül

154. ADANMIŞ ADAM

Olgun düşünceli olgun fikirli
Bir gaye uğruna adanmış adam
Gönlü insan sevgisiyle dopdolu
Bir gaye uğruna adanmış adam

Karlı dağın arkasını görenler
Zirvelerin zirvesine erenler
Zaman hakkın ikramıdır derenler
Bir gaye uğruna adanmış adam

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sevinen
Kimi pişman ettiğine dövünen
Hamiyetli gayretiyle övünen
Bir gaye uğruna adanmış adam

155. BİLMİREM

Beni yakan bu nesnenin sırrı ne
Ataşa kalanır diyebilmirem
Gece gündüz leylu nehar ağlarım
Fikirim bulanır diyebilmirem

Kaderimin enceminde yazı ne
Bu gönlümün isteği ne arzu ne
Bedenimde görünmeyen sızı ne
Gözlerim sulanır diyebilmirem

Ensar ŞAHBAZOĞLU hülyasındayım
Yorumsuz hayatın dünyasındayım
Gamı hicran keder yuvasındayım
Bu gönlüm talanır diyebilmirem

156. DOLANDIM

Olanlara her an şükür eyledim
Bazı güldüm bazı küskün dolandım
Gülünden ayrılan şeyda misali
Bazı dalgın bazı suskun dolandım

Karalar giyindim al bulamadım
Arı oldum ama bal bulamadım
Yaslanmaya uygun dal bulamadım
Bazı civan bazı düşkün dolandım

Ensar ŞAHBAZOĞLU düşmedim yasa
Ölümlü dünyada yüz yıllar kısa
Maddiyatı sakın etmedim tasa
Bazı zengin bazı miskin dolandım

157. AŞIĞIM

On dört nisan kutlu doğum haftası
Hidayetin önderine aşığım
Darda kalanların dadına yeten
Merhametin önderine aşığım

Hak için dolanan tura doyulmaz
Ziya deryasıdır nura doyulmaz
Edebi hayada ara doyulmaz
Şefaatin önderine aşığım

Ensar ŞAHBAZOĞLU fikrim Mevla'ya
Kanaatkar dolandım şükrüm Mevla'ya
Geceyle gündüzle zikrim Mevla'ya
Letafetin önderine aşığım

158. VATANIM

Açılsın yaprağın solmasın gülün
Sen büyü sen yücel aziz vatanım
Gelecek neslin omuzlarında
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

Parça parça kınanırdı vatanım
Adım adım dolanırdı vatanım
Şehit kanı sulanmıştı vatanım
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

Bizler alışkınız zora çetine
Tarihler şahittir şan şöhretine
Cumhuriyet layık Türk milletine
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

Ata parmağını ileri tuttu
Hedef Akdenizdir bir nara attı
Düşmanların kursağını kuruttu
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

Sınırlar belliydi kalbine yazdı
Göz diken düşmanın kabrini kazdı
Gençlere güvendi hitabe yazdı
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

Ensar ŞAHBAZOĞLU âşık yurduma
Âşıklıktan öte maşuk yurduma
Karanlık gelmesin ışık yurduma
Sen büyü sen yücel aziz vatanım

159. ANISINDAYIM

Zaman gelir geçer yıllar dolanır
Unutulmaz anın anısındayım
Şüphe edip şüphe getirmem yâda
Güzel duyguların sanısındayım

Sırdaş oldum öze saydım özümü
Gözyaşı akıtıp yuydum özümü
Feryadı figanda duydum özümü
Olup bitenlerin kanısındayım

Kimi yarı örtük kimi yar açık
Kimi hayalperest kimisi uçuk
Kimi duygu dolu kimisi kaçık
Ensar ŞAHBAZOĞLU kanısındayım

160. BİLMEDİM

Karamsarlık çökmüş üstüme benim
Bunu üzerimden atabilmedim
Neşeden uzağım gamlı günlerim
Bir gün olsun rahat yatabilmedim

Ben neyi aradım ben neyi buldum
Teselliyi sevdim hayalle doldum
Dertler sürüsünün tüccarı oldum
İflasa götürdü satabilmedim

Her gün yenilenir bendeki acı
Bu halimle yitirmedim inancı
Kurtuluşa deva olan ilacı
Sebebin elinden yutabilmedim

Ensar ŞAHBAZOĞLU her halim böyle
Gördüğüm rüyayı söyledim yele
Gark oldum deryaya kapıldım sele
Çok çırpındım bir dal tutabilmedim

161. GÖNDERDİM

Al bayrağın gökte sallanmak için
Şeref şöhret imran için gönderdim
Ay yıldız unvanı allanmak için
Köle yapıp sultan için gönderdim

Aşk ile sevinip gülmelisin sen
Al renkten karayı seçmelisin sen
Amire itaat etmelisin sen
Bilgilenip irfan için gönderdim

Vazifen dikkat et sılayı unut
İyiye kulak ver kötüyü kurut
Bir saat nöbetin tüm ibadet tut
Bu ayeti Kur'an için gönderdim

Usanma nöbete kaldıran günü
Çalış cesaretle yıldıran günü
Hain düşman yurda saldıran günü
Gazi şehit kurban için gönderdim

Ensar ŞAHBAZOĞLU nasihat sana
Nice asır çok kefensiz yatana
Emanet eyledim ulu rahmana
Din ve namus vatan için gönderdim

162. GÖREYDİM

Viran olsun bağı açmasın gülü
Günden güne solduğunu göreydim
Seher vakti arzu halım bildirdim
Zamansız dert bulduğunu göreydim

Yaşam boyu olmayasın ürüşan
Hep olasın çilelerle yarışan
Yılan akrep yuvasında perişan
Kolu bağlı kaldığını göreydim

Ensar ŞAHBAZOĞLU avazın dinmez
Yanan bu sevdanın ataşı sönmez
Aşığın duası geriye dönmez
Taştan taşa çaldığını göreydim

163. SEVDİĞİM

İkrar verip yemin ettiğimiz gün
Aramızda gizli kalsın sevdiğim
Sakın beyan etme sen olanları
Aramızda gizli kalsın sevdiğim

Gönül defterine işledim seni
Unutmaya çalış tanıma beni
Ayrılığa sebep olan nedeni
Aramızda gizli kalsın sevdiğim

Ensar ŞAHBAZOĞLU seni arzular
Hayalin gönlümde yüreğim sızlar
Bu sevgiye engel oldu bazılar
Aramızda gizli kalsın sevdiğim

164. SEVDİĞİM

Mevsimler dolandı zaman az kaldı
Gözlerim yollarda kaldı sevdiğim
Vefasızlık senin işin Muhannet
Ah vah ile sinem doldu sevdiğim

Zikreylerim gece gündüz usanmam
Çilelere doydum artık susanmam
Bundan böyle kalansam da ısınmam
Şağta vurdu gülüm soldu sevdiğim

Bu kurak gönlüme rahmet yağar mı
Yağsa bile bu sel beni boğar mı
Ensar ŞAHBAZOĞLU umut doğar mı
Çaresizlik bende boldu sevdiğim

165. DEYİLİM

İnsan insanlığın emrinde olur
Bunun ötesinde kinci deyilim
İnsan görüşünde açık olmalı
Ne karın ağrısı sancı deyilim

Adem i seyfullah atadan beri
Telafi olmayan hatadan beri
Dünya var olandan öteden beri
Gelip geçiciyiz hancı deyilim

Doğu batı güney kuzey dediler
Enlemi boylamı düzey dediler
Kimi derin kimi yüzey dediler
İlimde bilimde fenci değilim

Ensar ŞAHBAZOĞLU sırrım söyleştim
Seviyeli seviyemi taylaştım
Payımı pay ettim payım paylaştım
Özünü beğenen benci değilim

166. KADER

Gazel düşen bağa döndü her yanım
Dallarımı viran ettin kaderim
Dedim belki bulam derdime derman
Hallerimi yaman ettin kaderim

Gülmek bana yasak gözyaşım döküm
Gücüm yetmez felek bileğin büküm
Koymadın düz yolda kervanım çekim
Yollarımı duman ettin kaderim

Ensar ŞAHBAZOĞLU yaktın kavurdun
Bu dünyada çile ile doyurdun
Harman edip rüzgarına savurdun
Güllerimi saman ettin kaderim

167. KÜSERİM

İçten bana sevgi dolu bakmayan
Sevdiğimin gözlerine küserim
Elle değil dille kırma kalbimi
Dikenliyse sözlerine küserim

Gönülden gönüle dolup akmayan
Ellerine elvan kına yakmayan
Seda salıp dağ başına çıkmayan
Mecnun Leyla düzlerine küserim

Arayıp da sevdiğini bulmayan
Gece gündüz bu sevdadan yılmayan
Sazı sözü yar yolunda çalmayan
ŞAHBAZOĞLU sazlarına küserim

168. KADER Mİ DEYİM

Başa gelen türlü tevir hallare
Alın yazısı mı kader mi deyim
Hayatımda unutulmaz yıllara
Üzüntü mü deyim keder mi deyim

Yüce dağ başında kar ayaz olur
Eser karı boran sonu yaz olur
İki gönül arasında naz olur
Sebat etmeyene eder mi deyim

İnsanoğlu tutunmaya dal arar
Menziline varmak için yol arar
Ensar ŞAHBAZOĞLU nasıl hal arar
Güzellik mi deyim heder mi deyim

169. GİDEYİM

Ayrılık tuzağı yolum bağlamış
Geçilmez ki bizim ele gideyim
Gönül kuşu nereleri dolanır
Uçulmaz ki bizim ele gideyim

Bu hasretlik her bir yana karıştı
Cismimde cesete cana karıştı
Damarımda kızıl kana karıştı
Seçilmez ki bizim ele gideyim

Ensar ŞAHBAZOĞLU es perde perde
Uzaktan duyulur ses perde perde
İndi gözlerime sis perde perde
Açılmaz ki bizim ele gideyim

170. SÖYLEYİM

Elim varmaz kalem alıp yazmağa
Ne sen sor halımı ne ben söyleyim
Satırlar az gelir deftere sığmaz
Ne sen sor halimi ne ben söyleyim

Engeller yığını kale bende var
Feleğin oyunu hile bende var
Gariplik bende var çile bende var
Ne sor halımı ne ben söyleyim

Ensar ŞAHBAZOĞLU uykum bölündü
Hatıralar hayalımdan silindi
Ömür aza indi sona gelindi
Ne sen sor halımı ne ben söyleyim

171. GİBİYİM

Gece gündüz figan edip ağlayan
Dertli gözyaşının seli gibiyim
Takatim kesildi fikrim bulanık
Yolunu kaybeden deli gibiyim

İlaç kar etmedi yaram sulandı
Sinem üstte sanki ataş kalandı
İklimlerim terse döndü dolandı
Sonbaharın esen yeli gibiyim

Ensar ŞAHBAZOĞLU sen de oyalan
Dünya şöhretiyle her gün oyalan
Sevdanın peşine gezip dolanan
O Mecnun Leyla'nın çölü gibiyim

172. VATAN BİZİM

Ayrımız gayrımız olmadı olmaz
Bu ulus bu vatan bu ülke bizim
Kurtuluşa canlarını verenler
Kefenli kefensiz hep yatan bizim

Şafakta leke yok tanda leke yok
Unvanda leke yok şanda leke yok
Damarda leke yok kanda leke yok
Asırlardan beri bir tutan bizim

Anlamayan bu ahvalı zor anlar
Düşmanı dost bilen dostu zor anlar
Unutulmaz yaşanılan zor anlar
Sönmeyen bir ataş hep tüten bizim

Ensar ŞAHBAZOĞLU sağlam temelin
Gün yüzüne çıkar gerçek emelin
Akıl iradenle fikri kemalin
Satılan satılsın yok satan bizim

173. UTANIYORUM

Berrak doğduk bu yaşamda kirlendik
Utandım daha da utanıyorum
Görüntünün ötesinde göründük
Utandım daha da utanıyorum

Yüzsüzlük içinde yüz olmayandan
Doğru kelam doğru söz olmayandan
Benliğinde gerçek öz olmayandan
Utandım daha da utanıyorum

Özünden özünü çalan insandan
Yalan ile yalan dolan insandan
Haksız yere şöhret olan insandan
Utandım daha da utanıyorum

Ne ağrı ne sızı sancı bilmeyen
Ne tatlı ne tuzlu acı bilmeyen
Ne ana ne kardeş bacı bilmeyen
Utandım daha da utanıyorum

Adam var ki rezaletin kölesi
Adam var ki menfaatin kölesi
Adam var ki siyasetin kölesi
Utandım daha da utanıyorum

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU seçildik
Doğru değil yanlışlara saçıldık
Özentiyi benimsedik açıldık
Utandım daha da utanıyorum

174. TALANIYORUM

Anlatamam anlaşılmaz haldeyim
Sanki vurgun yedim talanıyorum
Tütmeyen dumanım sessiz sedasız
Yana yana yandım galanıyorum

Özüm öz benliğin ehilindeyim
Bir geniş sahra tek sahilindeyim
Gam keder kasavet dahilindeyim
Keder kalburundan eleniyorum

Ensar ŞAHBAZOĞLU dolabilmeyen
Adını dillerden salabilmeyen
Alma arzusunda alabilmeyen
Sevgi pazarında dileniyorum

175. TÜKÜRDÜM

Serkeşlikten benim başım belada
Hayası olmayan yüze tükürdüm
Kestire savaşı kesmesin başı
Hedefi olmayan söze tükürdüm

Felaket konvoyu bizi bekliyor
İzdihama hasarını ekliyor
Geçmişimle geleceğim tekliyor
Özünü bilmeyen öze tükürdüm

Yananlardan dinle işte münacat
Meçhul istikbalim ediyor feryat
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun hasleti kanaat
Azla yetinmeyen aza tükürdüm

176. MUHARREM KARDEŞLERİNE AĞIT

Elem keder dert ortağı Muharrem
Hayatı perişan halı perişan
Mecnun teki gezer deli divana
Sahrası perişan çölü perişan

Üç kardeşin acısı var özünde
Dermanı yok takati yok dizinde
Hiç sönmeyen ataşı var közünde
Ocağı perişan külü perişan

İbrahim'i Ağrı Dağı bilirdi
Şükrü'yü de yürek yağı bilirdi
Ahmet'i de gençlik çağı bilirdi
Haftası perişan yılı perişan

Nasıl geldi geçti bahar yazları
Matem tuttu oğulları kızları
Kalmadı lezzeti tadı tuzları
Dehanı perişan dili perişan

Hayallar yaralı düşler yaralı
Sineler yaralı döşler yaralı
Baş yastığa koyan eşler yaralı
Gözyaşı perişan seller perişan

Mor koyunlar kuzusuna meledi
Sevimli kulların hali çiledi
Ensar ŞAHBAZOĞLU rahmet diledi
Olmayasın mızrap teli perişan

177. ÜRÜŞAN

Doksan altı yılı mayıs ayında
Kafkas'tan duyuldu acın Ürüşan
Kaderin yazılmış baştan karalı
Bulunmadı bir ilacın Ürüşan

Eşin garip kaldı uyamaz oldu
Kızın babasına doyamaz oldu
Kardeşlerin gülüp oynamaz oldu
Pervanedir anan bacın Ürüşan

Baba oğul kabristanda yan yana
Nasıl da karışmış canlar can cana
ŞAHBAZOĞLU yat kana kana
Yarım kaldı tüm amacın Ürüşan

178. YARATAN

Cemalını gördüm boynum büküldü
Kudretinden kalem çalmış yaratan
Damarımdan kızıl kanım çekildi
Kudretinden kalem çalmış yaratan

Tabiat misali yeşili alı
Deliye dönderir onun ahvalı
Huri mi melek mi kılman cemalı
Kudretinden kalem çalmış yaratan

Yıllar kısa kalır günüm yetmedi
Gördüklerim hayalimden gitmedi
Satır satır yazdım bile bitmedi
Kudretinden kalem çalmış yaratan

Dost yüzünden yandım kül içindeyim
Ummanı derya tek sel içindeyim
ŞAHBAZOĞLU figan zar içindeyim
Kudretinden kalem çalmış yaratan

179. BEN

Ne güzel yaratmış yaratan Allah
Mahlukat içinde pahalıyam ben
Meftunum müptela inkisarım var
Hakkın bendesiyem ahaliyem ben

Kimi hak yolunda evliya olur
Kimi tövbesiyle asfiya olur
Kimi inat eder eşkıya olur
Hakkın pazarında ihaleyim ben

Ensar ŞAHBAZOĞLU kanan da odur
Can kimi severse canan da odur
Anılan da odur anan da odur
Yalancı dünyada merhaleyim ben

180. KİMİMİZ DİKEN

İlim kelime kelime yağdı bizlere
Kimimiz gül olduk kimimiz diken
Rahmet bulutları rahmet müjdeler
Kimimiz gül olduk kimimiz diken

Gerçekleri söylemeye erindik
Görüntünün ötesinde göründük
Türlü renge türlü dona büründük
Kimimiz gül olduk kimimiz diken

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU rızamı
Niyetimde niyetim var azami
Ölçülü yaşamda ölçü nizamı
Kimimiz gül olduk kimimiz diken

181. UNUTMA SAKIN

Eğer cellat kimi düşünür isen
Kurban olmayı da unutma sakın
Gün gelir hazana çevrilir çağın
Harman olmayı da unutma sakın

Can evin canından göç eder bir gün
Onca emeğini hiç eder bir gün
Bugün yarın deme güç eder bir gün
Ferman olmayı da unutma sakın

Bunca emeğini çalış ispata
Yaşamın boyunca hiç etme hata
Gün gelir binersin bir cansız ata
Kervan olmayı da unutma sakın

Kulak asmayasın el narasına
Gönüller birleştir gir arasına
Ensar ŞAHBAZOĞLU dost yarasına
Derman olmayı da unutma sakın

182. NEVRUZ

Geçmişten bu güne ortak yanımız
Türk dünyası nevruz senin bayramın
Nevruzun anlamı yeni gün demek
Türk dünyası nevruz senin bayramın

Yeryüzü ısınır zorluklar geçer
Ağaçlar yeşerir çiçekler açar
Güller geleceğe umutlar saçar
Türk dünyası nevruz senin bayramın

ŞAHBAZOĞLU sazın çalar bu günde
Murat eden murat alır bu günde
Gece gündüz eşit olur bu günde
Türk dünyası nevruz senin bayramın

183. VEFASIZ KIZ

Bana ikrar verip yüz çeviren kız
Eğer döner isen gözün kör olsun
Mutlu olmayasın gittiğin yerde
Kalbine ıstırap ataş kor dolsun

Gittiğin erkekten alma hiç murad
Mutluluk yerine hep ıstırap tad
Sana benden başka dokunursa yad
Sürünesin ölme rengin saralsın

Ellerin kırılsın kına yakarken
Parmakların kopsun yüzük takarken
Benden yüz çevirip ele bakarken
Dökülsün yaprağın dalın kırılsın

Ben bir sarmâşıktım sen de bir fidan
Sarılmak istedim sana dedim can
Beni ittin zalim aşkıma inan
Sana ben yerine yılan sarılsın

ŞAHBAZOĞLU âşık neden habersiz
Sevilmek var iken ayrılmak yersiz
Gençliğim güldü soldurdun vakitsiz
Sevmirdin gönlümü niye çalasın

184. KARS'IN

Güneşin kültürün doğduğu yerde
Âşıkları eder devranı Kars'ın
Doğa harikası serin yaylalar
Çoktur bu alemde hayranı Kars'ın

Büyük zat Harakan var evliyası
Evrensel düşünce farklı hülyası
Kahramanlar yurda şanlı kalası
Gizlilik unvanı nişanı Kars'ın

Milli birlik beraberlik andımız
Bizi biz olarak anlar kendimiz
Anı ören yeri antik kentimiz
Görülmeye değer her yanı Kars'ın

Sevgide saygıda hazzı bir başka
Muhabbeti şirin sözü bir başka
İkramda lezzetli kazı bir başka
Misafir severdir insanı Kars'ın

Güzel Sarıkamış şanla anılır
Kristal kar ile çamla anılır
Doksan bin şehidi canla anılır
Ensar Şahbazoğlu kurbanı Kars'ın

185. SENİN

Bunca yaşadığın silinir gider
Azrail başında durunca senin
Ruh cesetten çıkar çekilir kanın
Sevdiğin kefene sarınca senin

Mal ile mülkünün faydası nerde
O anda oluşur arada perde
Işıksız bir mekân dar bir kabirde
İmanın yoldaştır varınca senin

Ensar ŞAHBAZOĞLU dil tutulmasın
Amel sağlam olsun dil tutulmasın
Sorgu safhasında dil tutulmasın
Münker Nekir sual sorunca senin

186. ZEDELENMESİN

Gerçeğe dayalı hayalle yaşa
Özgür düşünceler perdelenmesin
Aslan soyu aslan olur elbette
Gerçekler gizlenip irdelenmesin

Zaman gelir geçer zaman alınmaz
Güzellik var iken yaman alınmaz
Vicdanı düşünen vicdan alınmaz
Namertler yücelip mert elenmesin

Ensar ŞAHBAZOĞLU pacında dolan
Kusursuz yaşamın tacında dolan
Soylu olanların içinde dolan
Sevincin körelip zedelenmesin

187. AYNUR ÇİFTÇİ'YE AĞIT

Sanki ecel dolanırdı peşinden
İlkbaharı yazı kışı Aynur'un
El çekti dünyadan o genç çağında
Ömrü bahar idi kışı Aynur'un

Çiçeği toplayan arı misali
Kılmanlar benzeri huri misali
Yaratan yaratmış peri misali
Kirpiği ok keman kaşı Aynur'un

Sır sözünü öz özüne söylemiş
Olacağı sinesinde düğlemiş
Eden etmiş ettiğini eylemiş
Meğer dert doluymuş döşü Aynur'un

Kadere şükredip boynunu eğen
Şad gününde kara libaslar giyen
Babası çaresiz dizine döyen
İki bacı bir kardeşi Aynur'un

Gönülden ağlayan gözleri dolan
Nice sevenleri saçını yolan
Anasız kuzusu perişan olan
Körpe kızı birde eşi Aynur'un

Ensar ŞAHBAZOĞLU elem söylesin
Okusun Fatiha kelam söylesin
Gökte uçan kuşlar selam söylesin
Gurbet elde mezar taşı Aynur'un

188. OLSUN

Böbürlenip girme riya yoluna
İnsanlık en büyük servetin olsun
Söz söyle söz dinle olma madara
Mütevazı yaşam ülfetin olsun

Güneş ile yarış ay ile yarış
Yayından fırlayan yay ile yarış
Payını paya böl pay ile yarış
İkramında mert ol himmetin olsun

Yerinde ağla gül nemsiz yaşama
Elem kederi bil gamsız yaşama
Yerinde zirve ol namsız yaşama
Silinmeyen şanın şöhretin olsun

Ensar ŞAHBAZOĞLU ne emel güder
Kim ne eder ise özüne eder
Sıla i rahim ol hasretin gider
Dost ahbap yanında hicretin olsun

189. DAĞLAR

Gine başınızı duman bürümüş
Bir gün olsun karın erimez dağlar
Ecdadım naralar atmış yürümüş
Derelerin coşar kurumaz dağlar

Askerlik peygamber ocağı ezel
Milli hür vazife her şeyden güzel
Sonbaharda dağlar dökünce gazel
Sizde şehit kanı kurumaz dağlar

Ensar ŞAHBAZOĞLU der yavrulara
Allah Türk ordusun koymasın dara
Yavrum ne ararsan askerde ara
Yadlar bu vatanı korumaz dağlar

190. EMARESİ VAR

Yüce Mevla'm gizli değil âşıkar
Seyreyle alemi emaresi var
Canlı cansız mahlukatın dilinde
Doksan dokuz ismi ibaresi var

Sevimli peygamber hakkın resulü
Ashabından öğren doğru usulü
Farzı vacip teyemmümü gusulü
Ayetleri beyan tabaresi var

Bu ŞAHBAZOĞLU'nun bitmez dileği
Zay olmasın uğraşısı emeği
Sayısız kılmanı huri meleği
Kanunu nizamı idaresi var

191. VAR

Bakışların mazileri andırır
Gülüşüne sevinen var gülen var
Yüz dönderip kıyam etsen bu yana
Gelişine sevinen var gülen var

Ilgarına sadık yar bulamazsam
Cevher bulamazsam dür bulamazsam
Gönlünde sevgime yer bulamazsam
Buluşuna sevinen var gülen var

Bu ŞAHBAZOĞLU'nda kalmazsa güman
Yılların kaybolup tükense zaman
Ömrün bittiğinde var olur ferman
Ölüşüne sevinen var gülen var

192. BİLMEYENLER VAR

Gece gündüz bir gayenin peşinde
Azimle çalışıp yılmayanlar var
Sanatta sanat yapıta benzer
Desen desen örnek solmayanlar var

Her insanda olmaz ilahi hüner
Kimisi karanlık kimisi fener
İlmi hafızasında kelamlar döner
Dalsa da derine dolmayanlar var

Manevi şuleyim yanan ışığım
Bana gelen bu ilhama maşukum
Ensar ŞAHBAZOĞLU yanan ışığım
Belki tanımayan bilmeyenler var

193. YAR

Çok muhabbet tez ayrılık getirir
Yollarda bırakma gözlerimi yar
Yüreğinden sevgi eksik olmasın
Cevapsız bırakma sözlerimi yar

Gönül sarayında sevgi oturur
Ruhumda varlığın beni bitirir
Hayallerin uzaklara götürür
Dövdürme sen bana dizlerimi yar

Büyülü sevginle tat alıyorum
Çektiğim acıyla can buluyorum
Ensar ŞAHBAZOĞLU gam doluyorum
Yaratan biliyor gizlerimi yar

194. TAYİN EDER

Hikmetten parıltı rahmetten şua
Yaşam tayin eder can tayin eder
Mürit murat olur hep onu diler
Zaman tayin eder gün tayin eder

Arzunda arzulu olursan şevkle
Azmi gayretini amaca ekle
Adımını sen at karşılık bekle
Şöhret tayin eder şan tayin eder

Ensar ŞAHBAZOĞLU değerde değer
Kisvetine uygun kisvetin giyer
Varmak ister isen maksuda eğer
Cihet tayin eden yön tayin eder

195. İTAAT EDER

Gelgitler ağında ömür tüketen
Seven sevdiğine itaat eder
İnanmış gönüller kara sevdalı
Seven sevdiğine itaat eder

Anlatımı çok zor bilemiyorum
Bedeli bedelsiz dilemiyorum
Sevgi karşısında eğiliyorum
Seven sevdiğine itaat eder

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU seçilir
Kıymetine göre değer biçilir
İzzetine yemin olsun içilir
Seven sevdiğine itaat eder

196. ARZ EDER

Yaşanan yaşantı mazide kalır
Yaşam gelir geçer dönem arz eder
Biri unutulur biri anılır
Önemli olan şey önem arz eder

Yanıp tutuşanın külü bellidir
Ev halı âşıkar halı bellidir
Dertli ağlayanın seli bellidir
Gözyaşlarım tanem tanem arz eder

Ensar ŞAHBAZOĞLU işin bir başka
Hayalın bir başka düşün bir başka
Yüreğin bir başka yaşın bir başka
Gönül aşk atına minem arz eder

197. ZİKREDER

Anılması güzel olan bir söz ol
Seven sevdiğini anar zikreder
Mum erir ışığı dışa yansıtır
Yanmaya gönüllü yanar zikreder

Cismi cesediyle bir olan insan
Bilinmez hikmeti sır olan insan
Ruhlar aleminde nur olan insan
Sabrın lezzetine banar zikreder

Güçlük olmasaydı kolaylık olmaz
Bulut ağlamasa tabiat gülmez
Bu yolun yolcusu yolundan yılmaz
ŞAHBAZOĞLU döner döner zikreder

198. EĞER

Cananda diyemem can da diyemem
Aşkı muhabbetle dolmazsa eğer
Yar demenin bir anlamı olur mu
Aşkın deryasına dalmazsa eğer

Hayalsız yaşasan düş olur muydu
Zaman olmasaydı yaş olur muydu
Bahar olmasaydı kış olur muydu
Açılan çiçekler solmazsa eğer

Sevgisiz aşk olmaz aşk neye yarar
Sevdasız meşk olmaz meşk neye yarar
Gönülsüz köşk olmaz köşk neye yarar
ŞAHBAZOĞLU meylin olmazsa eğer

199. ÂŞIK MURAT KARAHANLI

Doksan dokuz yılı ekim ayında
Ebedi ayrılık gündü dediler
Ecel gelip kapısına dayandı
Dertli aşığını yendi dediler

Murat Karahanlı cevherle dolan
Nice eserleri binleri bulan
İlmi hakikatin içinde olan
O kültür ışığı söndü dediler

Meclisler eylerdi irfan içinde
Seven gönüllerde mihman içinde
Şahadetle dolu iman içinde
Yolu kabristana döndü dediler

Ensar ŞAHBAZOĞLU elem bürüdü
Nasip nerelere aldı sürüdü
Sevenleri ardı sıra yürüdü
O cansız araca bindi dediler

200. HACI BEKTAŞI VELİ

Hak yanında veli Allah'ın kulu
Eren Hacı Bektaş Veli dediler
Kalp gözüyle pervane tek dolanan
Gören Hacı Bektaş Veli dediler

İhlası büsbütün yolu merhamet
Gerçeğe dayalı dostluk bağı var
Barış kardeşliğe öğüt nasihat
Veren Hacı Bektaş Veli dediler

Yaşamında sadeliğin çağı var
Dürüstlükle gerçek dostluk bağı var
Gönüller arası sevgi ağı var
Ören Hacı Bektaş Veli dediler

Ay esir kalır mı bulut dalında
İnsanlığa layık örnek halında
Sevgi barış kardeşliğin yolunda
Duran Hacı Bektaş Veli dediler

Dünya şöhretinden çeken elini
Tatlı kelam konuşturan dilini
Cahilliğin cehaletin belini
Kıran Hacı Bektaş Veli dediler

Övgüye eş değer bugün yarını
Kaybetmeyen iyimserlik varını
İnsanlığın meyvesini barını
Deren Hacı Bektaş Veli dediler

Güzellikler deryasını boylayan
Vicdanen uygundur hep onaylayan
Değerler içinde değer paylayan
Oran Hacı Bektaş Veli dediler

Birlik beraberlik niyeti va'dı
Uymayanı görüşüyle kınardı
Ulusal uluslararası adı
Tören Hacı Bektaş Veli dediler

201. DEDİLER

Elin iffetine göz dikme oğul
Nazar etme dürüst bakın dediler
Helalı haramı ayırt et oğul
Aman el uzatma sakın dediler

Sevaptan yana ol günah işleme
İmkansızı hayal edip düşleme
Tevekkül olanı aman dışlama
Merhametli tavır takın dediler

Ensar ŞAHBAZOĞLU kadere eğil
Dünya şöhretine sen verme meyil
Bu gençlik çağları kalıcı değil
Uzak sanma ölüm yakın dediler

202. OTLAR DEDİLER

Deliye nasihat vermeye kalkma
Ya kırılır ya da çatlar dediler
Zamansız menzile varmak isteyen
Ya yorulur ya da patlar dediler

Asaletten uzak nesep olmayan
Edepsiz dolanan edep olmayan
Mesuliyet bilmez sebep olmayan
Ya darılır ya da kıtlar dediler

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU usulü
Kimi şad dolanır kimi küsülü
Kimi çiçek kimi diken misali
Ya derilir ya da otlar dediler

203. GÜDER DEDİLER

Yalanla ticaret etmeye kalkan
Bedelini gerçek öder dediler
Hülyasında köşkü saraylar kuran
Bundan ötesini n'eder dediler

İnilmez denilen zirveden inen
Dönülmez denilen sevdadan dönen
Binilmez denilen hayale binen
Rüzgar teki eser gider dediler

ŞAHBAZOĞLU özdelerim özdesin
Nazarımda gözdelerim gözdesin
Doğan günüm ecelimde müjdesin
Zaman pusu kurar güder dediler

204. BEKLER

Zulmü merhametten çok sever insan
Güçlüler güçsüzden itaat bekler
Bu dünyada yaptığını koymayan
Döner sonrasında şefaat bekler

Gün gelir kendini yalnız bulursun
Ölüm karşısında eşit olursun
Üç beş dakika taş üstünde kalırsın
İmam arkasında cemaat bekler

Kiminin tacı var kiminin tahtı
Kiminin talihi kiminin bahtı
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun bitmeyen ahtı
Şecaati bilen şecaat bekler

205. MUTLULUK YETER

Yaşamın gayesi yaşamak için
Mutluysan mutlu ol mutluluk yeter
Dünya işlerini dert etme sakın
Mutluysan mutlu ol mutluluk yeter

Doluyla güreşme boşla güreşme
Hayalle güreşme düşle güreşme
Zirveyle güreşme başla güreşme
Mutluysan mutlu ol mutluluk yeter

Sevmeyenden hayır gelmez dünyada
Ağlayanlar ağlar gülmez dünyada
Gün gelir gelenler kalmaz dünyada
Mutluysan mutlu ol mutluluk yeter

Âşık maşukunu ararsa bulur
Seven sevilenin kölesi olur
Ensar ŞAHBAZOĞLU gam ile dolur
Mutluysan mutlu ol mutluluk yeter

206. BENZER

Tebessümün olsun her an yüzünde
Tatlı söz dehanda pastaya benzer
Merhamet sunanlar merhamet bulur
Gönüller arası postaya benzer

Temelinde yanan ocak olmayan
Yanıp ısıtmayan sıcak olmayan
Barışa huzura kucak olmayan
Cehalet çaresiz hastaya benzer

Arının uğraşı çiçekle balda
Bezirganın gönlü kumaşta şalda
ŞAHBAZOĞLU çok çırpındı bu dalda
Sanatını seven ustaya benzer

207. BENZER

İnsana faydası olmayan insan
Ölüler içinde ölüye benzer
Yeri geldiğinde susmayan insan
Kalbi dilindeki deliye benzer

Merhametten uzak nefret duyanlar
Layıksıza baş indirip eğenler
Menfaati baş tacına giyenler
Damarda beslenen sülüğe benzer

Ensar ŞAHBAZOĞLU belge olmayan
Bilgelikten uzak bilge olmayan
Kuruyan dal gibi gölge olmayan
Bir diken misali çalıya benzer

208. SAKLIDIR

Niyet nispetinde eline geçer
Arzu halı arzusunda saklıdır
Sevdasızda sevda aramak yersiz
Yar yarası sızısında saklıdır

Âşıkardı göz önünde teyitler
Salih olan nasihati öğütler
Gelmiş geçmiş nice baba yiğitler
Tarihinde mazisinde saklıdır

Baharı belirsiz kışı belirsiz
Hayali belirsiz düşü belirsiz
Bu ŞAHBAZOĞLU'nun işi belirsiz
Kaderinin yazısında saklıdır

209. GÖRÜLÜR

Varlık aynasında yokluğu ara
Varlık yokluk aynasında görülür
İnsanoğlu iyiliğin kölesi
Can diyene nice canlar verilir

Karanlığa mum olup da yanmayan
Anılıp da anılanı anmayan
Cürümler işleyip başa dönmeyen
Boşa menzil alır boşa yorulur

Ensar ŞAHBAZOĞLU neşeye benzer
Acı söz namlıda fişeğe benzer
Gönül sarayları şişeye benzer
Latif nuranidir hemen kırılır

210. DOLANIR

Dağ rüzgara boyun eğmedi eğmez
Namert merdin unvanında dolanır
Hele bakın bu feleğin işine
Tilki aslan meydanında dolanır

Adam var söz söyler kulağı duymaz
Adam var adamı bir hiçe saymaz
Viranede yaşar avazı uymaz
Baykuş bülbül lisanında dolanır

Kimi becerikli iş sevdalısı
Kimi hayal kimi düş sevdalısı
Kimi av peşinde kış sevdalısı
Çakal kurdun fermanında dolanır

Ensar ŞAHBAZOĞLU olana şaştım
Bunca yaşam yalan dolana şaştım
Pervaz edip kanat çalana şaştım
Serçe şahin kervanında dolanır

211. BELLİDİR

Hakka yakın olan hakkı yaşayan
İnsanlarda kerameti bellidir
Hür vicdanı hür düşünce taşıyan
Benliğinde metaneti bellidir

Akıllı irade fikir dolanan
Varı yoğu bilen fikir dolanan
Geceyle gündüzle zikir dolanan
Avazında kıraati bellidir

Ensar ŞAHBAZOĞLU fermanda gizli
İnancın inancı imanda gizli
Mekândan münezzeh zamanda gizli
Eni sonu kıyameti bellidir

212. DÜNYA DÜZELİR

Duygu düşüncede adabı arda
İnsan düzelirse dünya düzelir
Gönlünü vermeyen gönül bulamaz
Yaman düzelirse dünya düzelir

Nedametten cefa doğar dediler
Merhametten befa doğar dediler
Sadakatten vefa doğar dediler
Vicdan düzelirse dünya düzelir

ŞAHBAZOĞLU müştah dala yaprağa
Mütevazı yaşam benzer ırmağa
Olgun meyve olup düşsen toprağa
Zaman düzelirse dünya düzelir

213. İNCİNİR

Kalbi kırıkların hatırını sor
Gün gelir senin de gönlün incinir
Silai rahim ol var kapısına
Gün gelir senin de gönlün incinir

Maneviyat düşün edesin tövbe
Vuslatı düşünen olur inabe
Eninde sonunda sonumuz evbe
Gün gelir senin de gönlün incinir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU muhabbet
Düşünerek söyle olma nedamet
Hoşgörülü olmak en büyük servet
Gün gelir senin de gönlün incinir

214. GETİRİR

Dinlesin sözümü âşık olanlar
Divan âşıkları coşa getirir
Çalışmak hayattır düşünmek ışık
Meydan âşıkları coşa getirir

Arayan yol alır yolunu bulur
Arı çiçek gezer bal ile dolur
Azmi olmayanın bilgisi ölür
Unvan âşıkları coşa getirir

Ensar ŞAHBAZOĞLU öz miras kalsın
Yaşam belli olsun iz miras kalsın
İnsandan insana söz miras kalsın
Lisan âşıkları coşa getirir

215. BERAT MI OLUR

Affetmek güçlünün kanununda var
Affı bilmeyende berat mı olur
Öz özünü Mecnun Leyla sananlar
Her sevip sevilen Ferhat mı olur

Kimi ülfetine göre yücelir
Kimi gıryetine göre yücelir
Kimi himmetine göre yücelir
Cennet olmasaydı sırat mı olur

Onca duyulanı duyup duymayan
Hakkın hak emrine uyup uymayan
Şeriatın yasasını saymayan
Şeytan olmasaydı inat mı olur

Ensar ŞAHBAZOĞLU neler umanda
Mide aktif beyni pasif insanda
Haklıya haksızdı diyen vicdanda
Nazar kıl suratsız surat mı olur

216. OLUR

Güzel olan dilden dile söylenir
Kara kaş kara göz elalı olur
Aşkın tuzağına düşüren güzel
Bitmeyen feryadı nalalı olur

Gerçek seven âşık kendin yitirir
Aklını başından alır götürür
Cilveli bakışı ömür bitirir
Yiğidin başına belalı olur

Şahbazoğlu her güzele sulanmam
Meyil verip peşi sıra dolanmam
Her gördüğüm sadık değil inanmam
Bazısı uyanık hileli olur

217. KUDRETSİZ OLUR

Yol bilenle yürü yorulmayasın
Hakikat bilmeyen kıymetsiz olur
Kalpten söz söyleyen kalbe ulaşır
Paylaşılan sevgi zahmetsiz olur

Kiminin çizgisi kiminin sesi
Kiminin serinde var becerisi
Cahilliği hüner sayar kimisi
Cehalete esir gayretsiz olur

Aranan biri ol arayan olma
Aranmazı sakın arayıp bulma
Ensar ŞAHBAZOĞLU boş hayal dolma
İradesi noksan kudretsiz olur

218. ZAMANLA BULUR

Bu alemin akışını seyrettim
Hayat kıvamını zamanla bulur
Hoş görüde öncü duyarlı insan
Zaman sürecinde imanla bulur

Karar verip kararında duranlar
İnsanlığın menziline varanlar
Adaletin kılıcını vuranlar
Zalim ettiğini yamanla bulur

ŞAHBAZOĞLU darılmaya yüz tutan
Bulanır mı durulmaya yüz tutan
Günden güne yorulmaya yüz tutan
Aman diye diye amanla bulur

219. AY GİBİ DURUR

Sevdiğimin endamını seyrettim
Güneş karşısında ay gibi durur
Yanağında ziba gülü açılmış
Dehanımda lezzet pay gibi durur

Meftun oldum sana belli halimden
İrade gücümü aldın elimden
Latif güzelliğin düşmez dilimden
Semaya çekilen boy gibi durur

ŞAHBAZOĞLU her haliyle yarışan
Perçemine aklar düşüp karışan
Bundan böyle benim halim perişan
Yitirdim aklımı zay gibi durur

220. GÖRÜR

Baykuş düşüncesi matem ile yas
Koskoca evreni viranlık görür
Yarasanın dünyasında ışık yok
Gece ile gündüzü karanlık görür

Türlü şal bürünen türlü don giyen
Var ile yoğuna boynunu eğen
Azı kabullenmez çoğa az diyen
Kanaatkar olmayan buhranlık görür

Ensar ŞAHBAZOĞLU hazza doymayan
Sevgisini yarınlara koymayan
Kendi gerçeğini doğru görmeyen
Niyet arzusunu bir anlık görür

221. DÖNÜŞÜR

Kendini beğenen kendini öven
Hayali gergedan file dönüşür
Öz özüne esip esip savuran
Nice kasırgalar yele dönüşür

Engin düşünceli engin olanlar
Denginde denk olur dengin olanlar
Haram sermayeyle zengin olanlar
Altını akçası pula dönüşür

Anılmak ne güzel ananlar anar
Hakkı bilmez isen el seni kınar
Ensar ŞAHBAZOĞLU dost için yanar
Sevda ocağında küle dönüşür

222. HÜKÜMDAR

Zulmün temelini atan hükümdar
Saltanatın bir gün yıkılır elbet
Uyan bu gafletten yatan hükümdar
Çarkın terse döner takılır elbet

Yalancı hayatın pür neşesinde
Hükmü han olsan da endişesinde
Gün olur sarayın başköşesinde
Ocağına baykuş çakılır elbet

Ensar ŞAHBAZOĞLU sıcağın kalmaz
Devrin mazi olur sancağın kalmaz
Ne yanan bir çıra ocağın kalmaz
Akıbet sonuna bakılır elbet

223. MUHAMMET (SAV)

Adın gönüllerde mihmandır mihman
Gözümün dizimin feri Muhammet
Sınırsız dolanan ziya deryası
Misk amber kokar teri Muhammet

Nur ile boyanmış letafetin var
Kudretinden güçlü metanetin var
Ümmetine bolca şefaatin var
Hak yanında emin biri Muhammet

Abu Kevser yudumlandı içildi
Adım adım sıra sıra geçildi
Aradaki tüm engeller açıldı
Miraçta gizlidir sırrı Muhammet

Ensar ŞAHBAZOĞLU yolum düzlerden
Mevla'm eylemesin kara yüzlerden
Şefaatini esirgeme bizlerden
Aydınlık et o mahşeri Muhammet

224. İBARET

Kendine yakın ol olma bertaraf
Yaratılan bir nefesten ibaret
Her varlığın vardır güzellik yanı
Tavus renkten bülbül sesten ibaret

Unutulmaz sultanların sultanı
Silinmeyen nice bin bir nişanı
Yıkılan saraylar kaybolan hanı
Yalan köhne dünya yastan ibaret

Ensar ŞAHBAZOĞLU sona bağlanma
Bugünden yana ol düne bağlanma
Mütevazı yaşa üne bağlanma
Olmayasın bir hevesten ibaret

225. BİR DEDE KORKUT

Oğuzların nesli Bayat boyundan
Atadan görgülü er Dede Korkut
Tarihi zaferler ihtişam dolu
Özgün düşünceli hür Dede Korkut

Gerçeğe dayalı değildir yalan
Hikmetli sözlerin nuruyla dolan
Akıl iradenin rehberi olan
Kararmayan şafak far Dede Korkut

Ender düşünceli var hakka niyet
Maddeye can veren bir vahdaniyet
Serveri Muhammed ruh maneviyet
İkramda nasibin nur Dede Korkut

Nişanı alp uzak kinden nefretten
Alnı açık erenleri dinleten
Hoş hikâye destanları anlatan
Gizler aleminde sır Dede Korkut

Kopuzuyla boy boylamış ne güzel
Duasıyla soy soylamış ne güzel
Atam Korkut söz söylemiş ne güzel
Ulviyet sahibi dür Dede Korkut

Müşkülleri çözen haberler veren
Kerem sahibidir sırlara eren
Ozanların özü güzellik seren
Piri pervarımız pir Dede Korkut

Ensar ŞAHBAZOĞLU eder telaffuz
Kanıtı olmayan kalır kanıtsız
Umutsuz yaşam olur umutsuz
Bir daha gelir mi bir Dede Korkut

226. NE OLDU

Şahsiyet sahibi kararlı insan
Şöhrete ne oldu şana ne oldu
Can dediğin senden kenar dolanır
Canana ne oldu cana ne oldu

Her dediğin söz yerini bulmadı
Elinde olmayan elde kalmadı
Umutla beklenen sabah olmadı
Şafağa ne oldu tana ne oldu

Hoyrat olan bel bağlamaz hoyrata
Akıl iradenle çalış ispata
Ensar ŞAHBAZOĞLU sende mi hata
Aleme ne oldu sana ne oldu

227. MARMARA GÖLCÜK DEPREMİ

On yedi ağustos sabaha karşı
Yıkıldı yuvalar canlar kayboldu
Bilinmezdi başa gelecek olan
Nice beyler nice hanlar kayboldu

Sabah ezanları selaya döndü
Yanan çıra nice ocaklar söndü
Allah'ın kaderi her şeyi yendi
Unutulmaz ne sultanlar kayboldu

Ana kucağında sıcaktı yeri
Daha kurumadan alnının teri
Kiminin hepsi kiminin biri
Yeni açan bu fidanlar kayboldu

Merkezi Kocaeli sallandı her yan
İstanbul Yalova Bursa perişan
Eskişehir yaslı Sakarya viran
Gölcükte Mehmetler şanlar kayboldu

Zonguldak Bolu'nun matem günüydü
Tekirdağ'da huzur hitam günüydü
Yaşanan çileye sitem günüydü
Korkulu tasalı günler kayboldu

Ensar ŞAHBAZOĞLU acılar bizim
Gördüm olanları ağladı gözüm
El ele verirsek bulunur çözüm
Bir olursak ne noksanlar kayboldu

228. VAY İNSANOĞLU

Güldürmek var iken ağlatmak niye
Akıbetin belli vay insanoğlu
Hayat kısa bu gün olan yarın yok
Akıbetin belli vay insanoğlu

Ahde vefa olmayanı karala
Tebessüm et tebessümü sırala
Helali haramı kendin arala
Akıbetin belli vay insanoğlu

Ensar ŞAHBAZOĞLU bendi içinde
Nezdinde âşıkar andı içinde
Her şeyi ayırt et kendi içinde
Akıbetin belli vay insanoğlu

229. EY İNSANOĞLU

Bu fani menzilden baki menzile
Bir gün gideceksin ey insanoğlu
Kadere teslim ol kazaya razı
Bir gün gideceksin ey insanoğlu

Hayat uyku değil eğlence asla
Görüşünü görüşünle kıyasla
Gönül tarlasında merhamet besle
Bir gün gideceksin ey insanoğlu

ŞAHBAZOĞLU gayen hakka emektir
Hakkın hak yoluna yüzün sürmektir
Senin gelmen benim gitmem demektir
Bir gün gideceksin ey insanoğlu

230. İNSANOĞLUNU

Ne birlik ne düzen ortam kalmamış
Ziyankarlık sarmış insanoğlunu
Desinlerde ön planda yer almış
Riyakarlık sarmış insanoğlunu

Anormal düşünce normal fikretmez
Hakkı inkar eden hakkı zikretmez
Azı kabul etmez çoğa şükretmez
Tamahkarlık sarmış insanoğlunu

Ensar ŞAHBAZOĞLU güven kayboldu
İç dünyan karardı havan kayboldu
Sevgi aza indi seven kayboldu
Sahtekarlık sarmış insanoğlunu

231. ARZUSU

İnsan benliğinde gurbeti yaşar
Bitmedi bitmeyen vuslat arzusu
Seninle olunca sen oluyorum
Tarif edilmeyen hasret arzusu

Kervan menzil alır yolu incitmez
Dalında dal açar dalı incitmez
Bülbül feryat eder gülü incitmez
Elbet bunda vardır hikmet arzusu

Ensar ŞAHBAZOĞLU ün saya saya
Boşa oyalandın dün saya saya
Zaman geldi geçti gün saya saya
Hala hayalinde şöhret arzusu

232. SOYSAL

Cumartesi günü gece yarısı
Soysal kardaşımın yaman günüydü
Vücudu şehrine düştü velvele
Yükseldi feryatlar aman günüydü

Hüzün doldu kipriğine kaşına
Kara bulut dolanırdı başına
Mevla'm rahmeyledi o genç yaşına
Rabbim Hekim Lokman derman günüydü

El elden üzüldü tükendi nefes
Uyuştu bedeni sanki bir kafes
Çaresiz sesleniş çaresiz bir ses
Mahşeri kıyamet tufan günüydü

Ensar ŞAHBAZOĞLU eğildi belim
Kesildi takatım lal oldu dilim
O benim kanadım o benim kolum
İmkanım kesildi imkân günüydü

233. ÜSTATLAR

Anılmaya değer ad bıraktılar
Âşık Şenlik bu sanatın sembolü
Âşık Kasım Nuru Âşık Gülistan
Toplumların cemiyetin sembolü

Manevi şuleydi solmayan âşık
Gayeyle gıryetle yılmayan âşık
İlimi imladan anlayan âşık
Sabit Müdam kıraatın sembolü

Mevsimler içinde aylar sıralı
Payı pay içinde paylar sıralı
Sünnet merasimi toylar sıralı
Mehmet Hicran hitabetin sembolü

Nasihatte öğütler göz doldurur
Âşıkara teyitler göz doldurur
Arşivlerde kayıtlar göz doldurur
Cevlaniler icazetin sembolü

Ölümsüz eserler şiirler yazan
Düzeni bozuldu tutmadı düzen
Seven gönüllerde sevimli ozan
Şahbazoğlu ferasetin sembolü

Layıkıyla süslüyerdi bezerdi
Layıksızı ikaz eder kızardı
Anlatımı güzel inci düzerdi
Âşık İslam hoş sohbetin sembolü

Zaman tasdik eder yıl tasdik eder
Meclislerde ehli dil tasdik eder
Yazdığı sözleri el tasdik eder
Karahanlı maharetin sembolü

Gurbet ele yolu düştü güzarı
Aşk ehli olanlar aşkın pazarı
Yad ellere nasip oldu pazarı
Sedi değer o kısmetin sembolü

Kötü düşünceye arkası dönük
İşiten duyanlar tanık mı tanık
Davudu sesi var yanık mı yanık
Musa Ünlü haysiyetin sembolü

Hal diliyle hal kananı eyleyen
Boğazında düğüm edip düğleyen
Makamları makamında söyleyen
Lütfü Aydın icraatın sembolü

Menzilinde yol almayan yorulan
Bazı boz bulanık bazı durulan
Eflatunu Lokman sarıp sarılan
Mevlüt İhsan meşakkatin sembolü

Türlü anlatımlar öz dile gelir
Değil doksan dokuz yüz dile gelir
Usta ellerinde saz dile gelir
Pünhaniler marifetin sembolü

Bir sevda uğruna yanıp tüterdi
Söz tüccarı söz alırdı satardı
Yeri geldiğinde nara atardı
Âşık Nusret muhabbetin sembolü

Bu kültürün parıldayan çırası
Saz ikinci pilan yüksek sedası
Paro ile düzelmedi arası
Mehman Cüha dirayetin sembolü

Kaderine boyun eğer bükerdi
Elemi kederi nasıl çekerdi
Dertlerini sinesinde ekerdi
Âşık Laçın o hasretin sembolü

Anlatım yerinde lisanı farklı
Duruşu anlamlı unvanı farklı
Devranı hal ehli meydanı farklı
İlhamiler o niyetin sembolü

Bir amaç uğruna sararıp solan
Araya araya arayıp bulan
Rehberi kılavuz tercüman olan
Taşlıova edebiyatın sembolü

Kimi keder kimi yas dolanırdı
Yüce dağ misali sis dolanırdı
Saza söze uygun ses dolanırdı
Çobanoğlu şahsiyetin sembolü

Övülmeye değer edilir tarif
Kaderine dargın gülmeyen herif
O kadar kibardı o kadar zarif
Alyansoğlu zarafetin sembolü

Ensar ŞAHBAZOĞLU demin dolanır
Eminlikte emin emin dolanır
Ölenlere dua amin dolanır
Ruhları şad o rahmetin sembolü

234. HAYVANLAR ALEMİ

Hayvanların dünyasına göz attım
Zürafa dediğin suda yüzemez
Karıncalar koku alır uzaktan
Karıncalar geceleri uyumaz

Çekirgenin kulakları dizinde
Tavus kuşun güzelliği yüzünde
Sineklerin beş gözü var özünde
Kangurular geri geri yürümez

Tırtır kanatlanır havada uçar
Fare nerde görse insandan kaçar
Köstebek kendine kanallar açar
Sansarla porsuğun gönü giyilmez

Kelebek tat alır ayakucundan
Çakallar da aç dolanır acından
Hep sayar korkarlar aslan paçından
Tehlikeyi tilki kadar sezemez

Kutup ayıları solak olurmuş
Mandanın evveli malak olurmuş
Hindi cinsi hepten salak olurmuş
Karganın kuzgunun eti yeyilmez

Kanı mavi olur bak ıstakozun
Güneşten gizlenir domuzlar yazın
Zürafanın dili uzun mu uzun
Yılan sağır olur kulağı duymaz

Yunuslar bir gözü açık uyurlar
Kirpilerde kendisini yuyarlar
Köpek sadık olur sevgi duyarlar
Kedi nankör olur tadı ayırmaz

Devenin kini var kinin üstünde
Canavar dolanır kuzu postunda
Kartalın pençesi tavşan postunda
Hikmetinden kuşu yıldırım vurmaz

Timsah avın avlar gözyaşı döker
Tavşan iniş sevmez yokuşa çıkar
Baykuş viranede kasavet çeker
Yarasa ne hayvan ne kuş sayılmaz

Dişi sivrisinek ısıradursun
Arı kendisini sabura versin
İpek böcekleri ipekler sarsın
Karasinek polen çiçek toplamaz

Merkebin kulağı katırın huyu
Atın asaleti rahvanı soyu
Gergedan kafası dil bilmez ayı
Filler ağır olur asla zıplamaz

Koyunda süt olur keçide inat
Sevimsiz görünüş maymunda sürat
Bülbülün sesi var leylekte kanat
Keklik serçe kervanında bulunmaz

Horozlar tavuğa emir buyurur
Sığırcıklar soğuk sıcak ayırır
Güvercin kan ile karın doyurur
Karan kuşun sırrı nedir bilinmez

Makam sevmez suya hoplar kurbağa
Evi sırtındadır gör kaplumbağa
Pire girmez el avuca tırnağa
Kimileri ettiğiyle övünmez

Devekuşun beyni gözünden büyük
Akrep kabadayı hep gezer eğik
Yüce yaratandan hız almış geyik
ŞAHBAZOĞLU hiçbirine kıyamaz

235. ATAMIZ

Kurtuluş savaşı alın yazısı
En büyük sınavlar verdi atamız
Atatürk'ün armağanı Ankara
Bağımsız düşünce hürdü atamız

Milli sınırlara kavuşan ülke
Bütünlük bağımsız devleti ilke
Vatanperver ruhla uyandı ülke
Kanayan yaralar sardı atamız

Türk'ü yalnız Türk kurtarır deyince
Bunu duyan düşman boyun eğince
Karşılandı seğmenlerle düğünce
Düşmanı kalbinden vurdu atamız

Türk yurdunun bağrı yandı kül oldu
Türklük filizlendi açan gül oldu
Kızıl yokuşlarda sevgi sel oldu
Kaynayan volkanı gördü atamız

Tan ağardı Samsun Sivas yolunda
Anadolu yol bekledi yolunda
Ölüm kalım parolası dilinde
Dolandı vatanı yurdu atamız

Kurtuluş yolunda bir karaçalı
Kazındı kökleri kırıldı dalı
Kalasında al bayrağı dalgalı
Unutulmaz gazanferi atamız

Bugünün başkenti sesi Ankara
Eşsiz güzelliği süsü Ankara
İklimi havası sisi Ankara
Arzu muradına erdi atamız

Verimli ovalar ambarı dolu
Dağları sıralı sarp olur yolu
Haymana merinos tiftik kıralı
Gayreti olana yardı atamız

Ulusta zafer anıtı sembolüm
İnkarı yok var yanıtı sembolüm
Cumhuriyettir hür yanıtı sembolüm
Bilinmeyen gizli sırdı atamız

Ensar ŞAHBAZOĞLU ruh tazelendi
Seksen ikinci yıl şad mezelendi
Hainin göğsünde od közelendi
Özlenen hedefe vardı atamız

236. KAHRAMANLIK DESTANI

Tarih sahnesine bir göz atalım
Bu nesilin kahramanı tükenmez
Orta Asya Avrupa'da yaşayan
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Göktürkler adında milli bir devlet
Vicdanıyla bütün etmedi şiddet
Bilgelik erdemlik hem de merhamet
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Damarında kızıl kanı uyanan
Sınırları okyanusa dayanan
Zaferleri göz önünde beyanan
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Ana yurdum göz önünde canlanır
Sulh içinde geçmişimiz şanlanır
Düvellerce mehter marşı dinlenir
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Üç kıtada at koşturan mazimiz
Yedi iklim dinlenirdi sözümüz
Hem zekiyiz hem korkusuz özümüz
Bu nesilin kahramanı tükenmez

İstanbul alındı Bizans yok oldu
Ak yüzümüz ak alnımız ak oldu
Artı eksi söyleyende çok oldu
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Kurtuluşu bünyemizde sakladık
Belayı def ettik gücü topladık
Adım adım temizledik pakladık
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Çanakkale Kore Kıbrıs davası
Suya düştü düşmanların hevesi
Türk'ün başarısı Türk'ün sedası
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Başkomutan Ata Kemal var dedi
Bu vatan geçilmez gizli sır dedi
Ayrı gayrı yoktur candan yar dedi
Bu nesilin kahramanı tükenmez

Karanlık tablosu çizmeyin sakın
Sırlar beyan edip sızmayın sakın
Bu ŞAHBAZOĞLU'nu üzmeyin sakın
Bu nesilin kahramanı tükenmez

237. HAZIRIZ

Duysun sesimizi dost ile düşman
Vatan için can vermeğe hazırız
Düşün uyan sakın olmaynan pişman
Vatan için can vermeğe hazırız

Her şeyden üstündür cesaret oğul
Asla af edilmez ihanet oğul
Bu vatan bizlere emanet oğul
Vatan için can vermeğe hazırız

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU eğilmez
Esaretin dar gömleği giyilmez
Şehidi olmayan vatan sayılmaz
Vatan için can vermeğe hazırız

238. KARS'IN ÇEKİM GÜCÜ ÂŞIKLARIYIZ

Biri Şahbazoğlu biri Ersarı
Kars'ın çekim gücü âşıklarıyız
Seven gönüllerde gönül insanı
Kars'ın çekim gücü âşıklarıyız

Sazı ile sözü ile sözlenen
Özlem ile özlemleşir özlenen
Her kesimde ilgi ile izlenen
Kars'ın çekim gücü âşıklarıyız

Gerçeğe dayalı değildir yalan
Yunus gönüllüyüz gönüller alan
Akılda fikirde hatırda kalan
Kars'ın çekim gücü âşıklarıyız

Ensar Şahbazoğlu sevgi pazarı
Aşığında olur aşkın güzarı
Dede Korkut Şenlik Baba diyarı
Kars'ın çekim gücü âşıklarıyız

239. BİRİNİZ

Geleceğin büyük insanları var
Sizin içinizden sizden biriniz
Ayrımız gayrımız olmaz efendim
Sizin içinizden bizden biriniz

Göz nurun emeğe katan başarır
Volkanik volkan tek tüten başarır
El ele baş başa tutan başarır
Sizin içinizden özden biriniz

Ensar ŞAHBAZOĞLU nice dert deyin
İster namert deyin ister mert deyin
İster vatan deyin ister yurt deyin
Sizin içinizden tezden biriniz

240. HOŞ GELİPSİNİZ

Bu mutlu günümde siz benim için
Değerli dostlarım hoş gelipsiniz
Sevgi benim için haz benim için
Değerli dostlarım hoş gelipsiniz

Karanlıklar güneş olsun ay olsun
Payın pay edenin payı pay olsun
Her günümüz düğün olsun toy olsun
Değerli dostlarım hoş gelipsiniz

Ensar ŞAHBAZOĞLU yığ bal zar dolu
Edep dolu haya dolu ar dolu
Dünürlerim Karadeniz Ordulu
Değerli dostlarım hoş gelipsiniz

241. HUZURLU HUZURSUZ

Fani dünya fanilere mülk değil
Gelmeyen huzurlu gelen huzursuz
Gelen gider bir bezirgan misali
Kalmayan huzurlu kalan huzursuz

Ömrünü tüketir ömrün bitirir
Zamane rüzgarı alır götürür
Çok şeyleri bilmek zarar getirir
Bilmeyen huzurlu bilen huzursuz

Gören var mı tacın tahtıgahını
Kendine siper et şahlar şahını
Kimsiz kimsesizin mazlum ahını
Almayan huzurlu alan huzursuz

Ensar ŞAHBAZOĞLU öze meraklı
Sevgiye meraklı haza meraklı
Mızraba meraklı saza meraklı
Çalmayan huzurlu çalan huzursuz

242. AZERBAYCAN

Geçmiş geleceğin teminatıdır
İki devlet aynı millet özümüz
Atanın evlada emanetidir
İki devlet aynı millet özümüz

Şöhretimiz aynı şanımız aynı
Bedenimiz aynı canımız aynı
Damarda dolanan kanımız aynı
İki devlet aynı millet özümüz

Senin tacın benim tacım değil mi
Senin acın benim acım değil mi
Senin pacın benim pacım değil mi
İki devlet aynı millet özümüz

Göz atan tarihe eylesin teyit
Beşikten beşiğe verilir öğüt
Yar ve yardımcımız o ehli beyit
İki devlet aynı millet özümüz

Alınanlar alınırsa alınsın
Sancağımız ebediyen salınsın
Aman aman aklınızda bulunsun
İki devlet aynı millet özümüz

Hekim olan merhem sürer yaraya
Arabozanları sokmaz araya
Azerbaycan Bakü dost Ankara'ya
İki devlet aynı millet özümüz

Ensar ŞAHBAZOĞLU öz mü dönderir
Söz veren sözünden söz mü dönderir
Kardeş kardeşinden yüz mü dönderir
İki devlet aynı millet özümüz

SEMAİLERİ

243. HARAKANİ

Azizin izzeti aziz
Harakani sofrasında
Lezzeti daha da leziz
Harakani sofrasında

Gerçek hakikatler haktır
Cismani düşünce yoktur
Halil İbrahimler çoktur
Harakani sofrasında

Ruhlar alemine eren
Seven gönüllere giren
Dünyada ahreti gören
Harakani sofrasında

Ahdindeki sadeliği
Mükemmel ruh inceliği
Sevip sevmek önceliği
Harakani sofrasında

Ensar ŞAHBAZOĞLU hizmet
Ruhani hazlara hasret
Bir amaç uğruna hicret
Harakani sofrasında

244. OLMA

Söz gümüşse sukut altın
Dilsiz ol yalancı olma
Niyetin özünde olsun
El açıp dilenci olma

Şen görünüp şen dolanan
Benliğinde ben dolanan
Fitne fesat kin dolanan
Siyasi plancı olma

ŞAHBAZOĞLU sözün eri
Dediğinden dönmez geri
Kazandığın alın teri
Doğru ol talancı olma

245. ESİRİ OLMA

Benliğini zedeleyen
Sıfatın esiri olma
Gerçek yüzünü gizleyen
Fesatın esiri olma

Bazı yokuş bazı iniş
Bilmezsen bilene danış
İçinden geleni konuş
İnatın esiri olma

Dolmayana doldu deme
Olmayana oldu deme
Kılmayana kıldı deme
Bidatın esiri olma

Ensar ŞAHBAZOĞLU şaşkın
Sevip sevilmekse aşkın
Fazlasıyla olma düşkün
Sebatın esiri olma

246. OLMA

Çiçekten çiçeğe dolan
Arı ol da sinek olma
Her canlının yeri ayrı
Keçi ol da inek olma

Ruhta sevgi gıda dolan
İçilmeye bade dolan
Sadelikte sade dolan
İkrarından dönek olma

ŞAHBAZOĞLU vur teline
Sahip olasın diline
Semer vurdurup beline
Binilecek binek olma

247. DURMA

Özdeki asil havayı
Koklamaktan geri durma
Sır dediğin çetin iştir
Saklamaktan geri durma

Aman olmasın nefretin
Bu yolda olsun gayretin
Dünya düzeni bir bütün
Paklamaktan geri durma

ŞAHBAZOĞLU olma naşı
Gözden eksik etme yaşı
Dost yaren ahbap yoldaşı
Yoklamaktan geri durma

248. SORARLARSA

Ömrüm buz kalıbı gibi
Beni senden sorarlarsa
Ama uzun ama kısa
Beni senden sorarlarsa

Dünya dertsiz olmuyor ki
Kalbe neşe dolmuyor ki
Yüzler döndü gülmüyor ki
Beni senden sorarlarsa

ŞAHBAZOĞLU ana kaldı
Menzilin de sona kaldı
Yaz gününde dona kaldı
Beni senden sorarlarsa

249. BENDE

Ne hikmettir bedenimde
Dinmeyen sızı var bende
Alevi yok gizli gizli
Sönmeyen sızı var bende

Tespiti zor olan ağrı
Tek tesellim hakka çağrı
Yol almış kalbime doğru
Dönmeyen sızı var bende

ŞAHBAZOĞLU halin nice
Gündüz mutsuz zindan gece
Bilinmeyen bir bilmece
İnmeyen bir sızı var bende

250. SAYESİNDE

Daim korunur kollanır
Diken gülün sayesinde
Yaratanı zikir eder
Gönül dilin sayesinde

Kamil insanlar darılmaz
Aşığa uzak sorulmaz
Umut yolcusu yorulmaz
Kervan yolun sayesinde

Kimi durulmadan akar
Kimler bu dünyaya bakar
Gizemi ortaya çıkar
Arı balın sayesinde

Yalancı sözünden cayar
Doğrudur vicdanı ayar
Elde döner eli yuyar
Vücut elin sayesinde

Hak ziyası ışık olur
Can canana maşuk olur
ŞAHBAZOĞLU âşık olur
Mızrap telin sayesinde

251. UZANMA

Uygun olmayan bir yola
Ben uzandım sen uzanma
El içinde desinlere
Ben özendim sen özenme

Karanlıklar olur sabah
Her gördüğün olmaz mubah
Yanlış ettim yaptım günah
Ben kazandım sen kazanma

ŞAHBAZOĞLU nefes ile
Arzu istek nefis ile
Tükenmeyen heves ile
Ben bezendim sen bezenme

252. YARADI

Murat almak var sayalım
Aldın da neye yaradı
Ağlamanın ötesinde
Güldün de neye yaradı

Geçici dünyanın karı
Nerde yoğu nerde varı
Yar olmayan yarsız yarı
Buldun da neye yaradı

Kapıldın durmayan çarka
Gerçeklere döndün arka
Hesap ettin kılı kırka
Böldün de neye yaradı

ŞAHBAZOĞLU sır düğledin
Han oldun kervan eyledin
Sazın çalıp hem söyledin
Bildin de neye yaradı

253. KALDI

Bunca görüp geçirdiğim
Devran bizim elde kaldı
Unutulmaz anılarım
Zaman bizim köyde kaldı

Yağmur yağar sel dolanır
Ocak yanar od kalanır
Bulut çöker çen dolanır
Duman bizim elde kaldı

Bulunur her türlü nimet
Nesilden nesile hürmet
İnsanlık en büyük servet
İnan bizim elde kaldı

Ayrılık rüzgarı serde
Hasretlik arada perde
Aranılan ara nerde
Canan bizim elde kaldı

Ensar ŞAHBAZOĞLU aman
Gün geçtikçe halim yaman
Çok bekledim Hekim Lokman
Derman bizim elde kaldı

254. KALDI

Beni bu sevdaya salan
Hayalimde biri kaldı
Bu gönlümü etti talan
Silinmeyen yeri kaldı

Teselliyi sende buldum
Bazı açtım bazı soldum
Seyir defterine daldım
Ömür bitti yarı kaldı

ŞAHBAZOĞLU verme pacın
Zedeleme bu inancın
Ayrılık hasreti acın
Benzin soldu sarı kaldı

255. OLMAZDI

Yar gönlüne damla damla
Dolsaydım gamım olmazdı
Murat edip muradımı
Alsaydım gamım olmazdı

Geleceğe etmem kaygı
İçimde yeşeren duygu
Aradığım sevgi saygı
Bulsaydım gamım olmazdı

Güllerin düşmesin hara
Bülbül uğramasın zara
Bar verip de ondan sonra
Solsaydım gamım olmazdı

Ensar ŞAHBAZOĞLU özüm
Bulamadım daha çözüm
Neşe dolu telli sazım
Çalsaydım gamım olmazdı

256. AŞMAMALI

Konuşmak zaman ayarlı
Sırasını aşmamalı
Edep haya perdesinin
Arasını aşmamalı

Pervane tek döneni var
Bazı yanıp söneni var
Gizli gizli yananı var
Yarasını aşmamalı

ŞAHBAZOĞLU şal bürünen
Hayal yolunda sürünen
Layık layıksız görünen
Karasını aşmamalı

257. 10 NİSAN

Başarıda nice yıllar
10 Nisan Polis Bayramı
Mutlu olsun kutlu olsun
10 Nisan Polis Bayramı

Gönüllerde gül dolanır
Sevgi seli sel dolanır
Görev aşkıyla galanır
10 Nisan Polis Bayramı

Merhametin merhameti
Metanetin metaneti
İttifakın işareti
10 Nisan Polis Bayramı

Şan şöhrette unvanı hür
Yaşam tarzı zamanı hür
Hür düşünce vicdanı hür
10 Nisan Polis Bayramı

Güvenlidir gerçek güven
Sevgiyle sevilip seven
Ensar ŞAHBAZOĞLU öven
10 Nisan Polis Bayramı

258. YARATTI

Başkasına köle olma
Allah seni hür yarattı
Bunca varlığın içinde
Aklıselim bir yarattı

İnsanoğlu neler umar
Sınıf sınıf damar damar
Yeri göğü etti imar
Taştan inci dür yarattı

Kimi gezer aklıselim
Kimi doğduğundan zalim
Kimi hakka yakın alim
Kimisini pir yarattı

ŞAHBAZOĞLU değil taştan
Kurtulmadı gözüm yaştan
Bu dünyanın sonu baştan
Sır içinde sır yarattı

259. GİBİ

Hiçbir düş sonsuza sürmez
Yaşayıp öldüğün gibi
Güçlü zayıfı yönetir
Garanti bildiğin gibi

Bağlan doğrunun bendine
Düşme fesat kemendine
Bırak dünyayı kendine
Gidersin geldiğin gibi

Sevmeyene meyil etme
Bazı yanıp bazı tütme
Uyanık ol gaflet yatma
Kalırsın kaldığın gibi

ŞAHBAZOĞLU çağ dolanır
Dünya döner dağ dolanır
Kimi ölü sağ dolanır
Yılarsın yıldığın gibi

260. ANA

Düştüm hasta yatağına
Ağrım anam ana dedi
Döndüm sağa döndüm sola
Çağrım anam ana dedi

Hasta olup düştüm yere
Anam kollarını gere
Bu garip halimi göre
Sağrım anam ana dedi

ŞAHBAZOĞLU söylemeli
Kendi kendim dinlemeli
İçin için inlemeli
Bağrım anam ana dedi

261. OLAMAZ Kİ

Edepsizde edep olmaz
Ar olur mu olamaz ki
Canı gönülden sevmeyen
Yar olur mu olamaz ki

Eden ettiğinden utan
Yalan alıp yalan satan
Mayasızdan maya tutan
Er olur mu olamaz ki

Merhamette garez olmaz
Amelsizde niyaz olmaz
Aslı karga avaz olmaz
Zar olur mu olamaz ki

Açık alın ak gezende
Aç dolanıp tok gezende
Sade berrak pak gezende
Kir olur mu olamaz ki

Onca güzellikler seren
Nice gizli sırra eren
Gönül gözü ile gören
Kör olur mu olamaz ki

Temasızın temasında
Semasızın semasında
Simasızın simasında
Nur olur mu olamaz ki

ŞAHBAZOĞLU kararına
Yarar kılan yararına
Kazandığın zararına
Kar olur mu olamaz ki

262. UYANMAZ Kİ

Ayrılığa esir düşen
Dayanır mı dayanmaz ki
Gönül verme gönülsüze
Beğenir mi beğenmez ki

Kimi adap hayasıyla
Kimi hayal dünyasıyla
Gerçek yalan boyasıyla
Boyanır mı boyanmaz ki

Ensar ŞAHBAZOĞLU tahtım
Yerini almadı ahtım
Uyanmayan kara bahtım
Uyanır mı uyanmaz ki

263. ÖLÇÜLMEZ Kİ

Bin bir değerler ölçülür
Sevinç keder ölçülmez ki
Maneviyat üstün değer
Ona paha biçilmez ki

Durmaz dünyanın döndüsü
Beşer yurdudur kendisi
Ruh bedenin efendisi
Ayırt edip seçilmez ki

Ensar ŞAHBAZOĞLU naçar
Hak kuluna kapı açar
Gelen konar konan uçar
Emri ferman geçilmez ki

264. DEĞMEZ Mİ

Görmeğe değer güzellik
Onu anmaya değmez mi
Seni gözden çıkarmayan
Onu anmaya değmez mi

Oluşumun evresinde
Yaşamın her devresinde
Hoşgörünün zirvesinde
Onu anmaya değmez mi

Hiç yılmadan güdüyorsa
Gelen bir gün gidiyorsa
Seni talep ediyorsa
Onu anmaya değmez mi

ŞAHBAZOĞLU hep merakta
Çok şeyler gizli idrakta
İlim kuvvet hakikatta
Onu anmaya değmez mi

265. BENİ

Ey sevdiğim senden ricam
Naz ile karşıla beni
Bakışların dolu dolu
Göz ile karşıla beni

Lezzeti yok aşı nedim
Asık surat kaşı nedim
Kar boranlı kışı nedim
Yaz ile karşıla beni

Yar sinen üstünde yayla
Aşkın deryasını boyla
Mecnun olum sende Leyla
Düz ile karşıla beni

Kalbimde yanan bir ışık
Seven sevilene maşuk
Ensar ŞAHBAZOĞLU âşık
Saz ile karşıla beni

266. BENİ

Hak yazdığı kaderime
Kırgın eylediler beni
Çok sevdiğim cananıma
Dargın eylediler beni

Yar benimle söyleşmedi
Düğüm olup düğleşmedi
Yaralarım eyleşmedi
Sargın eylediler beni

Rüyam karışık seçmedim
Olanlardan göz açmadım
Çevreme neşe saçmadım
Durgun eylediler beni

Ensar ŞAHBAZOĞLU yazar
Günüm geçer azar azar
Gönlüm ölmüş sanki mezar
Yorgun eylediler beni

267. SARIKAMIŞ ŞEHİTLERİ

Hem gazanfer hem muzaffer
Sarıkamış şehitleri
Kimseye olmadı nefer
Sarıkamış şehitleri

Damarında kızıl kanı
Bu uğurda verdi canı
Unutulmaz şöhret şanı
Sarıkamış şehitleri

Kahramanlık Türk'e irsi
Azmi gaye gıryet hırsı
Köprü köyde verdi dersi
Sarıkamış şehitleri

Gençliğin bahar çağında
Kara kışın soğuğunda
Allahu Ekber dağında
Sarıkamış şehitleri

ŞAHBAZOĞLU koşa koşa
Karlı dağlar aşa aşa
Tarihte yazıldı başa
Sarıkamış şehitleri

268. ANLATIR BİZİ

Bu sanatta harman olduk
Meydanlar anlatır bizi
Ehli irfan meclisleri
Devranlar anlatır bizi

Anlamlı kelime heceler
Arif olan söz inceler
Kararlı pak düşünceler
Vicdanlar anlatır bizi

Gamla dolan gamla kalır
Demle dolan demle kalır
Damla olan damla kalır
Ummanlar anlatır bizi

Ensar ŞAHBAZOĞLU neden
Bu dünyaya gelip giden
Limanında yol kat eden
Kaptanlar anlatır bizi

269. OLACAK

Bu dünyaya benim deme
Son tahtın mezar olacak
Köşkü saraylar geçici
Son tahtın mezar olacak

Arzulara arzu diyen
Uyan bu gafletten uyan
Gizli haller olsun ayan
Son tahtın mezar olacak

ŞAHBAZOĞLU değinenler
Kutnu kumuş giyinenler
Desinler ile övünenler
Son tahtın mezar olacak

270. BİRİ SICAK

İnsan iki yürek taşır
Biri soğuk biri sıcak
Bakışında iki anlam
Biri soğuk biri sıcak

Bitmez dünyanın işleri
Hem hayali hem düşleri
Sevinç hüzün gözyaşları
Biri soğuk biri sıcak

Ensar ŞAHBAZOĞLU sesin
Hakkın binası kafesin
Alıp verdiğin nefesin
Biri soğuk buru sıcak

271. ARTIK

Söyle gayri Azrail'e
Gelecekse gelsin artık
Canansız canı istemem
Alacaksa alsın artık

Ahım tutuşur derinden
Otağım yanar derinden
Hayat beni defterinden
Silecekse silsin artık

ŞAHBAZOĞLU der feryadım
Haktandır yalnız imdadım
Kadere olmaz inadım
Olacaksa olsun artık

272. YOK

Bir damla suda fırtına
Yaratmanın anlamı yok
Gönüller gönül sarayı
Dar etmenin anlamı yok

Seçkin olanlar seçilir
Değere değer biçilir
Ufuktan ufuk açılır
Karartmanın anlamı yok

ŞAHBAZOĞLU ar olmazsa
Yüce dağda kar olmazsa
Yar dediğin yar olmazsa
Yar etmenin anlamı yok

273. İNSANI YOK

Doğduğum yeri dolandım
Kıymet bilen insanı yok
Nice değerler kaybolmuş
Vicdansızın vicdanı yok

Mevsimleri kışa dönmüş
Gönülleri taşa dönmüş
Ayaktaki başa dönmüş
Unvansızın unvanı yok

Kelam bilmez alim olmuş
Güya aklıselim olmuş
Mazlumuna zulüm olmuş
İmansızın imanı yok

Ensar ŞAHBAZOĞLU nedim
Aş yerine zehir yedim
Başım alım nereye gidim
Götürecek kervanı yok

274. YOK

Hissedilip görünmeyen
Hayalimin sınırı yok
Hayret hayranlık içinde
Hayalimin sınırı yok

Kainatta sır muamma
Ebede ezel var muamma
Hayat şeffaf bir muamma
Hayalimin sınırı yok

ŞAHBAZOĞLU lütfunda hoş
Varın ispat yokun da boş
Bu yaşamın sanki bir düş
Hayalimin sınırı yok

275. YOK

Sevgin bende bir hazine
Sevdiğimden haberin yok
Terse yorumlama beni
Sevdiğimden haberin yok

Sabır içinde yoklarım
Can içinde can saklarım
Bir gül misali koklarım
Sevdiğimden haberin yok

ŞAHBAZOĞLU sözüm sana
Sırrın verme ona buna
Bu gönlüm hep senden yana
Sevdiğimden haberin yok

276. DEĞİL

Övünme kendi kendine
Şan şöhret kalıcı değil
Nice vezir nice hanlar
Saltanat kalıcı değil

Kimisi yalınız kalır
Olmaz deme neler olur
Varın yerini yok alır
Maddiyat kalıcı değil

Ensar ŞAHBAZOĞLU gani
Hani gördüklerin hani
Bunca hırsın nedir yani
Husumet kalıcı değil

277. BİRİ OL

Gerçeğin iki yüzü var
Ya biri ol ya biri ol
Bakışın iki gözü var
Ya biri ol ya biri ol

Gerçekte tavrını takın
Belli etmeyenden sakın
Ne uzaksın ne de yakın
Ya biri ol ya biri ol

ŞAHBAZOĞLU nedir bu naz
Bazı derin bazı deyaz
Renk değişme siyah beyaz
Ya biri ol ya biri ol

278. ÇALIŞ OĞUL

Bu dünyanın kaidesi
Çalış oğul çalış oğul
Başarı cesaret ister
Çalış oğul çalış oğul

Sevmem gaflette yatanı
Göz ardı etme vatanı
Her an hatırla atanı
Çalış oğul çalış oğul

Darlık içinde kalınma
Varlık içinde silinme
Birlik içinde bölünme
Çalış oğul çalış oğul

ŞAHBAZOĞLU gördüğüm bu
Akıl fikir verdiğim bu
Emek edip serdiğim bu
Çalış oğul çalış oğul

279. ANAM

Düştüm ana bedenine
Kanından kan veren anam
Can içinde can saklayan
Canından can veren anam

İçin için yanıp tüten
Dert içinde dertli yatan
Ömrüme ömrünü katan
Gününden gün veren anam

Güldüğünde gülmek ister
Kem gününde ölmek ister
Payın paya bölmek ister
Nanından nan veren anam

ŞAHBAZOĞLU hülyasından
Karanlığın ziyasından
Merhametin deryasından
Şanından şan veren anam

280. GİYİNİREM

Gece gündüz gam donunu
Soyunmadan giyinirem
Zaman ömür değirmeni
Günden güne üğünürem

Kalmadı şefkate meyil
Özünü bil öze eğil
Sitemim kimseye değil
Öz özüme değinirem

ŞAHBAZOĞLU etmedim kar
Umut eken bekler bahar
Çalıp söyler diyenler var
Çala çala döğünürem

281. UĞURLADIM

Uslu uslu geçen yıllar
Gençliğimi uğurladım
Karanlıktan aydınlığa
Gençliğimi uğurladım

Bir zamanlar oldum reyha
Ama ucuz ama paha
Acı tatlı sorma daha
Gençliğimi uğurladım

ŞAHBAZOĞLU dola dola
Bilinmeyen bir sır hala
Geri dönmeyen bir yola
Gençliğimi uğurladım

282. ANADOLU

İkrarım canı gönülden
Anadolu'ya aşığım
Doğu batı güney kuzey
Anadolu'ya aşığım

Yedi bölge dağlar ile
Denizleri bağlar ile
Birliğimiz çağlar ile
Anadolu'ya aşığım

Yeşil ormanlık örtüsü
Boğazlar muhteşem süsü
Avrupa Asya köprüsü
Anadolu'ya aşığım

Fırat'ın adı Atatürk
Ağzımın tadı Atatürk
Vatanın kodu Atatürk
Anadolu'ya aşığım

Türk'ü Kürt'ü saç örüğü
Laz'ı Çerkez'i Yörük'ü
Kimse sever mi çürüğü
Anadolu'ya aşığım

ŞAHBAZOĞLU nefesine
Yurdun dört bir köşesine
Egedeki efesine
Anadolu'ya aşığım

283. YAVRULARIM

Nasıl dile getireyim
Vefasızmış yavrularım
Bitmez derdim bitireyim
Vefasızmış yavrularım

Değişmezdim dünyalara
Hayalimde hülyalara
Gark olmuşum deryalara
Vefasızmış yavrularım

Bağman olup bağ besledim
Boşa ömür çağ besledim
Dağ üstünde dağ besledim
Vefasızmış yavrularım

Ana kucağı ne sıcak
Göğüs gerdim kucak kucak
Işığım yok yanmaz ocak
Vefasızmış yavrularım

Dört oğlum var bir de kızım
Dertlerim var dizim dizim
Yollarda kalıptı gözüm
Vefasızmış yavrularım

Kimseye vermedim zarar
Ne güç kaldı ne de karar
Arada bir kızım arar
Vefasızmış yavrularım

Derdim dertlere böleydim
Akan gözyaşım sileydim
Ondan önce ben öleydim
Vefasızmış yavrularım

İnsanoğlu kadere kul
Ettiğini ara da bul
ŞAHBAZOĞLU şefkatle dol
Vefasızmış yavrularım

284. SÖYLEMEDİM

Boz bulanık deryalara
Daldığımı söylemedim
Kazan oldum gam kedere
Dolduğumu söylemedim

Kadere küskün kul gibi
Sonu gelmeyen yol gibi
Yeşerdim yeşil dal gibi
Solduğumu söylemedim

Dertli beden çileli baş
Gözden eksik olur mu yaş
Ömür duvarımdan bir taş
Saldığımı söylemedim

Ensar ŞAHBAZOĞLU şule
Bülbül olup konsam güle
Çilelerle mücadele
Yıldığımı söylemedim

285. GÜCENDİM

Benim bu müşkül halımı
Sormayan yara gücendim
Çok bekledim gece gündüz
Varmayan yara gücendim

Ayrılık gelmez aynıma
Yar deyip aldım koynuma
Kulaç kolların boynuma
Sarmayan yara gücendim

ŞAHBAZOĞLU kim kastında
Güzellikler var destinde
Verdiği sözün üstünde
Durmayan yara gücendim

286. ÖLEYDİM

Kurumayan gözyaşımı
Sileydim sonra öleydim
Bir gün olsun dolu dolu
Güleydim sonra öleydim

Sen yitirme inancını
Kayıp etme amacını
Ayrılığın ilacını
Bulaydım sonra öleydim

Kaderde aka karaya
Derman bulunsun yaraya
Kavuşarak bir araya
Geleydim sonra öleydim

ŞAHBAZOĞLU dünya yalan
Saat saat ömür talan
Var mı benden yana olan
Bileydim sonra öleydim

287. SEVDİĞİM

Dertli yatağına beni
Yatırmadan gel sevdiğim
Bu dert beni günden güne
Bitirmeden gel sevdiğim

Nice ışık yanar söner
Bu fani insanı yener
Azrail başımda döner
Götürmeden gel sevdiğim

Seven gözler yaştı derler
Toprak kucak açtı derler
ŞAHBAZOĞLU göçtü derler
Yitirmeden gel sevdiğim

288. BENİM

Yolun ayrı yolum ayrı
Sennen işim olmaz benim
Geçen güne geçti derler
Dünnen işim olmaz benim

Hakkı bildim hak dolandım
Berrak olup ak dolandım
Düşüncede pak dolandım
Kinnen işim olmaz benim

ŞAHBAZOĞLU gülmen varken
Bilinmezi bilmen varken
Hürü melek kılman varken
Cinnen işim olmaz benim

289. KORKUYORUM

Kainat Allah'a mahsus
İnsanlardan korkuyorum
Mantığından şüphe eden
İnsanlardan korkuyorum

Dünya düzenine uymaz
Cennet cehennemi saymaz
Zulüm eder acı duymaz
İnsanlardan korkuyorum

Çıkmaz yola uğrayan var
Elem keder arayan var
Kin nefreti kavrayan var
İnsanlardan korkuyorum

Umut ışıkları sönen
Vesvese atına binen
Barışa sırtını dönen
İnsanlardan korkuyorum

Karınca kararlı yaşar
Arı çiçeklere koşar
Doğru bildiğinden şaşar
İnsanlardan korkuyorum

Martı denizlerde gezer
Yunus deryaları bezer
Bizlerde bulunur nazar
İnsanlardan korkuyorum

Göz dolandır sahra çöle
Neler gelir neler dile
Tabiatta olmaz hile
İnsanlardan korkuyorum

Ensar ŞAHBAZOĞLU susan
Olmaz işe surat asan
Yarınından ümit kesen
İnsanlardan korkuyorum

290. ERİYORUM

Ne ölüyüm ne de diri
Günden güne eriyorum
Yorgunluk içinde yaşam
Düşe kalka yürüyorum

Fikrim nerelere dalmış
Her bir yana haber salmış
Temel duvarım nem almış
Zor ayakta duruyorum

Yıllarcı yaşadım ezgin
Ezgin olan olur üzgün
Bu tatlı canımdan bezgin
Böyle hayat sürüyorum

ŞAHBAZOĞLU durgun derya
Umutlarım düştü suya
Tabir edilmeyen rüya
Geceleri görüyorum

291. GÖRDÜM

Ufkunda uygarlık ağı
Sahada insanlar gördüm
Ölçülmeyen nice değer
Pahada insanlar gördüm

Ne tatlıdır ne de acı
Doğru yaşamaz yalancı
Karma karışık amacı
Daha da insanlar gördüm

Ensar ŞAHBAZOĞLU metin
İhlası özüyle bütün
Akıl zekasıyla üstün
Dehada insanlar gördüm

292. KÜSTÜM

Kaderimde ayrılığa
Senelere yıla küstüm
Zar eyledim har göründü
Açılmayan güle küstüm

Kara güne gün doğanda
Tan ağarıp gün doğanda
Ay batanda gün doğanda
Seher vakti yele küstüm

Dost görünüp karalayan
Haklı haksız aralayan
Konuştukça yaralayan
Tatlı sohbet dile küstüm

ŞAHBAZOĞLU yazar olmuş
Gönül evin bezar olmuş
Melül melül gezer olmuş
Söze saza tele küstüm

293. UZAĞIM BEN

Kıymetini hiçe sayan
Değersizden uzağım ben
Ne aşağı ne yukarı
Ayarsızdan uzağım ben

Tatlı bilmez acı bilmez
Gayreti amacı bilmez
Benliğinde pacı bilmez
Duyarsızdan uzağım ben

Karanlığa mum yakmayan
Çıkılmaz yoldan çıkmayan
Yarına dolu bakmayan
Uyarsızdan uzağım ben

ŞAHBAZOĞLU can dolanır
Gönülde sultan dolanır
Kimisi noksan dolanır
Ciğersizden uzağım ben

294. GİZLEME

Ey Muhannet vefasız yar
Yüzünü gizleme benden
Umut dolu bakışları
Gözünü gizleme benden

Kır bayırda sohbet ettik
Geleceğe umut ektik
Ayrılığa boyun büktük
Mazini gizleme benden

Acı sözle olma değen
Alttan üstten allar giyen
Seni seviyorum diyen
Sözünü gizleme benden

Ensar ŞAHBAZOĞLU yaslı
Ne deliyim ne de uslu
Ben Kerem'im sen de Aslı
Közünü gizleme benden

295. ÖĞREN

Unutulmak yarı ölüm
Gönül de kalmayı öğren
Yetenekler yalnız kalmaz
Kararlı olmayı öğren

Gül olup yakaya takıl
Bunu tasdik eder akıl
Ya bir yol bul ya da çekil
Bir karar kılmayı öğren

ŞAHBAZOĞLU bel eğilmiş
Dünya süsü bir meyilmiş
Her yolcu mesut değilmiş
Birazda gülmeyi öğren

296. KALIRSIN

Nereye kadar duymamazlık
Duymak zorunda kalırsın
Düşünmeden söz söylersen
Caymak zorunda kalırsın

Gerçekten haber vermezsen
Gizli sırlara ermezsen
Karıncayı dev görmezsen
Saymak zorunda kalırsın

Senin aynan senin çevren
Bunu kabul eder evren
ŞAHBAZOĞLU soylu davran
Uymak zorunda kalırsın

297. İNANMAYIN

Dünya malı el kiridir
İnanılmaz inanmayın
Can kafeste kuşa benzer
İnanılmaz inanmayın

Sen ölme ben ölüşüne
Ayaküstü gelişine
İkiyüzlü gülüşüne
İnanılmaz inanmayın

ŞAHBAZOĞLU var inadın
Yerin almaz gerçek vaadin
Denizin benzeri kadın
İnanılmaz inanmayın

298. EYLESİN

Öz özünü tarif etme
El seni tarif eylesin
Kendi kendini beğenme
El seni zarif eylesin

Helalından karın var mı
Eksilmeyen varın var mı
El içinde yerin var mı
El seni herif eylesin

Vicdanınla ayarlı ol
Merhamette duyarlı ol
Değer kazan değerli ol
El seni arif eylesin

ŞAHBAZOĞLU dehasında
Ucuzunda pahasında
İnsanlığın sahasında
El seni maruf eylesin

299. BEĞENMESİN

Giyindim sevda gömleği
Giyinmeyen giyinmesin
Nazarımda huri melek
Beğenmeyen beğenmesin

Taht içinde taht aradım
Ahtı peyman aht aradım
Baht içinde baht aradım
Deyinmeyen deyinmesin

ŞAHBAZOĞLU gülümsedim
Gerçekleri anımsadım
İnsanlığı benimsedim
Övünmeyen övünmesin

300. GİBİSİN

Sevenlerin hülyasında
Ay ile güneş gibisin
Gökyüzünün semasında
Ay ile güneş gibisin

Ebedi solmayan solmaz
Arayıp bulmayan bulmaz
Bulut gölgesinde kalmaz
Ay ile güneş gibisin

Karanlık kapılar açan
ŞAHBAZOĞLU candan geçen
Bu aleme ışık saçan
Ay ile güneş gibisin

301. OLDUN

Ayrılık senin yüzünden
Sebep oldun sebep oldun
Gecem gündüze dönmedi
Sebep oldun sebep oldun

Ömrüm yarı yaşa indi
Umut ışıklarım söndü
Acıların beni yendi
Sebep oldun sebep oldun

Mazilerin bende saklı
Kimi haksız kimi haklı
Göremedim al duvaklı
Sebep oldun sebep oldun

Ensar ŞAHBAZOĞLU kime
Gizli sırlarını deme
Eş ettin efkara gama
Sebep oldun sebep oldun

302. NEVRUZ

Nevruz baharı müjdeler
Her günümüz bayram olsun
Tabiatın uyanması
Her günümüz bayram olsun

Asırlardan birliğimiz
Tartışılmaz hürlüğümüz
Asaletten erliğimiz
Her günümüz bayram olsun

Sevgi dolu haz kardeşiz
Üvey değil öz kardeşiz
Biz bizeyiz biz kardeşiz
Her günümüz bayram olsun

Ensar ŞAHBAZOĞLU yarış
Gönüller arası barış
Tüm Türkiye'm karış karış
Her günümüz bayram olsun

303. YEMİN OLSUN

Vefasızın yollarına
Çıkmam daha yemin olsun
Huri melek kılman olsan
Bakmam daha yemin olsun

Hayalinde anın olsam
Can içinde canın olsam
Damarında kanın olsam
Akmam daha yemin olsun

Ensar ŞAHBAZOĞLU yana
Seven sevileni ana
Düğün dernek elvan kına
Yakmam daha yemin olsun

304. OLSUN

Duygu düşüncen meramın
Adı sevgi barış olsun
Gece gündüzün her anın
Adı sevgi barış olsun

Karı bulunmaz hiddetin
Acısı acı şiddetin
Sevilmeyen kin nefretin
Adı sevgi barış olsun

Çıkmaz yolda uğraş niye
Olmazlarla uğraş niye
Sulh içinde savaş niye
Adı sevgi barış olsun

ŞAHBAZOĞLU seyranların
Sevenlerin hayranların
Nice böyle bayramların
Adı sevgi barış olsun

305. UNUTURSUN

Ey sevdiğim korkuyorum
Bir gün sen de unutursun
Bu dünyanın kaidesi
Bir gün sen de unutursun

Hatıralar dizi dizi
Yaşananlar olur mazi
Bağrıma bassam da közü
Bir gün sen de unutursun

El vurup dizine dövme
Al yerine kara giyme
Başını önüne eğme
Bir gün sen de unutursun

ŞAHBAZOĞLU kime çatsam
Derdimi dertlere katsam
El verip elinden tutsam
Bir gün sen de unutursun

306. SAHİP

Ne tatlıdır ne de acı
Demlenmeyen ruha sahip
Nefsinin atına binen
Gemlenmeyen ruha sahip

Yarı olup yarsız gezen
Sır bilmeyen sırsız gezen
Adap bilmez arsız gezen
Gamlanmayan ruha sahip

Yanmayan oda galanmaz
Sevda çekmeyen dolanmaz
Yufka yürek göz sulanmaz
Nemlenmeyen ruha sahip

ŞAHBAZOĞLU der halleri
Sinesinde sam yelleri
Rahmetsiz açmaz gülleri
Çimlenmeyen ruha sahip

307. YILLAR

Dün dünyaya gelmiş gibi
Dolu dolu geçen yıllar
Kimi konar kimi göçer
Dolu dolu geçen yıllar

Ne mevsimler ne yaz oldu
Karlar yağdı ayaz oldu
Siyah saçlar beyaz oldu
Dolu dolu geçen yıllar

Dünya yaşamı sırada
Kim havada kim karada
Sevgi hüzün bir arada
Dolu dolu geçen yıllar

ŞAHBAZOĞLU nice zaman
Mevla'dan kesilmez güman
Senin ile olsun iman
Dolu dolu geçen yıllar

308. ARAYIŞLAR

Kararda kararsız kalan
Hiçe dönük arayışlar
Huzursuz ruhlar alemi
İçe dönük arayışlar

Usul olan unutuldu
Fasıl olan unutuldu
Asil olan unutuldu
Hiçe dönük arayışlar

Yarı olan yar beğenmez
Talih yığ bal zar beğenmez
ŞAHBAZOĞLU yer beğenmez
Göçe dönük arayışlar

309. VAR

Unutmadım unutamam
Mazide kalan biri var
Silinmeyen hatıralar
Mazide kalan biri var

Karalı yasa bürünen
Sevgi yolunda sürünen
Olduğu gibi görünen
Mazide kalan biri var

Ensar ŞAHBAZOĞLU yorgun
Akan sular gibi durgun
Kaderine olmuş dargın
Mazide kalan biri var

310. VAR

Gurur veren tarihimiz
Değişmeyen rengimiz var
Vatan uğruna gönüllü
Yaban değil kendimiz var

Belli yolum belli izim
Kimseler bulmadı çözüm
Kore'de başarı bizim
Parıldayan süngümüz var

Sakarya'da Dumlupınar
İzmir'de Yunan'ı sınar
Çanakkale gerçek hüner
Anlatılmaz cengimiz var

Kemallerin sonu gelmez
Kimi ölür kimi ölmez
ŞAHBAZOĞLU boşa çalmaz
Oyun için fendimiz var

311. GEÇER

Dağ olmaya heveslenme
Yol onun üstünden geçer
Ilgın ılgın esen rüzgar
Yel onun üstünden geçer

Kimi batağa saplanır
Ne hesaplar hesaplanır
Çağ açılıp çağ kapanır
Yıl onun üstünden geçer

ŞAHBAZOĞLU söz çırpısı
Bu hayat ömür törpüsü
Ahrette sırat köprüsü
Kul onun üstünden geçer

312. DEDİLER

Ferhat olup dağı taşı
Yardım yarmadı dediler
Kadem basıp dost köyüne
Vardım varmadı dediler

Hep ararım geçen çağı
Dolandım sahrayı dağı
Vefasızla gönül bağı
Kurdum kurmadı dediler

Unutulmaz filim oldum
Parçalandım dilim oldum
Serilmeye kilim oldum
Serdim sermedi dediler

Ensar ŞAHBAZOĞLU çıra
Al giyindim giymem kara
Hekim Lokman gibi yara
Sardım sarmadı dediler

313. YETER

Vakti saadet içinde
Günü bana verin yeter
Zaman terse dolansaydı
Dünü bana verin yeter

Gizli sırlar duyurmadım
Emri ferman buyurmadım
Hakkı haktan ayırmadım
Beni bana verin yeter

Ensar ŞAHBAZOĞLU gamım
Limanda yol almaz gemim
Şadlık huzur olsun demim
Onu bana verin yeter

314. BENZER

Gönül gözüyle bakmayan
Bir kuru nazara benzer
Yaşamda faydasız insan
Varlığı mezara benzer

Dünyasından doyumsuzlar
Duyan sağır duyumsuzlar
Uyum bilmez uyumsuzlar
Tüketen hızara benzer

ŞAHBAZOĞLU yetmeyenler
El uzatıp tutmayanlar
İlim alıp satmayanlar
Siftahsız pazara benzer

315. BAYRAMDIR

Aile çatısı altında
Huzur bulana bayramdır
Can ki cananına mütah
Uygun olana bayramdır

Zehire batırma dili
Koparma dalda ki gülü
Harama uzatma eli
Öğüt alana bayramdır

Hakka bildir niyazını
Tevhit ile avazını
Vakit vakit namazını
Her gün kılana bayramdır

ŞAHBAZOĞLU feray olur
Gün dolanır bir ay olur
Nuraniler nuray olur
İman dolana bayramdır

316. DOLANIR

O ellerden ayrılalı
Gözlerimde yaş dolanır
Unutulmaz anılarım
Hayalimde düş dolanır

Yüce dağlar var arada
Elem keder var sırada
Hem denizde hem karada
Yol şaşıran baş dolanır

Yakın iken olduk ayrı
Bedenimde ruhum gayri
ŞAHBAZOĞLU eder duyuru
Divana sarhoş dolanır

317. UTANIR

Hakka uzak olan insan
Hakka varmaktan utanır
Bilmemeyi ayıp sanan
Cahil sormaktan utanır

Söz konuşup söz dinleyen
Hal bilip halden anlayan
Gönlüne sevgi damlayan
Gönül kırmaktan utanır

Kimler muradına eren
Kimden alıp kime veren
Var içinde yokluk gören
Boyun burmaktan utanır

Aradığım gül gülistan
Yeşerip olsaydı bostan
Ensar ŞAHBAZOĞLU dosttan
Kenar durmaktan utanır

318. KAZANIR

Akıl iradeye bağlı
Cesaret zafer kazanır
Başarıyı başaranlar
Maharet zafer kazanır

Kılı kırka yarılırsa
Hakkı ile görülürse
Hak edene verilirse
Adalet zafer kazanır

Gül içinden gül derenler
Yol gösterip yol verenler
Gizli sırlara erenler
İnayet zafer kazanır

ŞAHBAZOĞLU açan güldür
Ehli sohbet ehli dildir
Duygun derya sevgin seldir
Metanet zafer kazanır

319. SEVGİ KAZANIR

Çok şeyin kayıp yanı var
Sevgi kazanır kazanır
Nefretin ayıp yanı var
Sevgi kazanır kazanır

Ortak olma her hesaba
İnsanlığa eyle çaba
Sıcakkanlı bir merhaba
Sevgi kazanır kazanır

ŞAHBAZOĞLU bozan olma
Ezilsen de ezen olma
Üzülüp de üzen olma
Sevgi kazanır kazanır

320. GÜZELDİR

Yüce Mevla oku dedi
Okumak yazmak güzeldir
Beşikten mezara kadar
Okumak yazmak güzeldir

Karanlığın şulesi ol
İlim irfan kalesi ol
Öğretenin kölesi ol
Okumak yazmak güzeldir

Fikir mantığın gölüdür
Kendini bilen velidir
Kalem akılın dilidir
Okumak yazmak güzeldir

ŞAHBAZOĞLU'nun sanatı
Elden bırakmaz ruhsatı
Hem insanı kainatı
Okumak yazmak güzeldir

321. ŞEKİLLENİR

İnsanın özü ne ise
Ona göre şekillenir
Bugün hayal ettiklerin
Güne göre şekillenir

Seyir eyle seyir meni
Yemediğim yeyir meni
Zaman ömür değirmeni
Dene göre şekillenir

ŞAHBAZOĞLU'nun avazı
Kimseye yok imtiyazı
Gelen gider olur mazi
Düne göre şekillenir

322. DEĞİŞTİRİR

Zaman e gelip geçici
Zaman libas değiştirir
Kimi görünüşte farklı
İnsan libas değiştirir

Sesi Kur'an'a uymayan
Doğruyu doğru saymayan
Olup biteni duymayan
Vicdan libas değiştirir

ŞAHBAZOĞLU der fasılsız
Asılda olmaz asılsız
Kararda karar usulsüz
Divan libas değiştirir

323. DEĞİŞİR

Kimi huylu kimi huysuz
İnsana göre değişir
Farklı bakış açıları
Zamana göre değişir

Olmayanı kabullenen
Şekle göre şekillenen
Olmaz yere ödüllenen
Vicdana göre değişir

ŞAHBAZOĞLU'nda sefalet
Aman olmasın dalalet
Kanun nizam hak adalet
Divana göre değişir

324. YAYLALAR

Kış olanda karı boranı
Yel bizim yaylada olur
İlkbaharda boz bulanık
Sel bizim yaylada olur

Yazın kokusu gelince
Tabiat yüze gülünce
Dağı taşı süslenince
Gül bizim yaylada olur

Kız gelini bulaklara
Çayır çimen sulaklara
Gül yapışmış yanaklara
Al bizim yaylada olur

Çoban kavalını çalar
Mor koyun muradın alar
Arı çiçeklere konar
Bal bizim yaylada olur

Genç çağım orda süslendim
Yamaçlarına yaslandım
Aşığı olup seslendim
Tel bizim yaylada olur

ŞAHBAZOĞLU kesmez güman
Eksik olmaz sende duman
Hoşça kal dediğin zaman
Yol bizim yaylada olur

325. OLUR

Dilden gelen elden gelse
Fukara padişah olur
Hayal ile yatıp kalkan
Avara padişah olur

Emek nedir ter bilmeyen
Kuvvet nedir fer bilmeyen
Kolaycılık zor bilmeyen
Ne vara padişah olur

Yanmadan tutuşup tüten
Değerini hiçe satan
Öz özüne nara atan
Civara padişah olur

ŞAHBAZOĞLU neler sezen
Her işin olsaydı düzen
Sürü arkasında gezen
Davara padişah olur

326. YALAN OLUR

Talihime kaderime
Zar diyersem yalan olur
Zararsız günüm geçmedi
Kar diyersem yalan olur

Paylaşmakla sevgi bitmez
Kervanım menzile yetmez
İçim yanar duman tütmez
Kor diyersem yalan olur

Nerde ansan orda hazır
İmdada bekledim Hızır
Bulunmaz ki bende huzur
Var diyersem yalan olur

Ensar ŞAHBAZOĞLU çağı
Yıllar boyu içtim ağı
Vefasızla gönül bağı
Kur diyersem yalan olur

327. OLUR

Elden gelen ele gider
Elin olur elin olur
Ürüzgara ıslık çalan
Yelin olur yelin olur

ŞAHBAZOĞLU olma öfke
Bakır olmaz altın sikke
Başına uymayan tekke
Elin olur elin olur

328. FELAKET OLUR

Bazısının felaketi
Bazısına saadet olur
Bazısının nedameti
Bazısına medet olur

Bazısının kuruluşu
Bazısının darılışı
Bazısının yoruluşu
Bazısına imdat olur

Bazısının itikatı
Bazısının görüş katı
Bazısının kabahatı
Bazısına adet olur

Bazısının zarar karı
Bazısının yoku varı
Bazısının riyakarı
Bazısına servet olur

Bazısının yanan közü
Bazısının sahte yüzü
Bazısının acı sözü
Bazısına şerbet olur

Bazısının merhameti
Bazısının sadakati
ŞAHBAZOĞLU şahsiyeti
Bazısına nefret olur

329. BULUNUR

Azimdir şahların şahı
Kemalde kemal bulunur
Taş ölçülür kıymetiyle
Amelde amel bulunur

Aşk halidir semahımız
Asla olmaz mizahımız
Bu bir fikir izahımız
Temelde temel bulunur

Ensar ŞAHBAZOĞLU dolar
Kimi tefekküre dalar
Ay güneşten ziya alar
Cemalde cemal bulunur

330. OLUŞTURUR

Taşlar değil yapılan iş
Anıtları oluşturur
İnsan ruhunda asildir
Kanıtları oluşturur

İyi düşün tez söyleme
Dolaylı ol düz söyleme
Hoş olmayan söz söyleme
Yanıtları oluşturur

ŞAHBAZOĞLU söz incisi
Adam var barış elçisi
Hayata bakış açısı
Umutları oluşturur

331. GÖRÜNÜR

Seyrettim Palandöken'i
Silinmeyen iz görünür
Zirvesine duman çökmüş
Bir tarafı yaz görünür

Ala tala karı mevcut
Bar içinde barı mevcut
Zar edenin zarı mevcut
Aşığında naz görünür

Ensar ŞAHBAZOĞLU gamlı
Derdi kederiyle demli
Ağlayan gözleri nemli
Şad olması az görünür

332. EZME KARDAŞ

Menzil almak ister isen
Ezileni ezme kardaş
Hak yanında olma suçlu
Ezileni ezme kardaş

Nice ayla nice günle
Acılar içinde inle
Vicdanın sesini dinle
Ezileni ezme kardaş

Ağlar gözyaşı kurumaz
İşleri düzen yürümez
Yazın buzları erimez
Ezileni ezme kardaş

Payını naçara payla
Acı değil tatlı söyle
Ensar ŞAHBAZOĞLU böyle
Ezileni ezme kardaş

333. SEMERKANT

Yarınlara sevgi dolu
Selam sunmaktır Semerkant
İnsanları kucaklayan
Anıp anmaktır Semerkant

Hakikati gören gözler
Yaprağını döken güzler
Dostun söylediği sözler
Aşka yanmaktır Semerkant

Hak edenin bulduğu sır
Gönüllere dolduğu sır
Ne mekânda kaldığı sır
Hakka dönmektir Semerkant

Ebedi mutluluk duymak
Sarıp sarmalamak uymak
Sevgiyi sevgili saymak
Banıp banmaktır Semerkant

ŞAHBAZOĞLU kalma yayan
Hizmette ispata dayan
Buhara'dan ışık yayan
Nefsi yenmektir Semerkant

334. UNUT

Senli benli geçenleri
Ben unuttum sen de unut
Acı tatlı bir kenara
Ben unuttum sen de unut

Sis duman dolanır dağı
Hatırlama geçen çağı
Boynumuzda kader ağı
Ben unuttum sen de unut

Gül olup çiçek açmayan
Özgür dolanıp uçmayan
Sırrını ele açmayan
Ben unuttum sen de unut

Ensar ŞAHBAZOĞLU aman
Boşa emek eden bağman
Olanlara şahit cihan
Ben unuttum sen de unut

335. VAR İNSANOĞLU

Hak emrine yaya kalıp
Erinen var insanoğlu
Doğru yanlışın ardında
Sürünen var insanoğlu

Vefalı yaklaş dostuna
Sakın uğraşma kastına
Kurt olup kuzu postuna
Bürünen var insanoğlu

ŞAHBAZOĞLU söz belgeler
Anlatımı yüz belgeler
Uzun yaşamaz gölgeler
Görünen var insanoğlu

336. SORULUR MU

Herkesi kendisi sanan
Cimriden mert sorulur mu
Milli duygusu olmayan
Yurtsuzdan yurt sorulur mu

Bu dünyada arsız gezen
Mayası yok karsız gezen
Yarı olup yarsız gezen
Dertsizden dert sorulur mu

Uzak olup kalma yaban
Seni sevene ol kurban
Ensar ŞAHBAZOĞLU çoban
Koyundan kurt sorulur mu

337. BİR OLUŞU

Ebet ezel mevcudiyet
Bir olanın bir oluşu
Akılların ötesinde
Sır olanın sır oluşu

Sıcak demir tavındadır
Avcı olan avındadır
Düşünürler savındadır
Var olanın var oluşu

Sönen ocak yanmaz deme
Kanmayana kanmaz deme
ŞAHBAZOĞLU anmaz deme
Yar olanın yar oluşu

338. NE DE TUZU

Çekilmeyen bu hayatın
Ne tadı var ne de tuzu
Yaşama düzeni bozuk
Ne tadı var ne de tuzu

Karı olan da umutsuz
Varı olan da umutsuz
Yarı olan da umutsuz
Ne tadı var ne de tuzu

Hayalin atına binmiş
Umut ışıkları sönmüş
Kanaatkar aza inmiş
Ne tadı var ne de tuzu

ŞAHBAZOĞLU araladım
Bu görüşü karaladım
Sıra edip sıraladım
Ne tadı var ne de tuzu

339. SAYILMAZ

Tahtı Süleyman olmayan
Emiri ferman sayılmaz
Gönül yarası sarmayan
Hekimi Lokman sayılmaz

Yardımı olan habibin
Arzuhal bilen katibin
Çare olmayan tabibin
Merhemi derman sayılmaz

ŞAHBAZOĞLU hal bildiren
Hem ağlatıp hem güldüren
Dalında gülü solduran
Bahçıvan bağman sayılmaz

340. OLMAZ

Naylonun aslı naylondur
Şişe olmaz şişe olmaz
Kendini bilmez abdaldan
Paşa olmaz paşa olmaz

Görünen dağ uzak değil
Doğru gerçeklere eğil
Her görünen maden değil
Maşa olmaz maşa olmaz

ŞAHBAZOĞLU sazın çalar
Dalınmaz deryaya dalar
Ucuz olan paha olar
Köşe olmaz köşe olmaz

341. SERMAYE OLMAZ

Kazandığı efendiye
Kölede sermaye olmaz
Doğru çalış doğru kazan
Hilede sermaye olmaz

Bilen bilse neler olur
Silen silse neler olur
Gülen gülse neler olur
Çilede sermaye olmaz

ŞAHBAZOĞLU alay olma
Bakır tasa kalay olma
Erdemli ol olay olma
Belada sermaye olmaz

342. BARDAK OLMAZ

Gerçek gerçeğe dayalı
Serçe kuşu ördek olmaz
Özüne güvenin varsa
El eliyle gerdek olmaz

Adam var ki şana layık
Adam var ki cana layık
Adam var vicdana layık
Çalı dalı çardak olmaz

ŞAHBAZOĞLU varı ayrı
Zararıyla karı ayrı
Her nesnenin yeri ayrı
Sefertası bardak olmaz

343. FASIL SORULMAZ

Hanedanlık sarayından
Sultandan nesil sorulmaz
Tartışılmaz cesareti
Aslandan asıl sorulmaz

Uyumlu ol olma heba
Bazı uslu bazı kaba
Gelenekte dede baba
Usulden usul sorulmaz

ŞAHBAZOĞLU yanıp tüttüm
Bazı aldım bazı sattım
Her an demi devran ettim
Fasıldan fasıl sorulmaz

344. 18 MART

On sekiz mart Çanakkale
Kayıtların unutulmaz
Tarih arşive dayanır
Yiğitlerin unutulmaz

Dünya yerinden oynadı
Od yandı kazan kaynadı
Tarih bize bir aynadı
Şahitlerin unutulmaz

Kulaklara seda oldun
Çekinmeden feda oldun
Ölmedin şüheda oldun
Şehitlerin unutulmaz

Seçilmeyen rüyası var
Geçilmeyen deryası var
Bedirlenen ziyası var
Anıtların unutulmaz

Geçerlidir emri karar
Aranmaz ki karda zarar
ŞAHBAZOĞLU sizi arar
Teyitlerin unutulmaz

345. KAZANMAZ

İlim terbiyeyle uğraş
Cehalet zafer kazanmaz
Sabrın selameti güzel
Nedamet zafer kazanmaz

Çalınmaz kapılar çalma
Yalan yanlış ile dolma
Vefalı ol hain olma
İhanet zafer kazanmaz

ŞAHBAZOĞLU şahanesin
Daha daha daha nesin
Tükenmeyen bahanesin
Mazeret zafer kazanmaz

346. ALINMAZ

İmanla iman alınır
Altınla iman alınmaz
Zamanla altın alınır
Altınla zaman alınmaz

Kimisi hüner yatağı
Kimi olur dert ortağı
Kiminin olmaz merağı
Altınla yaman alınmaz

Kimisi kimleri över
Kimisi var gerçek değer
Adil olur ise eğer
Altınla vicdan alınmaz

Alınmaz kale alınır
Can içinde can bulunur
Kurbana kurban olunur
Altınla kurban alınmaz

ŞAHBAZOĞLU mazisini
Kimse bilmez arzusunu
Yazan yazmış yazısını
Altınla ferman alınmaz

347. DOĞURMAZ

Baykuş viranede olur
Saksağan tavus doğurmaz
Nadir bulunur şaheser
Her ana Yavuz doğurmaz

Altın gümüş bakır kalay
Ayırt etmek ne de kolay
Tabiatta gerçek olay
Kestane ceviz doğurmaz

Biz yarandık evvel yoktan
Ta galu beladan çoktan
Ensar ŞAHBAZOĞLU haktan
Adalet taviz doğurmaz

348. TÜKENMEZ

Yaşayan her şeyi görür
Adamakla mal tükenmez
Bugün gelen yarın gider
Ömür biter yol tükenmez

Şan şöhretin ün değişir
Bu gün yarın dün değişir
Gece gündüz gün değişir
Devri daim yıl tükenmez

ŞAHBAZOĞLU yar bulunur
Yüce dağda kar bulunur
Zar edende zar bulunur
Gül dalında gül tükenmez

349. DÜŞÜNMEZ

İnsan benzer bir çiçeğe
Solacağını düşünmez
Bazı şeyler hayalidir
Bulacağını düşünmez

Kimler kimlere aşina
Ummadık çıkar karşına
Gün gelir yalnız başına
Kalacağını düşünmez

ŞAHBAZOĞLU yapısını
İster dünya tapusunu
Ecel gelip kapısını
Çalacağını düşünmez

350. MİLLETİZ BİZ

Asırlardan bu günlere
Asil gelen milletiz biz
Tarihini geçmişini
Bunu bilen milletiz biz

Ebedidir yarışımız
Değişmeyen görüşümüz
Sulh içinde barışımız
Şevkle dolan milletiz biz

Geri alsın sözlerini
Çok diktiler gözlerini
Bu vatandan izlerini
Silip silen milletiz biz

Düşünmez zaman dilimi
Unutulmaz o zulümü
Ölmemek için ölümü
Göze alan milletiz biz

Katılmayan hatalara
Göz dolandır ötelere
Nice asır kıtalara
Seda salan milletiz biz

ŞAHBAZOĞLU ferdimiz var
Yiğidimiz merdimiz var
Cennet gibi yurdumuz var
Deyip gülen milletiz biz

351. MUTLU MUTSUZ

Nazar ettim bu alemi
Kimi mutlu kimi mutsuz
Bu dünyanın tabiatı
Kimi mutlu kimi mutsuz

Kimisi var sevda çeker
Kimisi var dertler eker
Kimisi var boyun büker
Kimi mutlu kimi mutsuz

Kimisi var gülüp gülen
Kimisi var çok şey bilen
Kimisi var bir pay dilen
Kimi mutlu kimi mutsuz

Kimisi şansına küser
Kimisi ümidin keser
Kimi ağlar kimi küser
Kimi mutlu kimi mutsuz

Kimisi var yücededir
Kimi zarif incededir
Kimi zindan gecededir
Kimi mutlu kimi mutsuz

Kimisi var yolu bağlı
Kimisi var yürek dağlı
Kimisi var ŞAHBAZOĞLU
Kimi mutlu kimi mutsuz

352. AYRILIK

Bahaneni bahane
Gözyaşında ayrılık
Duymasaydım adını
Soyasında ayrılık

Günden güne tehirsin
Yudumlanmaz zehirsin
Durulmayan nehirsin
Mayasında ayrılık

Şahbazoğlu ne deli
Vefasızın emeli
Gece gündüz hayeli
Rüyasında ayrılık

353. BAKILIRSIN

Sevgi seli misali
Akarsın akılırsın
Dokunma şirin cana
Yakarsın yakılırsın

Düşme oyun fendine
Etme kendi kendine
Değme gönül bendine
Yıkarsın yıkılırsın

Şahbazoğlu düzlernen
Özün bile özlernen
Tebessümlü gözlernen
Bakarsın bakılırsın

LEBDEĞMEZLER

354. AZ AŞIĞIN

Nazı nezaket saçılır nazında naz aşığın
Aşkına zehir içilir hazında haz aşığın
Her telinde neler gizli nazar ile seyredin
Dalında dallar açılır yazında yaz aşığın

Değerinde değerini yareni yaren anlar
Sırrındaki sırdaşını ereni eren anlar
Desti içinde lalesin dereni deren anlar
Gerçek âşıklar seçilir izinde iz aşığın

Âşık Ensar sanatıyla icraata dayalı
Haktan gelen hakka gider hidayata dayalı
Ilgarında sadık ana sadakata dayalı
Yar için candan geçilir azında az aşığın

355. ZAN EDER

Hakkın işi hakikattir an içinde an eder
Zerresinde icazetler can içinde can eder
Rızası derya denizdir anlayana âşıkar
Geçer zindanı karanlıktan içinde tan eder

Gerçekle gerçek yaşayan gerçeğe delaleti
Yanlışta yanlış yaşayan yanlışa dalaleti
Yerinde yerini alır ilahi adaleti
Hayatında hayat hakkı nan içinde nan eder

Âşık Ensar aşk ehlidir aşkına arka çıkar
Yalancının karı yalan yalanla yalan yakar
Yalan giyer yalan gezer yalanla sağlar çıkar
Zan ehliler zan ehlidir zan içinde zan eder

356. SİNESİNDEDİR

Aşk ehlinin kan halini yarı sinesindedir
Ataşlar içinde yanan narı sinesindedir
Her insana ayan değil hakkın gizli sırları
Ar içinde ar gezenin arı sinesindedir

Kaderine dargın gezen talihinden karalı
Ayrılığın kaidesi yıllar yılı aralı
Dertliyi dertsiz sananlar senden daha yaralı
Zar içinde zar gezenin zarı sinesindedir

Canı candan ayrı kılar aşığın ayrılığı
Karanlığı zindan eder ışığın ayrılığı
Hayalında her anında aşığın ayrılığı
Âşık Ensar dar içinde darı sinesindedir

MUAMMALAR

357. MUAMMA

Sen kendi kendini etsen analiz
Altı yerden düşüncesi insanın
Gerçeğe dayalı ilmi hakikat
Altı yerden düşüncesi insanın

358. MUAMMA

Bedenin dışında canlıdır canlı
Beş kuvveti vardır insanoğlunun
Bedenin içinde ruha dayalı
Beş kuvveti vardır insanoğlunun

359. MUAMMA

Bal ile biberden kurulu nizam
İnsanoğlu altı dünya görüyor
Bir yanında ölüm bir yanda yaşam
İnsanoğlu altı dünya görüyor

Ensar ŞAHBAZOĞLU deme ki deli
Niyetinde hakka varmak emeli
Üçü göz önünde üçü hayali
İnsanoğlu altı dünya görüyor

MUHAMMESLER

360. DİYE DİYE

Özleminde özlemi var özlenen de özleyecek
Özlenmeyen özlenmez ki özlenen özlemin özü
Özlemsiz özlem anlamsız özleyende özlemleşir
Özlemler özlemle olur özlem özlem diye diye

361. ÖLDÜRÜR BENİ

Sevdiğimin sitem dolu sözleri öldürür beni
Çatık kaşlı asık surat yüzleri öldürür beni
Mecnun u Leyla misali düzleri öldürür beni
Melul mesun durup bakan gözleri öldürür beni
Yana yana kül eyleyen közleri öldürür beni

Bazı güler bazı ağlar kaderine deyip küser
Bazı benimle beraber bazı da ümidin keser
Bazı eyyamı yaz bahar, bazı poyraz olup eser
Bazı bülbülü lisan tek, bazı da şakımaz susar
Türlü tavır anlaşılmaz nazları öldürür beni

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU gönülden sevdim ezeli
Unutmadım unutamam ilk gün gördüğüm güzeli
Ömür sonbahar misali dökülür yaprak gazeli
Bezenmiş baştan ayağı bezekli gezer bezeli
Hayalımdan silinmeyen izleri öldürür beni

362. YARALI GÜZEL

Ayrılığa boyun eğdim üreğim yaralı güzel
Menim senden tek dileyim gezmeyinen aralı güzel
Boyu selvi kaşları yay zülüfü daralı güzel
Ak yüzünde dane dane benlerin sıralı güzel
Al duvağa al yaraşır giyinme karalı güzel

Aşığınam gel bunu bil bu aşkımın ezeli sen
Sevgili olan güzeldi güzellerin güzeli sen
Yaratan yaratmış seni abı hayat gözeli sen
Tatlı dil şifa çeşmesi şeker şerbet mezeli sen
Meni bu sevdaya salan bilmirem haralı güzel

Yudum yudum damla damla ezizim suya bedelsin
Paylaşılmaz pay gibisin pay için paya bedelsin
Karanlığa ışık saçan yıldıza aya bedelsin
Hekimi Lokman yanında derde devaya bedelsin
ŞAHBAZOĞLU destan etti bu elin maralı güzel

363. BİR EĞLEN

Seven sevilir elbet bil yarım bil yarım bir eğlen
Ne olur eyle merhamet hal yarım hal yarım bir eğlen
Âşık gönlü gülistan dal yarım dal yarım bir eğlen
Deren derilir elbet gül yarım gül yarım bir eğlen

Ömür bitti gün bitti yıl yarım yıl yarım bir eğlen
Eller murada yetti yol yarım yol yarım bir eğlen
Gözlerim derya deniz sel yarım sel yarım bir eğlen
Meni unutup gitti el yarım el yarım bir eğlen

ŞAHBAZOĞLU sazım var tel yarım tel yarım bir eğlen
Sohbetim var sözüm var dil yarım dil yarım bir eğlen
Ahu zarım kederim bol yarım bol yarım bir eğlen
Ataşım var közüm var kül yarım kül yarım bir eğlen

364. BULANLARLA BERABERİZ

Ashabı kiram içinde olanlarla beraberiz
Arayıp da doğru yolu bulanlarla beraberiz
Eyyubuna gelen derdi bilenlerle beraberiz
Sabır ile şükreyleyip gülenlerle beraberiz
Hakkın ziya deryasıyla dolanlarla beraberiz

Musa varıp Tur dağına kelam söyler yaratana
İhlasıyla bütünleşip amel paylar yaratana
Yerde gökte tüm melekler zikrin eyler yaratana
Gizler aleminde sonsuz sırrın düğler yaratana
Farzı vacip sünnetini kılanlarla beraberiz

Hazreti Yakup'un oğlu Yusuf'un rüyası güzel
Firavunu gark eyleyen deniz deryası güzel
Serveri ne gizli beyan Cebrail kuryesi güzel
Zamanda zaman ayarlı her şeyin sırası güzel
Nasibini nasip diye alanlarla beraberiz

Ensar ŞAHBAZOĞLU duam o ervahlar alemine
Arzu ettim layık olam erem kırklar alemine
Ruh ayrılır bedeninden varır ruhlar alemine
Alın yazısına razı, boyun eyer kalemine
Gönüllerde mihman olup kalanlarla beraberiz

ATIŞMALARI

1975’te babası Âşık Veysel ŞAHBAZOĞLU ile Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışması

Ensar Şahbazoğlu:
Bunca yıldır âşık oldum ellere
Kadem basıp meydanıma gelsene
Bugünün küçüğü yarına büyük
Güvenirsen bir yanıma gelsene

Veysel Şahbazoğlu:
Baba sanatıyla çıktın karşıma
Çekinmeden meydanına gelirim
Mutlu oldum sende bu kaynak varmış
Güvenerek ben yanına gelirim

Ensar Şahbazoğlu:
İlimsiz insana varıp da çatma
Karşında aslan var sen hayal yatma
Düşünceni hayal mahsulü yapma
Bülbül isen gülşenime gelsene

Veysel Şahbazoğlu:
İlimin tam değil daha noksansın
Bugün değil geleceğe aslansın
Düşünceler gerçeklere yaslansın
Ben bülbülüm gülşenine gelirim

Ensar Şahbazoğlu:
Ben senin evladın âşıktır soyum
Atışmak istersen ölçerim boyun
Kafan şişirmişler dökülmüş tüyün
Filiz veren fidanıma gelsene

Veysel Şahbazoğlu:
Bugün bu dünyada yarın göçerim
Ben sarrafım altın gümüş seçerim
Kezzap vurup bakırını açarım
Taze çiçek fidanına gelirim

Ensar Şahbazoğlu:
Ben Âşık Ensar'ım yeni bir fidan
Aşkın sürüsüne olmuşum çoban
Ben bir çırak olum sen de bir ozan
Cevher saçan lisanıma gelsene

Veysel Şahbazoğlu:
Sen kapılma bu Veysel'in feline
Duygulandım bu yaştaki haline
Büyüğüne saygı sağlık diline
Cevher dolu lisanına gelirim

13.11.2001 Kars Murat ÇOBANOĞLU Gazinosu'nda Ağrılı Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ) ile Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışmaları.

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Hal bilmeze hal söyleyip derde derman aramam
Hekim olsun yüce Mevla Hekim Lokman aramam
İnayet eder kuluna naçar koymaz beşeri
Meylim onun kervanında başka kervan aramam

Âşık Sefer TAŞKIRAN(FİRGANİ):
Kuldan kula fayda olmaz haktan derman ararım
Bizleri yaratan odur ondan güman ararım
Nefis sarayına girip belli gurur yapamam
Tövbeyle girdim meydana onda ferman ararım

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Yürümeye yön bulamam bulmaya çalışırım
Talep edip muradımı almaya çalışırım
Zamanı gelip geçse de gülmeye çalışırım
Her günüm onla beraber gamı hicran aramam

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
On sekiz bin alem bütün Mevla'nın emrindedir
İdris'i aldı cennete Musa'sı Tur'undadır
Dünyanın servet devleti Hazreti Karun'dadır
Dünya malı fayda vermez her an iman ararım

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Bu faniden ahrete her gün giden göçe bak
Az yaşadın çok yaşadın ömrün sonu hiçe bak
Hak emriyle gönderilen İsmail'e koç bak
Ensar ŞAHBAZOĞLU kurban özge kurban aramam

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
Gururlanma ey Firgani akıbetin ölümdür
Nefsine hamal olanın akıbeti zulümdür
Ölüm bizlere ki farzdır gideceğim yolumdur
Kulunu bertaraf etmez rahı rahman ararım

LEB DEĞMEZ

Âşık Sefer TAŞKIRAN:
Aşka giren âşık her saat hasta
Getir ilacını sar Ensar kardaş
Hala ne istersen Allah'tan iste
Eylersin her saat kar Ensar kardaş

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Sadakatin aşığını ararsan
Çağlayış içinde zar Taşkıran'da
Ziya saçan ışığını ararsan
Hakka yakın gizli sır Taşkıran'da

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
Akılsız insana nasihat ne eder
Yaratandan haktır ilahi kader
Allaha şükreden erişir gider
Kendine kazansan yer Ensar kardaş

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Hakikatin deryasında saklıdır
Seçkinliği sayesinde saklıdır
Yaşantısı gayesinde saklıdır
Haya ile yaşar ar Taşkıran'da

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
İdris'i cennete aldı ne için
Şeytana da lanet geldi ne için
Hakkında ayeti dikkatle açın
TAŞKIRAN da sana der Ensar kardaş

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
İdris de cennet layık kılındı
Şeytan karşı geldi dışa salındı
İsra ayetleri kanıt alındı
ENSAR derinlerde ser Taşkıran'da

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
Baban âşık kendin âşık
Yolu düzgün tutmalıyız
Âşık demek derviş demek
Dili düzgün tutmalıyız

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Dost olan dostunu arar
Eli düzgün tutmalıyız
Ağla içine damlasın
Seli düzgün tutmalıyız

Âşık Sefer TAŞKIRAN(FİRGANİ):
Ayet hakkın hadisidir
Alim Habib varisidir
Gerçek Kur’an doğrusudur
Beli düzgün tutmalıyız

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU
Kişiliği zedeleme
Benliğini perdeleme
İyi kötü irdeleme
Hali düzgün tutmalıyız

Âşık Sefer TAŞKIRAN (FİRGANİ):
Firgani eğleşmez yaram
Çaresine hakka varam
Servetine katma haram
Malı düzgün tutmalıyız

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU özde
Yaptığın kalmasın sözde
Sana bakan yanlış gözde
Rolü düzgün tutmalıyız

23.02.2004 günü Kars Merkez Ladikars (Kümbetli) köyünden şair Kazım KAZAKLI ile Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışmaları. (şeki sicilleme)

Şair Kazım KAZAKLI:
Yaralandım dost elinden bugün bir figana düştüm
Gitti geldi vurdu beni bilmedim bir kana düştüm
Canan diye gezdim durdum nedense hep sona düştüm
Bülbül güle âşık olup men de bir nadana düştüm
Muhammed din yol hürmeti yardım eyle gani Mevla

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Mecnun oldum sahralarda bilinmez yabana düştüm
Hakkın emrine razıyım buyruğa fermana düştüm
Bedenim canlı tabiat zamansız harmana düştüm
Çözülmeyen sır içinde meçhule pünhana düştüm
Kainatın sahibisin yardım eyle gani Mevla

Şair Kazım KAZAKLI:
Sadakatlik abır haya kalkmış bir zamana düştüm
Gönül mihman arar iken zalimle vicdana düştüm
El aleme şad gün gelip boranlı dumana düştüm
Yaralarım sarar dedim dağ vuran lokmana düştüm
Bu canım intizardadı yardım eyle gani Mevla

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Vefalı yaren aradım aksine yamana düştüm
Cismi ataşlar içinde kavrulup yanana düştüm
Çileler oldu sırdaşım ahu zar giryana düştüm
Leylu Nehar hep ağladım elinden amana düştüm
Olanlara şükreyledim yardım eyle gani Mevla

Şair Kazım KAZAKLI:
Suçum neydi bilemedim cahille tufana düştüm
Âşık maşukunu arar men gönlü virana düştüm
Kem söz deydi bu sineme yol bilmez kervana düştüm
Sahralarda melül gezdim dolandım zindana düştüm
Kazım KAZAKLI dardadı yardım eyle gani Mevla

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU dertli dertliyim dermana düştüm
Anlaşılmaz türlü tevir eğleşmez çibana düştüm
Hayatımda kasırgalar dalgalı ummana düştüm
Limanında yol almayan yol bilmez kaptana düştüm
Yücelik şanına layık yardım eyle gani Mevla

İkinci söz hakkı gene Şair Kazık KAZAKLI'da (divan)

Şair Kazım KAZAKLI:
Aziz dostum kan halimi yandırma nara meni
Hasretinden giydirersen her günde kara meni
Ensar ŞAHBAZOĞLU nam sal temelinde ilim var
Çaremiz o ulu Allah sır için ara meni

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kaderimin bu akışı salacak tora meni
Heder edip yerden yere korkuram vura meni
Ruhumda parıldayan son umut ışığıdır
Ruhumda fırtına dinmez bağlamış zora meni

Şair Kazım KAZAKLI:
Şahlar şahı penahımız uç demese uçulmaz
Ferman haktan gelir ise Azrail'den kaçılmaz
Umut kesme yaratandan kullara el açılmaz
Her an kama daldırmaz mı sendeki yara meni

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Güzellik bakan gözdedir sermaye sende mevcut
Sevilmek için var olan o sevgi sende mevcut
Olanların ortak yanı bütünü bende mevcut
Ürcah eylediler eyvah figana zara meni

Şair Kazım KAZAKLI:
Kazım KAZAKLI der ki kim dayanır nazıma
Zalim felek kar yağdırır baharıma yazıma
Senden ayrı geçen zaman zindan olur Kazım'a
İtkin düşsem kabul eder bilmezem hara meni

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU düşmüş ayrılık kemendine
Şansım benden yana değil yenik düştüm fendine
Ayrılığın esiriyim düğümlendim bendine
Nasibim alıp götürür uzak diyara meni

05.05.2007 günü Kars Âşıklar Bayramı Divan Doğaçlama Dalı Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU ve Artvinli Âşık Kemal TİRYAKİ atışması.

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ehli irfan meclisinde sohbet olur söz olur
Çevresine doğru bakan tebessümlü göz olur
İnsanoğlu kervan gibi her gün giden göçe bak
Akıbeti arşın arşın metre metre bez olur

Âşık Kemal TİRYAKİ:
Kur'an'a başlaması var ilk evvela cüz olur
İlkbahar yaz gelirken bak vakit gelir güz olur
Yavaş söyle Şahbazoğlu ikimiz de hasımız
Çok acele eyleme ki vakit burada tez olur

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Akıl her şeyin üstünde oyalanma boşuna
Düşünceye mazhar olan hem düşüne taşına
Küfre kucak açanlarla olmayasın aşina
Ilgarına sadık olan ılgarına düz olur

Âşık Kemal TİRYAKİ:
Kars'ı ziyaret etmişim buradaki geziye bak
Acele eyleme dostum gör şurda yazıya bak
Çoğu istemek istersen sen de irazıya bak
Varın mülkün tomarlısı üç metrelik bez olur

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU düğlendim perde perde
Arzu halım arz eyledim seher vakti seherde
Dur demedim gece gündüz aradım gökte yerde
Gelmiş geçmiş üstatların yollarında iz olur

Âşık Kemal TİRYAKİ:
İsmim Kemal GÜMÜŞ amma Tiryaki'yim illa ki
Af ola burada kardaş bir suçumuz ola ki
İlk evvela meydan yaptık kusura bakma belki
Âşıkların her zaman bak elinde bir saz olur

06.05.2007 Günü Kars Âşıklar Bayramı Divan Doğaçlama Dalı Âşık Sabri YOKUŞ ve Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışmaları.

Âşık Sabri YOKUŞ:
Allah kulunu yaratmış dünyada çalış diye
Beyhude bir ömür verme rüyada çalış diye
Bu dünyanın düzeninde sona dek bulunmaz şey
Hemi gece hemi gündüz piyade çalış diye

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Yüce tanrım tam yarattı bünyede çalış diye
Karanlığa doğru değil ziyada çalış diye
İnsan olan insan olur insanlığın içinde
Helal maldan uzak gezme hayada çalış diye

Âşık Sabri YOKUŞ
Söz söyleyen elbet kardaş dilim vardır dünyada
Ben garibim müşkül halım halim vardır dünyada
Benim ekmek teknem böyle telim vardır dünyada
Cenabı hak böyle demiş ziyade çalış diye

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Bildiğin çığırda yürü sağa sola sapmadan
Evvelinden iyi düşün görevini yapmadan
Kimselere yüz çevirme ta ki senden kopmadan
Asıl asalete layık künyede çalış diye

Âşık Sabri YOKUŞ:
Derdim ağırlaştı kardaş derman olmaz dünyada
Sabri YOKUŞ söyler dostum imkân olmaz dünyada
Her insan dediğin baba kaptan olmaz dünyada
Mevla'm ona görev vermiş deryada çalış diye

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU vicdan aynasında ol
Silinme zaman içinden zaman aynasında ol
Umut ol umut aşıla güman aynasında ol
Saat saat dakik dakik saniyede çalış diye

10.10.2007 günü (Şair) Dost Yusuf ÇILDIR ve Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışmaları.

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Âşıklar bir pazar kurmuş
Söz alırlar söz satarlar
Yürekler meydan ateşi
Köz alırlar köz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Hakkın hakka saygısı var
Arz alırlar arz satarlar
İlim irfan okuyanlar
Haz alırlar haz satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Cihana ilim şakırlar
Tez alırlar tez satarlar
Horasan'ın erenleri
Öz alırlar öz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Nasihatlar dinleyenler
Düz alırlar düz satarlar
Vacibi sünneti bilen
Cüz alırlar cüz satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Yunusça söyler dilleri
İz alırlar iz satarlar
Gönül okur gönülleri
Sez alırlar sez satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Mevlanalar Harakanlar
Vaaz alırlar vaaz satarlar
Damlası derya nispeti
Az alırlar az satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
İklimleri bahardandır
Yaz alırlar yaz satarlar
Ekinleri hasat olmuş
Güz alırlar güz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Tarz içinde tarzı olan
Tarz alırlar tarz satarlar
Yel kayadan ne götürür
Toz alırlar toz satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Muammadan kapıları
Giz alırlar giz satarlar
Düğüm düğüm çözmek için
Biz alırlar biz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Riski başarı bilenler
Koz alırlar koz satarlar
Yenilgiye pes etmeyen
Kez alırlar kez satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Perde perde mızrap vurup
Saz alırlar saz satarlar
Bendini yoklamak için
Çöz alırlar çöz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Aşığın aşkı yıldırım
Hız alırlar hız satarlar
Kervanı bezirgan olan
Bez alırlar bez satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Baldan tatlı muhabbetten
Haz alırlar haz satarlar
Sırdan incedir sırları
Naz alırlar naz satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Dünyadan tat almayanlar
Tuz alırlar tuz satarlar
Fikri hayal dolananlar
Poz alırlar poz satarlar

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Ariflerin meclisinde
Göz alırlar göz satarlar
Dost YUSUF söyler sözünü
Gez alırlar gez satarlar

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU
Yüz alırlar yüz satarlar
Karasinek çiçek bilmez
Vız alırlar vız satarlar

20 06 2008 günü (Şair)Dost Yusuf ÇILDIR Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU divan atışmaları.

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Söz mücevher ayarıdır riya yalanı çekmez
Fikrini öğrenmek için düşünü gözden geçir
Aynası iştir kişinin çok fazla söz gerekmez
İnsanı tanımak için işini gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Rahmanımı şeytanımı huşunu gözden geçir
Sabrında selamet dolan taşını gözden geçir
Kalpten yanıp tutuşanın halleri belli eder
Ağlayıp da ağlayanın yaşını gözden geçir

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Toplumumuz benzer kültür görgülerimiz yakın
Birindeki üç kötü huy tamamı mı ahlakın
Bardaktaki biraz suyu yok diye sanma sakın
Doluyu görmek istersen boşunu gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimisi kararlı gezer kararında var karar
Kimisi zararı sever düşünce dolu zarar
Kimisi değer içinde değerde değer arar
Yarenini yoldaşını eşini gözden geçir

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Ayrılığın acısının sevinci dönüştedir
Yokuşların zorluğunun rahatı inştedir
Mevsimlerin bereketi yağmur ve güneştedir
Yazını bilmek istersen kışını gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Dürüstlüğü bilmeyenler vicdandan kenar gezer
Mihman nedir bilmeyenler mihmandan kenar gezer
İhlası bütün olmayan imandan kenar gezer
Erkanında erkan bilmez şeşini gözden geçir

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Çevrendeki her yakının adam diye saymazsa
Meclisteki varlığını bulunanlar duymazsa
Ariflik idrakte gizli söz kitaba uymazsa
Çek de divana kendini yaşını gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimi acı kimi tatlı kimi de sert dolanır
Kimisi şifaya benzer kimi de dert dolanır
Kimi iyimser görünür kimi namert dolanır
Ne yedirir ne de yemez aşını gözden geçir

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Kötülüğü fark edip de dönmeye süre mi yok
Kusur insanlara mahsus belli bir dönemi yok
Eksiklerini görürsen hatanın önemi yok
Sonundaki yanlış için başını gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Hakka yakın olanlardan sayılanlar ne güzel
Duyulmayı hak edenler duyulanlar ne güzel
Bazı şeyden kaçınılmaz uyulanlar ne güzel
Hakkın temel ilkesini beşini gözden geçir

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dost Yusuf da tespih gibi hataların katarı
Toplumdaki iltifatın itibarın tutarı
Ticaret kazanç kapısı doğruluk anahtarı
Zarar kardan çok olursa peşini gözden geçir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU bilinmeyen yazılmaz
Ne aradın ne özlemin müşkülatın çözülmez
Yaratanın gizli sırrı sezilip de sezilmez
Dünyanın sonu fanidir boşunu gözden geçir

Tekrar Şair Dost Yusuf ÇILDIR söze başlar.

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Aşkın ataşına düşen âşıklar
Âşık sinesinde köz barındırır
Meclisten meclise koşan âşıklar
Fikrince arifçe söz barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ataşsız aşığın ışığı olmaz
Kimisi bağrında az barındırır
Gönül gözü ile yaşayan insan
Aracı olarak göz barındırır

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Düzgün ifadede düşünce doygun
Bilinçli konuşma hitabı saygın
Fazlası haramdır ölçüsü uygun
Adapla bezenmiş naz barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Huşu içindedir hoş liman olan
İhlası mükemmel var iman olan
Hakkın kelamına tercüman olan
Gönül defterinde cüz barındırır

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Doğru davranıştır takdire şayan
Gerçekten kopmayan halkla yaşayan
Toplumunu ileriye taşıyan
İlme hizmet eden tez barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Eylenmezi eyleyip de eylemem
Oluru olmazı boşa söylemem
Elem keder pay edip de paylamam
Olsun doksan dokuz yüz barındırır

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Geçmiş tarihini araştırarak
Milli değerlere iyi bakarak
Ülke servetine sahip çıkarak
Aslını gösteren öz barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Canda can olmayan dokunur cana
Layığı olmayan layık mı şana
Eğri yaşayanlar eğriden yana
Doğruluğu bilen düz barındırır

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Türklük onuruyla gürleyip akan
Çağlarla çağlayıp çağları yıkan
Geleceğe güzel kültür bırakan
Neslini belirten iz barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimisi ucuzdu kimisi paha
Kimisi zekalı kimisi deha
Bir değil üç değil beş değil daha
Devamda devamlı kez barındırır

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dost Yusuf coşuyor aşkın seliyle
Kendini anlatır gönül diliyle
Ahu pençede sır sırma teliyle
Duygusunu bilen saz barındırır

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU dert üstüne dert
Merdane dolanan olur mu namert
Sırrına cimri ol ekmeğine mert
Benliğinde gizli giz barındırır

Tekrardan Dost Yusuf ÇILDIR söze başlar.

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Dinle ŞAHBAZOĞLU kulak ver bana
Dimağda tat bırakıyor sözlerin
Davetinle geldik güzel hanene
Elif yazıp mim okuyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Şairim Dost Yusuf değerli insan
Cevheri muhabbet dilde varsınız
İnsandan insana söz miras kalır
İnci yakut mercan lalda varsınız

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Hangel çok güzeldi fazlaca yedik
Dua edip çok bereket söyledik
Üstatlar yer verdi bir post biz serdik
Lale sümbül mis kokuyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimisi boşalır kimisi dolar
Kimisi açılır kimisi solar
Azıcık bir şeyin lafımı olar
Hal kanan hallerin halde varsınız

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Fikir süzgecinden ince ezilmiş
Kağıda dökmeden serde yazılmış
Mevsiminde peteğinden süzülmüş
Bin bir çiçek bal akıyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Öze layık adınız var dillerde
Unutulmaz yadınız var dillerde
Lezizlikte tadınız var dillerde
Arıya eş değer balda varsınız

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Kervanın nereye Tebriz Basra mı
Yolun Acemistan yoksa Kars'a mı
Hint'ten mi Çin'den mi yoksa Bursa mı
Kutnu ipek şal dokuyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ruhani düşünce aleminiz var
Gizli sırlar yazan kaleminiz var
Hakkı zikir eden kelamınız var
Hakkın hakka giden yolda varsınız

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Avazın sazında hoş nakış gibi
Divanın geceye yakarış gibi
Biraz hüzünlendim gönlüm kış gibi
Bahar mısın yaz ekiyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Hayalin bir başka düşün bir başka
Yarenin bir başka eşin bir başka
Baharın bir başka kışın bir başka
Gönül bahçesinde gülde varsınız

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Tellerinde gizli pir nefesi var
Perdelerde türlü ifadesi var
Mızrabında Dost Yusuf'un sesi var
Saz inlerken öz yakıyor sözlerin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
ŞAHBAZOĞLU basiretin söylenir
Özünde öz metanetin söylenir
Yufka yürek merhametin söylenir
Unutulmaz nice yılda varsınız

20.02.2009 Kars Merkez Harakani Özel Öğrenci Yurdu'nda Âşık Arif TELLİOĞLU ve Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışmaları. (divan)

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Dinle beni arkadaşım divanı bilir misin
Âşıklık bir marifettir meydanı bilir misin
Dünya simizarı çoktur alanı çok satan çok
Altının kıymeti vardır mercanı bilir misin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşıklıkta ilk söz hakkı divanı biliyorum
Ben bu yolda harman oldum meydanı biliyorum
Ölçüde değer tanıyan seviyede seviyeli
İnci yakut sarrafıyım mercanı biliyorum

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Yaratanım emir etse dereyi umman keser
Yaralarım sızılıyor sızıyı derman keser
Bayram olur adettendir hisseler kurban keser
Senede bir gelir geçer kurbanı bilir misin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ha açılmış ha solmuşum solmayı emir etse
Ömrümü de pay ederim bölmeyi emir etse
Hak yoluna canım feda ölmeyi emir etse
Koç olan kurbana layık kurbanı biliyorum

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Arif TELLİOĞLU der ki yeteri bilmeliyiz
Efkarım var derdim vardır kederi bilmeliyiz
Süremizde gelir geçer kaderi bilmeliyiz
Anla beni dinle beni fermanı bilir misin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU günlerin geçer ziyan
Ne gizlidir ne de saklı beyan içinde beyan
Düşündüğün düşünceler Mevla'ya olur ayan
İlahinin o lütfünü fermanı biliyorum

İkinci söz hakkı Ensar ŞAHBAZOĞLU'nda

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ne zalim ol ne de zulüm merhamete kulak as
Vicdanınla bir bütün ol adalete kulak as
İnni cinni yaratılan Mevla'nın eseridir
İnkarı mümkün olmayan hakikate kulak as

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Yoksulluk ölümden kötü sefalete kulak as
Fakirlere yardımcı ol merhamete kulak as
Yaraları çıban olmuş Eyüp hasta inliyor
Hasta yatakta yatıyor hararete kulak as

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Beceriyi becermeyen erinip de erinen
Az kazancın karı çoktur emeğinen terinen
Görünmeze gördüm deme gerçek olur görünen
Mantığında mantık ara hakikate kulak as

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Bahar seli durmaz çağlar yazımın manası var
Gurbet eli çok dolaştım izimin manası var
Aziz dostlar bizi dinler sözümün manası var
Âşıklık ilmi derindir marifete kulak as

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU sözde mana âşıkar
Öz içinde öz dolanan özde mana âşıkar
Hakkın güzel kelamında cüzde mana âşıkar
Fikrin zikrin şükrün ile ol ayete kulak as

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Arif TELLİOĞLU der ki dostlara saygı gerek
Kara toprak sesler beni giyerim kolsuz yelek
Mazlumları ezmedim ki kararım kesti felek
Eğer hata yapar isen felakete kulak as

Üçüncü söz hakkı Arif TELLİOĞLU'nda

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Özü doğru sözü doğru
Kamil cehalete uymaz
Aza zile sen inanma
Kötü hakikate uymaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Görünüşte farklı insan
Asil hüviyete uymaz
Aldığını hak etmeyen
Şanı şahsiyete uymaz

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Dünyayı var eden belli
İşimi zor eden belli
Çalışıp kar eden belli
Mümin felakete uymaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimisinde çaba olur
Kimileri heba olur
Kimisi var kaba olur
Zarif zarafete uymaz

Âşık Arif TELLİOĞLU:
Bu dünyanın var mı ucu
Cebrail getirdi koçu
Kıl namazı tut orucu
Şeytan ibadete uymaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Kimi insan zırhlı siper
Kimisinde olmaz teper
Kimisi el ayak öper
Kimi delalete uymaz

Âşık Arif TELLİOĞLU:
TELLİOĞLU yordu fikir
Bazı insan çile çekir
Kimi zengin kimi fakir
İnsan sefalete uymaz

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Sır edip sırların düğle
Öz özünle gönül eğle
Ensar ŞAHBAZOĞLU söyle
Asla ihanete uymaz

04.03.2010 günü Şair Dost Yusuf ÇILDIR ve Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışması

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
İstanbul'dan selam serhat Kars'ıma
Yandırır ataşı narı gurbetin
Liste ile çıktı dertler karşıma
Saymakla bitmiyor zoru gurbetin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Selamını aldım başım üstüne
Gizeminde gizli sırı gurbetin
Sözlerin tercüman yaşantısına
Belirsiz yiğidi eri gurbetin

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Bitmez geceleri zor sabahları
Toplamış bendinde tüm günahları
Sevda çekenlerin gizli ahları
Yanık türkülerde zarı gurbetin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Karma karış yaşam sezilmesi zor
Ne kolay anlatım yazılması zor
Her hali bilmece çözülmesi zor
Adap unutulmuş arı gurbetin

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dost YUSUF'um çilem türüyle arttı
Yaşanan gün geçen günü arattı
Simsiyah saçımı erken ağarttı
Gayri kalmaz oldu karı gurbetin

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU sözlerin anıt
İtibar edene itibar kanıt
Yanıtsız bırakmak en iyi yanıt
Elemi kederi darı gurbetin

Tekrardan Dost Yusuf söze başlar.

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Sevgi canandaki aşkın özüdür
Sev ki sevilesin insan içinde
Yürekte taşınan hakkın izidir
Aleme sunulmuş ihsan içinde

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Dostun kolu uzun dosta uzanır
Nice hatıralar zaman içinde
Rahmette rahmet ol rahmetsiz olma
Sevgide liman ol umman içinde

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Kainat hak diye döner dolanır
Çeken merkez kaçta sevgi bulunur
Rabbin emri ile tebliğ olunur
Levhi mahfuzdaki ferman içinde

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Bu alemin devri daim döndüsü
İndinde eşitlik yok efendisi
İnsanoğlu değimlidir kendisi
Kim hancı kim yolcu kervan içinde

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dost Yusuf'um sevgi yaşam nefesi
Kalplere hükmeder gönülün sesi
Bütün canlılarda dertler çaresi
İlacın terkibi derman içinde

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Ensar ŞAHBAZOĞLU deme ki keşke
Güvenme dünyada saraya köşke
Aldığın nefesin anlamı başka
Canı cananını anan içinde

20.03.2010 günü Şair Dost Yusuf ve Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU atışması.

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Ayrı idrak ayrı yorum olsa bile doğru tektir
Aynı çizginin mensubu olmak ne güzel ne güzel
Hata yanlış kula mahsus önemlisi düzeltmektir
Gözden geçirip doğruyu bulmak ne güzel ne güzel

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Canı canda gizleyeni bilmek ne güzel ne güzel
Dal dalabilirsen eğer dalmak ne güzel ne güzel
Kimi ulvi kimi sulfi uğraşırmış dünya ile
İnsanoğlu ilmi kimya dolmak ne güzel ne güzel

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dünya malı geçicidir emanettir elimize
Ahlakımız sermayemiz hoşgörüyse servet bize
İncinip de incinmemek değer katar cismimize
Kin nefreti kalbimizden silmek ne güzel ne güzel

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Anılıp da anmak varken unutulmaz anılanlar
Usulde usul bozulmaz yanılıp da yanılanlar
Olduğunun ötesinde sanılıp da sanılanlar
Payı pay içinde paya bölmek ne güzel ne güzel

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Dönen yok gittiği yerden gelen gider dünya fani
Nerde dünün zenginleri çağa hükmedenler hani
Dost YUSUF'um mezar taşı konup göçtüğü nişanı
İyi hatırlanıp ismen kalmak ne güzel ne güzel

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU gerçekte gerçeği ara
Kanunu nizam gereği diyerler sendedir sıra
Bülbülün arzusu güle ama boyun eğer hara
İşte geldik gideceğiz solmak ne güzel ne güzel.

Dost Yusuf ÇILDIR (ŞAİR):
Âşık olmak kolay değil Cevheri ilim irfandır
Meclisteki sohbetinde şeker şerbet dil gerekir
Ayrılamaz birbirinden âşık canan bilgi candır
Hünerini sunmak için edep erkan yol gerekir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık olmak aşkı ifa aşığına tel gerekir
Gönüllerde gönül ehli hal içinde hal gerekir
Cemali celil dediler var olmamız delil bize
Hakka hak için eğilen kaderine kul gerekir

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Âşık olan mızrabıyla perdede arar kendini
Feyiz alır ariflerden düşünür yoklar bendini
Mecnun yüreğiyle söyler tellerde saklı derdini
Mecnun olmak dile kolay Leyla ile çöl gerekir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Türlü elem türlü keder olur mu yaşam amansız
Dağ dediğin yüce olur zirvesi olmaz dumansız
Her eyyam vaktinde güzel çiçek açılmaz zamansız
Zarı figanın bedeli bülbülüne gül gerekir

Dost Yusuf ÇILDIR(ŞAİR):
Kul hakkına sadakattir ardına gelip takılan
Dost YUSUF'um hoş sedaymış bu alemde bırakılan
Çiçekten taşınan nektar arıyı efsane kılan
Boş kavara amaç değil peteğinde bal gerekir

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU çok şey bilir çok şey anlar
Değerde değerin paha kimileri ucuz sanar
Meramı derya denizdir bazı acı tatlı banar
O sevdanın ocağında yanan ataş kül gerekir

10.07.2010 günü Serhat TV Âşıklar programı Âşık Günay Yıldız ve Âşık Ensar Şahbazoğlu atışması. (Divan)

Âşık Günay YILDIZ:
Adam var ki servetini varını belli etmez
Adam var ki kazancını karını belli etmez
Adam var her bir şeyini anlatır ona buna
Adam var ki öz konuşur sırrını belli etmez

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Adam var ki canı canan yarını belli etmez
Adam var ki ruhanidir nurunu belli etmez
Adam var ki değerlidir ona paha biçilmez
Adam var ki inci yakut dürünü belli etmez

Âşık Günay YILDIZ:
Adam var yalan söyler bir başka ötesi yok
Adam var ki sabır eyler ömründe hatası yok
Adam var utanmak bilmez terbiyenin tesi yok
Adam var ki namusunu arını belli etmez

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Adam var ki bu alemde kainattan üstündür
Adam var ki yeryüzünden tabiattan üstündür
Adam var ki yaratılış cesaretten üstündür
Adam var gönül adamı yerini belli etmez

Âşık Günay YILDIZ:
Adam var hal hatır bilmez gördüğüne bulaşır
Adam var ki Günay YILDIZ bir mevkiye ulaşır
Adam var yan gelip yatar yiyer içer dolaşır
Adam var ki çalışsa da terini belli etmez

Âşık Ensar ŞAHBAZOĞLU:
Adam var ki ŞAHBAZOĞLU açık sözlü dolanır
Adam var ki bu dünyada açık yüzlü dolanır
Adam var ki bağrı yanar ataş közlü dolanır
Adam var ki cismi yanar korunu belli etmez

SONUÇ

Eski Türk geleneği içerisinde yer alan âşık geleneğinin çeşitli değişim ve zorlukları aşarak günümüze kadar geldiği bir gerçektir. Köprülü'nün geleneğin tamamlanmaya başladığı ifadelerinin üzerinden yaklaşık bir asır geçmesine karşın geleneğin hala kendi yolunda ilerlemesi ve çağın unsurlarını kullanarak bir şekilde varlığını devam ettirmesi kültürün ne derece korunaklı olduğunun göstergesidir.

Sözlü kültür döneminden yazlı ve elektronik kültüre geçilen XX. yüzyıl bu anlamda geçmişten farklı bir yol izlemiştir. Yüzyılın başında yaşanan çatışmalar ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin yaşadığı işgal, geleneği zayıflatırken yüzyılın ortalarına doğru yetişen âşıklar geleneğe yeni bir ivme kazandırmıştır. İkinci Dünya Savaşı ve Kore Harbi'nin getirdiği duygusal dönemde âşıklar haber alma ve haber yayma misyonlarıyla önemli bir noktaya ulaşmıştır. Ancak bu dönemin hemen ardından elektronik kültür ortamının başlaması geleneğin zayıflamasına yol açmıştır. Kars ve çevresinde yüzyılın sonuna doğru Çobanoğlu'nun kahvesinin kapanması, geleneğin son dönemde taşıyıcılığını üstelenen ögelerin devrini tamamladığının bir işareti şeklinde yorumlanabilir. XXI. yüzyıl ise, bu sürecin devamı noktasında geleneksel düğün, nişan, sünnet vb. ritüellerde geleneğin zayıflaması ve kaybolması aşamasının önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Âşık Ensar Şahbazoğlu bu anlamda gelenek içinde yetişerek geleneği modern yaşamla birleştirerek devam ettiren isimlerden biri konumundadır. İçten ve sıcak tavrı, samimi yaklaşımı, geleneği aktarabilme gücüyle birleşerek gelenekte önemli bir misyon üstlenen kişilerden biri olacaktır. Ancak kendi ifadesinde geleneğin son dönemine yönelik söylemlerin yoğunluğu baskın şekilde hissedilmektedir.

Folklorun temel işlevlerinin, âşık tarzı şiir söyleme ve dinleme kültürü açısından büyük oranda yetkinliğini kaybetmeye başlaması doğal olarak geleneğin kaybolması sürecini doğuracaktır. Müzikal anlamda muhtemelen belirli bir süre daha kendini yaşatacak olan gelenek, icracılar noktasında geleceğe ümit vermemektedir. Âşıklığın ekonomik bir getiriye dönüşmemesi kültürün işlevini kaybetmesi gerçeğiyle birleştiğinden belirli bir takvim vermek doğru olmamakla birlikte âşıklık geleneğinin gücünü artırmasını ve güçlü icracılar yetişmesini engellemiştir.

Âşık Ensar Şahbazoğlu, bugün için, geleneği geçmişten bugüne getiren ustamalı şiirleri aktarmada, icra ve irtical açısından son derece önemli bir âşığımızdır. Buna karşın ulusallıktan yerelliğe dönüşmeye başlayan bir geleneğin son halkalarından biri olarak görülmesi gereken Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi, geleneği geleceğe aktarmada ve bulunduğu konumu koruma noktasında çok az sayıda isme sahiptir. Gelenek; toplumun beklentileri, istek ve dilekleri çerçevesinde şekillenecektir. Dolayısıyla bir geleneğin sonlanmasını üzüntüyle değil, işlevi açısından değerlendirmek ve yeni süreçte toplumun bu beklentilerini nelerin karşıladığını öngörerek çalışmalar yapmak gerekmektedir.

SÖZLÜK

-A-

ahval: haller

-B-

bağman: bahçıvan

basiret: gerçeği yanılmadan görebilme yeteneği

berat: kurtuluş

beşeriyet: insanlık

beyhude: boşuna

bezirgan: tüccar

bidat: sonradan çıkarılan şey

bulak: çeşme, pınar

-C-

cebir: zor

celal: büyüklük

cihat: din uğruna yapılan savaş

cihet: yön

cismaniyet: maddi beden sahibi olmak

civan: genç

cüda: ayrı

-Ç-

çeçil: bir tür peynir

çen: sis, duman

-D-

dalalet: doğru yoldan ayrılma

delal: sevgili

den: tane, tahıl tanesi

derya: deniz
deyaz: derin olmayan, sığ
dirayet: ince şeyleri kavrayış
diyet: kefaret
dücar: bağlanma
düğlemek: düğümlemek
dür: inci

-E-

encam: son
eyyam: günler

-F-

feraset: anlayış, sezgi
figan: inleme

-G-

gafil: gözü bağlı, aymaz
gaflet: aymazlık
galamak: yakmak
garaz: kin
gark olmak: suya batma, kapılma
gazanfer: cesur, yürekli, yiğit adam
gıryet: istek
güman: şüphe, zan, umut
güşleyen: işiten

-H-

hamiyetli: kendi yurdunu, ulusunu ve ailesini koruyan kimse

haralı: nereli

hazan: sonbahar

haznedar: görevli

hidayet: doğru yol

himmet: yardım

hitam: son, bitim

-I-

ılgar: yemin, söz

-İ-

ibare: bir düşünceyi anlatan bir veya birkaç cümlelik söz

icazet: izin

ihlas: temiz sevgi ve yürekten bağlılık

ikrar: açık söyleme

ilme: ilmek işi

imran: evine bağlı kalan

imtiyaz: ayrıcalık

inayet: iyilik

inkisar: kırılma gücenme

irşat: doğru yolu gösterme, uyarma

itikat: inanma, inanç

izzet: büyüklük, yücelik

-K-

kalender: alçak gönüllü kimse

kasavet: üzüntü, sıkıntı

kelam: söz

kisvet: giyim

kocalmak: yaşlanmak

köhne: eski

-L-

letafet: güzellik

leylu nehar: gece ve gündüz

libas: giysi

-M-

mabut: kendisine tapılan varlık. sevgili

mahbup: sevilen

maksut: istenen

maruf: bilinen, tanınan

merhale: derece, basamak, evre, aşama

metanet: dayanma, dayanıklılık

mihman: konuk, misafir

muamma: bilmece

muzaffer: zafer kazanmış

münacat: yakarış

münezzeh: temiz, uzak

müşkül: güç, zor, çetin

-N-

naçar: çaresiz

naşı: acemi

nebat: bitki

nedamet: pişmanlık

nurani: nurlu

nutfe: yaratılışın özü, damladan yaratılan

-P-

pac: öç alma

payitaht: başkent

perçem: kakül

pervaz etmek: uçmak

peyman: yemin

-R-

rahvan: binek hayvanlarının biniciyi sarsmayan en yavaş koşma biçimi

rayiha: güzel koku

rububiyet: Allah'ın yarattıklarının her türlü ihtiyacını gidermesi

rücu etmek: geri dönmek, göçmek

-S-

sebat: sabır

secaat: yiğitlik

semandar: aşk için yanmayan

seyran: gezme, gezinme

-Ş-

şaduman: sevinçli, neşeli, memnun

şavk: ışık

şebiarus: düğün gecesi

şeyda: aşk çılgını

şua: ışın, ışık

şule: alev

şüheda: şehitler

-T-

tamahkarlık: açgözlülük

tefekkür: düşünme, düşünüş

tefrikat: ikililik

tehir: sonraya bırakma, erteleme, son

temaşa: hoşlanarak bakma, seyretme

turap: toprak

-U-

ulviyet: yücelik

-Ü-

ülfet: dostluk, ahbaplık

üryan: çıplak

-Y-

yad: yabancı

yâd: anma

yaren: dost

yuy: yıkamak

yuyul: yıkanmak

-Z-

zülal: saf, tatlı su

KAYNAKÇA

Açа, Mehmet, Kazak ve Kırgız Türklerinde Defin Sonrası Bazı Uygulamalar ve Aş Verme (Aş Yolu), *Millî Folklor Dergisi*, S.43,1999 s.24-34.

Alptekin Ali Berat, *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1997.

Alptekin, Ali Berat, Saim Sakaoğlu, *Türk Saz Şiiri Antolojisi,* Akçağ Yayınları, Ankara, 2008.

Altınkaynak, Erdoğan, *Âşık Veysel Şahbazoğlu Hayatı Sanatı Şiirleri*, Ankara, 1998.

Aslan, Ferhat, "Kars Yöresi Âşıklık Geleneğinin Usta–Çırak Geleneği Bakımından Değerlendirilmesi." *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S: XXXVİ, İstanbul, 2007. s.41-77.

Assmann, Jan, Kültürel Bellek, Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik, (Çev: Ayşe Tekin), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2001.

Başgöz, İlhan, "Sözlü Anlatımda Arasöz: Türk Hikâye Anlatıcılarının Şahsi Değerlendirmelerine Ait Bir Durum İncelemesi", (Çeviren: Metin Ekici) *Milli Folklor*, Sayı 50, Yaz, 2001. s. 86-104.

Birdoğan, Nejat, *Yazın Terimleri Sözlüğü*, Ankara 1974.

Boratav, Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği,* (Hzl. M. Sabri Koz), Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 2002.

Boratav, Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği,* Adam Yayınları, İstanbul, 1988.

Durbilmez, Bayram, "Somut Olmayan Kültür Mirası: Halk Hikâyeciliği ve Kars Yöresi Âşıkları", *Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları Uluslararası Sempozyum Bildirileri,* (Hzl. M. Öcal Oğuz, Tuğba Saltık Özkan), Ankara: Gazi Üniversitesi THBMER Yayını, 2006, s.341-364.

Duymaz, Ali, *Bingöl Efsaneleri,* (İnceleme-Metinler), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1989.

Ekiz, Osman Nuri, *Ansiklopedik Edebiyat Bilgileri Sözlüğü*, İstanbul, 1984.

Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş,* Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1986.

Goody, Jack, Sözlü Kültür, *Millî Folklor,* S.83, 2009, s.128-133.

Gökşen, Cengiz, Dede Korkut Hikâyelerindeki Ozan Tipi Bağlamında Kars Âşıklık Geleneği, *Turkish Studıes Dergisi,* C.6, S.4, 2011, s.149-161.

Günay Turgut, ‘’Doğu Anadolu Bölgesinde Âşık Tarzı Yedekli Koşmalar’’, *Türk Kültürü,* Mayıs 1973 S. 127.

Heziyeva, Şergiyye, Kars Âşıklık Geleneği ve Badeli Âşık, *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2010. s. 211-225.

Hobsbawm, Eric. *Haydutlar* Çev. Fatma Taşkent. İstanbul, Logos Yayıncılık, 1990.

Kafesoğlu, İbrahim, *Türk Millî Kültürü*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1996. s.328.

Kafkasyalı, Ali, Âşık Murat Çobanoğlu Hayatı-Sanatı-Eserleri, Ankara, 1998.

Kaya, Doğan, *Anonim Halk Şiiri,* Akçağ Yayınları, Ankara, 2004.

Kısakürek, Necip Fazıl, *Tanrı Kulundan Dinlediklerim*, Toker Yayınları, İstanbul, 1. Baskı, 1968.

Kottak, Conrad Phıllıp, *Antropoloji İnsan Çeşitliliğine Bir Bakış,* Ütopya Yayınevi, Ankara, 2001.

Köprülü, M. Fuat, *Edebiyat Araştırmaları I,* İstanbul, 1989.

Oğuz, M. Öcal, Metin EKİCİ, Tuba ÖZKAN, *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı,* Ankara, 2010.

Oğuz, M. Öcal, Folklor: Ortak Bellek Veya Paylaşılan Deneyim, *Millî Folklor Dergisi,* 2007, S.74.

Öncül, Kürşat, Kars Bağlamında Âşık Tarzı Şiir Geleneğinin Sorgulanması, *Turkish Studies, Volume* 6/3 Yaz 2011, s. 1117-1123.

Sakaoğlu, Saim, “Türk Saz Şiiri”, *Türk Dili Dergisi*, Sayı:445-450,1989, s.105-250.

Sokolov, Yuri M, *Folklor Tarih ve Kuram*, (Çev: Yerke Özer),Geleneksel Yayıncılık, Ankara, 2009.

Şimşek, Esma, “*Yukarı Çukurova Masallarında Motif ve Tip Araştırması”,* Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Elazığ, 1990.

Thompson, Paul, *Geçmişin Sesi Sözlü Tarih,* (Çev: Şehnaz Layıkel), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1999.

Türkmen, Fikret *Âşık Garip Hikâyesi Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma,* Ankara Akçağ Yayınları, 1999.

Üçüncü, Kemal, Anadolu ve Balkanların Fethi Sürecinde Türkmen Boylarının Hazar Ötesinden Taşıdığı Sözlü Kültürün İşlevi, *Türk Dünyası Araştırmaları,* S.165, Aralık 2006, s. 211-222.

Yardımcı, Mehmet, *Başlangıcından Günümüze Türk Halk Şiiri,* Ankara, 2002.

EKLER

Ek 1: Orjinallik Raporu

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	ABDULLAH ESMEZ
Öğrenci Numarası	**092213110**
Enstitü Anabilim Dalı	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
Programı	TÜRK HALK EDEBİYATI
Danışmanının Unvanı, Adı-Soyadı	Dr. Öğretim Üyesi Birol AZAR
Tez Başlığı (Türkçe)	Aşık Ensar Şahbazoğlu Hayatı-Sanatı

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan topl 364 sayfalık kısmına ilişkin, 11/07/2018 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programınc aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %20'dir.

Not: 569 sayfadan ibaret olan çalışmanın 1' den 364'e kadar numaralı olan şiirleri çıkarılarak yapılmıştır.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
2- Kaynakça hariç
3- Alıntılar hariç/dâhil
4- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yukarıda bilgileri verilen öğrencinin doktora tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen azı benzerlik oranlarını aşmadığını ve tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durun doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederi Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Öğretim Üyesi Birol AZAR
Danışmanın Adı-Soyadı
(İmzası)

Prof.Dr. Ahmet BURAN
Anabilim Dalı Başkanı

(İmzası)

ÖZ GEÇMİŞ

10.06.1977 tarihinde Elazığ'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Elazığ'da tamamladı. 1998 yılında Fırat Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Programı'nı bitirdi. 2003 yılında Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ndeki öğrenimini tamamladı. 13 yıl özel sektörde Türk dili ve edebiyatı öğretmeni olarak görev yaptı. Öğretmen Sıdıka Avar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni (2016-2017) olarak görev yaptı. Şu anda Necip Fazıl Kısakürek Anadolu Lisesinde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktadır.